

መጽሐፈ ዜና መዋዕል

ከፍል አንድ

መግቢያ

የዚና መዋዕል መጻሕፍት፡ በሰሙኤልና በነገሥት መጻሕፍት የሰፈሩትን ታሪኮች በተለየ አቅጣጫ በድጋሚ የሚዘረዝር ነው፤ በዚና መዋዕል መጻሕፍት የአስራኤልን ንጉሣዊ መንግሥት ታሪክ በሚመለከት ሁለት ዋና ዋና ዓላማዎች ተዘርዝረዋል።

1. ምንም እንኳን የአስራኤልና የይሁዳ መንግሥታት በጥፋት ላይ የወደቁ ቢሆኑም እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሰጠውን የተስፋ ቃል ሁሉ ይጠብቅ እንደነበረና በይሁዳ በሚኖሩት አማካይነት ለሕዝቡ ያለውን ፅቅድ በሥራ ላይ ያውለው እንደነበር ለማሳየት ነው፤ ለዚህም ማረጋገጫ መሠረት እንዲሆን ጸሐፊው ዳዊትና ስሉሞን ወዳከናወኑአቸው ታላላቅ ተግባሮች፡ ኢዮሣፍን፡ ሕዝቅያስና ኢዮስያስ ወዳስገኙአቸው ተሐድሶዎችና ለእግዚአብሔር ያላቸውን ታማኝነት ወዳጹን ሕዝብ ያተኮራል።
2. በኢየሩሳሌም በነበረው ቤተ መቅደስ እግዚአብሔርን ግምለን፤ እንዴት እንደተጀመረ ለመግለጽ ነው፤ በተለይም የአምልኮው ሥርዓት ይካሄድበት የነበረው የካህናትና የሌዋውያን ድርጅት አንዴት አንደተቋቋመ ለማስረዳት ነበር፤ ምንም እንኳን ቤተ መቅደሱን የሠራ ስሉሞን ቢሆንም፡ የቤተ መቅደሱና የሥርዓተ አምልኮው መሥራች ዳዊት መሆኑን ለማስረዳት ነበር።

ምዕራፍ 1

ከአዳም እስከ አብርሃም

ያለው የትውልድ ሐረግ

(ዘፍ. 5፡1-32፤ 10፡1-32፤ 11፡10-26)

¹ እዳም ሜትን ወለደ፤ ሜት ሄኖስን ወለደ፤ ሄኖስ ቃይናንን ወለደ፤ ² ቃይናን መሀላልኤልን ወለደ፤ መሀላልኤል ያሬድን ወለደ፤ ³ ያሬድ ሔኖከን ወለደ፤ ሔኖከ ማቱላላን ወለደ፤ ማቱላላ ሳላ ሳሚሕን ወለደ፤ ⁴ ሳሚሕ ኖጎን ወለደ፤ ኖጎ ሴምን፤ ከምንና ያሬትን ወለደ።

⁵ ያሬትም ጎሜር፤ ማጎግ፤ ማዳይ፤ ያዋን፤ ቱባል፤ ሜቬከና ቲራስ ተብለው የሚጠሩ ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም በየሰማቸው ለሚጠሩ ሕዝቦች የቀድሞ አባቶች ናቸው። ⁶ የጎሜር ዝርያዎች፡ የአሽከናዝ፤ የራፋትና የቱጋርማ ሕዝቦች ናቸው። ⁷ የያዋን ዝርያዎች፡ የኤሊሻ፤ የእስፔን፤ የቆጵሮስና የሮድ ሕዝቦች ናቸው።

⁸ የካም ወንዶች ልጆች ኩሽ፤ ግብጽ፤ ሲቢያና ከነዓን ሲሆኑ፤ እነርሱም በየሰማቸው ለሚጠሩ ሕዝቦች የቀድሞ አባቶች ናቸው፤ ⁹ የኩሽ ዝርያዎች፡ የሰባእ፤ የአዊላ፤ የሳብታ፤ የራዕማና የሳብተካ ሕዝቦች ናቸው፤ የራዕማ ወንዶች ልጆች ሳባና ደዳን ናቸው። ¹⁰ ኩሽ ናምሩድን ወለደ፤ ናምሩድም በዓለም የመጀመሪያው ታዋቂ ጦረኛ ሆነ። ¹¹ የግብጽ ዝርያዎች፡ የል

ድያ፤ የዐናም፤ የለሃብ፤ የናፍቱሕ፤ ¹² የፈትሮስ፤ የካስሱሕና የፋልስጥኤማውያን ቅድመ አባቶች የሆኑት የቀርጤስ ሕዝቦች ናቸው። ¹³ የከነዓን ልጆች የመጀመሪያው ጸደጎን፤ ሁለተኛው ሔት ሲሆኑ፤ እነርሱም በየሰማቸው ለሚጠሩ ሕዝቦች የቀድሞ አባቶች ናቸው። ¹⁴ እንዲሁም ከነዓን የኢያቡሳውያን፤ የአሞራውያን፤ የጌርጌሳውያን፤ ¹⁵ የሒዋውያን፤ የዓርቃውያን፤ የሲናውያን፤ ¹⁶ የኦርዋዳውያን፤ የጸማራውያንና የሐማታውያን የቀድሞ አባት ነው።

¹⁷ የሴም ልጆች፡- ዒላም፤ እሦር፤ አርፋክሳድ፤ ሉድ፤ አራም፤ ዑጽ፤ ሑል፤ ጌቴርና ሜቬከ ሲሆኑ፤ እነርሱም በሰማቸው ለሚጠሩ ሕዝቦች የነገድ አባቶች ናቸው። ¹⁸ አርፋክሳድ ሼላሕን ወለደ፤ ሼላሕም ዒቦርን ወለደ፤ ¹⁹ ዒቦር ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ በእርሱ ዘመን የዓለም ሕዝቦች ስለተከፋፈሉ የመጀመሪያው ልጅ ፊሴግ ተብሎ ተጠራ፤ ሁለተኛው ደግሞ ዮቅጣን ተብሎ ተጠራ። ²⁰ የዮቅጣን ዝርያዎች፡ የአልሞዳድ፤ የቬሌፍ፤ የሐጻርማዌት፤ የፎራሕ፤ ²¹ የሀድራም፤ የኢሳል፤ የዲቅላ፤ ²² የዒባል፤ የኦቢማኤል፤ የሳባ፤ ²³ የኦፊር፤ የሐዊላና የዮባብ ሕዝቦች ናቸው።

²⁴ ከሴም እስከ አብራም ያለው የትውልድ ሐረግ ሴምን፤ አርፋክሳድን፤ ሼላሕን፤ ²⁵ ዒቦርን፤ ፊሴግን፤ ራዕን፤ ²⁶ ሰሩግን፤ ናቡርን፤

ታራንና 27 በኋላ አብርሃም የተባለውን አብራምን ያጠቃልላል ።

የእስማኤል ዝርያዎች
(ዘፍ. 25፡12-16)

28 አብርሃም ይስሐቅንና እስማኤልን ወለደ ፤
29 የእስማኤል ልጆች የዐሥራ ሁለት ነገድ አለቆች ሆኑ ፤ እነርሱም በእስማኤል በኩር ልጅ ስም የተጠራው ነባዮት ፤ ቂዳር ፤ አድበኤል ፤ ሚብሣም ፤ 30 ሚሽማዕ ፤ ዱማ ፤ ማሣ ፤ ሐዳድ ፤ ቴማ ፤ 31 ይጡር ፤ ናፊሽና ቂድማ ተብለው የሚጠሩት ነገዶች ናቸው ።

32 አብርሃም ቀጡራ ተብላ ከምትጠራው ቀባቲ ዚምራን ፤ ዮቅሻን ፤ መዳን ፤ ምድያም ፤ ዩሽባቅና ሹሐ ተብለው የሚጠሩትን ስድስት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ ዮቅሻንም ሳባና ደዳን ተብለው የሚጠሩትን ሁለት ወንዶች ልጆች ወለደ ፤ 33 ሚድያምም ዒፋ ፤ ዒፊር ፤ ሐናክ ፤ አቢዳዕና ኤልዳዓ ተብለው የሚጠሩትን አምስት ወንዶች ልጆችን ወለደ ።

የዒሳው ዝርያዎች
(ዘፍ. 36፡1-19)

34 የአብርሃም ልጅ ይስሐቅ ፤ ዒሳውንና ያዕቆብን ወለደ ፤ 35 ዒሳውም ኤሊፋዝን ፤ ረዑኤልን ፤ ይዑሻን ፤ ያዕላምንና ቆራሕን ወለደ ፤ 36 ኤሊፋዝም ቴማን ፤ አማር ፤ ጸፊ ፤ ጋዕታም ፤ ቀናዝ ፤ ቴምናሶና ፤ ዐማሌቅ ተብለው ለሚጠሩት ነገዶች የቀድሞ አባት ሆነ ። 37 ረዑኤልም ናሐት ፤ ዘራሕ ፤ ሻማና ፤ ሚዛ ተብለው ለሚጠሩ ነገዶች የቀድሞ አባት ሆነ ።

የመጀመሪያዎቹ የኤዶም ነዋሪዎች
(ዘፍ. 36፡20-30)

38-42 የመጀመሪያዎቹ የኤዶም ነዋሪዎች የሜሲር ልጆች ዝርያዎች ሲሆኑ እነርሱም ፡-

የሐሪና የሆማም ጉሳዎች አያት የነበረው ሎጣን ፤ (ሎጣን ቲምናዕ ተብላ የምትጠራ እገት ነበረችው ፤)

የዓልዋን ፤ የማናሐት ፤ የዒባል ፤ የሸፊና የአናም ጉሳዎች አያት የነበረው ሾባል ።

የአያና የዐና አባት የነበረው ጸቢዖን ፤ ዐናም ዲሾንን ወለደ ፤ ዲሾንም የሐምራን ፤ የኤሽባን ፤ የዩትራንና የከራን ፤ ጉሳዎች አያት ነበር ።

የቢልሃን ፤ የዛዕዋንና የያዕቃን ጉሳዎች አያት የነበረው ኤጾር ።

የዑጽና የአራን ጉሳዎች አያት የነበረው ዲሻን ናቸው ።

የኤዶም ነገሥታት
(ዘፍ. 36፡31-43)

43-50 በእስራኤል ምንም ንጉሥ ባልነበረበት ዘመን የሚከተሉት ነገሥታት በኤዶም ምድር በየተራ ነግሠዋል ፡-

የዲናባ ተወላጅ የነበረው የበዖር ልጅ ቤላዕ ፤

የቦጽራ ተወላጅ የነበረው የዘራሕ ልጅ ዮባብ ፤

የቴማን አገር ተወላጅ የነበረው ሑሻም ፤ የዐዊት አገር ተወላጅ የነበረው የበዳድ ልጅ ሀዳድ ፤ (ሀዳድ በሞአብ አገር በተደረገው ጦርነት

ምድያማውያንን ድል ነሥቶ ነበር ፤)

የማሥሬቃ ተወላጅ የነበረው ሳምላ ፤ በወንዝ ዳር ያለችው የረሐባት ተወላጅ የነበረው ሻሎል ፤

የዐክቦር ልጅ የነበረው ባዓልሐናን ፤

የፋው ተወላጅ የነበረው ሀዳድ ፤ (የሀዳድ ሚስት መሄባብኤል የሚሣሃብ የልጅ ልጅ የማጥፊድ ልጅ ነበረች ።)

51 የኤዶም ሕዝብ ፤ ቴምናዕ ፤ ዐልዋ ፤ ዬቲት ፤ 52 አሆሊባማ ፤ ኤላ ፤ ፊናን ፤ 53 ቅናዝ ፤ ቴማን ፤ ሚብጸር ፤ 54 ማግዲኤልና ዒራም ተብለው በሚጠሩት ነገዶች ተከፋፍለው ነበር ።

ምዕራፍ 2
የይሁዳ ዝርያዎች

1 ያዕቆብ ዐሥራ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ እነርሱም ሮቤል ፤ ስምያን ፤ ሌዊ ፤ ይሁዳ ፤ ይሳኮር ፤ ዛብሎን ፤ 2 ዳን ፤ ዮሴፍ ፤ ብንያም ፤ ንፍታሌም ፤ ጋድና አሴር ናቸው ።

3 ይሁዳ አምስት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ ይኸውም ከክናናዊት ሚስቱ ከባትሹና ዔር ፤ አናንና ሹላ ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ የበኩር ልጁ ዔር እጅግ ክፉ ሰው ነበር ፤ እግዚአብሔር ስለቀሠፈውም ሞተ ፤ 4 ይሁዳ የልጁ ሚስት ከነሰረችው ክትዕማር ፋሬስና ዛራሕ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ ።

5 ፋሬስም ሐጽጮንና ሐሙል የተባሉ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ 6 የእርሱም ወንድም ዛራሕ አምስት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ እነርሱም ዚምሪ ፤ ኤታን ፤ ሄማን ፤ ካልኮልና ዳርዳዕ ተብለው የሚጠሩት ናቸው ፤ 7) ዛራሕ ዝርያዎች አንዱ የሆነው የካርሚ ልጅ ዓካን ለእግዚአብሔር ከተለየው ምርኮ በስርቆት ወስዶ

በመደበቁ ምክንያት በእስራኤል ሕዝብ ላይ መቅሠፍት አምጥቶ ነበር።

⁸ ኤታንም ዐዛርያ የተባለ አንድ ወንድ ልጅ ወለደ።

የንጉሥ ዳዊት የትውልድ ሐረግ

⁹ ሔጽርን ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም ይራሕመኤል፣ ራምና ካሌብ ተብለው የሚጠሩ ናቸው። ¹⁰ ከራም እስከ እሴይ ያለው የትውልድ ሐረግም ራም፣ ዓሚናዳብ፣ ከይሁዳ ነገድ ታዋቂ የሆነው ነአሶን፣ ¹¹ ሳልሞን፣ ቦዔዝ፣ ¹² ኢዮቤድና እሴይ ነው። ¹³ እሴይ ሰባት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም እንደ ዕድሜአቸው ቅደም ተከተል ኤሊአብ፣ አሚናዳብ፣ ሻማ፣ ¹⁴ ናትናኤል፣ ራዳይ፣ ¹⁵ አጼምና ዳዊት ናቸው። ¹⁶ እሴይ ጸሩያና አቢጋይል ተብለው የሚጠሩ ሁለት ሴቶች ልጆችንም ወለደ።

የእሴይ ልጅ ጸሩያ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደች፤ እነርሱም አበሻይ፣ ኢዮአብና ዐሣሄል ተብለው የሚጠሩ ናቸው። ¹⁷ ሌላዬቱ የእሴይ ሴት ልጅ አቢጋይል የእስማኤል ዝርያ የሆነውን ዩቴርን አግብታ ዐማሳ ተብሎ የሚጠራውን ወንድ ልጅ ወለደች።

የሔጽርን ዝርያዎች

¹⁸ የሔጽርን ልጅ ካሌብ ዐዙባ የተባለች ሴት አግብቶ ይሪዎት ተብላ የምትጠራ ሴት ልጅ ወለደ፤ ይሪዎትም ዩቬር፣ ሾባብና አርዶን ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደች። ¹⁹ ዐዙባ ከሞተችም በኋላ ካሌብ ኤፍራታ ተብላ የምትጠራ ሴት አግብቶ ሐር ተብሎ የሚጠራ ወንድ ልጅ ወለደ። ²⁰ ሐርም ኡሪ የተባለውን ወንድ ልጅ ወለደ፤ ኡሪም ባጸልኤል ተብሎ የሚጠራውን ወንድ ልጅ ወለደ።

²¹ ሔጽርን በልሳ ዓመት ሲሞላው የገላዓድ አገት የነበረችውን የማከርን ልጅ አግብቶ ስጉብ የተባለውን ወንድ ልጅ ወለደ። ²² ስጉብም ያኢር ተብሎ የሚጠራውን ወንድ ልጅ ወለደ፤ ያኢር በገለዓድ ግዛት ውስጥ የሚገኙትን ሃያ ሦስት ከተማዎች ያስተዳድሮ ነበር። ²³ ነገር ግን የገሹርና የአራም ነገሥታት በልሳ የሚያህሉ ታናናሽ ከተማዎችን ከዚያው ከገለዓድ ድል አድርጎ ያዘ፤ ይህም የያኢርንና የቀናትን መንደሮች እንዲሁም በአቅራቢያቸው ያሉትንም ታናናሽ ከተማዎች የሚያጠቃልል ነበር። በዚያ የሚኖሩ ሕዝቦች ሁሉ የገለዓድ አባት የማከር ዝርያዎች ናቸው። ²⁴ ሔጽርን በካሌብ ኤፍራታ ከሞተ በኋላ አቢያ ከተባለችው ሜስቱ አሸሐር ተብሎ የሚጠራውን ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ አሸሐር ተቀዓ ተብላ የምትጠራውን ከተማ ቆረቆረ።

የይራሕመኤል ዝርያዎች

²⁵ የሔጽርን የበኩር ልጅ ይራሕመኤል አምስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም የመጀመሪያው ራም ቀጥሎም ቡና፣ ኦሬን፣ ኦጼምና ኢሒያ ተብለው የሚጠሩ ነበሩ። ²⁶⁻²⁷ ራም ሦስት ወንድ ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም ማዓጽ፣ ያሚንና ዔቴር ተብለው የሚጠሩ ናቸው። ይራሕመኤል፣ ዐታራ ተብላ የምትጠራ አንዲት ሌላ ሴት አግብቶ አናም ተብሎ የሚጠራ ወንድ ልጅ ወለደ። ²⁸ አናምም ሻማይና ያዳዕ የተባሉ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ሻማይም ናዳብና አቢሹር የተባሉ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

²⁹ አቢሹርም አቢጋይል ተብላ የምትጠራ አንዲት ሴት አግብቶ አሕባንና ሞሊድ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ። ³⁰ የአቢሹር ወንድም ናዳብ ሴሌድና አፋይም የተባሉ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ሴሌድ ግን አንድም ወንድ ልጅ ሳይወልድ ሞተ። ³¹ አፋይምም ዩቬር የተባለውን ወንድ ልጅ ወለደ፤ ዩቬርም ሼሻን የተባለውን ወንድ ልጅ ወለደ። ሼሻንም ኢሕላይ የተባለውን ወንድ ልጅ ወለደ።

³² የሻማይ ወንድም ያዳዕ ዩቴርና ዮናታን ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ዩቴር ግን አንድም ወንድ ልጅ ሳይወልድ ሞተ። ³³ ዮናታንም ፔሌትና ዛዛ የተባሉ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነዚህ ሁሉ የይራሕመኤል ዝርያዎች ናቸው።

³⁴ ኤሻን ከሴቶች በቀር ወንድም ልጆች አልነበሩትም፤ እርሱም ያርሐዕ ተብሎ የሚጠራ አንድ ግብጻዊ እገልጋይ ነበረው። ³⁵ እዚህም እገልጋይ ከሴቶች ልጆቹ አንዲቱን ዳረለት፤ ያርሐዕምም ዓታይ ተብሎ የሚጠራ አንድ ወንድ ልጅ ወለደ። ³⁶ ከዓታይ አስከ ኤሊሻማዕ ያለው የትውልድ ሐረግ፣ ኢታይ፣ ናታን፣ ዛባድ፣ ³⁷ ኤፍላል፣ ዮቤድ፣ ³⁸ ዬሁ፣ ዐዛርያ፣ ³⁹ ሔሌጽ፣ ኤልዓሳ፣ ⁴⁰ ሲስማይ፣ ሻሉም፣ ⁴¹ ይቃምያና ኤሊሻማዕ ነው።

ሌሎቹ የካሌብ ዝርያዎች

⁴² የይራሕመኤል ወንድም የነበረው የካሌብ በኩር ልጅ ስሙ ሜሻዕ ይባል ነበር፤ ይህም ሜሻዕ ዚፍ ተብሎ የሚጠራውን ወንድ ልጅ ወለደ፤ ዚፍም ማሬሻን ወለደ፤ ማሬሻም ኬብርን ወለደ። ⁴³ ኬብርንም ቆራሕ፣ ታቸሐ፣ ሬቄምና ሼማዕ ተብለው የሚጠሩትን አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ። ⁴⁴ ሼማዕም ራሐምን ወለደ፤ ራሐምም ዮርቀምን ወለደ፤ የሼማዕ ወንድም ሬቄም ሻማይን ወለደ፤ ⁴⁵ ሻማይም ማዖንን ወለደ፤ ማዖንም ቤትጼርን ወለደ።

46 ካሌብ ዓፋ ተብላ የምትጠራ ቀብት ነበረችው፤ ከእርሰዋም ሐራን፣ ሞጻና ጋዜዝ ተብለው የሚጠሩ ሌሎች ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ሐራንም ጋዜዝ ተብሎ የሚጠራ ሌላም ወንድ ልጅ ወለደ።

47 ያህዳይ የተባለውም ሰው ሬጌም፣ ዮታም፣ ጌሻን፣ ፔሌጥ፣ ዓፋና ሻዓፍ ተብለው የሚጠሩ ሰድስት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

48 ካሌብ፣ ማዕኒ የተባለች አንዲት ሌላ ቀብት ነበረችው፤ ከእርሰዋም ሼቤርና ቴርሐና ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ 49 ይህችው ሴት ዘማየት ብላ ሌሎች ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደችለት፤ ከእነርሱም የመጀመሪያው ማድማና ተብላ የምትጠራውን ከተማ የቆረቆረው ሻዓፍ ሲሆን፣ ሁለተኛው ደግሞ ማክቤናና ጌባዓ ተብለው የሚጠሩትን ሁለት ከተማዎች የቆረቆረው ሸዋ ነው።

ካሌብ በተጨማሪ ዓከላ ተብላ የምትጠራ አንዲት ሴት ልጅ ነበረችው።

50 ከዚህ የሚከተሉትም የካሌብ ዝርያዎች ናቸው፡- ሐሮ የካሌብ የመጀመሪያው ልጅ ሲሆን ሚስቱ ኤፍራታ ትባላለች፤ የሐሮ ልጅ ሾባል፤ ቂርያትይዓሪም ተብላ የምትጠራውን ከተማ የቆረቆረ ነው፤ 51 የሐሮ ሁለተኛው ልጅ ሳልማ ደግሞ የቤተልሐምን ከተማ ቆረቆረ፤ የሐሮ ሦስተኛ ልጅ ሐራፍ የቤት ጋዴርን ከተማ የቆረቆረ ነው።

52 ቂርያትይዓሪም የተባለችውን ከተማ የቆረቆረው ሾባል የሃርኤት ሕዝብና የመኑሐት ነዋሪዎች እኩሌታ የነገድ አባት ነበር። 53 እንዲሁም በቂርያትይዓሪም ይኖሩ ለነበሩ የትራውያን፣ ፑታውያን፣ ሹማታውያንና ሚሺራዓውያን ተብለው ለሚጠሩ ጐሳዎች የቀድሞ አባታቸው አርሱ፣ ሰበር፣ በጸርዓና ዘኤሽታኦል ከተሞች ይኖሩ የነበሩ ሕዝብም የእነዚህ ጐሳዎች ከፍል ነበሩ።

54 ቤተልሐምን የቆረቆረው ሳልማ የነጠፋት፣ የዓሞሮት ቤተ ኢዮአብ ሕዝብና በማና ሐት ከነበሩት ከሁለቱ ጐሳዎች አንዱ የሆኑት የጸርዓውያን የቀድሞ አባት ነበር።

55 ቲርዓውያን፣ ሺምዓውያን፣ ሱካውያን የተባሉት ታሪክ በመጻፍና በመገልበጥ ጥበበኞች የነበሩት ጐሳዎች ያዕቢጽ ተብላ በምትጠራትንከ ከተማ ይኖሩ ነበር፤ እነርሱም ከሬካባውያን ጋር በጋብቻ የተሳሰሩ ቁናውያን ነበሩ።

ምዕራፍ 3

የንጉሥ ዳዊት ልጆች

1-3 ዳዊት በኬብሮን ሳለ የወለዳቸው ወንዶች ልጆች ስም እንደ ዕድሜአቸው ቅደም ተከተል እንደሚከተለው ነው፡-

የኢይዝራኤል ተወላጅ ከሆነችው ከአሐኒዮም የተወለደው አምናን፤ የቀርሚሎስ ተወላጅ ከሆነችው

ከአቢጋይል የተወለደው ዳንኤል፤ የገሹር ንጉሥ የታልማይ ልጅ ከሆነችው ከማዕከ የተወለደው አቤሌሎም፤

ከሐጊት የተወለደው አዶንያስ፤ ከአቢጣል የተወለደው ሸፋጥያ፤ ከዔግላ የተወለደው ዩትረዓም፤

4 እነዚህ ሰድስቱ የተወለዱት በኬብሮን ሲሆን ዳዊት መኖሪያውን በዚያ አድርጎ ሰባት ዓመት ተኩል በገዛበት ወቅት ነው።

ዳዊት መኖሪያውን በኢዮሩሳሌም አድርጎ ሠላሳ ሦስት ዓመት ገዛ፤ 5 በዚያም ብዙ ወንዶች ልጆችን ወለደ።

የዓሚኤል ልጅ ቤርሳቤህ ሺምዓ፤ ሾባብ፤ ናታንና ሰሎሞን ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደችለት።

6 ሌሎች ዘጠኝ ወንዶች ልጆችም ነበሩት፤ እነርሱም ይብሐር፣ ኤሊቲዓ፣ ኤሊፋሌጥ፣ 7 ዮጋህ፣ ጌሬዓ፣ ያሬዓ፣ 8 ኤሊሻማዕ፣ ኤሊያዳዕና ኤሊፊሌጥ ተብለው የሚጠሩ ናቸው፤ 9 ከእነዚህም ሌላ ዳዊት ከቀባቶቹ የወለዳቸው ሌሎች ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ ታማር ተብላ የምትጠራ ሴት ልጅም ነበረችው።

የንጉሥ ሰሎሞን ዝርያዎች

10 የንጉሥ ሰሎሞን ዝርያዎች የትውልድ ሐረግ ቅደም ተከተል እንደሚከተለው ነው፤ ሰሎሞን፣ ሮብዓም፣ አቢያ፣ አሳ፣ ኢዮማፍጥ፤ 11 ኢዮራም፣ አካዝያስ፣ ኢዮአስ፤ 12 አሚስያስ፣ ዐዛርያስ፣ ኢዮአታም፤ 13 አካዝ፣ ሕዝቅያስ፣ ምናሴ፣ 14 አሞንና ኢዮስያስ፤ 15 ኢዮስያስም ዮሐናን፣ ኢዮአቂም፣ ሴዴቅያስና ኢዮአሐዝ ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ 16 ኢዮአቂም ደግሞ ዮአኪንና ጺድቂያ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

የንጉሥ ዮአኪን ዝርያዎች

17 ባቢሎናውያን ማርከው በመውሰድ እስረኛ አድርገውት የነበረው የንጉሥ ዮአኪን ዝርያዎች የሚከተሉት ናቸው፤ ራሱ ዮአኪን ሰባት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም ሰላትያል፤ 18 ማልኪራም፣ ፈዳያ፣ ሼናጸር፣ ይቃምያ፤ 19 ሾሞዕና ነዳብያ ተብለው የሚጠሩ ናቸው። 19 ፈዳያም ዘሩባቤልና ሺምዒ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ዘሩባቤልም መሹላምና ሐናንያ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችና ሽሎሚት ተብላ የምትጠራ ሴት ልጅ ነበሩት። 20 እንዲሁም

ሌሎች አምስት ወንዶች ልጆች ሲኖሩት፤ እነርሱም ሐሹባ፣ ኦሐል፣ ቤሬክያ፣ ሐሳድያና ዩቫብሐሴድ ተብለው የሚጠሩ ናቸው።

21 ሐናንያም ፈላጊያና ይቫዕያ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ይቫዕያም ረፋያን ወለደ፤ ረፋያም አርናንን ወለደ፤ አርናን ያሳድያን ወለደ፤ ያሳድያም ሸካንያን ወለደ፤ 22 ሸካንያም ሸማዕያን ወለደ፤ ሸማዕያም ሐሙሽ፤ ዩጋል፣ ባሪያሕ፣ ነጻርያና ሻፋጥ ተብለው የሚጠሩትን አምስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ 23 ነጻርያም ኤልዮዲያና፣ ሕዝቅያስና ዓዘራቃም ተብለው የሚጠሩትን ሦስት ልጆችን ወለደ፤ 24 ኤልዮዲያም ሆዳውያ፣ ኤልያሸብ፣ ፕላያ፣ ዓቁብ፣ ዮሐናን፣ ደሳያና ዐናኒ ተብለው የሚጠሩትን ሰባት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

ምዕራፍ 4
የይሁዳ ዝርያዎች

1 የይሁዳም ዝርያዎች ፋሬስ፣ ሐጽፎን፣ ካርሚ፣ ሐርና ሸባል ናቸው። 2 ሸባል ረአያን ወለደ፤ ረአያም ያሐትን ወለደ፤ ያሐትም በጾርዓ ለሚኖሩት ሕዝቦች የቀድሞ አባቶች የነበሩትን አሐማይን፣ ላሃድን ወለደ። 3 4 ሐር ለአባቱ ለካሌብ ሚስት ለኤፍራታ የበዘር ልጅ ነበር፤ የዩሉልሐምን ከተማ የቆረቆረ የእርሱ ዝርያዎች ነበሩ፤ ሐርም ዓጣም፣ ፕኩኤልና ዔዜር ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ዓጣምም ኢይዝራኤል፣ ዩሽማና ዩድባሽ ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችንና ሐጽሌል፣ ሕዝቅያስ ተብላ የምትጠራውን ሴት ልጅ ወለደ፤ ፕኩኤል የገዳርን ከተማ፣ ዔዜር ደግሞ የሐሻን ከተማ ቆረቆረ።

5 የተቆዓን ከተማ የቆረቆረው አሽሐር፣ ሐላና ናዕራ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ሚስቶች ነበሩት፤ 6 አሽሐርም ናዕራ ከተባለችው ሚስቱ አሐዛም፣ ሐፌር፣ ቴምና አሐሽታሪ ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ 7 እንዲሁም ሐላ ከተባለችው ሚስቱ ጼሬት፣ ያጽሃርና ኤትናን ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

8 ቆጽም ዓኑብና ጸዚባ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እንዲሁም ቆጽ የሃሩም ልጅ የአሐርሐል ዝርያዎች ለሆኑት ጐሳዎች የነገድ አባት ነው።

9 ከዜተሰቡ መካከል እጅግ የተከበረ ያዕቢድ ተብሎ የሚጠራ አንድ ሰው ነበር፤ እናቱ እርሱን በወለደች ጊዜ ከባድ የምጥ ጣር ደርሶበት ለእነበር “ያዕቢድ” የሚል ስም አወጣችለት፤ 10 ያዕቢድም “አምላክ ሆይ! ባርከኝ፤ ለፊምድርንም ሰጠኝ፤ ከቶም አትለፍኝ፤ ሥቃይ ሊያስከትልብኝ ከሚችል ከማንኛውም ከፋ ነገር ጠብቀኝ” በማለት የእስራኤል አምላክ

ወደሆነው ወደ አግዚአብሔር ጸለየ፤ አግዚአብሔርም የለመነውን ሰጠው።

ሌሎች ቤተሰቦች

11 የሹሐ ወንድም ከሉብ መሔር ተብሎ የሚጠራ አንድ ወንድ ልጅ ወለደ፤ መሔርም ኤሽቶንን ወለደ፤ 12 ኤሽቶንም ቤትሬፋ፣ ፋሴ፣ ተሒና ተብለው የሚጠሩትን ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ተሒናም ናሐሽ ተብላ የምትጠራውን ከተማ ቆረቆረ፤ የእነዚህም ዝርያዎች ሬካ ተብላ በምትጠራ አገር ይኖሩ ነበር።

13 ቀናዝም ዖትኒኤልና ሠራያ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ዖትኒኤልም ሐታትና መዖናታይ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ 14 መዖናታይ ዖፍራን ወለደ።

ሠራያም በእጅ ጥበብ ሥራ የታወቁ ሰዎች የሚኖሩባትን “የእጅ ጥበብ በዋቂዎች ሸለቆ” የተባለችውን ከተማ የቆረቆረውን ኢየሐዝን ወለደ።

15 የይፋኔ ልጅ ካሌብም ዓሩ፣ ኤሳና ነጻም ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ኤሳም ቀናዝን ወለደ።

16 ያሃልኤልም ዜፍ፣ ዜፍ፣ ቲረያና አሳር ኤል ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ። 17 18 ዓዘራም ዩቱር፣ ሚሬድ፣ ዓፌርና ያሉን ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ። ሚሬድም ቤትያ የተባለችውን የግብጽን ንጉሥ ልጅ አግብቶ ሚርያም ተብላ የምትጠራውን ሴት ልጅና ሻማያና ዩሸባሕ ተብለው የሚጠሩትን ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ዩሸባሕም ኤሽተሞዓ ተብላ የምትጠራውን ከተማ ቆረቆረ፤ ሚሬድም ከይሁዳ ነገድ አንዱት ሴት አግብቶ የገዳርን ከተማ የቆረቆረውን ዩሬድን፣ የሶኮን ከተማ የቆረቆረውን ሐዚርንና፣ የዛኖሐን ከተማ የቆረቆረውን የቂቴኤልን ወለደ።

19 ሆድያም የናሐምን እንት አገባ፤ የእነርሱም ዝርያዎች በቀዲላ ከተማ ይኖሩ ለነበሩት ለጋርሚ ጐሳዎችና በኤሽተሞዓ ከተማ ይኖሩ ለነበሩት ለማዕከት ጐሳዎች አባቶች ሆኑ።

20 ሺሞንም አምሮን፣ ሪና፣ ቤንሐናንና ቲሎን ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

ዩሽዒም ዙሐትና ቤንዐሐት ተብለው የሚጠሩትን ሁለት ወንዶች ልጆች ወለደ።

የጄላ ዝርያዎች

21 ጄላ ከይሁዳ ወንዶች ልጆች አንዱ ሲሆን ዝርያዎቹም የሌካን ከተማ የቆረቆረው ዔር፣ የማሬሻን ከተማ የቆረቆረው ላዕዳ፣ የቤት እሽ ቤዓ ከተማ ነዋሪዎች የሆኑት የበፍታ ጨርቅ

ሠሪዎች ጉሳ፡²² የቂምና በኮዚባ ከተማ ነዋሪዎች የሆኑ ሕዝብ፤ ሞአባውያን ሴቶችን አግብተው በቤተሉሐም ስፍረው የነበሩት እያንዳንዱ ሳራፍ ናቸው፤ (ይህ አፈታሪክ ጥንታዊነት ያለው ነው።)²³ እነርሱም የቤተ መንግሥት ሸከላ ሠራተኞች ሆነው ነጣሪዎችና ገዴራ ተብሎ በሚጠሩ ከተሞች ይኖሩ ነበር።

የስምያን ዝርያዎች

²⁴ ስምያን፤ ነሙኤል፤ ያሚን፤ ያሪብ፤ ዜራሕና ሻኡል ተብለው የሚጠሩ እምስት ወንዶች ልጆችን ወሰደ፤²⁵ ሻኡልም፤ ሻሱምን ወሰደ፤ ሻሱምን ሚብላምን ወሰደ፤ ሚብላምን ሚሽማን ወሰደ፤²⁶ ከዚህ በኋላ የትውልድ ሐረግ ከሚሽማዕ በሐሙኤል፤ በዛኩርና በሺምዒ በኩል ቀጠለ፤²⁷ ሺምዒ፤ ዐሥራ ስድስት ወንዶችና ስድስት ሴቶች ልጆችን ወሰደ፤ የእርሱ ዝርያዎች ግን ብዙ ልጆች አልወለዱም፤ ስለዚህም የስምያን ነገድ የይሁዳን ነገድ ያህል አልበዛም።

²⁸ እስከ ዳዊት ዘመን መንግሥት ድረስ የስምያን ዝርያዎች በሚከተሉት ከተማዎች ይኖሩ ነበር፡- ቤርሳቤህ፤ ሞላዳ፤ ሐጻርሹዓል፤²⁹ ቢልሃ፤ ዒጼም፤ ጥላድ፤³⁰ በቱኤል፤ ሐርማ፤ ጺትላግ፤³¹ ቤትማርካቦት፤ ሐጻርሱሴም፤ ቤትቤሪና ሻዕራይም፤³² እንዲሁም ዒጣም፤ ዓይን፤ ሪሞን፤ ጥኬንና ዐሻን ተብሎ በሚጠሩ በሌሎች እምስት ታናናሽ ከተማዎችና፤³³ በእነባቢያቸው በሚገኙ መንደሮች ይኖሩ ነበር፤ ይህም እነርሱ የሚኖሩበት ስፍራ በደቡብ በኩል እስከ ባዕላት ከተማ ይበልጥ ነበር። እንግዲህ የስምያን ዝርያዎች ስለቤተሰቦቻቸውና ስለሚኖሩባቸው ስፍራዎች መዝግበው ያቆዩት ጽሑፍ ይህ ነበር።

³⁴⁻³⁸ የዋጉሳ አለቆቻቸውም ከዚህ በታች የተመለከቱት ናቸው፡-

- መሾባብ፤ ያምሌክ፤ የአማጽያ ልጅ
- ዮሻ፤ ዮኤል፤
- የዮሹብያ ልጅ ዬሁ፤ (የሠራያ ልጅ
- ዮሹብያ፤ የአስኤል ልጅ ሠራያ፤)
- ኤልዮዒናይ፤ ያዕቆባ፤ የሾሐያ፤ ዐሳያ፤
- ዐዲኤል፤ የሺሚኤል፤ በናያ፤
- የሺፍዒ ልጅ ዚዛ፤ የዩዳያ የሺምሪና
- የሸማዕያ ዝርያ የሆነው የአሱን
- ልጅ ሺፍዒ።

የእነዚህም ቤተሰብ እየበዛ በመሄዱ፤³⁹ በምዕራብ በኩል እስከ ገራር ድረስ ተበራጩ፤ በሸሐቆው በሱተ ምስራቅ በኩል ከተማ ይቱ በምትገኝበት ስፍራም በጎቻቸውን ያሰማሩ ነበር፤⁴⁰ በዚያም ጸጥታና ሰላም በሰፈነበት ገሳ

ጣማ እገር ስም የሆነ የግጦሽ ቦታ በብዛት አገኙ፤ ቀደም ሲል በዚያ ይኖሩ የነበሩ ሕዝቦች ካማውያን ተብለው ይጠሩ ነበር።

⁴¹ በይሁዳ ንጉሥ በሕዝቅያስ ዘመን መንግሥት ከሳይ የተጠቀሱት ሰዎች ወደ ገራር ሄደው በዚያ የሚኖሩትን ሕዝብ ድንኳንና ጎጆ ሁሉ አፈራረሱ፤ ከመውናውያንም እብዛኛዎቹን ፈጁ፤ ስበጎቻቸው ብዙ የግጦሽ ቦታ ስላገኙም ሕዝቡን አባርረው ለዘላቂታው እዚያው መኖር ጀመሩ፤⁴² ከስምያን ዝርያዎች እምስት መቶ የሚሆኑት በስተ ምሥራቅ በኩል ወደ ኤዶም ሄዱ፤ እነርሱም ይመሩ የነበሩት በዩሽዒ ልጆች በጥላጥያ፤ በናርያ በረፋያና በዑዚኤል ነበር፤⁴³ እነርሱም በዚያ ቀርተው የነበሩትን ዐማሌቃውያንን ፈጁ፤ ከዚያን ጊዜም እንገሥቶ በዚያ መኖር ጀመሩ።

**ምዕራፍ 5
የሮቤል ዝርያዎች**

¹ የያዕቆብ የበኩር ልጅ የሆነው የሮቤል ዝርያዎች ቀጥሎ የተመለከቱት ናቸው፡- (ሮቤል ከእባቱ ቀባት ጋር የግብረሥጋ ግንኙነት በመፈጸሙ የብርሃናውን መብት ስላጣ፤ ያ መብት ሰየሴፍ ተሰጥቶ ነበር፤² ይሁን እንጂ ከሁሉም ይበልጥ ብርቱ የሆነና ሰንገዶች ሁሉ መሪ የሚሆን ሰው የሚገኝበት የይሁዳ ነገድ ነበር።)³ ከያዕቆብ ልጆች በኩር የሆነው ሮቤል እራት ወንዶች ልጆችን ወሰደ፤ እነርሱም ሐናክ፤ ፋሱ፤ ሔጽሮንና ካርሚ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

⁴⁻⁶ ከትውልድ እስከ ትውልድ የነበሩት የዮኤል ዝርያዎች ሸማዕያ፤ ንግ፤ ሺምዒ፤ ሚካ፤ ረአያ፤ በዓልና፤ በኤራ ናቸው፤ የአሦ ራውያን ንጉሠ ነገሥት ቲግላት ፐሌሴር የጉሳ መሪ የነበረውን በኤራን ይዞ በምርኮኛነት ወሰደው።

⁷ የቤተሰብ ስም ዝርዝር ከሚገልጠው መዝገብ በተገኘው መሠረት የሮቤል ነገድ የጉሳ አስቆች የነበሩት ይዲኤል፤ ዘካርያና፤⁸ ከዮኤል ጉሳ የሺማዕ የልጅ ልጅ የዓዛዝ ልጅ የሆነው ቤላዕ ናቸው፤ ይህም ጉሳ ይኖር የነበረው በዓረዒናና ከዚያም በስተሰሜን እስከ ነቦና እስከ ባዓልመያን ባለው ግዛት ነበር፤⁹ እነርሱም በጎሳድ ምድር ብዙ የከብት መንጋ ስለነበራቸው በስተ ምሥራቅ እስከ ኤፍራጥስ ወንዝ ድረስ ተገጣሎ ያለውን በረሐማ ምድር ሁሉ ያዙ።

¹⁰ በነጉሥ ሳኦል ዘመን መንግሥት የሮቤል ነገድ በሀገራውያን ላይ እደጋ ጥሎ ሁሉንም በጦርነት ፈጁት፤ በጎሳድም ምሥራቃዊ ከፍል ያለውን ርስታቸውን ይዞ የራሱ አደረገ።

የጋድ ዝርያዎች

¹¹ የጋድ ነገድ ፡ የሮቤል ነገድ ከሚኖሩበት ሴባት ሰሜን ባለው ምድር ይኖሩ ነበር ፤ ይህም ምድር በባላን ውስጥ ሲሆን በስተ ምሥራቅ አስከ ሳለካ ያደርሳል ፤ ¹² የኤል ከሁሉ ለሚበልጠው ጉሳ አባት ሲሆን ፡ ሻፋም ደግሞ በሁሉ ተኛ ደረጃ ለሚገኘው ጉሳ አባት ነው ፤ ያህን ይና ሻፋጥ በባላን ይኖሩ ለነበሩት ለሌሎች ጉሳዎች አዛዦች ነበሩ ፤ ¹³ የቀሩት የዚህ ነገድ አባሎች ሚካኤል ፡ መሹሃም ፡ ሼባሴ ፡ ዮራይ ፡ ያዕከን ፡ ዚዓና ፡ ዔቤር ተብለው በሚጠሩ ሰባት ጉሳዎች የተጠቃሰሉ ነበሩ ፤ ¹⁴ አነርሱም የሐራልጅ የአቢሳይል ዝርያዎች ሲሆኑ ፡ የቀድሞ አባቶቻቸው አቢሳይል ፡ ሐራሪ ፡ ያሮሐ ፡ ገለዓድ ፡ ሚካኤል ፡ የሺቫይ ፡ ያሕደና ቡዝ ናቸው ፤ ¹⁵ የጉኒ የልጅ ልጅ የዓብዚኤል ልጅ አሐ የእነዚህ ሁሉ ጉሳዎች አለቃ ነበር ፤ ¹⁶ እነዚህም ሁሉ በባላንና በገለዓድ ግዛቶች ፡ በዚያም በሚገኙ ታናናሽ ከተማዎች እንዲሁም በሳሮን ምድር የግዛቸውን ቦታ ባለበት ስራራ ሁሉ ይኖሩ ነበር ፤ ¹⁷ ይህ የቤተሰብን ስም ዝርዝር የያዘ መዝገብ የተዘጋጀው በይሁዳ ንጉሥ ኢዮታምና በአስራኤል ንጉሥ ኢዮርብግም ዘመን መንግሥት ነበር ።

የምሥራቅ ነገዶች ሠራዊት

¹⁸ የሮቤል ፡ የጋድና በስተ ምሥራቅ የሚገኘው የምናሴ ነገድ በጋሻና በሰይፍ አንዲሁም በቀስት ውጊያ በደንብ የሠለጠኑ አርባ አራት ሺ ሰባት መቶ ስልሳ ወታደሮች ነበሩአቸው ፤ ¹⁹ እነርሱም የህግሬውያን ነገዶች በሆኑት በየጡር ፡ በኖሬሽና በዮዳብ ሕዝቦች ላይ አደጋ ለመጣል ዘመቱ ፤ ²⁰ እምነታቸውንም በእግዚአብሔር አድርገው እርሱ እንዲረዳቸው ተማጠኑት ፤ እግዚአብሔርም ጸሎታቸውን ሰምቶ ፡ በህግሬውያንና በእነርሱም የጦር ጓደኞች ላይ ድልን አጉናጸፋቸው ፤ ²¹ ከጠላትም አጅ ጎምሳ ሺ ግመሎች ፡ ሁለት መቶ ጎምሳ ሺ በንትና ሁለት ሺ አዛዦች ማረኩ ፤ እንዲሁም አንድ መቶ ሺ ሰዎችን ምርኮኛ አድርገው ወሰዱ ፤ ²² ጦርነቱ አግዚአብሔር የፈቀደው ስለነበረ ፡ ከጠላት ወገን ብዙ ሰዎችን ገደሉ ፤ እነርሱም ራሳቸው ተማርከው እስከተወሰዱበት ጊዜ ድረስ በምድራቱ ላይ መኖራቸውን ቀጠሉ ።

በስተ ምሥራቅ ያለው የምናሴ ነገድ

²³ በስተ ምሥራቅ ያለው የምናሴ ነገድ እኩሌታ በስተ ሰሜን እስከ ባሃልሔርሞን ፤ እስከ ሠጌርና እስከ ሐርሞን ተራራ በሚደርሰው በባላን ግዛት ውስጥ ይኖሩ ነበር ፤ የሕዝባቸውም

ቀጥሩ አየበዛ ሄደ ፤ ²⁴ የጉሳዎቻቸው አለቆች ዔፌር ፡ ዩሽዒ ፡ ኤሲኤል ፡ ዓዝሪኤል ፡ ኤርም ያሰ ፡ ሆዳውያና ያሕዲኤል ናቸው ፤ እነዚህ ሁሉ የታወቁ የጉሳ መሪዎችና ጀግኖች ወታደሮች ነበሩ ።

በምሥራቅ በኩል ያሉት የሁለት ተኩል ነገድ ሕዝብ ተማርከው ተወሰዱ

²⁵ ሕዝቡ በቀድሞ አባቶቻቸው እምላክ ታማኞች ሆነው አልተገኙም ፤ እንዲያውም እግዚአብሔርን ትተው ከምድራቱ ላይ ሳስወገደ ላቸው ለአሕዛብ አማልክት ሰገዱ ፤ ²⁶ ስለዚህ እግዚአብሔር ፑል ወይም ቲግላት ፐሌሴር ተብሎ የሚጠራውን የአሃርን ንጉሠ ነገሥት አነሣሥቶ ምድራቸውን እንዲወርር አደረገ ፤ በዚህ ዐይነት ቲግላት ፐሌሴር የሮቤልን ፡ የጋድንና በምሥራቅ በኩል ያለውን የምናሴን ነገድ ማርኩ በመውሰድ በሐሳሕ ፡ በሐቦርና በሃራ እንዲሁም በጎዛን ወንዝ ዳርቻ ለዘለቄታው እንዲኖሩ አደረጋቸው ።

ምዕራፍ 6

የሊቀ ካህናት ቤተሰብ የትውልድ ሐረግ

¹ ለዊ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ እነርሱም ጌርሾን ፡ ቀሃትና መራሪ ተብለው የሚጠሩ ናቸው ፤ ² ቀሃትም ዓምራም ፡ ያጽሃር ፡ ኬብሮንና ዑዚኤል ተብለው የሚጠሩትን አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ ።

³ ዓምራምም አሮንና ሙሴ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችና ሚርያም ተብላ የምትጠራ አንዲት ሴት ልጅ ወለደ ።

አሮንም ናዳብ ፡ አቢሁ ፡ አልዓዛርና ኢታማር ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆች ነበሩት ።

⁴ አልዓዛር ፊንሐስን ወለደ ፤ ፊንሐስ አቢሹንን ወለደ ፤ አቢሹን ቡቂን ወለደ ፤ ⁵ ቡቂ ዑዚን ወለደ ፤ ⁶ ዑዚ ዘራሕያን ወለደ ፤ ዘራሕያ መራዮትን ወለደ ፤ ⁷ መራዮት አማርያን ወለደ ፤ አማርያ አሒጡብን ወለደ ፤ ⁸ አሒጡብ ጸዶቅን ወለደ ፤ ጸዶቅ አሒማዓጽን ወለደ ፤ ⁹ አሒማዓጽ አዛርያስን ወለደ ፤ አዛርያስም ዮሐናን ወለደ ፤ ¹⁰ አዛርያስ ንጉሥ ሰሎሞን በኢየሩሳሌም ባሠራው ቤተመቅደስ በካህናት ያገለግል የነበረ ነው ። ¹¹ አዛርያስ አማርያን ወለደ ፤ አማርያ አሒጡብን ወለደ ፤ ¹² አሒጡብ ጸዶቅን ወለደ ፤ ጸዶቅ ሻሉምን ወለደ ፤ ¹³ ሻሉም ሒልቂያን ወለደ ፤ ሒልቂያ ዐዛርያን ወለደ ፤ ¹⁴ ዐዛርያ ሢራያን ወለደ ፤ ሢራያም ኢዮጺዴቅን ወለደ ፤ ¹⁵ እግዚአብሔር የይሁዳና የኢየሱሳሌም ሕዝብ በናቡከደነፆር ተማርከው በሰደት አንዲኖሩ ባደረገ ጊዜ ኢዮጺዴቅም ከእነርሱ ጋር ተማርኩ ሄደ ።

የሌዊ ዝርያዎች

16 ሌዊ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ እነ ርሱም ጌርሾን ፣ ቀሃትና መራሪ ተብለው የሚጠሩት ናቸው ፤ 17 ጌርሾንም ሊብኒንና ሺምዒን ወለደ ፤ 18 ቀሃትም ዓምራምን ፣ ይጽዋርን ፣ ኬብሮንንና ዑዚኤልን ወለደ ፤ 19 መራሪ ደግሞ ማሕሊንና ሙሺን ወለደ ።

20 ጌርሾን ሊብኒን ወለደ ፤ ሊብኒ ያሐትን ወለደ ፤ ያሐት ዚማን ወለደ ፤ 21 ዚማ የአሕን ወለደ ፤ የአሕ ዒዶን ወለደ ፤ አዶ ዜራሕን ወለደ ፤ ዜራሕም የአትራዶን ወለደ ።

22 ቀሃት ዐሚናዳብን ወለደ ፤ ዐሚናዳብ ቆራሕን ወለደ ፤ ቆራሕ አሲርን ወለደ ፤ 23 አሲር ኤልቃናን ወለደ ፤ ኤልቃና ኤቢያሳናን ወለደ ፤ ኤቢያሳና አሲርን ወለደ ፤ 24 አሲር ታሐትን ወለደ ፤ ታሐት ኡራኤልን ወለደ ፤ ኡራኤል ዑዚያን ወለደ ፤ ዑዚያም ሻኡልን ወለደ ።

25 ኤልቃናም ዐማማይንና አሒዋትን ወለደ ፤ 26 አሒዋትም ኤልቃናን ወለደ ፤ ኤልቃናም ጸፋይን ወለደ ፤ ጸፋይ ናሐትን ወለደ ፤ 27 ናሐት ኤሊያብን ወለደ ፤ ኤልያብ ይሮሐምን ወለደ ፤ ይሮሐምም ሕልቃናን ወለደ ።

28 ሳሙኤል ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ ፤ እነርሱም በዡሩ የኤል ፣ ሁለተኛው አቢያ ተብለው ይጠሩ ነበር ።

29 መራሪ ማሕሊን ወለደ ፤ ማሕሊ ሊብኒን ወለደ ፤ ሊብኒ ሺምዒን ወለደ ፤ ሺምዒ ዑዞን ወለደ ፤ 30 ዑዞ ሺምዒን ወለደ ፤ ሺምዒ ሐጊያን ወለደ ፤ ሐጊያም ዐሳያን ወለደ ።

የቤተ መቅደስ መዘምራን

31 የቃል ኪዳን ታቦት ወደ አያሩሳሌም ከመጣ በኋላ ንጉሥ ዳዊት በማምለኪያው ስፍራ ለሚያገለግሉት መዘምራን ንሳፊ የሚሆኑ ሰዎችን ሾመ ፤ 32 እነርሱም ንጉሥ በሎዋን ቤተ መቅደሱን ከማሠራቱ በፊት እግዚአብሔር በሚመለከበት ድንኳን ዘወትር በየተራ ያገለግሉ ነበር ፤ 33 በዚህ ቦታ ተመድበው የሚያገለግሉት ሰዎች የቤተሰብ የትውልድ ሐረግ እንደሚከተለው ነው ፡-

የቀሃት ጉሳ ፡- የመጀመሪያው የመዘምራን ቡድን መሪ የኦሌል ልጅ ሄማን ነበር ፤ የእርሱም የቤተሰብ የትውልድ ሐረግ ከዚህ በታች በተመለከተው አኳኋን አስከ ያዕቆብ ደደርሳል ፡- ሄማን ፣ የኤል ፣ ሳሙኤል ፣ 34 ሕልቃና ፣ ይሮሐም ፣ ኤሲኤል ፣ ቶሐ ፣ 35 ጸፋ ፣ ኤልቃና ፣ ማሐት ፣ ዐማማይ ፣ 36 ኤልቃና ፣ የኤል ፣ ዐሃርያ ፣ ጸፋንያ ፣ 37 ታሐት ፣ አሲር ፣ ኤቢያሳና ፣ ቆራሕ ፣ 38 ይጽዋር ፣ ቀሃት ፣ ሌዊ ፣ ያዕቆብ ።

39 የሁለተኛው የመዘምራን ቡድን መሪ አሳፍ ነበር ፤ የእርሱም የቤተሰብ የትውልድ ሐረግ ከዚህ በታች በተመለከተው አኳኋን እስከ ሌዊ ደደርሳል ፡- አሳፍ ፣ በራከያ ፣ ሺምዒ ፣ 40 ሚካኤል ፣ ባዕሴያ ፣ ማልኪያ ፣ 41 ኤትኒ ፣ ዜራሕ ፣ ዐዳያ ፣ 42 ኤታን ፣ ዚማ ፣ ሺምዒ ፣ 43 ያሐት ፣ ጌርሾን ፣ ሌዊ ።

44 የሦስተኛው የመዘምራን ቡድን መሪ የመራሪ ልጅ ኤታን ነበር ፤ የእርሱም የቤተሰብ የትውልድ ሐረግ ከዚህ በታች በተመለከተው አኳኋን እስከ ሌዊ ደደርሳል ፡- ኤታን ፣ ቂሺ ፣ ኃብዲ ፣ ማሉከ ፣ 45 ሐሻብያ ፣ አማጽያስ ፣ ሒልቂያ ፣ 46 አዋጺ ፣ ባኒ ፣ ሺሜር ፣ 47 ማሕሊ ፣ ሙሺ ፣ መራሪ ፣ ሌዊ ።

48 ሌዋውያን የሆኑ የእነርሱ ወገኖችም በማምለኪያው ስፍራ ሌላውን ተግባር ሁሉ ያከናውኑ ነበር ።

የአሮን ዝርያዎች

49 አሮንና ዝርያዎቹ የዕጣን መባና በመሠዊ ያው ላይ የሚቃጠሉት መሥዋዕት ሁሉ ያቀርቡ ነበር ፤ እንዲሁም በቅድስት ቅዱሳን ውስጥ የአምልኮ ሥርዓትና እግዚአብሔር የእስራኤልን ኃጢአት ለሚያስተስርበት መሥዋዕት ሁሉ ንሳፊዎች ነበሩ ፤ እነርሱም ይህን ሁሉ የሚፈጽሙት እግዚአብሔር ለአገልጋዩ ለሙሴ በሰጠው መመሪያ መሠረት ነው ። 50 የአሮን ዝርያዎች የትውልድ ሐረግ እንደሚከተለው ነው ፡- አልዓዛር ፣ ፈንሐስ ፣ አቢሹዓ ፣ 51 ቡቂ ፣ ዑዚ ፣ ዘራሕያ ፣ 52 መራዮት ፣ አማርያ ፣ አሒጦብ ፣ 53 ሳዶቅ ፣ አሒማሃስ ።

ለሌዋውያን የተሰጡ መኖሪያ ስፍራዎች

54 ከአሮን ዝርያዎች አንዱ የሆነው የቀሃት ጉሳ ለሌዋውያን ከተመደቡት ቦታዎች የመጀመሪያውን ድርሻ በዕጣ ተረከበ ፤ 55 ይህም ድርሻ በይዞታ ግዛት የሚገኘውን ኬብሮንና በእርሱም ዙሪያ ያለውን የግጦሽ ቦታ ሁሉ ያጠቃልላል ። 56 የኬብሮን የእርሻ ቦታዎችና መንደሮች ግን ለይፋኔ ልጅ ለነሎብ የተመደቡ ነበሩ ። 57-59 ለአሮን ዝርያዎች የተመደቡ ከተማዎች ፣ የመማጠኛ ከተማ የሆነችው ኬብሮን ፣ ያቲር ፣ ሊብና ፣ ኤሽተዋዓ ፣ ሒሌን ፣ ደቢር ፣ ዐሻንና ቤትሼሜሽ ሲሆኑ የግጦሽ ቦታዎቻቸውንም ይጨምራል ። 60 በብንያም ግዛትም ጊዛል ፣ ዓሌሚትና ዐናቶት ተብለው የሚጠሩት ከተማዎች ከነግጦሽ ቦታዎቻቸው ለአሮን ዝርያዎች የተሰጡ ነበሩ ፤ እንግዲህ ለአሮን ዝርያዎች ቤተሰብ ሁሉ መኖሪያ የሚሆኑ በአጠቃላይ ዐሥራ ሦስት ከተማዎች ነበሩ ። 61 በምዕራብ በኩል ከሚገኘው ከምናሴ ነገድ

ግዛት ዐሥር ከተማዎች ለቀሃት ጉሳ ለየቤተሰቡ በዕጣ ተመድበው ነበር።

⁶² ለጊርሾን ጉሳም ከይሳካር፣ ከአሴር፣ ከንፍታሌምና በባሳን ካለው ከምሥራቅ ምናሴ ግዛቶች በአጠቃላይ ዐሥራ ሦስት ከተማዎች ለየቤተሰቡ ተመድበው ነበር። ⁶³ እንዲሁም ለመራራ ጉሳ ከሮቤል፣ ከጋድና ከዛብሎን ግዛቶች በአጠቃላይ ዐሥራ ሁለት ከተማዎች ለየቤተሰቡ ተመድበው ነበር። ⁶⁴ በዚህም ዐይነት ሁኔታ የእስራኤል ሕዝብ ሌዋውያን የሚኖሩባቸውን ከተማዎች መደቡላቸው፣ ይህም በየከተማው ዙሪያ ያለውን የግጦሽ ቦታ ያጠቃልላል። ⁶⁵ ከላይ የተጠቀሱት በይሁዳ፣ በስምያንና በብንያም ግዛቶች ውስጥ የሚገኙት ከተማዎች እንደ ሌሎቹ ሁሉ በዕጣ የተመደቡ ነበሩ።

⁶⁶ ከቀሃት ጉሳ እንዳንድ ቤተሰቦች በኤፍሬም ግዛት ውስጥ ከተማዎችና የግጦሽ ቦታዎች ተመድበውላቸው ነበር። ⁶⁷ እነርሱም በኤፍሬም ከረብታዎች የምትገኘው የመግጠኛ ከተማ የሆነችው ሴኬም፣ ጌዜር፣ ⁶⁸ የቅመዓም፣ ቤትሐርን፣ ⁶⁹ አያሎንና ጋትሪሞን ናቸው። ⁷⁰ በምዕራብ በኩል ባለው በምናሴ ግዛት ደግሞ የዓጌርና የበልዓም ከተማዎች በዙሪያቸው ካሉት የግጦሽ ቦታዎች ጋር ለቀሃት ጉሳ ቤተሰቦች ተመድበውላቸው ነበር።

⁷¹ ለጊርሾን ጉሳ ቤተሰቦች የሚከተሉት ከተማዎች በዙሪያቸው ከሚገኙት የግጦሽ ቦታዎች ጋር ተመድበውላቸው ነበር፡-

በምሥራቅ በኩል ካለው ከምናሴ ግዛት በባሳን ያለው ጎሳንና ዐስታሮት።

⁷² በይሳካር ግዛት፣ ቃዴስ፣ ዳበራት፣

⁷³ ራሞትና ዓኔም፣

⁷⁴ በአሴር ግዛት ማሻል፣ ዓብደን፣ ⁷⁵ ሐቆቅና ራሐብ፣

⁷⁶ በንፍታሌም ግዛት በገሊላ የምትገኘው ቄዶሽ፣ ሐምንና ቂርያታይም፣

⁷⁷ ለቀሪዎቹ የመራራ ጉሳ ቤተሰቦች የሚከተሉት ከተማዎች በዙሪያቸው ከሚገኙት የግጦሽ ቦታዎች ጋር ተመድበውላቸው ነበር፡-

በዛብሎን ግዛት ራሞናና ታቦር፣

⁷⁸ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ፣ ከኢያሪኮ ማይ ባለው በሮቤል ግዛት በዘፍተኛ ሚዳላይ የምትገኘው ቤጺር፣ ያህጸ፣ ⁷⁹ ቀዶሞትና ሚፋዓት፣

⁸⁰ በጋድ ግዛት በገለዓድ የምትገኘው ራሞት፣ ማሕናይም፣ ⁸¹ ሐሴዋንና ያዕዜር።

ምዕራፍ 7
የይሳካር ዝርያዎች

¹ ይሳካር አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፣ እነርሱም ቶላዕ፣ ፉዋ፣ ያሹብና ሺምሮን ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

² ቶላዕ ስድስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፣ እነርሱም ዑዚ፣ ረፋያ፣ ይሪኤል፣ ያሕማይ፣ ዩብሳምና ሸሙኤል ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ እነርሱም የቶላዕ ጉሳ ቤተሰቦች አለቆችና ዝነኛ ወታደሮች ነበሩ፤ በንጉሥ ዳዊት ዘመን መንግሥት የእነርሱ ዝርያዎች ብዛት ሃያ ሁለት ሺ ስድስት መቶ ነበር።

³ ዑዚ፣ ዩብራሕያ ተብሎ የሚጠራ እንደ ወንድ ልጅ ወለደ፤ ዩብራሕያና የእርሱ አራት ወንዶች ልጆች ሚካኤል፣ ያዛድያ፣ ዮኤልና ዩሺያ የቤተሰብ አለቆች ነበሩ። ⁴ እነርሱ ብዙ ሚስቶችና ብዙ ልጆች ስለነበሩአቸው ዝርያዎቻቸው ለወታደራዊ አገልግሎት የደረሱ ሠላሳ ስድስት ሺ ወንዶች ማቅረብ ይችሉ ነበር።

⁵ ከይሳካር ነገድ ቤተሰቦች ዕድሜአቸው ለወታደራዊ አገልግሎት የደረሰ ሰማኒያ ሰባት ሺ ወንዶች መሆናቸው በይፋ የታወቀው መዝገብ ያስረዳል።

የብንያምና የዳን ዝርያዎች

⁶ ብንያም ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፣ እነርሱም ቤላዕ፣ ቤኬርና ይዲዕኤል ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

⁷ ቤላዕ አምስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፣ እነርሱም ኤጽቦን፣ ዑዚ፣ ዑዚኤል፣ ያራምትና ዓሪ ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ እነርሱም በጉሳዎቻቸው ውስጥ የቤተሰብ አለቆችና ዝነኛ ወታደሮች ነበሩ፤ ከእነርሱ ዝርያዎች መካከል ዕድሜአቸው ለውትድርና አገልግሎት የደረሰ ሃያ ሁለት ሺ ሠላሳ አራት ወንዶች ነበሩ።

⁸ ቤኬር ዘጠኝ ወንዶች ልጆችን ወለደ፣ እነርሱም ዘሚራ፣ ዮዓሽ፣ ኤሴዒዘር፣ ኤልዮዒናይ፣ ያምሪ፣ ያራሞት፣ አቢያ፣ ዐናቶትና ዓሌሚት ተብለው የሚጠሩ ናቸው። ⁹ ከዝርያዎቻቸው ቤተሰቦች ዕድሜአቸው ለውትድርና አገልግሎት የደረሰ ሃያ ሺ ሁለት መቶ ወንዶች መሆናቸው መዝገቡ ያስረዳል።

¹⁰ ይዲዕኤል፣ ቢልሃን ተብሎ የሚጠራ ወንድ ልጅ ወለደ፤ ቢልሃን ያዑሽ፣ ብንያም፣ ኤሁድ፣ ከናፅና፣ ዜታን፣ ታርሺሽና አሒሻሐር ተብለው የሚጠሩ ሰባት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ¹¹ እነርሱም በጉሳቸው ውስጥ የቤተሰብ አለቆችና ዝነኛ ወታደሮች ነበሩ፤ የዝርያዎቻቸው ቤተሰቦች ዕድሜአቸው ለውትድርና አገልግሎት የደረሰ ዐሥራ ሰባት ሺ ሁለት መቶ ወንዶች ነበሩአቸው። ¹² ሹፊምና ሐፊምም የዒር ዝርያዎች ነበሩ፤ ሐሺምም የዳን ዝርያ ነበር።

የንፍታሌም ዝርያዎች

¹³ ንፍታሌም አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፣ እነርሱም ያሐጺኤል፣ ጉጌ፣ ዩጺርና

ሻሉም ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ እነርሱም የባላ ዝርያዎች ነበሩ።

የምናሴ ዝርያዎች

¹⁴ ምናሴ ከሰርያዊት ቊባቱ አስረኤልና ማኪር ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ማኪርም ገለፃድን ወለደ፤ ¹⁵ ማኪር፣ ሑሬምና ሼሬም እንዳንድ ሴት እንዲያገዙ አደረገ፤ ማኪር ማዕከ ተብላ የምትጠራ እገት ነበረችው፤ ጸሎፍሐድ ተብሎ የሚጠራው የማኪር ሁለተኛ ልጅ ሴቶች ልጆችን ብቻ ወለደ።

¹⁶ የማኪር ሚስት ማዕከ ፔሬሽና ሼሬሽ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደች፤ ፔሬሽ የሚል ሰም ያወጣችሉትም እርሱም ራሱም ናት፤ ፔሬሽም አላምና ራቄም ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ¹⁷ አላም ደግሞ በዳን ተብሎ የሚጠራ እንድልጅ ወለደ፤ እነዚህ ሁሉ የምናሴ የልጅ ልጅ የማኪር ልጅ የገለፃድ ዝርያዎች ናቸው።

¹⁸ የገለፃድ እገት ሃሞሌኬት ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደች፤ እነርሱም ኢሾድ፣ አቢዔዚርና ማሕላ ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ ¹⁹ ሸሚዳዕ እሕያን፣ ሼኬም፣ ሲቅሒና እኒዓም ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

የኤፍሬም ዝርያዎች

²⁰ ኤፍሬም ሹቴላሕን ወለደ፤ ሹቴላሕም ቤሬድን ወለደ፤ ቤሬድ ታሐትን ወለደ፤ ታሐት ኤልፃዳን ወለደ፤ ኤልፃዳ ታሐትን ወለደ፤ ²¹ ታሐት ዛባድን ወለደ፤ ዛባድ ሹቴላሕን ወለደ፤ ኤፍሬም ከሹቴላሕ በቀር ዔዜርና ኤልፃድ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም ዮታት ነዋሪዎችን የቀንድ ከብቶች ሲሰርቁ ተያዘው ተገደሉ፤ ²² እባ ታቸው ኤፍሬም ብዙ ቀን አዝናላቸው ስለነበር ወንድሞቹ ሊያጽናኑት መጡ፤ ²³ ከዚህ በኋላ ኤፍሬም ከሚስቱ ጋር የግብረሥጋ ግንኙነት አደረገ፤ እርሱም ፀንሳ ወንድ ልጅ ወለደች፤ በዩታስባቸው ላይ በደረሰው መከራ ምክንያት በሪዓ^{1*} የሚል ሰም አወጣለት።

²⁴ ኤፍሬም፣ ሼኢራ ተብላ የምትጠራ ሴት ልጅ ወለደ፤ እርሱም የላይኛውንና የታችኛውን ቤትሐሮን፤ እንዲሁም ዑዜን፤ሼኢራ ተብለው የሚጠሩትን ከተማዎች አውራች።

²⁵ ኤፍሬም፣ ሬፋሕ ተብሎ የሚጠራ ሌላ ወንድ ልጅ ወለደ፤ የሬፋሕም ዝርያዎች ሬሼፍ፣ ቴላሕ፣ ታሐን፣ ²⁶ ላሶዳን፣ ዓሚሁድ፣ ኤሊሻማዕ፣ ²⁷ ነዌና ኢያሱ ናቸው።

²⁸ የኤፍሬም ዝርያዎች በሙሉ ወለደው የራሳቸው መኖሪያ ያደረጉት ግዛት ቤትኤልና በዙሪያዋ የሚገኙትን ታናናሽ ከተማዎችን ሲሆን፣ በምሥራቅ በዙል እስከ ናዕራን፣ በምዕራብ እስከ ጌዜር፣ እንዲሁም በጌዜር ዙሪያ የሚገኙትን ታናናሽ ከተማዎችን ያጠቃልል ነበር፤ እንዲሁም ሴኬምንና ዓያን በዙሪያቸው የሚገኙትንም ታናናሽ ከተማዎች ይጨምራል።

²⁹ የምናሴ ዝርያዎች ቤትሻንን፣ ታዕናክን፣ መኒዶንና ዶርን እንዲሁም በአነርሱ ዙሪያ የሚገኙትን ታናናሽ ከተማዎች በቊጥጥራቸው ሥር እድርገው ነበር።

እነዚህ ሁሉ የያዕቆብ ልጅ የዮሴፍ ዝርያዎች ይኖሩባቸው የነበሩ ስፍራዎች ናቸው።

የእሴር ዝርያዎች

³⁰ እሴር አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም ይምና፣ ይሸዋ፣ ይሸዊና በሪዓ ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ እንዲሁም ሄራሕ ተብላ የምትጠራ እንዲት ሴት ልጅ ወለደ።

³¹ በሪዓም ሐቤርና ማልኪኤል ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ማልኪኤል፣ ቢርዛዊት ተብላ የምትጠራውን ከተማ የቆረቆረ ነው።

³² ሐቤር ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም ያፍሌጥ፣ ሾሜርና ሑታም ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ እንዲሁም ሹዓ ተብላ የምትጠራ እንዲት ሴት ልጅ ወለደ።

³³ ያፍሌጥም ፓሳከ፣ ቢምሃልና ዓሽዋት ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

³⁴ የያፍሌት ወንድም ሾሜርም ሮህጋ፣ የሐባና አራም ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

³⁵ የሾሜር ወንድም ሑታምም ጸፋሕ፣ ይምናዕ፣ ሼሌሽና ዓማል ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

³⁶ የጸፋሕ ዝርያዎች ሱሐ፣ ሐርኤሬር፣ ሹዓል፣ ቤሪ፣ ይምራ፣ ³⁷ ቤጼር፣ ሆድ፣ ሽማ፣ ሼልሻ፣ ዩትራንና በኤራ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

³⁸ የዩሮቴር ዝርያዎች ዮፋኔ፣ ፒሲፓና አራ ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ ³⁹ የዑላ ዝርያዎች አራሕ፣ ሐኒኤልና ረጽያ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

⁴⁰ እነዚህ ሁሉ የእሴር ዝርያዎች ናቸው፤ እነርሱም የቤተሰብ አለቆች፣ ዝንኛ ጦረኞችና ምርጥ የሆኑ መሪዎች ነበሩ፤ የእሴር ዝርያዎች ለውትድርና አገልግሎት ብቁ የሆኑ ሃያ ስድስት ሺ ወንዶች ነበሩአቸው።

* 7:23 በሪዓ ፡ በዕብራይስጥ “ዘመኔሪ” ግለት ነው።

ምዕራፍ 8

የብንያም ዝርያዎች

¹ ብንያም አምስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም በየዕድሜአቸው ተራ፤ ቤላዕ፤ አሽ ቤል፤ አሕራሕ፤ ² ፍሐና፤ ራፋ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

³ የቤላዕ ዝርያዎች አዳር፤ ጌራ፤ አቢሁድ፤ ⁴ አቢሹን፤ ናዕማን፤ አሐሐ፤ ⁵ ጌራ፤ ሸፉፋንና ሑራም ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

⁶⁻⁷ የኤሁድ ዝርያዎች ናዕማን፤ አሐያና ጌራ ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ እነርሱም በጌባዕ ይኖሩ ለነበሩት በኋላ ግን ከዚያ ተባርረው ወደ ማናሐት ሄደው በዚያ ለኖሩ ቤተሰቦች አለቆች ነበሩ፤ ወደዚያም የመራቸው የዑዛና የአሐሐድ አባት ጌራ ነበር።

⁸⁻⁹ ሻሐራም፤ ሑሼምና ባዕራ ተብለው የሚጠሩትን ሁለት ሚስቶቹን ፈታ፤ ዘግየት ብሎም በሞአብ አገር ሲኖር ሐዴሽ ተብላ የምትጠራ አንዲት ሴት ለግብቶ ሰባት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ እነርሱም ዮባብ፤ ጸ.ቦን፤ ሚሻ፤ ማልካም፤ ¹⁰ የዑጽ፤ ሳክያና ሚርማ ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ የእርሱ ወንዶች ልጆች በሙሉ የቤተሰብ አለቆች ሆኑ።

¹¹ በተጨማሪም ሑሼም ከተባለችው ሚስቱ አሂቱብና ኤልፓዓል ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

¹² ኤልፓዓልም ዒቤር፤ ሚሸዓምና ሼሚድ ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ሼሚድም አኖና ሎድ ተብለው የሚጠሩትን ከተማዎችና በዙሪያቸው የሚገኙትን መንደሮች የሠራ ነው።

በጋትና በአያሎን ይኖሩ የነበሩ ብንያማውያን

¹³ በሪዓና ሴማዕ በአያሎን ከተማ ለስፈሩት ቤተሰቦች አለቆች ነበሩ፤ እነርሱም በጋት ከተማ የሚኖሩትን ሕዝብ አባረሩ፤ ¹⁴ የበሪዓ ዝርያዎች አሕዮ፤ ሻሻት፤ ይሬሞት፤ ¹⁵ ዘባድያ፤ ዐራድ፤ ዒዴር፤ ¹⁶ ሚካኤል፤ የሽፓና የሐ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

በኢየሩሳሌም ይኖሩ የነበሩ ብንያማውያን

¹⁷ የኤልፓዓል ዝርያዎች ዘባድያ፤ መሹላም፤ ሐዝቄ፤ ሐቤር፤ ¹⁸ የሽመራይ፤ የዝሊ አና የባብ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

¹⁹ የሼምዒ ዝርያዎች ያቂም፤ ዚክሪ፤ ዣብዲ፤ ²⁰ ኤሊዒናይ፤ ጸልታይ፤ ኤሊኤል፤ ²¹ ዐዳያ፤ በራያና ሼምራት ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

²² የሻሻት ዝርያዎች ዩሽን፤ ዒቤር፤ ኤሊኤል፤ ²³ ዓብዶን፤ ዚክሪ፤ ሐናን፤ ²⁴ ሐናንያ፤ ዒላም፤ ዓንቶቲያ፤ ²⁵ ዩፋደያና ፋኑኤል ተብለው የሚጠሩ ናቸው።

²⁶ የይሮሐም ዝርያዎች ሻምሸራይ፤ ሸሐርያ፤ ዐታልያ፤ ²⁷ ያዕራሽያ፤ ኤሊያና ዚክሪ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

²⁸ እነዚህ ሁሉ በኢየሩሳሌም ይኖሩ ለነበሩት ቀደም ያሉ የቤተሰብ አለቆችና የእነርሱም ዋና ዋና ዝርያዎች ናቸው።

በገባምና በኢየሩሳሌም ይኖሩ የነበሩ ብንያማውያን

²⁹ ይዒኤል የገባምን ከተማ ቆርቂሮ በዚያው ኖረ፤ ሚስቱ ማዕከ ተብላ የምትጠራ ስትሆን፤ ³⁰ የበኩር ልጁም ዓብዶን ይባል ነበር፤ ሌሎቹ የእርሱ ወንዶች ልጆች ጸር፤ ቂሽ፤ ባዓል፤ ጌራ፤ ናዳብ፤ ³¹ ገደር፤ አሕዮ፤ ዜኬርና፤ ³² የሺምዓ እባት ሚቅሎት ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ የእነርሱም ዝርያዎች በሌሎቹ የጐሳቸው ቤተሰቦች አቅራቢያ በኢየሩሳሌም ይኖሩ ነበር።

የንጉሥ ሳኤል ቤተሰብ

³³ ኔር ቂስን ወለደ፤ ቂስ ንጉሥ ሳኤልን ወለደ፤ ሳኤልም ዮናታን፤ ማልኪሹዓ፤ አቢናዳብና ኤሽባዓል ተብለው የሚጠሩትን አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ³⁴ የናታንም መሪባዓልን ወለደ፤ መሪባዓልም ሚካን ወለደ።

³⁵ ሚካም ፓቶን፤ ሚሴክ፤ ታሪዓና አሐዝ ተብለው የሚጠሩትን አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ። ³⁶ አሐዝ የሆዓዳን ወለደ፤ የሆዓዳም ዓሴሚት፤ ዓዝማዌትና ዚምሪ ተብለው የሚጠሩትን ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ በምሪም ሞጸን ወለደ፤ ³⁷ ሞጸም ቢንዓን ወለደ፤ ቢንዓ ራፋን ወለደ፤ ራፋ ኤልዓሳን ወለደ፤ ኤልዓሳም አጼልን ወለደ።

³⁸ አጼልም ዓዝሪቃም፤ በከሩ፤ አስማኤል፤ ሸዓርያ፤ ያባድያና ሐናን ተብለው የሚጠሩትን ስድስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ³⁹ የአጼል ወንድም ዒሼቅም አላም፤ ያዕሽና ኤሊሬሴዋ ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

⁴⁰ የአላም ወንዶች ልጆች ዝነኛ ወታደሮችና ቀስት ወርዋሪዎች ነበሩ፤ የእነርሱም ዝርያዎች በአጠቃላይ አንድ መቶ ንምሳ ልጆችና የልጅ ልጆች ነበሩ፤ እንግዲህ ከዚህ በላይ ስምቻቸው የተጠቀሱት ሁሉ የብንያም ነገድ ዝርያዎች ነበሩ።

ምዕራፍ 9

ከምርኮ የተመለሰው የእስራኤል ሕዝብ

¹ የእስራኤል ሕዝብ በየቤተሰባቸው ተመዝግበው ነበር፤ ይህም ታሪክ በእስራኤል ነገሥታት መጽሐፍ ሰናዢ ይገኛል።

የይሁዳ ሕዝብ በሠሩት ኃጢአት ምክንያት በመቀጣት ተማርከው ወደ ባቢሎን ተወስደው

ነበር ፤ ² በየከተማው ወዳለው ይዞታቸው የተመሰሰት የመጀመሪያዎቹ ካህናት ፤ ሌዋውያን ፤ የቤተ መቅደስ እድሳት ሠራተኞች ሌሎችም እስራኤላውያን ነበሩ ። ³ ከይሁዳ ፤ ከብንያም ፤ ከኤፍራምና ከመናሴ ነገድ የሆኑ ሕዝቦች በኢየሩሳሌም ለመኖር ወይዘያ ሄዱ ።

⁴⁻⁶ ከይሁዳ ነገድ በኢየሩሳሌም ለመኖር የሄዱት ስድስት መቶ ዘጠና ቤተሰቦች ነበሩ ።

የይሁዳ ልጅ የፋራስ ዝርያዎች የምራን የልጅ ልጅ የዓሚሁድን ልጅ ቡታይን መሪ እድርገው መረጡ ፤ ሌሎቹ የፋራስ ዝርያዎች ኢምሪና ባኒ ናቸው ።

የይሁዳ ልጅ የሼላ ዝርያዎች ዐሳያን መሪ እድርገው ሾሙ ፤ እርሱም ከልጆቹ ጋር የቤተሰቡ አለቃ ነበር ።

የይሁዳ ልጅ የዛራሕ ዝርያዎች ይዑኤልን መሪያቸው እንዲሆን አደረጉ ።

⁷⁻⁸ ከብንያም ነገድ በኢየሩሳሌም ለመኖር የሄዱት የሚከተሉት ናቸው ፡-

የሃስኦል ልጅ ሆዳውያ ፤ የሆዳውያ ልጅ መሹላም ፤

የመሹላም ልጅ ሳሉ ፤ የይሮሐም ልጅ ዩብነያ ፤

የሚከሪ የልጅ ልጅ የዑዚ ልጅ ኤላ ፤

የዩብነያ ልጅ ረዑኤል ፤ የረዑኤል ልጅ ሸፋጥያ ፤ የሸፋጥያ ልጅ መሹላም ።

⁹ ከብንያም ነገድ በኢየሩሳሌም ለመኖር የሄዱት በአጠቃላይ ዘጠኝ መቶ ጎምሳ ስድስት ቤተሰቦች ነበሩ ፤ ከዚህ በላይ የተጠቀሱትም ወንዶች ሁሉ የቤተሰብ አስቆች ነበሩ ።

በኢየሩሳሌም ይኖሩ

የነበሩ ካህናት

¹⁰⁻¹² በኢየሩሳሌም ይኖሩ የነበሩት ካህናት የሚከተሉት ናቸው ፡-

ይዳዕያ ፤ ይሆያረብና ያኪን ፤

በቤተ መቅደስ ዋና ባለሥልጣን የሆነው

የሐሌቂያ ልጅ ዐዛርያስ ፤

የእርሱም የቀድሞ አባቶች

መሹላም ፤ ጸዶቅ ፤ መራዮትና

አሒጡብ ናቸው ።

የይሮሐም ልጅ ዐዳያ ፤ የእርሱም

የቀድሞ አባቶች ጋሽሐር ማልኪያ

ናቸው ።

የዐዲኤል ልጅ ማዕሳይ ፤ የእርሱም

የቀድሞ አባቶች ያሕዜራ ፤

መሹላም ፤ መሺሌሚትና ኢሜር

ናቸው ።

¹³ የቤተሰብ አስቆች የነበሩት ካህናት በድምሩ እንደ ሺ ሰባት መቶ ስልሳ ነበሩ ፤ እነዚህ

ሁሉ በቤተ መቅደስ ውስጥ ለሚከናወነው ሥራ በቂ ችሎታ ያላቸው ነበሩ ።

በኢየሩሳሌም ይኖሩ

የነበሩ ሌዋውያን

¹⁴⁻¹⁶ በኢየሩሳሌም ይኖሩ የነበሩት ሌዋውያን የሚከተሉት ናቸው ፡-

የሐሹብ ልጅ ሸማዕያ ፤ የእርሱም

የቀድሞ አባቶች ከመራሪ ጉሳዎች

የነበሩት ዓዝራቃምና ሐሻብያ

ናቸው ።

ሳቅባቃር ፤ ሐራሽና ጋሳል ፤

የሚካ ልጅ ማታንያ ፤ የእርሱም የቀድሞ

አባቶች ቢከሪና አሳፋ ናቸው ።

የሸማዕያ ልጅ ሥባድያ ፤ የእርሱም

የቀድሞ አባቶች ጋሳልና ይዱቱን

ናቸው ።

የነጠፋ ከተማ ይዞታ በነበረው ግዛት

ይኖር በነበረው የኤልቃና የልጅ

ልጅ የአሳ ልጅ ቤጋብያ ።

በኢየሩሳሌም ይኖሩ የነበሩ

የቤተ መቅደስ ዘበኞች

¹⁷ በኢየሩሳሌም ይኖሩ የነበሩ የቤተ መቅደስ ዘበኞች የሚከተሉት ናቸው ፡-

ሻሉም ፤ ዓቁብ ፤ ጣልሞን ፤ አሒማንና ወንድሞቻቸው ፤ የእነርሱም አለቃ ሻሉም ነበር ፤

¹⁸ እስከዚያን ዘመን ድረስ የጉሳ አባሎች በምሥራቅ በቡል በንጉሥ ቅጽር በር መግቢያ ተመድበው ነበር ፤ እነርሱም ቀደም ሲል ወደ ሌዋውያን ሰፈር በሚያስገቡት ቅጽር በሮች ዘብ ይጠብቁ ነበር ።

¹⁹ የኤቢያሳፍ የልጅ ልጅ የቆራ ልጅ ሻሉም የቆራሕ ጉሳ አባሎች ከሆኑት ከሌሎች ዘመዶቹ ጋር በመሆን የቀድሞ አባቶቻቸው የእግዚአብሔርን ሰፈር ይጠብቁ በነበረው ዐይነት እግዚአብሔር ወደሚመለከቡት ድንኳን የሚያስገባውን በር ይጠብቁ ነበር ። ²⁰ ቀደም ሲል የኦልዓዛር ልጅ ፈንሐስ እነርሱን ይቈጣጠር ነበር ፤ እግዚአብሔርም ከእርሱ ጋር ነበር ።

²¹ የመሺሌምያ ልጅ ዘካርያስ እግዚአብሔር ወደሚመለከቡት ድንኳን በሚያስገባው በር ዘብ ጠባቂ ነበር ።

²² መግዚያ በሮችንና ቅጽር በሮችን ለመጠበቅ የተመረጡ በአጠቃላይ ሁለት መቶ በሥራ ሁለት ሰዎች ነበሩ ፤ እነርሱም በሚኖሩባቸው መንደሮች መሠረት ተቈጥረው ተመዘገቡ ፤ የእነርሱን የቀድሞ አባቶች በዚህ ኅላፊነት የመደቡአቸው ንጉሥ ዳዊትና ነቢዩ ሳሙኤል ነበሩ ። ²³ እነርሱና ዝርያዎቻቸው ወደ ቤተ

መቅደሱ የሚገዙትን የቅጽር ዘሮች መጠበቃቸውን ቀጠሉ።²⁴ በእያንዳንዱ አቅጣጫ ማለትም በሰሜን፣ በደቡብ፣ በምሥራቅና በምዕራብ ፊት ለፊት አንዳንድ ቅጽር ዘር ነበር፤ በእያንዳንዱም ቅጽር ዘር አንድ የዘበኞች አለቃ ነበር፤²⁵ እነዚህን ዘበኞች በመንደሮቻቸው የሚኖሩ ዘመዶቻቸው በየሰባቱ ቀን ተራ እየገዙ መርዳት ነበረባቸው፤²⁶ አራቱም ሌዋውያን የዘበኞች አለቆች ሲሆኑ እነርሱም ሙሉ ሥልጣን ያላቸው ነበሩ፤ እንዲሁም በቤተ መቅደሱ ላሉት ክፍሎችና ዘውሰጣቸውም ለሚቀመጡ ዕቃዎች ጎሳፊዎች ነበሩ።²⁷ ቤተ መቅደሱን የመጠበቅና ዘየማልዳው የቅጽር ዘሮችን የመከፈት ተግባር የእነርሱ በመሆኑ እነርሱ የሚያድሩት በቤተ መቅደሱ አካባቢ ነበር።

ሌሎች ሌዋውያን

²⁸ ሌሎች ሌዋውያን በአምልኮ ጊዜ መገልገያ ለሆኑ ንዋያት ቅድሳት ጎሳፊዎች ነበሩ፤ በአገልግሎት ላይ በሚውሉበት ጊዜ እየቂጠሩ አውጥተው፣ አገልግሎታቸው ሲያበቃም እየቂጠሩ መልሰው ያስቀምጡአቸው ነበር።²⁹ የቀሩት ሌዋውያን ደግሞ ለሌሎች ንዋያት ቅድሳት፣ ስዱቀቱ፣ ለወይን፣ ጠጅ፣ ለወይራ ዘይቱ፣ ለዕጣንና ስልዩ ልዩ ቅመማቅመም ሆሉ ጎሳፊዎች ነበሩ፤³⁰ ቅመማቅመሙን የመለወጡ ጎሳፊነት ግን የካህናቱ ብቻ ነበር።

³¹ ከቀራሕ ጉሳ የሻሉም የበኩር ልጅ የሆነው ማቲትያ የመባውን ጎብስት የማዘጋጀት ጎሳፊነት ነበረው፤³² የቀሃት ጉሳ አባሎች ለቤተ መቅደስ የሚሆን ጎብስት በየሰንበቱ የማዘጋጀት ጎሳፊነት ነበረባቸው።

³³ ከሌዋውያን ቤተሰቦች ከፈሉ ደግሞ በቤተ መቅደስ የመዘመር ጎሳፊነት ነበረባቸው፤ የእነዚህ ቤተሰቦች አለቆች ቀንና ሌሊት በሥራ ላይ ስለሚገኙ በቤተ መቅደሱ ቅጽር ግዜ ግሉት ቢቶች ውስጥ ይኖሩ ነበር፤ ከሌሎች አገልግሎቶችም ነፃ ነበሩ።

³⁴ ከዚህ በላይ የተጠቀሱት ሁሉ በቀድሞ አባቶቻቸው የትውልድ ሐረግ መሠረት የሌላውያን ቤተሰቦች አለቆች ሲሆኑ የሚኖሩትም በአየሩሳሌም ነበር።

የንጉሥ ሳኦል የቀድሞ አባቶችና ዝርያዎች
(1 ዚ.መ. 8፡29-38)

³⁵ ደሢኤል የገባዎንን ከተማ ቈርቂር በዚያው ኖረ፤ ሚስቱ ማዕከ ተብላ የምትጠራ ስትሆን፤³⁶ የበኩር ልጁም ዓብዶን ደባል ነበር፤ ሌሎች የእርሱ ወንዶች ልጆች ደር፣ ቂሽ፣ ባዕል፣ ኦር፣ ናዳብ፣³⁷ ገደር፣ አሕድ፣ በካሪ ያና የሺምዓ አባት ሚቅሎት ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤³⁸ የእነርሱም ዝርያዎች በሌሎች

የጉሳቸው ቤተሰቦች አቅራቢያ በአየሩሳሌም ይኖሩ ነበር።

³⁹ ኦር ቂስን ወስደ፤ ቂስ ንጉሥ ሳኦልን ወስደ፤ ሳኦልም ዮናታን፣ ማልኪሹን፣ አቢናዳብና ኤሽባል ተብለው የሚጠሩትን አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤⁴⁰ ዮናታንም መሪባዓልን ወለደ፤ መሪባዓልም ሚካን ወስደ፤⁴¹ ሚካም ፒቶን፣ ሚሌክ፣ ታሬዓና አሐዝ ተብለው የሚጠሩትን አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤⁴² አሐዝም ያዕራን ወለደ፤ ያዕራም ዓሌሜት፣ ዓዝማዌትና ቢምሪ ተብለው የሚጠሩትን ሦስት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ቢምሪም ሞጽን ወለደ፤⁴³ ሞጽም ቢንጎን ወለደ፤ ቢንጎም ረፋያን ወለደ፤ ረፋያም ኤልዓሳን ወለደ፤ ኤልዓሳም አጼልን ወለደ።

⁴⁴ አጼልም ዓዝሪቃም፣ ቦከሩ፣ እስማኤል፣ ሸዓርያ፣ ዖባድያና ሐናን ተብለው የሚጠሩትን ስድስት ወንዶች ልጆችን ወለደ።

ምዕራፍ 10

የንጉሥ ሳኦል መሞት
(1 ሳ.መ. 31፡1-13)

¹ ፍልስጥኤማውያን ወደ ጊልቦን ተራራ መጥተው በእስራኤላውያን ላይ አደጋ ጣሉ፤ በዚያም ጦርነት ብዙ እስራኤላውያን ተገደሉ፤ ከእነርሱ የተረፉትም ንጉሥ ሳኦልና ወንዶች ልጆቹ ጭምር ሸሹ፤² ፍልስጥኤማውያን ግን ተከታትለው ከሳኦል ልጆች ሦስቱን ዮናታንን፣ አቢናዳብንና ማልኪሹንን ገደሉ፤³ ሳኦል በነበረበት ግንባር ጦርነቱ እጅግ ተፋፍሞ ስለነበር ሳኦል በጠላት ፍላጻ ተመትቶ ከፋኛ ቄስ፤⁴ እርሱም በዚህ ጊዜ ወጣት ጋሻ ጃግሬውን “እነዚህ አረማውያን የሆኑ ፍልስጥኤማውያን በማሠቃየት መሳለቂያ እንዳያደርጉኝ ሰይፍህን መዝዘነ ግደለኝ” አለው፤ ወጣቱ ግን ይዞን ለማድረግ እጅግ ፈራ፤ ስለዚህም ሳኦል የራሱን ሰይፍ መዝዞ በመሬት ላይ በመትከል በላዩ ላይ ወደቀ፤⁵ ወጣቱም የሳኦልን መሞት ዛዩ ጊዜ እርሱም የገዛ ሰይፍን በመሬት ላይ በመትከል በላዩ ላይ ወድቆ ሞተ።⁶ ስለዚህ ሳኦልና ሦስት ወንዶች ልጆቹ በአንድ ላይ ሞቱ፤ የመንግሥቱም ፍጻሜ ሆነ።⁷ በኢይዝራኤል ሽለቆ ይኖሩ የነበሩት እስራኤላውያን ሠራዊቱ እንደሸሸ፣ ሳኦልና ልጆቹም እንደሞቱ በስሙ ጊዜ ከተሞቻቸውን ለቀው ሸሹ፤ ፍልስጥኤማውያንም መሞተው ከተሞቻቸውን ያዙ።

⁸ በጦርነቱ ማግሥት ፍልስጥኤማውያን የሞቱትን እስራኤላውያን ንብረት ለመዝርፍ በሄዱ ጊዜ የሳኦልና የልጆቹ ሬሳ በጊልቦን ተራራ ላይ ተጋድሞ አገኙ፤⁹ የሳኦልን ራስ ቂርጠው የጦር መሣሪያውን ከገፈፉ በኋላ በመልእክተኞች አስደዘው የምሥራቅን ሰአማልክቶቻቸውና ለሕዝባቸው ይነግሩላቸው ዘንድ ላኩአቸው።¹⁰ የሳኦልን የጦር መሣሪያዎች ከቤተ መቅደሰቻቸው

በእንዲ ውስጥ እኖሩ፤ ራሱንም ዳንን ተብሎ በሚጠራው እምላካቸው ቤተ መቅደስ ውስጥ ሰቀሉት።¹¹ በጎሳድ የምትገኘው የያቤሽ ሕዝብ፤ ፍልስጥኤማውያን በባሕል ላይ የፈጸሙትን ግፍ በሰሙ ጊዜ፤¹² ጎያላን የሆኑ ሰዎች ሄደው የሳሕልንና የልጆቹን ሬሳ በመውሰድ ወደ ያቤሽ አመጡ፤ በዚያም በወርካ ዛፍ ሥር ከቀበሩአቸው በኋላ ሰባት ቀን በሙሉ ጀመሩ።

¹³ ሳሕል በእግዚአብሔር ታማኝ ሆኖ ባለመገኘቱ ምክንያት ሞተ፤ እርሱ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ መፈጸም እምፂ እስ፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመጠየቅ ፈንታ የሙታን መናፍስት ጠሪዎችን በመጠየቅ መመሪያ ስማግኘት ሞከረ።¹⁴ ስለዚህ እግዚአብሔር በሞት ቀሠፈው፤ መንግሥቱም ወደ እሴይ ልጅ ወደ ዳዊት እንዲተላለፍ አደረገ።

ምዕራፍ 11

ዳዊት የእስራኤልና የይሁዳ ንጉሥ ሆነ
(2 ሳሙ. 5:1-10)

¹ የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ በኬብሮን ወደነበረው ወደ ዳዊት ሄደው እንዲህ አሉ፡ “እኛ ሁላችን የሥጋ ዘመዶችህ ነን፤² ባስፋት ዘመናት ባሕል ንጉሥ ሆኖ ሰለ እንኳ የእስራኤልን ሕዝብ ወደ ጦርነት የምትመራ እንተ ነበርከ፤ ሕዝቡን እንድትመራሰትና በእነርሱም ላይ እንድትነግሥ እግዚአብሔር አምላክህ የተሰፋ ቃል ሰጥቶ ሃል።”³ በዚያም ዐይነት የእስራኤል መሪዎች ሁሉ በኬብሮን ወደነበረው ወደ ንጉሥ ዳዊት መጡ፤ እርሱም ከእነርሱ ጋር የተቀደሰ ስምም ነት አደረገ፤ እግዚአብሔር በሳሙኤል እማካይ ነት በሰጠው የተሰፋ ቃል መሠረት ሕዝቡ ዳዊትን ቀብተው በእስራኤል ላይ እንገሡት።

⁴ ንጉሥ ዳዊትና መላው የእስራኤል ሕዝብ ሄደው በእየሩሳሌም ከተማ ላይ አደጋ ጣሉ፤ በዚያን ጊዜ የከተማይቱ ስም “ኢያቡስ” ይባል ነበር፤ በመጀመሪያ በምድራቱ ላይ ይኖሩ የነበሩት ኢያቡሳውያን ሲሆኑ ዳዊትም ከተማይቱን በያዘበት ዘመን በዚያ የሚኖሩት እነርሱ ናቸው።⁵ ኢያቡሳውያን ዳዊትን “ከቶ ወደዚህ አትገባም!” አሉት፤ ዳዊት ግን በጽዮን የሠሩትን ምሽጋቸውን ያዘ፤ ከዚያም በኋላ ያች ስፍራ “የዳዊት ከተማ” ተብላ ትጠራ ጀመር።⁶ ዳዊትም “ኢያቡሳዊን የሚገድል የመጀመሪያ ሰው የሠራዊቱ እዛኙ ይሆናል” አለ፤ የጸሩያ ልጅ ኢዮአብ በመጀመሪያ ሄዶ በኢያቡሳውያን ላይ እደጋ በመጣሉ የሠራዊቱ እዛኙ ሆነ፤⁷ ዳዊትም ሄዶ በምሽጉ ውስጥ ሰሰኖረ ያች ስፍራ “የዳዊት ከተማ” ተብላ ተጠራች።

⁸ ዳዊት ከኮረብታው በስተ ምሥራቅ በኩል በዐፈር ከተደበደበው ስፍራ አንሥቶ ከተማይቱን እንደገና ሠራ፤ ኢዮአብም በበኩሉ የቀረውን የከተማይቱን ከፍል ሠራ፤⁹ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር በመሆኑ ዳዊት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየበረታ ሄደ።

ዝናኞች የሆኑት የዳዊት ወታደሮች
(2 ሳሙ. 23:8-39)

¹⁰ ዝናኞች የሆኑት የዳዊት ወታደሮች ስም ዝርዝር ከዚህ በታች እንደሚከተለው ነው፡ እነርሱም ከሌሎቹ የእስራኤል ሕዝብ ጋር ሆነው እግዚአብሔር በሰጠው የተሰፋ ቃል መሠረት ዳዊት እንዲነግሥ ረድተዋል፤ መንግሥቱም ጽኑና ጎያል እንዲሆን አድርገዋል።

¹¹ የመጀመሪያው የሐክሞን ጐሳ ወገን የሆነው ያሾብግም ሲሆን፤ እርሱም የሦስቱ¹² ጎያላን መሪ ነበር፤ እርሱ ጦር ይዞ ከሦስት መቶ ሰዎች ጋር በመዋጋት በአንድ ፍልሚያ ብቻ ሁሉንም ገደላቸው፤¹³ ከሦስቱ ጎያላን አንዱ የሆነው ሌላው ከእሳሕ ጐሳ የዶዶ ልጅ ኤልዓዛር ነው፤¹⁴ እርሱ በጎሳዳዊም ጦርነት ፍልስጥኤማውያንን ለመውጋት ከዳዊት ጋር ዘምቶ ነበር፤ እስራኤላውያን መሸሽ ሲጀምሩ እርሱ በገብስ ማሳ ውስጥ ነበር፤¹⁵ እርሱና ተከታዮቹ በዚያው በማሳው ውስጥ ፍልስጥኤማውያንን ተቋቁመው ወጉአቸው፤ እግዚአብሔርም ሰኤልዓዛር ታላቅ ትልን አገናኝፈው።

¹⁶ አንድ ቀን ከሠላሳዎቹ ጀግኖች ወታደሮች ሦስቱ ከፍልስጥኤማውያን ሠራዊት ጥቂቱ ከፍል በራፋይም ሸለቆ ስፍራ በነበረበት ጊዜ፤ ዳዊት በሚኖርበት በአዱላም ዋሻ አጠገብ ወዳሰው አስት ሄዱ፤¹⁷ ዳዊት በዚያን ጊዜ፤ በተመሸገ ኮረብታ ላይ ነበር፤ ከፍልስጥኤማውያን ሠራዊት አንዱ ቡድን ቤተልሔምን በመውረር ያዘ።¹⁸ ዳዊትም አገሩ ስሰናፈቀው “በቤተልሔም ቅጽር በር አጠገብ ነሰው የውሃ ጉድጓድ የምጠጣው ውሃ ማን በሰጠኝ?” አለ።¹⁹ በዚህን ጊዜ ሦስቱ ዝናኞች ወታደሮች የፍልስጥኤማውያንን ሰፈር ጥሰው በማስፍክር ከጉድጓዱ ውሃ ቀዳና ስዳዊት ይዘውስት መጡ፤ እርሱ ግን ሊጠጣው አልወደደም፤ በዚህ ፈንታ በእግዚአብሔር መግ አድርጎ ካፈሰሰው በኋላ፤²⁰ “እኔ ይህን ውሃ መጠጣት ከቶ እልችልም፤ እኔ ይህን ውሃ ብጠጣ በነፍሳቸው ቈርጠው የሂዱትን የእነዚያን ጎያላን ሰዎች ደም እንደጠጣው ይቈጠራል” አለ። ስለዚህም ውሃውን ይጠጣ ዘንድ አልወደደም፤ እንግዲህ ዝናኞች የሆኑት ሦስቱ ጎያላን ወታደሮች የፈጸሙአቸው የጀግንነት ተግባሮች እነዚህ ናቸው።

20 11:11 የሦስቱ፡- ወይም “የሠላሳው”
10:13 ፡- ዘሌ. 19:31፤ 20:6፤ 1ሳሙ. 13:8-14፤ 15:1-24፤ 28:7-8 ፤ 1:14 ፡- ኢዮሳ. 15:63፤ መላ. 1:21 ።

20 የኢየሱስ ወንድም አባላት የሦስቱ ዝነኞች ወታደሮች የበላይ አለቃ ነበር፤ እርሱ ጦሩን አንሥቶ ሦስት መቶ ሰዎችን ገድሎ ስለነበር እንደ ሦስቱ ዝነኞች ወታደሮች ታዋቂ ሆነ፤ 21 ከሦስቱ 22 ጀግኖች መካከል እንደ አንዱ ባይቁጠርም በሠራው ጀብዱ ከእነርሱ ይበልጥ እጥፍ ድርብ ከብር በማግኘቱ የእነርሱ አለቃ ለመሆን በቃ።

22 በቃብጽኤል ምድር የዮዳሄ ልጅ በናያ ዝነኛ ወታደር ነበር፤ እርሱ ሁለት የታወቁ ሞአ በውያን ጦረኞችን ከመግደሉም ሌላ ብዙ የጀግንነት ሥራ ፈጽሞአል፤ አንድ ጊዜ በምድር ላይ ዐመዳይ በወረደበት ቀን ወደ አንድ ዋሻ ወርዶ እንበሳ ገደለ፤ 23 እንዲሁም በጣም ትልቅ ጦር ይዞ የነበረውን፤ ቁመቱ ከሁለት ሜትር በላይ የሆነውን፤ አንድ ግዙፍ ግብጽዊ ገድሎአል፤ ይኸውም በናያ በእጁ ከበትር በስተቀር ሌላ የጦር መሣሪያ ሳይዝ ወደ ግብጽዊው ቀርቦ ከመታው በኋላ የገዛ ጦሩን ቀምቶ ግብጽዊውን ገደለው። 24 እንግዲህ ከሠላሳዎቹ አንዱ የሆነው በናያ የፈጸመው የጀግንነት ሥራዎች እነዚህ ናቸው፤ 25 ከሠላሳዎቹ መካከል እጅግ ታዋቂ ቢሆንም በዝነኞቹ ከሦስቱ ንያላን ጀግኖች ደረጃ አልደረሰም፤ ዳዊትም በናያን የከብር ዘብ አዛዥ በማድረግ ጀመሩት ነበር።

26-47 ከሠላሳዎቹ መካከል የሌሎች ሰዎች ስም ዝርዝር የሚከተለው ነው፡-

- የኢየሱስ ወንድም ዐማሄል፤
- የቤተልሔሙ ተወላጅ የዶዶ ልጅ ኤልሐናን፤
- የሐርድ ተወላጅ ሻሞት፤
- የፌሌጥ ተወላጅ የሆነው ሔሌጽ
- የተቆዓ ተወላጅ የሆነው የዒቄሽ ልጅ ዒራ፤
- የዐናቶት ተወላጅ የሆነው አቢዔዚር፤
- የሐሻ ተወላጅ የሆነው ሲበካይ፤
- የአሐሕ ተወላጅ የሆነው ዓላይ፤
- የነጦፋ ተወላጅ የሆነው ማህራይ፤
- የነጦፋ ተወላጅ የሆነው የባዕና ልጅ ሔሌድ፤
- በብንያም ግዛት የምትገኘው የጊብዓ ተወላጅ የሪባይ ልጅ እታይ፤
- የፒርዓቶን ተወላጅ የሆነው በናያ፤
- በጋዓሽ እጠገብ ባሉት ሸለቆዎች
- የተወለደው ሔራይ፤
- የዓረባ ተወላጅ የሆነው አቢኤል፤
- የባሕሩም ተወላጅ የሆነው ዓዝማዌት፤
- የሻዓልቦን ተወላጅ የሆነው ኤልያሕብ፤
- የጊዞን ተወላጅ የሆነው ሃሼም፤
- የሃራር ተወላጅ የሆነው የሻጌ ልጅ ዮናታን፤

የሀራር ተወላጅ የሳካር ልጅ አሒአም፤
የኦር ልጅ ኤሊፋል፤
የመኪራ ተወላጅ የሆነው ሔፊር፤
የፒሉን ተወላጅ የሆነው እሒያ፤
የቀርሜሎስ ተወላጅ የሆነው ሔጽር፤
የኤዝባይ ልጅ ናዕራይ፤
የናታን ወንድም ዮሐል፤
የሃግራ ልጅ ሚብሐር፤
የዐምን ተወላጅ የሆነው ጼሌት፤
የበኤሮት ተወላጅና የኢየሱስ ጋሻጃግሬ የነበረው ናሕራይ፤
የያቲር ተወላጆች የሆኑት ዒራና ጋሬብ፤
ሒታዊው አርዮን፤
የኤሐላይ ልጅ ዛባር፤
የሺዛ ልጅ ዐዲና፤ (ይህ ስው የራሱ ቡድን የሆኑ ሠላሳ ወታደሮችን እንደያዘ ከርቤል ነገድ የታወቀ ነበር።)

የማዕከ ልጅ ሐናን፤
የሚታን ተወላጅ የሆነው ዮሻፋጥ፤
የዐሽተራ ተወላጅ የሆነው ዐዚያ፤
የዓርዔር ተወላጅ የሆነው የሆታም ልጆች ሻማዕና ይዒኤል፤
የቲጺ ተወላጅ የሆነው የሺምራ ልጆች ይዲዕኤልና ዮሐ፤
የማሐጥ ተወላጅ የሆነው ኤሊኤል፤
የኤልናም ልጆች ይሪባይና ዮሻውያ፤
የሞአብ ተወላጅ የሆነው ዩትማ፤
የጸባ ተወላጆች የሆኑት ኤሊኤል፤
ያቢድና ያዕሲኤል።

ምዕራፍ 12

ከብንያም ነገድ ቀደም ብለው ዳዊትን የተከተሉ ሰዎች

1 ዳዊት ከንጉሥ ሳኦል ፊት ሸሽቶ በማምለጥ በጸቅላግ ሲኖር ሳለ፤ እምነት የሚጣልባቸውና የጦር ልምድ ያላቸው ብዙ ወታደሮች ሄደው ከእርሱ ጋር ተባብረው ነበር፤ 2 እነርሱም እንደ ሳኦል የብንያም ነገድ አባሎች ነበሩ፤ እነርሱ በቀኝና በግራ እጃቸው ፍላጻ የመወርወርና ድንጋይ የመወንጨፍ፤ ችሎታ ያላቸው ነበሩ፤ 3 እነርሱ የጊብዓ ተወላጅ የሆነው የሽማዓ ልጆች በሆኑት በእሒዔዚርና በዮአሽ አመራር ሥር ነበሩ። የወታደሮቹም ስም ዝርዝር እንደሚከተለው ነው፡-

- የዓዝማዌት ልጆች ይዚኤልና ፔሌጥ፤
- የዐናቶት ተወላጅ የሆኑት በራካና ዬሁ፤
- ዝነኛ ወታደር የነበረው፤ በኋላም የሠላሳዎቹ ኅያላን መሪዎች ከሆኑት እንዱ የሆነው፤ የገባምን ተወላጅ ዩሽማዕያ፤

3* 11:21 ከሦስቱ :- ወይም "ከሠላሳዎቹ" 4* 11:24 ከሠላሳዎቹ :- ወይም "ከሦስቱ"

የንዴራ ተወላጆች የሆኑት ይርመያ ፤
 ያሕዚኤል ፤ የሐናንና የዛባድ ፤
 የሐረርና ተወላጆች የሆኑት ኤልሁዛይ ፤
 ያረሞት ፤ በዓልያ ፤ ሸማርያና
 ሸፋዋያ ፤

ከቆራሕ ጉሳዎች የሆኑት ኤልቃና ፤
 ዩሺያሁ ፤ ዐዛርኤል ፤ የዔዘርና
 ያሸብዓም ፤

የንዶር ተወላጆች የሆኑት የይሮሐም
 ልጆች የዔሳና ዘባድያ ።

ከጋድ ነገድ ዳዊትን
 የተከተሉ ሰዎች

⁸ ዳዊት በበረሃ በሚገኘው ምሽግ ውስጥ ሳለ
 ከጋድ ነገድ መጥተው ከእርሱ ሠራዊት ጋር
 የተባበሩት ዝነኞችና የጦር ልምድ ያላቸው
 ወታደሮች ስም ዝርዝር የሚነተሰው ነው ፤ እነ
 ርሱ ጋሻና ጦር ይዘው በመዋጋት የታወቁ
 ነበሩ ፤ እስራኤላውያን እንደ እንበሳ ሲሆን ፈጣ
 ንነታቸው በተራራ ላይ እንደሚገኝ አጋዘን
 ነበር ፤ ⁹⁻¹³ የእነርሱም ስም በሚነተሰው ሁኔታ
 በየማዕርጋቸው ዘቅደም ተከተል ተራ ተዘርዝሮ
 አል ፤ ሄዘር ፤ ያባድያ ፤ ኤሊኦብ ፤ ሚሽማና ፤
 ዩሪም ፤ ዓታይ ፤ ኤሊኤል ፤ የሐናን ፤ ኤልዛ
 ባድ ፤ ዩሪምና ማክባናይ ።

¹⁴ ከጋድ ነገድ ከሆኑት ከእነዚህ ሰዎች መካ
 ከል ጥቂቶቹ የሺ አለቅነት ማዕርግ ያላቸው የበ
 ላይ መከላከያና የመቶ አለቅነት ማዕርግ ያላ
 ቸው የነበሩት መከላከያና ነበሩ ፤ ¹⁵ እነዚህም
 የጋድ ነገድ አባሎች በአንድ ወቅት የዓመቱ
 የመጀመሪያ ወር እንደገባ ፤ የዮርዳኖስም ወንዝ
 ከአፍ እስከ ነደፍ ሞልቶ ሳለ ወንዙን ተሻገሩ ፤
 ከወንዙ በሰተ ምሥራቅና በሰተ ምዕራብ በሸለ
 ቆዎቹ ውስጥ ይኖሩ የነበሩትን ሕዝብ አባረሩ ።

ከባንያምና ከይሁዳ ነገዶች
 ዳዊትን የተከተሉ ሰዎች

¹⁶ አንድ ጊዜ ከይሁዳና ከባንያም ነገዶች
 የተውጣጡ ጥቂት ሰዎች ዳዊት ወዳለዘት
 ምሽግ ሄዱ ፤ ¹⁷ ዳዊትም ወደ እነርሱ ቀርቦ እን
 ዲህ አላቸው ፤ “ወደዚህ የመጣችሁት በወዳጅ
 ነት ልትረዱኝ ከሆነ መልካም ነው ፤ በደስታ
 አቀበላችኋለሁ ፤ ከእኛም ጋር ዑት ፤ እኔ ምንም
 ሳላደርጋችሁ ለጠላቶቹ አሳልፋችሁ ልትሰጡኝ
 ከሆነ ግን የቀድሞ አባቶቻችን አምላክ አሳባች
 ሁን ዐውቆ ይቀጣችኋል ።”

¹⁸ የእግዚአብሔር መንፈስ ከእነርሱ አንዱ
 በሆነው ፋዩት ብሎት የሠላሳዎቹ ጎያላን
 መሪ በሆነው በዐማሳይ ላይ ወረደ ፤ እርሱም ፤

“የእስዶ ልጅ ዳዊት ሆይ! እኛ ከአንተ
 ጋር ነን!

ለአንተና አንተን ለሚረዱ ሁሉ ሰላም
 ይሁን!

እግዚአብሔር ከአንተ ጋር በመሆን
 ይረዳሃል!”

በማለት ድምፁን ክፍ እድርን ሮኤኸ ፤ ዳዊትም
 እነርሱን ዘደሰታ ተቀብሎ በሠራዊቱ ውስጥ
 አለቆች አደረጋቸው ።

ከምናሴ ነገድ ዳዊትን
 የተከተሉ ሰዎች

¹⁹ ዳዊት ፤ ንጉሥ ሳሌልን ሰመውጋት ከፍል
 ስጥኤማውያን ጋር በዘመተ ጊዜ ከምናሴ ነገድ
 የሆኑ ጥቂት ወታደሮች ከዳዊት ጋር ለመተባ
 በር ሄዱ ፤ እንደ እውነቱ ከሆነ ዳዊት ከፍልስጥ
 ኤማውያን ጋር አልተባበረም ፤ ምክንያቱም ንጉ
 ሦቻቸው ሰቀድሞ ጌታው ሰላሌል አሳልፎ ይሰ
 ጠናል ብለው ስለፈሩ ፤ ወደ ጸቅላማ እንዲመ
 ሰስ አድርገውት ነበር ፤ ²⁰ ከምናሴ ነገድ ዳዊት
 ዘተመሰሰ ጊዜ ወደ እርሱ የሄዱት ወታደሮች
 ስም ዝርዝር እንደሚነተሰው ነው ፡- ዓድናሕ ፤
 የዛባድ ፤ ይዲሕል ፤ ሚከኤል ፤ የዛባድ ፤
 ኤሊሁና ጸሐታይ ፤ እነዚህ ሁሉ ከምናሴ ግዛት
 ሳሉ የሺ አለቅነት ማዕርግ የነበራቸው ናቸው ።
²¹ ሁሉም ዝነኞች ወታደሮች ስለነበሩ በሠራ
 ዊቱ ውስጥ የጦር አለቆች በመሆን ዳዊትን አገ
 ሰገሉ ፤ ዘግየት ብሎም በመላው የእስራኤል
 ሠራዊት ውስጥ የጦር አለቆች ሆነዋል ። ²² በየ
 ቀኑ አዳዲስ ሰዎች ወደ ዳዊት ሠራዊት እየ
 መጡ ይቀላቀሉ ስለነበር ብዙ ሳይቆይ የዳዊት
 ሠራዊት እጅግ እየበዛ ሄደ ።

የዳዊት ሠራዊት ብዛት

²³⁻³⁷ ዳዊት በክብርን ሳለ ብዙ የሠለጠኑ
 ወታደሮች ወደ እርሱ ሠራዊት ገቡ ፤ እግዚአብ
 ሔር ዘሰጠውም የተሰፋ ቃል መሠረት በሳሌል
 እግር ተተክቶ እንዲነግሥ ብዙ ዕርዳታ አደረጉ
 ሰት ፤ ቀጥሎቸውም እንደሚከተለው ነበር ፡-

ከይሁዳ ነገድ ፡- ጋሻና ጦር በሚገባ የታጠቁ
 ስድስት ሺ ስምንት መቶ ወታደሮች ፤

ከስምሥን ነገድ ፡- በሚገባ የሠለጠኑ ሰባት ሺ
 አንድ መቶ ወታደሮች ፤

ከሌዊ ነገድ ፡- አራት ሺ ስድስት መቶ
 ሰዎች ፤

የአሮን ዝርያዎች የሆኑት የዮዳሄ
 ተከታዮች ሦስት ሺ ሰባት መቶ
 ሰዎች ፤

ታዋቂ ጦረኛ ከሆነው ከጸይቅ ዘመዶች ፡-
 ሃያ ሁለት ታዋቂ ሰዎች ፤

የሳሌል ወገን ከሆነው ከባንያም ነገድ ፡-
 ሦስት ሺ ሰዎች ፤ ይሁን እንጂ

ከባንያም ነገድ አብዛኛው ሕዝብ ሰላሌል
 ያላቸውን ታማኝነት እንደቀጠሉ ነበሩ ።

ከሌፍሬም ነገድ ፡- ሃያ ሺ ስምንት መቶ
 ሰዎች ሲሆኑ ፤ ሁሉም በየጉሳቸው ዝነኞች
 ነበሩ ።

በምዕራብ በኩል ካለው ከምናሴ ነገድ፡-
ዐሥራ ስምንት ሺ ሰዎች ሲሆኑ፤ እነርሱም
ዳዊትን ለማንገሥ በተለይ የተመረጡ ናቸው።

ከይሳኮር ነገድ፡- ሁለት መቶ መሪዎች
ሲሆኑ፤ በእነርሱ አመራር ሥር ያሉትንም ያጠ-
ቃልላል፤ እነዚህ መሪዎች እስራኤል ምን ማድ-
ረግና መቼ ማድረግ እንደሚገባት የሚያውቁ
ናቸው።

ከዛብሎን ነገድ፡- እምነት የሚጣልባቸው
አገር ወዳድ የሆኑ ወንዶች፤ ለጦርነት ዝግጁ
ዎች የሆኑ በማንኛውም መሣሪያ መጠቀም
የሚችሉ ሳምላ ሺ ወታደሮች፤

ከንፍታሌም ነገድ፡- ጋዥና ጦር ያነገቡ
ሠላሳ ሰባት ሺ ወታደሮች ሲሆኑ አንድ ሺ መሪ
ዎችንም ይጨምራል።

ከዳን ነገድ፡- ሃያ ስምንት ሺ ለድስት መቶ
የሠለጠኑ ወታደሮች፤

ከአሴር ነገድ፡- አርባ ሺ ለጦርነት የተዘጋጁ
ወታደሮች፤

ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ ካሉት ከሮቤል፡
ከጋድና ከምናሴ ነገዶች፡- በማንኛውም ዐይነት
መሣሪያ የመጠቀም ችሎታ ያላቸው አንድ-
መቶ ሃያ ሺ ወታደሮች።

³⁸ እነዚህ ሁሉ ለጦርነት ዝግጁ የሆኑ ወታ-
ደሮች ዳዊትን በመላው እስራኤል ላይ ለማን-
ገሥ ቀርጥ ውሳኔ አድርገው ወደ ኬብርን
ሄዱ፤ የቀሩትም የእስራኤል ሕዝብ በዚሁ
ዓላማ በአንድነት ተሰማምተው ነበር፤ ³⁹ እነ
ዚህ ሁሉ የገዛ ወንዞቻቸው ያዘጋጁላቸውን በደ-
ስታ አየተመገቡና እየጠጡ፤ ሦስት ቀን ከዳ-
ዊት ጋር ቆዩ፤ ⁴⁰ በስተ ሰሜን በኩል ካሉት

ከይሳኮር፤ ከዛብሎንና ከንፍታሌም ነገዶች ላይ
ቀር ብዙ ሕዝብ በአሁያ፤ በግመል፤ በበቅሎና
በበሬ ብዙ ምግብ፤ ዱቂት፤ በለስ፤ በዚብ፤
የወይን ጠጅና የወይራ ዘያት በመጫን ይዘው
መጥተው ነበር፤ እንዲሁም ፀርደው የሚበሉአ-
ቸውን ብዙ የቀንድ ክብሶችና ዘንቸን ይዘው
መጥተዋል፤ ይህም ሁሉ በመላው አገሪቱ ላይ
የሚገኘው ሕዝብ የተሰማውን ደስታ የሚገልጥ
ነበር።

ምዕራፍ 13

የቃል ኪዳን ታቦት ከቂርያትዳሪም
ወደ ኢየሩሳሌም ለመውሰድ ሞከሩ
(2 ሳሙ. 6፡1-11)

¹ ንጉሥ ዳዊት የሻለቅነትና የመቶ አለቅነት
ማዕርግ ካላቸው የጦር አለቆች ጋር ተመክከረ፤
² ከዚያም በኋላ ለመላው የእስራኤል ሕዝብ እን-
ዲህ ሲል አስታወቀ፡ “እናንተ ከተሰማማችሁበ-
ትና የአምላካችን የእግዚአብሔር ፈቃድ

ከሆነ፤ የቀሩት የአገራችን ሰዎች፤ ካህናትና
ሌዋውያን ወደሚኖሩባቸው ታናናሽ ከተማዎች
መልአከተኞች ልክን ወደዚህ መጥተው ከእኛ
ጋር እንዲሰበሰቡ እንገባቸው፤ ³ በሳኦል ዘመን
መንግሥት ተረሰቶና ችላ ተብሎ የነበረውንም
የእግዚአብሔርን የቃል ኪዳን ታቦት ሄደን እና
መጣለን።” ⁴ ሕዝቡም በአሳቡ ደስ በመሰኘት
ተሰማሙ።

⁵ ስለዚህም ዳዊት የቃል ኪዳን ታቦት ከቂ-
ርያትዳሪም ወደ ኢየሩሳሌም ለማምጣት በደ-
ቡብ በኩል እስከ ግብጽ ግዛት ድንበር፤ በስ-
ሜን እስከ ሐማት መተላለፊያ ድረስ በመላው
እስራኤል የሚገኘውን ሕዝብ በአንድነት ሰበ-
ሰበ። ⁶ ዳዊትና ሕዝቡ ሁሉ በኪሩቤል ከንፎች
ላይ የተቀመጠውን፤ በእግዚአብሔር ስም የተ-
ጠራውን የአምላካቸውን የእግዚአብሔር ቃል
ኪዳን ታቦት ያመጡ ዘንድ በደሁዳ ግዛት ዛንላ
ተብላ ወደምትጠራው ወደ ቂርያትዳሪም
ከተማ ሄዱ፤ ⁷ የቃል ኪዳን ታቦት ከአቢናዳብ
ቤት አውጥተው በአዲስ ሠረገላ ላይ ጫኑት፤
ዑዛና አሕዮም ሠረገላውን ይነዱ ነበር፤ ⁸ ዳዊ-
ትና ሕዝቡ ሁሉ መሰንቆና በገና እየደረደሩ፤
አታም እየመቱ፤ ጸናጽል እያንሸሹና መለክት
አየነፉ በመዘመር በሙሉ ኃይላቸው ለእግዚአ-
ብሔር ከብር ያሽበሽቡ ነበር።

⁹ ወደ ኪዳንም አውድማ በደረሱ ጊዜ ሠረገ-
ላውን የሚጐትቱት በራዎች ሲፋንኑ አደናቀፋ-
ቸው፤ ዑዛም እጆቹን ዘርግቶ የቃል ኪዳን
ታቦት በመደገፍ ያዘ፤ ¹⁰ ዑዛ ታቦቱን በመን
ካቱ እግዚአብሔር ተቂጥቶ ወዲያውኑ በሞት
ቀሠፈው፤ ስለዚህም ዑዛ በዚያው በእግዚአብ-
ሔር ፊት ሞተ፤ ¹¹ ያም ስፍራ እስከ ዛሬ ድረስ
“ፔሬጽ ዑዛ” ተብሎ ይጠራል፤ እግዚአብሔር
ተቂጥቶ ዑዛን ስለገደለው ዳዊት እጅግ ተበ-
ላጩ።

¹² ከዚህ በኋላ ዳዊት እግዚአብሔርን እጅግ
ሰለፈራ “አንዳንድ ይህን የቃል ኪዳን ታቦት
ወደቤቴ እንዴት መውሰድ አችላለሁ?” አለ፤
¹³ ስለዚህም ዳዊት ታቦቱን ወደ ኢየሩሳሌም
በመውሰድ ፈንታ የጋት ከተማ ነዋሪ በሆነው፤
ያበድኤዶም ተብሎ በሚጠራው ሰው ቤት
ተወው። ¹⁴ ታቦቱም በዚያ ሦስት ወር ቆየ፤
እግዚአብሔርም የየቤድኤዶምን ቤተሰብና የእ-
ርሱ የሆነውን ነገር ሁሉ ባረከ።

ምዕራፍ 14

ዳዊት በኢየሩሳሌም ያከናወነው ሥራዎች
(2 ሳሙ. 5፡1-16)

¹ የጢሮስ ንጉሥ ከራም መልአከተኞችን
ወደ ዳዊት ላከ፤ ከእነርሱም ጋር ለዳዊት ቤተ

መንግሥት የሚሠሩበት የዝግግ ግንድ የያዙ አናጢዎችና ግንበኞች ነበሩ፤ ²በሰዚህም ዳዊት እግዚአብሔር የእስራኤል ንጉሥ አድርጎ እንዳጸናውና ስለ ሕዝቡም ስለ እስራኤል ሲል መንግሥቱን እንዳበሰጸገላት ተገንዘበ።

³በዚያም በኢየሩሳሌም ዳዊት ብዙ ሚስቶችን አገባ፤ ብዙ ወንዶችንና ሴቶች ልጆችንም ወሰደ፤ ⁴በኢየሩሳሌም ሳለ የወሰዳቸው ወንዶች ልጆች ሻሙዓ፣ ሸባብ፣ ናታን፣ ሰሎሞን፣ ⁵ይብሐር፣ ኤሊሹዓ፣ ኤሊፋቤጥ፣ ⁶ናጋህ፣ ኔፌግ፣ ያሬዓ፣ ⁷ኤሊሻማዕ፣ ቤኤልያዳና ኤሊፊሌት ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

ዳዊት በፍልስጥኤማውያን ላይ የተቀዳጀው ድል (2 ሳሙ. 5፡17-25)

⁸ዳዊት በመላው እስራኤል ላይ መንገሡን ፍልስጥኤማውያን በሰሙ ጊዜ እርሱን ለመማረክ ሠራዊታቸውን እዘሙቱ፤ ዳዊትም ከእነርሱ ጋር ጦርነት ለመግጠም ወጣ፤ ⁹ፍልስጥኤማውያን ወደ ራፋይም ሸሐቆ መጥተው ዝርፊያ ጀመሩ፤ ¹⁰ዳዊትም “በፍልስጥኤማውያን ላይ እደጋ ልጣልን? በእነርሱስ ላይ ድልን ታገናጽ ፈኛለህን?” ሲል እግዚአብሔርን ጠየቀ።

እግዚአብሔርም “እዎ! አደጋ ጣልባቸው፤ እኔም ድልን አገናጽፍሃለሁ” አለው።

¹¹በሰዚህ ዳዊት ባዓልፈራጺም ተብሎ በሚጠራ ስፍራ በፍልስጥኤማውያን ላይ እደጋ ጥሎ ድል ካደረጋቸው በኋላ “የጠላትን ሠራዊት እንደ ጉርፍ ጥሼ እንዳልፍ እግዚአብሔር ረዳኝ” አለ፤ ከዚያም በኋላ ያ ስፍራ “ባዓልፈራጺም” ተብሎ ተጠራ፤ ¹²ፍልስጥኤማውያን ሲሸቹ ጣዖቶቻቸውን ጥሰው ሄዱ፤ ዳዊትም ጣዖታቱ በሙሉ እንዲቃጠሉ ትእዛዝ ሰጠ።

¹³ፍልስጥኤማውያን ወዲያውኑ ወደ ሸሐቆው ተመልሰው እንደገና መዝረፍ ጀመሩ፤

¹⁴ዳዊትም እንደገና የእግዚአብሔርን ፈቃድ ጠየቀ፤ እግዚአብሔርም “ከኋላ በኩል ዞረህ በኋላ ዛፎች አጠገብ በመሆን እደጋ ጣልባቸው እንጂ በዚህ በኩል ሽቅብ ወጥተህ በመሰለፍ እደጋ አትጣልባቸው፤ ¹⁵እኔ ፊት ፊትህ ሄጄ የፍልስጥኤማውያንን ሠራዊት ድል ሰለምመታ በዛፎች ጫፍ ላይ የሰለፍ ድምፅ ስትሰማ አደጋ ጣል” አለው። ¹⁶ዳዊትም እግዚአብሔር እንዳዘዘው በማድረግ ፍልስጥኤማውያንን ከገባሆን እስከ ጌዘር አሳደገባቸው፤ ¹⁷የዳዊትም ዝና በየቦታው ተሰራጨ፤ እግዚአብሔርም ዳዊት በአሕዛብ መንግሥታት ሁሉ ዘንድ የተፈራ እንዲሆን አደረገ።

ምዕራፍ 15

የቃል ኪዳንን ታቦት ወደ ኢየሩሳሌም ለመውሰድ የተደረገ ዝግጅት

‘ዳዊት የሚኖርባቸውን ቤቶች በራሱ ከተማ በኢየሩሳሌም ሠራ፤ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት የሚኖርበትንም ስፍራ አዘጋጅቶ ድንኳን ተከሰለት፤ ²ከዚህም በኋላ ዳዊት “የቃል ኪዳንን ታቦት መሸከም የሚገባቸው ሌዋውያን ብቻ ናቸው፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ለዘላለም እርሱን እንዲያገሰግሉና የቃል ኪዳንንም ታቦት እንዲሸከሙ የመረጣቸው እነርሱን ነው” አለ። ³በሰዚህም ዳዊት የቃል ኪዳንን ታቦት ወደተዘጋጀለት ስፍራ ለመውሰድ የእስራኤልን ሕዝብ ሁሉ ወደ ኢየሩሳሌም አስጠራ፤ ⁴ቀጥሎም የእርጋን ዝርያዎችና ሌዋውያንን አስጠራ፤ ⁵ከሌዋዊው ቀሃት ጉሳ፣ ኦራኤል መቶ ሃያ ሰሚሆኑት የጉሳው አባሎች ተጠሪ ሆኖ መጣ፤ ⁶ከመራሪ ጉሳ፣ ዐማያ ሁስት መቶ ሃያ ሰሚሆኑት የጉሳው አባሎች ተጠሪ ሆኖ መጣ፤ ⁷ከጌርሸን ጉሳ፣ የኤል መቶ ሠላሳ ሰሚሆኑት የጉሳ አባሎች ተጠሪ ሆኖ መጣ፤ ⁸ከኤሊጸፋን ጉሳ፣ ሸማዕያ ሁስት መቶ ሰሚሆኑት የጉሳ አባሎች ተጠሪ ሆኖ መጣ፤ ⁹ከኩብሮን ጉሳ፣ ኤሊኤል ሰማኒያ ሰሚሆኑ የጉሳ አባሎች ተጠሪ ሆኖ መጣ፤ ¹⁰ከወዚኤል ጉሳ፣ ዓሚናዳብ መቶ ዐሥራ ሁለት ሰሚሆኑ የጉሳ አባሎች ተጠሪ ሆኖ መጣ።

¹¹ዳዊት ከህፃናቱን ሳይታንና አብያታርን እንዲሁም ኦራኤልን፣ ዐማያን፣ የኤልን፣ ሸማዕያን፣ ኤሊኤልንና ዓሚናዳብን በአጠቃላይ ስድስት ሌዋውያንን ወደ ድንኳን ውስጥ አስገባ። ¹²ሌዋውያንንም እንዲህ አላቸው፡ “እነሆ እናንተ ሰሌዋውያን ጉሳዎች መሪዎች ናችሁ፤ የእስራኤል አምላክ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን ታቦት እኔ ወዳዘጋጀሁለት ስፍራ ተሸከማችሁ ታመጡ ዘንድ ራሳችሁንና ሌዋውያንን ወገናቸሁን ሁሉ እንጹ፤ ¹³ከዚህ በፊት እናንተ ተገኝታችሁ ታቦቱን ባለመሸከማችሁ በተደነገገው ሥርዓት መሠረት ስላላገሰገልንዉ አምላካችን እግዚአብሔር ቀጥፋናል።”

¹⁴ከዚህ በኋላ የእስራኤል አምላክ የሆነውን የእግዚአብሔርን ታቦት ተሸከመው ይወሰዱ፤ ዘንድ ከህፃናትና ሌዋውያን ራሳቸውን እንጹ፤ ¹⁵እግዚአብሔር በሙሴ እማካይነት በሰጠው ትእዛዝ መሠረት ሌዋውያን ታቦቱን በትከሻቸው ላይ በመሰረድዎት ተሸከመው ሄዱ።

¹⁶ዳዊት “በገና፣ መሰንቆና ጸናጽል በመሳሰሉ የሙዚቃ መሣሪያዎች እየታጀቡ የደስታ መዝሙሮችን ይዘምሩ ዘንድ ወንድሞቻችሁ

የሆኑትን ሌዋውያንን ሹሙአቸው። በማለት የሌዋውያኑን መሪዎች አዘዘ፤ 17-21 ከመዘምራን ጉሳ የነሐስ ጸናጽል የሚያንፂሹ የዮሴል ልጅ ሄማን፤ የእርሱ ዘመድ የሆነው የበራከያ ልጅ አሳፍ፤ እንዲሁም ከመራሪ ጉሳ የቀሳያ ልጅ ኤታን ተመረጡ፤ በዘፍተኛ ድምፅ የሚደረደረውን በገና በመምታት የእነርሱ ረዳቶች እንዲሆኑም ዘካርያስ፤ ያዕዚኤል፤ ሸሚራሞት፤ ይሒኤል፤ ዑኒ፤ ኤሊአብ፤ ማዕሄያና በናያ ተመረጡ።

በዝቅተኛ ድምፅ የሚደረደረውን በገና እንዲመቱ ማቲትያ፤ ኤሊፊሌ፤ ሚቅኒያ፤ ዐዛዝያ እንዲሁም ከቤተ መቅደስ ዘበኞች መካከል የቤድኤምና ዩሄኤል ተብለው የሚጠሩት ሰዎች ተመረጡ።

22 ከናንያ የሙዚቃ ችሎታ ስለነበረው ለሌዋውያኑ መዘምራን መሪ ሆኖ ተመረጠ፤ 23-24 በራከያ፤ ኤልቃና፤ ያቤድኤዶምና ዩሒያ የቃል ኪዳኑ ታቦት ጠባቂዎች ሆነው ተመረጡ፤ ካህናቱ ሸዋንያ፤ ዮሻፋጥ፤ ናትናኤል፤ ዐማሳይ፤ ዘካርያስ፤ በናያና ኤሊኳዘር በቃል ኪዳኑ ታቦት ፊት ፊት እየሄዱ መለከት እንዲነፉ ተመረጡ።

የቃል ኪዳኑ ታቦት ወደ ኢየሩሳሌም ተወሰደ (2 ሳሙ. 6፡12-22)

25 ከዚህ በኋላ ንጉሥ ዳዊት፤ የእስራኤል ሕዝብ መሪዎችና የጦር አዛዦች የቃል ኪዳኑን ታቦት ለማምጣት ወደ ያቤድኤዶም ቤት ሄዱ፤ ከፍ ያለ የደስታ ሥነ ሥርዓትም አደረጉ፤ 26 የቃል ኪዳኑን ታቦት የሚሸከሙትን ሌዋውያን እግዚአብሔር ይረዳቸው ዘንድ ስባት ኮርማዎችንና ሰባት በጎችን ሠዉ፤ 27 ዳዊት ከጥሩ በፍታ የተሠራ መጐናጸፊያና ኤፋድ ለብሶ ነበር፤ እንዲሁም መዘምራኑ በሙሉ፤ የመዘምራኑ መሪ ከናንያና የቃል ኪዳኑን ታቦት የተሸከሙት ሌዋውያን ከጥሩ በፍታ የተሠራ ልብስ ለብሰው ነበር፤ 28 በዚህ ዐይነት ሁኔታ መላው የእስራኤል ሕዝብ ጥሩምባና ቀንደ መሰከት እየነፉ፤ ጸናጽል እያንፂሹ፤ መሰንቆና ስገና እየደረደሩ በሆታና በእልልታ የቃል ኪዳኑን ታቦት አጅበው ወደ ኢየሩሳሌም መጡ።

29 ታቦቱ ወደ ከተማይቱ በመግባት ላይ ሳለ የሳኦል ልጅ ሚካል ንጉሥ ዳዊት በደስታ ሲያሸበሽብና ሲዘል በመሰከት ተመለከተች፤ በልብ ዋም ናቀችው።

ምዕራፍ 16

1 የቃል ኪዳኑንም ታቦት ወስደው ዳዊት ባዘጋጀው ድንኳን ውስጥ አኖሩት፤ ከዚያም በኋላ በሙሉ የሚቃጠል መሥዋዕትንና ለደኅንነት

የሚሆነውን የኅብረት መሥዋዕት ለእግዚአብሔር አቀረቡ፤ 2 ዳዊት መሥዋዕት የማቅረቡን ሥነ ሥርዓት ከጨረሰ በኋላ ሕዝቡን በእግዚአብሔር ስም ባረከ፤ 3 ለሕዝቡም ሁሉ ምግብ አከፋፈለ፤ ለወንድም ሆነ ለሴት በእስራኤል ለሚኖር እያንዳንዱ ሰው አንድ ሙልሙል ዳቦ፤ ጥቂት የተጠበሰ ሥጋና ጥቂት ዘቢብ ሰጠ።

4 በቃል ኪዳኑ ታቦት ፊት ለፊት ሆነው ምስጋና፤ ውዳሴና ከብር በማቅረብ አምላክ ለሆነው ለእግዚአብሔር የሚደረገውን የአምልኮ ሥነ ሥርዓት እንዲመሩ ዳዊት ጥቂት ሌዋውያንን ሾመ። 5 አሳፍ መሪ፤ ዘካርያስም የእርሱ ረዳት ሆነው ተሾሙ፤ ይሄኤል፤ ሸሚራሞት፤ ይሒኤል፤ ማቲትያ፤ ኤሊአብ፤ በናያ፤ ያቤድኤዶምና ይሄኤል መሰንቆና በገና ለመደርደር፤ አሳፍም ጸናጽል ለማንፂሻት ተመደቡ፤ 6 በናያና ያሕዚኤል ተብለው የሚጠሩት ሁለት ካህናት በቃል ኪዳኑ ታቦት ፊት ለፊት ዘወትር መለከት እንዲነፉ ተመደቡ፤ 7 ዳዊት፤ ለአሳፍና ለቀሩት ሌዋውያን ወገኖቹ ለእግዚአብሔር የምስጋና መዝሙር የማቅረብ ኅላፊነት የሰጣቸው በዚያን ጊዜ ነበር።

የምስጋና መዝሙር (መዝ. 105፡1-15፤ 96፡1-13፤ 106፡1፤47-48)

- 8 እግዚአብሔርን እመስግኑ፤ ታላቅነቱንም እብሥሩ፤ ያደረገውንም ሁሉ ለሕዝቦች ንገሩ፤
- 9 ለእግዚአብሔር የምስጋና መዝሙር ዘምሩ፤ ያደረገውን አስደናቂ ነገር ሁሉ ተናገሩ፤
- 10 በቅዱስ ስሙ ደስ ይበላችሁ፤ እግዚአብሔርን የሚፈልግ ሰው ሁሉ ሐሴት ያድርግ፤
- 11 የእርሱን ዕርዳታ ለማግኘት እግዚአብሔርን ፈልጉ፤ ባለማዳረጥም ለእርሱ ሰገዱ፤
- 12-13 እናንተ፤ የእግዚአብሔር አገልጋይ የሆነው የያዕቆብ ዝርያዎች፤ እናንተ፤ እግዚአብሔር የመረጠው የእስራኤል ዝርያዎች፤ እግዚአብሔር ያደረገውን ተአምራትና የጠውን ፍርድ አስታውሱ፤
- 14 እግዚአብሔር አምላካችን ነው፤ ትእዛዙም በዓለም ሁሉ ነው፤
- 15 የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን አትርሱ፤ እግዚአብሔር የተሰፋ ቃሉን ለዘላለም ያጽናል፤
- 16 ከአብርሃም ጋር የገባውን ቃል ኪዳን ይጠብቃል፤

- ለይስሐቅ የሰጠውን የተስፋ ቃል
ያጽናል ፤
- 17 ከያዕቆብም ጋር ለዘላለም የሚጸና
ቃል ኪዳን ገብቶአል ።
- 18 ይህም ቃል ኪዳን ፡
“የከነዓንን ምድር እስኮሃለሁ ፤
ለአንተም የተመደበ ርስትም ይሆናል”
የሚል ነው ።
- 19 የእግዚአብሔር ወገኖች በቀጥራቸው
ጥቂት ነበሩ ፤
በከነዓንም እንግዶች ነበሩ ፤
- 20 ከአንድ አገር ወደ ሌላ አገር ፤
ከአንድ ግዛት ወደ ሌላ ግዛት
ተገነቡተቱ ፤
- 21 እግዚአብሔር ግን ማንም
እንዲጨቁናቸው አልፈቀደም ፤
እነርሱን ለመጠበቅ ሲል
መንግሥታትን ፤
- 22 “የተመረጡ አገልጋዮቼን አትጉዱ ፤
ነቢያቱንም አትጎዙ” በማለት
አስጠነቀቃቸው ።
- 23 የዓለም ሕዝቦች ሁሉ ለእግዚአብሔር
በምሩ ፤
የማጽኑንም መልካም ዜና በየቀኑ
አብሥሩ ፤
- 24 ለመንግሥታት ሁሉ ክብሩን አብሥሩ ፤
ለሕዝቦችም ሁሉ ታላቅ ሥራውን
አውሩ ።
- 25 እግዚአብሔር ታላቅ ነው ፤
ከፍ ያለ ምስጋናም ይገባዋል ፤
ከአማልኮት ሁሉ ይበልጥ ሊከበር
ይገባዋል ፤
- 26 ሌሎች ሕዝቦች የሚስግዱላቸው
አማልኮት ጣዖታት ናቸው ፤
እግዚአብሔር ግን ሰማይን የፈጠረ
አምላክ ነው ።
- 27 በተረዳው ያለው ከብርና ግርማ ነው ፤
መቅደሱንም ኃይልና ደስታ
እንዲሞላበት አድርጎአል ።
- 28 በምድር የምትኖሩ ሕዝቦች ሁሉ
እግዚአብሔርን አመሰግኑ ፤
ሰለ ነብሩና ሰለ ኃይሉም አወድሱት ፤
- 29 የእግዚአብሔር ነበር ስም አመሰግኑ ፤
መዳም ይዛችሁ ወደ መቅደሱ ግቡ ፤
ቅዱስ የሆነው እግዚአብሔር
በሚገለጥበት ጊዜ በፊቱ ስንዱ ፤

- 30 የምድር ሕዝቦች ሁሉ በፊቱ
ተንቀጥቀሱ ፤
ምድር በጽኑ ስለተመሠረተች
አትኖወጥም ።
- 31 ሰማይና ምድር ደስ ይበላችሁ ፤
ለመንግሥታት ሁሉ እግዚአብሔር
ንጉሥ መሆኑን እስታውቁ ፤
- 32 ባሕርና በውስጡ ያላችሁ ፍጥረታት ሁሉ
ተናወጡ ፤
ምድርና በምድር ላይ ያላችሁ ነገሮች
ሁሉ ሐሴት አድርጉ ፤
- 33 እግዚአብሔር በምድር ላይ ሊፈርድ
በሚመጣበት ጊዜ
በደን ውስጥ ያሉ ዛፎች በፊቱ እልል
ይላሉ ።
- 34 ቸር ስለሆነ ፡ ፍቅሩም ዘላለማዊ ስለሆነ ፡
እግዚአብሔርን አመሰግኑ ፤
- 35 እግዚአብሔርንም ፡
“አጻኞችን የሆነክ አምላካችን ሆይ!
አባኪህ ታደገን ፤
ከመንግሥታትም መካከል መልሰህ
ወደ አገራችን አግባን ፤
በዚያን ጊዜ እናመሰግንሃለን ፤
ቅዱስ ስምህንም አናከብራለን”
በሉት ።
- 36 የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር
የተመሰገነ ይሁን ፤
አሁንም ዘላለም አመሰግኑት!
ሕዝቡ ሁሉ “አሜን” አሉ ፤ እግዚአብሔር
ንም አመሰገኑ ።
- በኢየሩሳሌምና በገባም የተደረገ
የአምልኮ ሥነ ሥርዓት
- 37 ንጉሥ ዳዊት አሳፍንና ሌዋውያን የሆኑ
ትን ወገኖቹን የቃል ኪዳን ታቦት ባለበት
ስፍራ ለሚካሄደው የአምልኮ ሥነ ሥርዓት ለዘ
ለቂታው ኃላፊዎች እንዲሆኑ አደረጋቸው ፤
በዚያም አገልግሎታቸውን በየቀኑ ይፈጽሙ
ነበር ፤ 38 እነርሱንም እንዲረዱ የይዱቱን ልጅ
ያዚድኤይምና ከእርሱ ጐሳ ሌሎች ስልሳ ስም
ንት ስዎች ተመደቡ ፤ ሐሳና ያዚድኤይም ለቅ
ጽር በሮቹ ጥበቃ ኃላፊዎች ሆኑ ።
- 39 ካህኑ ሳዶቅና የእርሱ ወገኖች የሆኑ ሌሎ
ቹም ካህናት በገባም ባለው እግዚአብሔር በሚ
መለከበት ድንኳን ለሚደረገው የአምልኮ ሥነ
ሥርዓት ኃላፊዎች ሆኑ ፤ 40 እግዚአብሔር ለእ
ስራኤል በሰጠው ሕግ መሠረት ፡ ዘወትር ጠዋ
ትና ማታ ብሙሉ የሚቃጠለውን መሥዋዕት
በመሠዊያው ላይ ያቃጥሉ ነበር ። 41 በዚያም

ከእነርሱ ጋር ሄማን፤ ይዱቱን እንዲሁም የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ፍቅር በማስብ ዘወትር ለእርሱ የምስጋና መዝሙር ያቀርቡ ዘንድ ሌሎችም በተለይ የተመረጡ ሰዎች ነበሩ።⁴² ሄማንና ይዱቱን ለመለክቶች፤ በጸናጽሎቶችና የምስጋና መዝሙር ሲዘመር ለሚጠቀሙባቸው ሌሎች የሙዚቃ መሣሪያዎች ኅላፊዎች ሆኑ፤ የይዱቱን ጉሳ አባሎች ለቅጽር በሮች ጥበቃ ኅላፊዎች ሆኑ።

⁴³ ከዚያም በኋላ ሰው ሁሉ ወደየቤቱ ሄደ፤ ዳዊትም ቤተሰቡን ለመሳሪክ ወደ ቤቱ ተመለሰ።

ምዕራፍ 17

ናታን ለዳዊት የተናገረው ቃል
(2 ሳሙ. 7፡1-17)

¹ ንጉሥ ዳዊት በዚህ ጊዜ በቤተ መንግሥቱ ነበር፤ አንድ ቀን ንጉሡ ነበዩን ናታንን አስጠርቶ “እነሆ እኔ ከዝግባ እንጨት በተሠራ ቤት እኖራለሁ፤ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት ግን በድንኳን ውስጥ ተቀምጦአል” አለው።

² ናታንም “እግዚአብሔር ከአንተ ጋር ስለሆነ በልብህ ያስብከውን ሁሉ አድርግ” ሲል መለሰለት።

³ ነገር ግን በዚያን ሌሊት እግዚአብሔር ናታንን እንዲህ አለው፤ ⁴ “ወደ አገልጋዩ ወደ ዳዊት ሄደህ እንዲህ በለው፤ ‘እኔ የምኖርበትን ቤተ መቅደስ የምትሠራልኝ አንተ አይደለም፤⁵ የእስራኤልን ሕዝብ ከግብጽ ባርነት ነፃ ካወጣሁበት ጊዜ አንጥቶ እስከ አሁን ድረስ በቤተ መቅደስ ውስጥ ኖረ አላውቅም፤ ዘወትር በድንኳን ውስጥ ሆኜ ከቦታ ወደ ቦታ እዘዋወር ነበር፤⁶ ከእስራኤል ሕዝብ ጋር በተጓዘሁበት ዘመን ሁሉ እኔ ከሾምኩአቸው መሪዎች መካከል አንዱን እንኳ ከዝግባ እንጨት ቤተ መቅደስ እንዳሠራልኝ ከቶ አልጠየቅሁም።”

⁷ “ስለዚህ እኔ ሁሉን ቻይ የሆንህ እግዚአብሔር ለአገልጋዩ ለዳዊት የምለውን እንዲህ ብለህ ነገረው፤ ‘ከበግ እርኝነት አንጥቼ የሕዝብ የእስራኤል መሪ አደረግሁህ፤⁸ በሄድሀበት ስፍራ ሁሉ ከአንተ ጋር ነበርሁ፤ ወደ ፊት በተራመድህም ቁጥር ጠላቶችህን ሁሉ ድል አደረግሁልህ፤ በዓለም ከታወቁ ነገሥታት ሁሉ ይበልጥ ዝነኛ አደርግሃለሁ፤⁹ ስሕዝቤ ለእስራኤል ቦታ መርጬ ዳግመኛ በማይጨቁኑበት ስፍራ እንዲኖሩ አደረግሁ፤ በእርግጥ ወደዚህች ምድር ከነበሩበት ጊዜ አንጥቶ ግፊኞች በሆኑ ሕዝቦች ጥቃት ድርሰባቸዋል፤ ይሁን እንጂ የዚህ ዐይነቱ ጥቃት ዳግመኛ አይደርስባቸውም፤ ጠላቶችህን ሁሉ ድል እንደማደርግልህ

ዘርህንም እንደማበዛልህ ቃል እንባልሃለሁ፤¹¹ አንተ እንደ ቀድሞ አባቶችህ ሞተህ ስትቀበር፤ ከልጆችህ አንዱን አንግግለሁ፤ መንግሥቱንም ብርቱ አደርጋለሁ።¹² ቤተ መቅደስ የሚሠራልኝም እርሱ ይሆናል፤ መንግሥቱም ለህላለም የጸና እንዲሆን አደርጋለሁ።¹³ እኔ አባት እሆነዋለሁ፤ እርሱም ልጅ ይሆንኛል፤ አንተ በእርሱ እግር ተተክተህ ትነግሥ ዘንድ ከዙፋኑ ባወረድሁት በሳኦል ላይ ባደረግሁት ዐይነት ምሕረቱን ከልጅህ በማራቅ አልተወውም።¹⁴ በሕዝቤና በመንግሥቱ ላይ ለዘላለም እሾመዋለሁ፤ ለመንግሥቱም ፍጻሜ አይኖረውም።”

¹⁵ በዚህ ዐይነት ናታን እግዚአብሔር የገለጠለትን ሁሉ ለዳዊት ነገረው።

ዳዊት ለእግዚአብሔር ያቀረበው
የምስጋና ጸሎት
(2 ሳሙ. 7፡18-29)

¹⁶ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ዳዊት እግዚአብሔር ወደሚመለከቡት ድንኳን ሄደ፤ ተቀምጦም እንዲህ ሲል ጸለየ፤ “እግዚአብሔር አምላክ ሆይ፤ እኔ ይህን ሁሉ ነገር ታደርግልኝ ዘንድ የሚገባኝ ሰው አይደለሁም፤ ቤተሰቤም ቢሆን በዚህ የበቃ አይደለም፤¹⁷ እግዚአብሔር አምላክ ሆይ፤ እነሆ አሁንም እንደገና የበለጠ ነገር እያደረግህ ነው፤ በሚመጡት ዘመናት ለሚነሡትም ለዘሮች ሁሉ ብዙ የተሰፋ ቃል ሰጥሃል፤ እኔንም ታላቅ ሰው አድርገኸኛል፤¹⁸ እንግዲህ ለአንተ ከዚህ በላይ ምን መናገር እችላለሁ? አንተ እኔን ታውቀኛለህ፤ ይሁን እንጂ ለእኔ ክብር ሰጥተኸኛል፤¹⁹ ይህን ታደርግልኝ ዘንድ እንዲሁም ወደፊት ታላቅ እንደምታደርግኝ ታስታውቀኝ ዘንድ በኃ ፈቃድህና ዕቅድህ ሆኖአል፤²⁰ እግዚአብሔር ሆይ፤ ከቶ አንተን የሚመስል ማንም የለም፤ ምንጊዜም አንተ ብቻ አምላክ እንደሆንህ እናውቃለን፤²¹ ወገኖችህ ታደርጋቸው ዘንድ ከባርነት እንደ ዋሺሃቸው እንደ እስራኤል ያለ ሕዝብ ከቶ የለም፤ ለእነርሱ በሳደረግህላቸው ታላላቅና አስደናቂ ነገሮች ገናናነትህ በዓለም ሁሉ ተሰምቶአል፤ ሕዝቡን ከግብጽ ባርነት ታደግህ፤ እነርሱ ወደ ፊት በተራመዱ ቁጥር ሌሎችን ሕዝቦች ከፊታቸው አባረርህ፤²² እስራኤልን ዘላለም የራሱ ሕዝብ አደረግህ፤ እግዚአብሔር ሆይ፤ አንተም አምላካቸው ሆንህ።

²³ “አሁንም እግዚአብሔር አምላክ ሆይ፤ ስለ እኔና ስለ ዘሮች የተናገርከውን የተሰፋ ቃል ሁሉ ፈጽሞ፤ አደርጋለሁ ያልከውንም ሁሉ አድርግ፤²⁴ ስምዞ ታላቅ ይሆናል፤ ሕዝብም

ለዘላለም “የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር የአቡራኤል አምላክ ነው!” ይላሉ፤ መንግሥቱንም ለዘላለም ታጽናዋለህ፤²⁵ አምላኪ ሆይ! አገልጋይህ ለሆንሁት ሰእኔ ይህን ሁሉ ሰልገላጥኸልኝና ዘሮቼንም እንደምታነግሣቸው ሰልገዢህኸኝ ይህን ጸሎት ወደ አንተ ለማቅረብ ድፍረት እግኝቻ ሰሁ፤²⁶ እግዚአብሔር ሆይ! አንተ እውነተኛ አምላክ ነህ፤ ይህንንም አሰደናቂ የተሰራ ቃል ለእኔ ሰጥኸኛል፤²⁷ ባለማድረግ በአንተ ፈት የተወደዱ ይሆኑ ዘንድ ዘሮቼን እንድትባርክ እለምንሃለሁ፤ እግዚአብሔር ሆይ! አንተ በእርግጥ ሕዝብህን ባርከሃቸዋል፤ የአንተም በረከት ለዘላለም በእነርሱ ላይ ይሆናል።”

ምዕራፍ 18

ዳዊት በወርነት የተቀዳጀቸው ድሎች

(2 ሳጡ. 8፡1-18)

‘ጥቂት ዘግየት ብሎም ንጉሥ ዳዊት እንደገና በፍልስጥሔማውያን ላይ አደጋ በመጣል ድል አደረጋቸው፤ የጋትን ከተማና በዙሪያዋ ያሉትን መንደሮች ከእነርሱ ቀጥጥር ነፃ አደረገ፤² ሞአባውያንንም ድል ነሥቶ እንዲገብሩ ለት አደረገ።”

³ ቀጥሎም ንጉሥ ዳዊት በሶርያ አገር በሐማት ግዛት አጠገብ በምትገኘው በጸባ ንጉሥ በሀዳድዔዜር ላይ አደጋ ጣል፤ ምክንያቱም ሀዳድዔዜር ከላይ በኩል በኩል በኩል በኩል ወንዝ አጠገብ ያለውን ግዛት በቀጥጥሩ ሥር ለማድረግ ዘምቶ ሰለነበር ነው፤⁴ ዳዊት የሀዳድዔዜርን አንድ ሺ ሠረገላዎች፣ ሰባት ሺ ፈረሰኞችና ሃያ ሺ እግረኛ ሠራዊት ማረከ፤ አንድ መቶ ሠረገላ የሚጐትቱ ፈረሶችን ለራሱ አስቀርቶ የቀሩትን ፈረሶች በሙሉ እግራቸውን በመቀረጥ ሰነከለ።

⁵ በደማሰቅ ያሉ ሶርያውያን ንጉሥ ሀዳድዔዜርን ለመርዳት ሠራዊት በላኩ ጊዜ ዳዊት በእነርሱም ላይ አደጋ ጥሎ ሃያ ሁለት ሺ ወታደሮችን ገደለ፤⁶ ከዚያም በኋላ በግዛታቸው ላይ የጦር ሰርፈ አቋቋመ፤ ሕዝቡም ግብር እየከፈሉ ሰጥ ለጥ ብለው ለእርሱ ተገዙ፤ እግዚአብሔር ዳዊትን በየሰፍራው ድል አድራጊ አደረገው፤⁷ ዳዊት የሀዳድዔዜር ባለሟሎች የሆኑ ባለሥልጣናት አንግበውት የነበረውን ከወርቅ የተሠራ ጋሻ ሁሉ ማርኮ ወደ ኢየሩሳሌም ወሰደው፤⁸ እንዲሁም የሀዳድዔዜር ግዛት ከነበሩት ከጢብሐትና ከኩን ከተማዎች እጅግ ብዙ የሆነ ነሐስ ወሰደ፤ ዘግየት ብሎም ሰሎሞን በነሐሱ የቤተ መቅደሱን በሮሜል፣ ዐምዶችና የነሐስ ዕቃዎች አሠራበት።

⁹ የሐማት ንጉሥ ቶዒ ዳዊት የሀዳድዔዜርን መላ ሠራዊት ድል አድርጎ እንደ ደመሰሰ ሰማ፤¹⁰ ቶዒ ከሀዳድዔዜር ጋር ብዙ ጊዜ ጦር

ነት አድርጎ ሰለነበር፣ ንጉሥ ዳዊትን እጅ እንዲነሣና በሀዳድዔዜር ላይ ስለተቀዳጀው ድል ደሰታውን እንዲገልጥለት ልጁን ዮራምን ወደ ዳዊት ላከ።¹¹ ንጉሥ ዳዊትም እነርሱን ወሰዶ ከኤዶም፣ ከሞአብ፣ ከወምን፣ ከፍልሰጥሔምና ከዐማሌቅ ማርኮ ካመጣቸው ከወርቅ፣ ከብርና ከነሐስ ከተሠሩ ዕቃዎች ጋር ለአምልኮ ሥነሥርዓት መገልገያ እንዲሆኑ አደረጋቸው።

¹² የጸሩያ ልጅ አቢሻይ ኤዶማውያንን በጨው ሸለቆ ውስጥ ድል አድርጎ ከእነርሱ መካከል ዐሥራ ሰምንት ሺ የሚሆኑትን ገደለ፤¹³ በመላው የኤዶም ግዛት ውስጥ የጦር ሰርፈ ችን አቋቋመ፤ በዚያም የሚኖሩ ሕዝብ የንጉሥ ዳዊት ገባሮች ሆኑ፤ እግዚአብሔር ዳዊትን በሁሉ ሰፍራ ድል አድራጊ አደረገው።

¹⁴ ዳዊት በመላው አብራኤል ላይ ነገሠ፤ ሕዝቡም ሁል ጊዜ አድልዎ የሌለበት ፍትሕ እንዲያገኙ አደረገ።¹⁵ የአቢሻይ ወንድም ኢዮአብ የሠራዊቱ አዛዥ ነበር፤ የአሔሱድ ልጅ ይሆሻፋጥ የቤተ መዛግብት ጎሳፊ ነበር፤¹⁶ የአሔጡብ ልጅ ሳዶቅና የአብያታር ልጅ አቢሜሌክ ካህናት ነበሩ፤ ሠራያ የቤተ መንግሥት ጸሐፊ ነበር፤¹⁷ የዮዳሄ ልጅ በናያ የዳዊት ከብር ዛብ አዛዥ ነበር፤ የንጉሥ ዳዊት ወንዶች ልጆች በአባታቸው መንግሥት ከፍተኛ ማዕርግ ነበራቸው።

ምዕራፍ 19

ዳዊት ዐምናውያንንና ሶርያውያንን ድል አደረገ

(2 ሳጡ. 10፡1-19)

‘ከጥቂት ጊዜ በኋላ የዐምን ንጉሥ ናዖስ ሞተ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ሐኑን ነገሠ፤² ንጉሥ ዳዊትም “አባቱ ናዖስ ሰእኔ እንዳደረገልኝ ሁሉ፣ እኔም ሰልጁ ለሐኑን ታማኝ ወዳጅ በመሆን ወሮታውን አከፍላለሁ።” አለ፤ ሰለዚህም ዳዊት የሐዘን ተካፋይነቱን ለመገለጥ መልእክተኞች ላከ።

መልእክተኞቹም ወደ ዐምን ምድር በደረሱ ጊዜ፣³ ዐምናውያን ባለሥልጣናት ንጉሡን እንዲህ አሉት፡ “ዳዊት እነዚህን ሰዎች የላከው ላባትህን በማክበር የሐዘንህ ተካፋይ ለመሆን ይመስልሃልን? ከቶ አንዳይመስልህ፤ እርሱ እነዚህን መልእክተኞች የላከው ምድሪቱን ወርሮ መያዝ ይችል ዘንድ እንዲሰልሱለት ነው።”

⁴ ሰለዚህ ሐኑን የዳዊትን መልእክተኞች ይዞ ጢማቸውን ላጨ፤ ሐፍረተ ሥጋቸው እስኪቁ ድረስ ከወንገባቸው በታች ያለውን ልብስ ቈረጠና ወደ አገራቸው ሰደዳቸው፤⁵ እነርሱም

ወደ ቤታቸው ለመመለስ አፈሩ ፤ ዳዊት ስለሆነው ነገር ሁሉ በሰማ ጊዜ መልእክተኞች ልኩ በኢያሪኮ እንዲቆዩና ጢማቸው እስከሚያድግ ድረስ እንዳይመለሱ ነገራቸው ።

⁶ዐዋናውያን በገዛ እጃቸው ዳዊትን ጠላት እንዳደረጉት ተገንዘቡ ፤ ስለዚህም ሠላሳ አራት ፪ ኪሎ የሚመዝን ብር ከፍለው ሠረገላዎችንና ፈረሰኞችን ከላይኛው መስጴጦምያና የሶርያ ግዛቶች ከሆኑት ከማዕከና ከደባ ተከራዩ ፤ ⁷የተከራዩአቸው ሠላሳ ሁለት ፪ ሠረገላዎችና የንጉሥ ግዕዝ ሠራዊት መጥተው በሚዳባ አጠገብ ሰፈሩ ፤ ዐዋናውያንም ከየከተማዎቻቸው ወጥተው ለጦርነት ተዘጋጁ ።

⁸ዳዊት ስለዚህ ጉዳይ ስምቶ ከመላው ሠራዊት ጋር ኢዮአብን በእነርሱ ላይ አዘመተ ፤ ዐዋናውያንም ተሰልፈው መጥተው የእነርሱ ዋና ከተማ በሆነችው በራባ መግቢያ በር እጠገብ ስፍራቸውን ያዙ ፤ እነርሱን ለረዱ የመጡ ነገሥታትም ገላጣማ በሆነው ገጠር ስፍራቸውን ያዙ ።

¹⁰ኢዮአብ የጠላት ሠራዊት ከፈትና ከኋላ በኩል እደጋ እንደሚጥልበት ተመለከተ ፤ ስለዚህ ከእስራኤል ወታደሮች ጀግኖች የሆኑትን መርጦ በሶርያውያን ሠራዊት ፊት ለፊት እቆማቸው ፤ ¹¹ከሠራዊቱ ቀሪውን ክፍል በወንድሙ በአቢሻይ ትእዛዝ ሥር አደረገ ፤ አቢሻይም እነርሱን በዐዋናውያን ፊት ለፊት አሰለፋቸው ።

¹²ኢዮአብም አቢሻይን እንዲህ አለው ፡ “ሶርያውያን ድል ሊያደርጉኝ መቃረባቸውን በምታይበት ጊዜ መጥተህ እርዳኝ ፤ እኔም ሀምናውያን እንተተን ድል ሊያደርጉህ በሚቃረቡበት ጊዜ መጥቼ እረዳሃለሁ ፤ ¹³እንግዲህ አይዞዛ በርታ! ለሕዝባችንና ለአዎላካችን ከተማዎች ስንል በርትተን እንዋጋ ፤ ለዚህም የእግዚአብሔር ፈቃድ ይሁን!”

¹⁴ኢዮአብና ሠራዊቱ እደጋ ለመጣል ወደ ፊት በገሠገሡ ጊዜ ሶርያውያን ሸሹ ፤ ¹⁵ዐዋናውያንም የሶርያውያንን መሸሽ ባዩ ጊዜ እነርሱም ከአቢሻይ ፊት ሸሹተው ወደ ከተማይቱ አፈገፈጉ ፤ ከዚህ በኋላ ኢዮአብ ወደ ኢዮሩሳሌም ተመለሰ ።

¹⁶ሶርያውያን በእስራኤላውያን ድል እንደተመቱ ዘተንነዘቡ ጊዜ ከኤፍራጥስ በስተ ምሥራቅ በኩል ካሉት የሶርያ ግዛቶች ሠራዊት አስመጥተው በሸባክ አዛዥነት ሥር እደረጉአቸው ፤ ሸባክ የደባ ንጉሥ የሀዳድጄዜር የሶር አዛዥ ነበር ፤ ¹⁷ዳዊት ስለዚህ ነገር በሰማ ጊዜ የእስራኤላውያንን ሠራዊት ሰብስቦ የርዳኝነት ተሻገረ ፤ ዘሶርያውያንም ፊት ለፊት ካሰለፉቸው በኋላ ጦርነቱ ተጀመረ ፤ ¹⁸እስራኤላውያ

ንም ሶርያውያንን ወደ ኋላ መልሰው አባረሩአቸው ፤ ዳዊትና ሠራዊቱ ስባት ሺ ሠረገላ ነጂዎችን ፤ አርባ ሺ እግረኛ ወታደሮችን ገደሉ ፤ እንዲሁም ሸባክ ተብሎ የሚጠራውን የሶርያውያንን የጦር አዛዥ ገደሉ ፤ ¹⁹በሀዳድጄዜር ሥልጣን ሥር የነበሩት ነገሥታት በእስራኤል ድል እንደተመቱ በተገነዘቡ ጊዜ ከዳዊት ጋር የሰላም ስምምነት አድርገው የእርሱ ገባሮች ሆኑ ፤ ከዚያን በኋላም ሶርያውያን ዐዋናውያንን ለመርዳት ፈቃደኞች አልሆኑም ።

ምዕራፍ 20

ዳዊት ራባ ተብላ የምትጠራውን

ከተማ በድል አድራጊነት ያዘ

(2 ላጤ. 12፡26-31)

¹በተከታዩ ጸደይ ፡ ማለትም ነገሥታት እባዛኛውን ጊዜ ወደ ጦርነት በሚሄዱበት ወራት ፡ ኢዮአብ ሠራዊቱን እየመራ ሄዶ የዐዋንን አገር ወረረ ፤ ንጉሥ ዳዊት ግን በኢዮሩሳሌም ቀርቶ ነበር ፤ የኢዮአብ ሠራዊትም የራባን ከተማ ብብ በው እደጋ በመጣል ደመሰሱለት ፤ ²ሚልኮም ተብሎ የሚጠራው የዐዋናውያን ጣዖት፡፡ ሠላሳ አራት ኪሎ ያዘል የሚመዝን ዘውድ ነበረው ፤ በውስጡም የከበረ ዕንቁ ነበር ፤ ዳዊት ያንን ዘውድ ወሰዱ በራሱ ላይ ደፉ ፤ እንዲሁም ከከተማይቱ ብዙ ምርኮ ወሰደ ፤ ³የከተማይቱንም ሕዝብ ማርኮ በመጋዝ ፡ በዶማና በመጥረቢያ እንዲሠሩ አደረጋቸው ፤ በዐዋን በሚነኝ በሌሎች ታናናሽ ከተማዎች የሚኖሩትንም ሕዝብ በዚሁ ዐይነት እንዲሠሩ አደረገ ፤ ከዚያም በኋላ እርሱና ሠራዊቱ ወደ ኢዮሩሳሌም ተመለሱ ።

በፍልስጥኤማውያን ጎያላን ሰዎች

ላይ የተደረገ ጦርነት

(2 ላጤ. 21፡15-22)

⁴ዘግየት ብሎም በጌዜር የሚኖሩ ፍልስጥኤማውያን ላይ ጦርነት ተደረገ ፤ በዚያን ጊዜ የሔሻ ተወላጅ የሆነው ቢበካይ ፡ ሲፓይ ተብሎ የሚጠራውን ጎያል በው ገደለ ፤ ፍልስጥኤማውያንም ተሸነፉ ።

⁵በፍልስጥኤማውያን ላይ የተደረገ ሌላም ጦርነት ነበረ ፤ በዚያን ጊዜ የያዲር ልጅ ኤልሐናን የጋት ተወላጅ የሆነውን የጎልያድን ወንድም ላሕሚን ገደለ ፤ የሞሩ የቦ ውፍረቱ እንደሸሜ መጠቅለያ ነበረ ።

⁶ሌላም ጦርነት በጋት ተደረገ ፤ በዚያም ጦርነት በእያንዳንዱ እጅና በእያንዳንዱ እግር ላይ ስድስት ስድስት ጣቶች የነበሩት እንድንያል በው ነበር ፤ እርሱም በጥንት ዘመን ከነበሩት ጎያላን ሰዎች ዝርያ ነበር ፤ ⁷ይህም ሰው

¹⁸ 20፡2 ሚልኮም ተብሎ የሚጠራው የዐዋናውያን ጣዖት ፡፡ ወይም “የዐዋናውያን ንጉሥ”
20፡1 ፡፡ 2 ላጤ. 11፡1 ፡፡ 20፡5 ፡፡ 1 ላጤ. 17፡4-7 ።

እስራኤላውያንን ተገዳደረ፤ እርሱንም የዳዊት ወንድም የሻማ ልጅ ዮናታን ገደለው።

⁸ በዳዊትና በሠራዊቱ የተገደሉት እነዚህ ሦስቱ ሰዎች የጋት ጎደላን ሰዎች ዝርያዎች ነበሩ።

ምዕራፍ 21

ዳዊት የሕዝብ ቄጠራ አደረገ
(2 ሳሙ. 24፡1-25)

¹ ሲደግጉ በእስራኤል ሕዝብ ላይ መከራ ማምጣት ስለ ዐቀደ፤ ዳዊትን የሕዝብ ቄጠራ እንዲያደርግ አነሣጣው። ² ዳዊት ለኢየሱብና ለሌሎቹ የጦር መኰንኖች “በመላው እስራኤል ከአገሪቱ ዳር እስከ ዳር፤ ማለትም ከዳን እስከ ቤርሳቤህ ሄዳችሁ ሕዝቡን ቍጠሩ፤ እኔ በእስራኤል ምን ያህል ሕዝብ እንዳለ ማወቅ እፈልጋለሁ” የሚል ትእዛዝ ሰጣቸው።

³ ኢዮአብም “ነጉሥ ሆይ! እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብ አሁን ካሉት ይልቅ በመቶ እጅ ያብዛልህ! እነርሱ በሙሉ የእንተ እገልጋዮች ናቸው፤ ታዲያ እንተ የሕዝብ ቄጠራ በማድረግ ሕዝቡን በሙሉ በደለኛ ለምን ታደርጋለህ?” አለ። “ነጉሡ ግን ትእዛዙን እንዲፈጽም ኢዮአብን እስገደደው፤ ከዚህ በኋላ ኢዮአብ ከነጉሡ ፊት ወጣ፤ ሕዝቡንም ለመቍጠር በአገሪቱ በሙሉ ተዘዋውሮ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ። ⁵ ለውትድርና አገልግሎት ብቁ የሆኑትን ሰዎች ጠቅላላ ድምር ለዳዊት አስታወቀ፤ እነርሱም ከእስራኤል አንድ ሚሊዮን አንድ መቶ ሺ ሲሆኑ፤ ከይሁዳ ደግሞ አራት መቶ ሰባ ሺ ነበሩ። ⁶ ኢዮአብ በዚህ በነጉሡ ትእዛዝ ያልተሰማማ በመሆኑ፤ የሌዊንና የብንያ ምን ነገዶች አልቆጠረም።

⁷ እግዚአብሔር በሆኑው ነገር ሁሉ እጅግ ስለተቁጣ እስራኤልን ቀጣ፤ ⁸ ዳዊትም እግዚአብሔርን “እኔ ይህን በማድረጌ እጅግ ከባድ የሆነ ኃጢአት ሠርቼአለሁ፤ እባክህ ምሕረት አድርግልኝ፤ የሰንፍና ሥራ ፈጽሜአለሁ” አለው።

⁹ በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር የዳዊት ነቢይ የሆነውን ጋድን እንዲያው አለው። ¹⁰ “ሂደህ ዳዊትን ‘እነሆ ሦስት ምርጫ ሰጥቼሃለሁ፤ እኔም እንተ የምትመርጠውን እደርጋለሁ’ ይላል” ብለህ ንገረው።

¹¹ ጋድም ወደ ዳዊት ሄዶ እግዚአብሔር ስለ እርሱ የተናገረውን ሁሉ ገልጠለት፤ እንዲህም ሲል ጠየቀው። ¹² “በምድርህ ላይ ሦስት ዓመት ረሀብ ከሚሆን ወይም ሦስት ወር ጠላቶችህ ከሚያሳድዱህ ወይም እግዚአብሔር በምድርህ ላይ ለሦስት ቀን በሰይፍ ከሚመታህና እባር ቸንፈር በምድረቱ ላይ አምጥቶ በእስራኤል ምድር ሁሉ በዋት የሚቀሥፍ መልክስ ከሚል

ከብህ የትኛውን ትመርጣለህ? እንግዲህ ወደ እግዚአብሔር የማቀርበውን መልስ ሰጠኝ።”

¹³ ዳዊትም “እነሆ እኔ ለምርጫ በሚያስቸግር ሁኔታ ላይ ነኝ፤ ይሁን እንጂ በሰው እጅ መውደቅ አልፈልግም፤ እግዚአብሔር መሐሪ ስለሆነ እርሱ ራሱ ይቅጣኝ” ሲል መለሰ።

¹⁴ ስለዚህም እግዚአብሔር በእስራኤል ሕዝብ ላይ እባር ቸንፈሮ አመጣ፤ ከሕዝቡም ሰባ ሺ የሚሆኑት አለቁ። ¹⁵ ቀጥሎም እግዚአብሔር ኢየሩሳሌምን ለመደምሰስ መልእክ ልኮ ነበር፤ ነገር ግን አሳቡን በመቀየር መልእክትን “ይበቃል! እቁም!” አለው፤ በዚያን ጊዜ መልእክት በኢየሱብሳዊው በእርና አውድማ አጠገብ ቆጥ ነበር።

¹⁶ ዳዊትም መልእክት ኢየሩሳሌምን ለመደምሰስ ሰዶፋን በእጁ እንደያዘ በእየር ላይ ቆሞ አየው፤ በዚህ ጊዜ ዳዊትና ማቅ ለብሰው የነበሩት የሕዝቡ አለቆች በሙሉ በግንባራቸው በመሬት ላይ ተደፉ። ¹⁷ ዳዊትም እንዲህ ሲል ጸለየ፡ “እግዚአብሔር ሆይ! በደል የፈጸምኩት እኔ ነኝ፤ ሕዝቡ እንዲቆጠር ትእዛዝ ያስተላልፍሁትም እኔ ነኝ፤ ታዲያ ይህ ምስኪን ሕዝብ ምን እደረገ? እግዚአብሔር እምላክ ሆይ! እኔ ንፍ ቤተሰቤን ቅጣ እንጂ በሕዝብህ ላይ ይህንን መቅሠፍት አታውርድ።”

¹⁸ የእግዚአብሔር መልእክት ጋድን “ዳዊት ወደ እርና አውድማ ሄዶ ለእግዚአብሔር መሠዊያ እንዲሠራ ነገረው” አለው። ¹⁹ ዳዊትም የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በመፈጸም ጋድ እንደ ነገረው ለማድረግ ሄደ። ²⁰ በዚያም አውድማ ላይ ራሱ እርናና አራት ወንዶች ልጆቹ ስንዴ ይወቁ ነበር፤ መልእክትም ባዩ ጊዜ ልጆቹ ርጠው ተደበቁ። ²¹ እርናም ዳዊት ወደ እነርሱ እየቀረበ መምጣቱን ባዩ ጊዜ ከአውድማው ወጥቶ ወደ መሬት ለጥ በማለት እጅ ነሣ፤ ²² ዳዊትም “እባር ቸንፈሩ ይወገድ ዘንድ ለእግዚአብሔር መሠዊያ እንድሠራላችሁ አውድማህን ሽጥልኝ፤ እኔም ሙሉ ዋጋ እሰጥሃለሁ” አለው።

²³ እርናም “ነጉሥ ሆይ! ውሰደው፤ የፈለግኸውንም አድርግበት፤ በመሠዊያው ላይ መሥዋዕት ሆነው እንዲቃጠሉ እነዚህን በሬዎች ጨምረህ ውሰድ፤ እነዚህም የእህል መውቂያ እንጨቶች ለማገድ ይሁኑልህ፤ ስንዴውንም መባ አድርገህ አቅርበው፤ እነሆ ሁሉንም ለእንተ ሰጥቼሃለሁ” አለው።

²⁴ ነጉሥ ዳዊት ግን “ይህስ እይሆንም፤ ሙሉውን ዋጋ እከፍልሃለሁ፤ የእንተ ንብረት የሆነውን፤ እኔ ምንም ዋጋ ያልከፈልሁሰትን ነገር ለእግዚአብሔር መሥዋዕት እድርጌ ማቅ ረብ አልፈልግም” ሲል መለሰለት። ²⁵ ለእርናም የአውድማውን ሒሳብ ስድስት መቶ ከወርቅ የተሠራ ንገዘብ ሰጠው፤ ²⁶ ዳዊት በዚያ

ስፍራ ለእግዚአብሔር መሠዊያ ሠርቶ የሚቃ
ጠል መሥዋዕትና ለደኅንነት የሚሆን የጎብረት
መሥዋዕት አቀረበ፤ በጸሐየም ጊዜ እግዚአብ
ሔር በመሠዊያው ላይ የነበረውን መሥዋዕት
የሚበላ ኦሳት ከሰማይ በመላክ ለጸሎቱ መልስ
ሰጠው።

27 እግዚአብሔርም መልአኩን “ሰይፍህን
ወደ አፍቱ መልስ” አለው፤ መልአኩም እንደ
ታዘዘው እደረገ፤ 28 በዚህም ሁኔታ እግዚአብ
ሔር ጸሎቱን የሰማለት መሆኑን ዳዊት ተገንዝቦ፤
ሰለዚህም በአርና አውድማ በሚገኘው መሠዊያ
ላይ እንደገና መሥዋዕት አቀረበ፤ 29 ሙሴ በበ
ረሐ የሠራው እግዚአብሔር የሚመለከበት
ድንኳንና መሥዋዕት ይቀርብበት የነበረው መሠ
ዊያ እስከዚህ ጊዜ ድረስ በገባዎን በሚገኘው የማ
ምለዚያ ስፍራ ይገኛሉ፤ 30 ነገር ግን ዳዊት የእ
ግዚአብሔርን መልአክ ሰይፍ ስለ ፈራ ወደዚያ
ሄዶ እግዚአብሔርን ለመጠየቅ አልቻለም።

ምዕራፍ 22

1 ሰለዚህም ዳዊት “የእግዚአብሔር ቤተ
መቅደስና የእስራኤል ሕዝብ የሚቃጠል መሥ
ዋዕት የሚያቀርቡበት መሠዊያ ሲኖር የሚገባ
ቸው በዚህ ስፍራ ነው” አለ።

ቤተ መቅደሱን ለመሥራት የተደረገ ዝግጅት

2 ንጉሥ ዳዊት በእስራኤል ምድር የሚኖሩ
ትን የውጭ እገር ሰዎች በአንድነት በብሰህ
በሥራ ላይ እንዲሰማሩ አደረገ፤ ከእነርሱ አንዱ
ንይቼ ሰቤተ መቅደሱ መሥሪያ የሚሆን ድን
ጋይ አዘጋጁ፤ 3 ዳዊት ለቅጽር በሮቹ መሥሪያ
የሚሆን ምስማርና ማጠፊያ የሚሠራበት ብዙ
ብረት፤ እንዲሁም የከብደቱ ሚዛን እጅግ ብዙ
የሆነ ነሐስ አዘጋጀ፤ 4 የጢርስና የሲዶን ሕዝብ
ቁጥሩ እጅግ ብዙ የሆነ የዝግባ ግንድ እንዲያ
መውለት አደረገ፤ 5 ዳዊት “ልጄ ሰሎሞን ለእ
ግዚአብሔር የሚሠራው ቤተ መቅደስ እጅግ
የተዋበና በዓለም ዝነኛ መሆን ይገባዋል፤ ነገር
ግን እርሱ ገና ልጅና በዕውቀትም ያልበሰለ
በመሆኑ፤ እኔ ሁሉን ነገር አዘጋጅታለሁ”
ሲል በልቡ አስበ፤ ሰለዚህም ዳዊት ከመሞቱ
በፊት ብዙ የቤት መሥሪያ ዕቃዎችን አዘጋጀ።

6 ዳዊት ልጁን ሰሎሞንን አስጠርቶ የእስራ
ኤል አምላክ ለሆነው ለእግዚአብሔር በተ
መቅደስ እንዲሠራ እዘዘው፤ 7 እንዲሁም
አለው፡ “ልጄ ሆይ! እኔ ለአምላኬ ለእግዚአብ
ሔር ክብር ቤተ መቅደስ ለመሥራት ፊልጌ
ነበር፤ 8 እግዚአብሔር ግን ‘አንተ ብዙ ሰው
ገድለሃል፤ በብዙ ጦርነቶችም ላይ ውጊያ አድ
ርገሃል’፤ ብዙ ደም በማፍሰስህም ቤተ መቅደስ
አንድትሠራ አልፈቅድልህም፤ ብሎኛል፤

9 ይሁን እንጂ እንዲህ በማለት የተሰፋ ቃል ሰጥ
ቶኛል፡ ‘እኔ ከጠላቶቼ ሁሉ አሳርፌ ሰላም በለ
ምስጢው በሰላም የሚያስተዳድር ወንድ ልጅ
ይኖርሃል፤ በእርሱ ዘመን መንግሥት ለእስራ
ኤል ሰላምና ጸዋታ ስለምሰጥ ስሙ ስሎሞን
ተብሎ ይጠራል፤ 10 ለእኔ ቤተ መቅደስ የሚሠ
ራልኝ እርሱ ነው፤ እርሱ ልጅ ይሆንኛል፤
እኔም አባት እሆነዋለሁ፤ መንግሥቱም በእስራ
ኤል ላይ ለዘላለም ጸንቶ ይኖራል።”

11 ዳዊት ንግግሩን በመቀጠል እንዲህ አለ፡
“አሁንም ልጄ ሆይ! አምላክህ እግዚአብሔር
ከአንተ ጋር ይሁን! ለእርሱ ቤተ መቅደስ ትሠ
ራሱት ዘንድ የሰጠውን የተሰፋ ቃል በመጠበቅ
ሁሉን ነገር ያካናውገልህ፤ 12 እስራኤልን ብእ
ርሱ ሕግ መሠረት ታስተዳድር ዘንድ አምላክህ
እግዚአብሔር ማስተዋልንና ጥበብን ይሰጥህ፤
13 እግዚአብሔር በሙሴ አማካይነት ለእስራኤል
የሰጠውን ሕግ ሁሉ ብትፈጽም፤ ሁሉ ነገር
ይሳካልሃል፤ ቈራጥነትና ልበመሉነት ይኑርህ!
ከቶ ምንም ነገር አያስፈራህ! 14 ስለ ቤተ መቅ
ደሱ ሥራ የሆነ እንደሆነ፤ በበኩሉ ለሕንጻ
ሥራ የሚውል ሦስት ሺ አራት መቶ ኪሎ ወር
ትና ከሠላሳ አራት ሺ ኪሎ በላይ የሚሆን ብር
አከማችሁልሃለሁ፤ በተጨማሪም ስኖር ቁጥር
የሌለው ነሐስን ብረት አዘጋጅቼልሃለሁ፤ እንዲ
ሁም እንጨትና ድንጋይ አዘጋጅቼልሃለሁ፤
ይሁን እንጂ አንተም በተጨማሪ ማግኘት አለ
ብህ፤ 15 አንተ ብዙ ሠራተኞች አሉህ፤ ድን
ጋይ የሚፈልጡ፤ ግንበኞችና አናጢዎች እንዲ
ሁም ቁጥራቸው የበዛ፤ 16 በወርቅ፣ በብር፣
በነሐስና በብረት ሥራ የታወቁ ልዩ ልዩ ሙያ
ያላቸው ሰዎች አሉሁ፤ እንግዲህ አሁን ሥራህን
ጀምር፤ እግዚአብሔርም ከአንተ ጋር ይሁን።”

17 ዳዊት የእስራኤል መሪዎች በሙሉ ልጁን
ሰሎሞንን ይረዱት ዘንድ ትእዛዝ በመስጠት እን
ዲህ አላቸው፡ 18 “አምላካችሁ እግዚአብሔር
እስከ አሁን ከእናንተ ጋር ነው፤ በሁሉም አቅ
ጣሄ ስላምን ስጥቶአችኋል፤ በዚህች ምድር
ላይ ይኖር የነበሩትን ሕዝብ ሁሉ ድል አድርጌ
እንድይዛቸው ፈቅዶልኛል፤ እነርሱም ለእናን
ተና ለእግዚአብሔር ተገዥዎች ሆነዋል፤
19 እንግዲህ አምላካችሁ እግዚአብሔርን በፍ
ጹም ልባችሁና በፍጹም ነፍሳችሁ አገልግሉ፤
የእግዚአብሔርን የቃል ኪዳን ታስተን እግዚአ
ብሔርን ለማምለክ መገልገያ የሆኑትን ንግዶች
ቅድሳት ሁሉ በውስጡ ማኖር ትችሉ ዘንድ
ቤተ መቅደሱን ለክብር መሥራት ጀምሩ።”

ምዕራፍ 23

1 ዳዊት በጣም በሸመገለ ጊዜ ልጁን ሰሎሞ
ንን በእስራኤል ላይ አነሳሠው።

የሌዋውያን አገልግሎት

27ጉሥ ዳዊት የእስራኤልን አለቆች እንዲሁም ካህናትንና ሌዋውያንን በሙሉ በአንድነት ሰበሰበ፤³ ዕድሜአቸው ሠላሳና ከዚያም በላይ የሆኑትን ሌዋውያን ወንዶች ቂጠረ፤ ጠቅላላ ድምራቸውም ሠላሳ ስምንት ሺ ሆነ፤⁴ ንጉሡ ከእነርሱ ሃያ አራት ሺ የሚሆኑትን የቤተ መቅደሱን ሥራ እንዲያስተዳድሩ መደባቸው፤ ስድስት ሺ የሚሆኑትን መዝገብ እንዲይዙና በስው መካከል የሚፈጠረውን ክርክር በዳኝነት እንዲወስኑ መደባቸው።⁵ አራት ሺ የሚሆኑ ደግሞ ለዘብ ጥበቃ ተመደቡ፤ ሌሎች አራት ሺ ደግሞ ንጉሡ በሚሰጣቸው የሙዚቃ መሣሪያ አግዚአብሔርን በዝማሬ ለማመስገን ተመደቡ።

⁶ ዳዊት ሌዋውያንን በየጉሳቸው ከፍል መሠረት በሦስት ቦታ መደባቸው፤ እነርሱም ጌርሾን፣ ቀሃትና መራሪ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

⁷ ጌርሾን ላዕዳንና ሺምዒ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤⁸ ላዕዳንም ይሐኤል፤ ዜታምና ዮሴል ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤⁹ ሺምዒም ሸሎምት፣ ሐዚኤልና ሃራን ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ እነዚህ ሁሉ የላዕዳን ዘርያዎች ለሆኑት ጉሳዎች አስቆች ነበሩ፤¹⁰⁻¹¹ ሺምዒም በዕድሜአቸው ተራያሐት፣ ዚና፣ ይሁሽና በሪያ ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ ይሁሽና በሪያ ብዙ ዝርያዎች ስላልነበሩአቸው እንደ አንድ ጉሳ ይቆጠሩ ነበር።

¹² ቀሃትም ዓምራም፣ ዩዲሃር፣ ኬብሮንና ዑዚኤል ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤¹³ የእርሱ የበኩር ልጅ ዓምራም፣ የአሮንና የሙሴ አባት ነበር፤ አሮንና ዝርያዎቹ ለዘሰቄታው ለንዋያተ ቅድሳት ኅላፊዎች እንዲሆኑ፣ እግዚአብሔርን በማምለክ ሥነ ሥርዓት ላይ ዕጣን እንዲያጥኑ፣ እግዚአብሔርን እንዲያስገልግሉና በስሙም ሕዝቡን እንዲባርኩ ተሰይተው ነበር፤¹⁴ የአግዚአብሔር ሰው የሙሴ ልጆች ቊጥራቸው ከሌዋውያን ጋር ነበር።¹⁵ ሙሴም ጌርሾምና ኤሊሄዘር ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤¹⁶ ከጌርሾም ወንዶች ልጆች መካከል መሪው ሸቡኤል ነበር፤¹⁷ ኤሊሄዘርም ራሐብያ ተብሎ የሚጠራ አንድ ወንድ ልጅ ብቻ ነበረው፤ ራሐብያ ግን ብዙ ዝርያዎች ነበሩት።

¹⁸ የቀሃት ሁስተኛ ልጅ ይጽሃር የጉሳው አስቃ የነበረ፤ ሸሎሚት ተብሎ የሚጠራ አንድ ወንድ ልጅ ነበረው፤¹⁹ የቀሃት ሦስተኛ ልጅ ኬብሮንም ይሪያ፣ አማርያ፣ ያሕዚኤልና ይቃ

ምንም ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆች ነበሩት።²⁰ የቀሃት አራተኛ ልጅ ዑዚኤልም ሚካና ዩሺያ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆች ነበሩት።

²¹ መራሪም ማሕሊና ሙሺ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ ማሕሊም ኤልዓዛርና ቂሽ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆች ነበሩት።²² ኤልዓዛር ግን ከሴቶች በቀር አንድም ወንድ ልጅ ሳይወልድ ሞተ፤ የእርሱ ሴቶች ልጆች የአጉታቸውን የቂሽን ወንዶች ልጆች አገቡ፤²³ የመራሪ ሁስተኛ ልጅ ሙሺም ማሕሊ ዓዲርና ደሬሞት ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆች ነበሩት።

²⁴ እንግዲህ እነዚህ ሁሉ በየጉሳቸውና በየቤተሰባቸው የተዘረዘሩት የሌዊ ዝርያዎች ሲሆኑ፣ እያንዳንዳቸው በየሰማቸው ተጠቅሰዋል። ሃያ ዓመት የሞላው ወይም ከዚያ በላይ የሆነው እያንዳንዱ የሌዊ ዝርያ በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ውስጥ ባለው ሥራ ድርሻ ነበረው።

²⁵ ዳዊትም እንዲህ አለ፡ “የእስራኤል አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ስሕዝቡ ሰላምን ሰጥቶአል፤ ከዚህም በላይ እርሱ ራሱ በኢየሩሳሌም ሰዘላለም ይኖራል፤²⁶ ስለዚህ እንግዲህ ወዲህ እግዚአብሔር የሚመስከበትን ድንኳንና ሰአምልኮ ሥነ ሥርዓት መገልገያ የሆኑትን ዕቃዎች ሌዋውያን መሸከም አይኖርባቸውም።”

²⁷ ዳዊት ለመሠረሻ ጊዜ በሰጠው መመሪያ መሠረት ሌዋውያን ሁሉ ሃያ ዓመት ሲሞላቸው ለአገልግሎት ይመዘገባሉ፤²⁸ በሚከተሉትም አገልግሎቶች ላይ ይመደባሉ፡- በቤተ መቅደስ ውስጥ በሚደረገው የአምልኮ ሥነ ሥርዓት የአሮን ዝርያዎች የሆኑትን ካህናት መርዳት፣ የቤተ መቅደሱን ክፍሎችና ቅጽር ግቢ መከባከብና ንዋያተ ቅድሳት ሁሉ እንዳይረክቡ መጠበቅ።²⁹ ለእግዚአብሔር መባ ሆኖ ስሚቀርበው ኅብስትና ዱቄት፣ ያስ እርሾ ስሚገገረው ቂጣና በወይራ ዘይት ስሚሰወሰው ዱቄት ኅላፊዎች ሲሆኑ፣ ስቤተ መቅደስ መባ ሆኖ የሚቀርበውን ሁሉ የሚመዝኑና የሚሰኩ አነርሱ ነበሩ፤³⁰⁻³¹ ዘወትር ጠዋትና ማታ፣ እንዲሁም ለእግዚአብሔር መባ ሆኖ የሚቀርበው ንገር በሚቃጠልበት በየሰንበቱ፣ በየውሩ መባቻና በሌሎችም በዓላት እግዚአብሔርን ማመስገንና ማክበር የአነርሱ ተግባር ነበር፤ በየጊዜው ይህን አገልግሎት የሚፈጽሙ ሌዋውያን ቊጥራቸውምን ያህል መሆን እንደሚገባው ደንቦች ነበሩ፤ ሌዋውያን እግዚአብሔርን ለማምለክ በሚደረገው ሥነ ሥርዓት ስሁል ጊዜ ተመድበዋል።³² እንዲሁም እግዚአብሔር የሚመለከበትን ድንኳንና ቤተ መቅደሱን የመከባከብ ኅላፊነት

የእነርሱ ነበር፤ በተዉማሪም በቤተ መቅደሱ ውስጥ በሚፈጸመው የእምልኮ ሥነ ሥርዓት መጽደቃቸውን የእርን ዝርያዎች የሆኑ ካህናትን ይረዱ ነበር።

ምዕራፍ 24

ለካህናት የተሰጠ የሥራ ንግድነት

1 የእርን ዝርያዎች የሚገኙባቸው ቡድኖች የሚከተሉት ናቸው፡- እርን አራት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ እነርሱም ናዳብ፣ እቢሁ፣ አልዓዛርና አራታማር ተብለው የሚጠሩ ናቸው፤ 2 ናዳብና እቢሁ ምንም ዘር ሳይተኩ አባታቸው ከመሞቱ በፊት ሞቱ፤ ስለዚህ የእነርሱ ወንድሞች አልዓዛርና አራታማር ካህናት ሆኑ፤ 3 ንጉሥ ዳዊት የእርንን ዝርያዎች እንደየሥራ ምድባቸው በቡድን በቡድን ከፈላቸው፤ ይህንንም ያደረገው የአልዓዛር ዝርያ በሆነው በላዶቅና የአራታማር ዝርያ በሆነው በአቢሜሌክ ረዳትነት ነው። 4 የአልዓዛር ዝርያዎች በዐሥራ ስድስት ቡድን ተከፍለው ተደራጁ ሲሆኑ፣ የአራታማር ዝርያዎች ደግሞ በስምንት ቡድን ተከፍለው ተደራጁ፤ ይህም የሆነበት ምክንያት ከአራታማር ዝርያዎችና ከአልዓዛር ዝርያዎች መካከል የቤተሰብ አለቆች የሆኑ ብዙ ወንዶች ስለተገኙ ነው። 5 በአልዓዛርና በአራታማር ዝርያዎች መካከል የቤተ መቅደስ ባለሥልጣኖችና መንፈሳውያን መሪዎች ይገኙ ስለነበር፤ የሥራ መደብ ከፍፍል የሚደረገው በዕጣ ነበር። 6 ዕጣውንም በቅድሚያ ለማውጣት የአልዓዛርና የአራታማር ዝርያዎች ተራ ይገቡ ነበር፤ ከዚህም በኋላ በሌዋዊው ጸሐፊ በናትናኤል ልጅ በሽማዕያ ይመዘገቡ ነበር፤ ንጉሡና ባለሚሎቹ የሆኑት ባለሥልጣኖች፣ ካህናቱ ሳይቅና የአብያታር ልጅ አቢሜሌክ፣ እንዲሁም የካህናትና የሌዋውያን ቤተሰቦች አስቆች ሁሉ ምስክሮች ነበሩ።

7-18 ሃያ አራቱ የቤተሰብ ቡድኖች የሥራ ምድቡ ክፍፍል ቅደም ተከተል ተራ እንደሚከተለው ነው፡-

- እንደኛ በይሆያሪብ የሚመራው ቡድን፤
- ሁለተኛ በይዳዕያ የሚመራው ቡድን፤
- ሦስተኛ በሐሪም የሚመራው ቡድን፤
- አራተኛ በሰዶሪም የሚመራው ቡድን፤
- አምስተኛ በማልኪያ የሚመራው ቡድን፤
- ስድስተኛ በሚያሚን የሚመራው ቡድን፤
- ሰባተኛ በህቆጽ የሚመራው ቡድን፤
- ስምንተኛ በአቢያ የሚመራው ቡድን፤
- ዘጠነኛ በዩቩዓ የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥረኛ በሽካንያ የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥራ እንደኛ በኤልያሺብ የሚመራው ቡድን፤

- ዐሥራ ሁለተኛ በያቂም የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥራ ሦስተኛ በሑፓ የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥራ አራተኛ በዩቪከአብ የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥራ አምስተኛ በቢልጋ የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥራ ስድስተኛ በአሜር የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥራ ሰባተኛ በሐዘር የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥራ ስምንተኛ በሃገጺጽ የሚመራው ቡድን፤
- ዐሥራ ዘጠነኛ በፒታሕያ የሚመራው ቡድን፤
- ሃያኛ በይሔዝቄል የሚመራው ቡድን፤
- ሃያ አንደኛ በያኪን የሚመራው ቡድን፤
- ሃያ ሁለተኛ በጋሙል የሚመራው ቡድን፤
- ሃያ ሦስተኛ በደላያ የሚመራው ቡድን፤
- ሃያ አራተኛ በማዓዝያ የሚመራው ቡድን።

19 እነዚህም ሰዎች የተመዘገቡት በቤተ መቅደስ ውስጥ ባላቸው አገልግሎትና የቀድሞ አባታቸው እርን የእስራኤል አምላክ የሆነውን የአግዚአብሔርን ትእዛዝ በመፈጸም የደነገገላቸውን ሥርዓት በመከተል ነበር።

የሌዋውያን ስም ዝርዝር

20 የሌዊ ዝርያዎች የቤተሰብ አለቆች የሆኑ ስማቸው ከዚህ በታች የተመለከተው ነው፡-

ዩሕደያ በሽቡኤል በኩል የዓምራም ዝርያ ነው፤ 21 ዩቪያ የረሐብያ ዝርያ ነው፤ 22 ያሐት በሽሎሚት በኩል የዶጽሃር ዝርያ ነው፤ 23 ይሪያ፣ አማርያ፣ ያሕዚኤልና ይቃምዓም የኩብርን ልጆች ናቸው፤ እነርሱም ስማቸው የተመዘገበው በዕድሜአቸው ቅደም ተከተል ነው።

24 ሻሚር በሚካ በኩል የዑዚኤል ዝርያ ነው፤ 25 ዛካርያስ በሚካ ወንድም በዩቪያ በኩል የዑዚኤል ዝርያ ነው፤ 26 ማሕሊ፣ ሙሺና ያዕዚያ የመራራ ዝርያዎች ናቸው፤ 27 ያዕዚያም ሽሃም፣ ዛኩርና ዒብሪ ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆች ነበሩት። 28-29 ማሕሊም ኤልዓዛርና ቂሽ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ ኤልዓዛር እንደም ወንድ ልጅ አልነበውም፤ ቂሽ ግን ይራሕመኤል ተብሎ የሚጠራ እንደ ወንድ ልጅ ነበረው። 30 ሙሺም፣ ማሕሊ፣ ዒዴርና ያሪምት ተብለው የሚጠሩ ሦስት ወንዶች ልጆች ነበሩት።

እንግዲህ እነዚህ ሁሉ የሌዊ ዝርያዎች ቤተ ሰቦች ናቸው።

³¹ የእያንዳንዱ ቤተሰብ አሰቃና ከእርሱም ታናናሽ ወንድሞች አንዱ ልክ ዘመዶቻቸው የአገሩ ዝርያዎች የነበሩት ካህናት ያደርጉት በነበረው ዐይነት ለሥራቸው ምድብ ዕጣ ያወጡ ነበር፤ ንጉሥ ዳዊት፣ ሳዶት፣ አቢሚሴ ክና የካህናትና የሌዋውያን ቤተሰቦች አላቆች ሁሉ ምስክሮች ነበሩ።

ምዕራፍ 25

የቤተ መቅደስ መዘምራን

¹ ንጉሥ ዳዊትና የሌዋውያን መሪዎች የእም ልኮ ሥነ ሥርዓት እንዲመሩ አሳፍ፣ ሄማንና ይዱቱን ተብለው የሚጠሩትን የሌዋውያን ጐሳዎችን መረጡ፤ እነርሱም በመሰንቆ፣ በበገናና በጸናጽል ድምፅ እየታጀቡ የእግዚአብሔርን ቃል ያሰሙ ነበር፤ እያንዳንዱ ቡድን በሚያካሂደው ሥነ ሥርዓት በይነት የእም ልኮ ሥነ ሥርዓትን እንዲመሩ የተመረጡት ሰዎች ስም ዝርዝር እንደሚከተለው ነው፡-

² ዛኩር፣ ዮሴፍ፣ ነታንያና አሳርኤላ ተብለው የሚጠሩት አራቱ የአሳፍ ልጆች ሲሆኑ፣ ንጉሡ ትእዛዝ ባሰተላሰፈ ቊዋር የእግዚአብሔርን ቃል የሚያሰማው አሳፍ የእነርሱ መሪ ነበር።

³ ገዳልያ፣ ጸሪ፣ ያሻያ፣ ሺምዒ፣ ሐሻብ ያና ማቲትያ ተብለው የሚጠሩት ስድስቱ የይዱቱን ልጆች ሲሆኑ እነርሱም በበገና ድምፅ እየታጀቡ በአባታቸው መሪነት የእግዚአብሔርን ቃል ያሰሙ ነበር፤ እንዲሁም እግዚአብሔርን በዝማሬ ያመሰግኑ ያከብሩ ነበር።

⁴ ቀጥሎም ዐሥራ አራቱ የሄማን ልጆች ሲሆኑ እነርሱም ቡቂያ፣ ማታንያ፣ ዑቢኤል፣ ሸቡኤል፣ ያሪሞት፣ ሐናንያ፣ ሐናኒ፣ ኤሲአታ፣ ገዳልቲ፣ ሮማምቲዒዚር፣ ዮሽበቃሻ፣ ማሎቲ፣ ሆቲርና ማሕዚአት ናቸው። ⁵ እግዚአብሔር የንጉሡ ነቢይ ለሆነው ሰሄማን እነዚህን ዐሥራ አራት ወንዶች ልጆችና ሦስት ሴቶች ልጆችን ጭምር ሰጠው፤ ይህንንም ያደረገው ሄማንን ከፍ ለማድረግ ቀደም ሲል በሰጠው የተሰሩ ቃል መሠረት ነው። ⁶ ወንዶች ልጆቹ ሁሉ ዘቤተ መቅደስ የሚካሄደውን የእም ልኮ ሥነ ሥርዓት በማጀብ በአባታቸው መሪነት ጸናጽል ያንሺሹና መሰንቆና በገና ይደረግ ነበር፤ አሳፍ፣ ይዱቱንና ሄማን በንጉሡ ሥልጣን ሥር ነበሩ።

⁷ እነዚህ ሃያ አራቱ ሰዎች ሁሉ ከፍ ያለ ችሎታ ያላቸው ነበሩ፤ ወገኖቻቸው ደግሞ የሠሰጡ መዘምራን ሲሆኑ፣ ቊዋራቸውም በድምሩ ሁለት መቶ ሰማኒያ ሰምንት ነበር።

⁸ የሥራ ምድባቸውን ለመወሰን ወጣት ቢሆን ሽማግሌ፣ ክፍተኛ ችሎታ ያለው ቢሆን ጀማሪ ለማንም ልዩነት ሳይደረግ ዕጣ ይጣጣሉ ነበር።

⁹⁻³¹ እነዚህ ሁለት መቶ ሰማኒያ ሰምንት ሰዎች በቤተሰባቸው ብዛት መሠረት በአንድ ቡድን ዐሥራ ሁለት በውሆና በሃያ አራት ቡድን ተከፍለው ነበር፤ እያንዳንዱም ቡድን የራሱ መሪ ነበረው፤ የሥራ ምድባቸውም ተራ እንደሚከተለው ነው፡- ከአሳፍ ቤተሰብ ዮሴፍ፣ ገዳልያ፣ ዛኩር፣ ጸሪ፣ ነታንያ፣ ቡቂያ፣ አሳርኤላ፣ ያሻያ፣ ማታንያ፣ ሺምዒ፣ ዑቢኤል፣ ሐሻብያ፣ ሸቡኤል፣ ማቲትያ፣ ያሪሞት፣ ሐናንያ፣ ዮሽበቃሻ፣ ሐናኒ፣ ማሎቲ፣ ኤሲአታ፣ ሆቲር፣ ገዳልቲ፣ ማሕዚአትና ሮማምቲዒዚር።

ምዕራፍ 26

የቤተ መቅደሱ ዘብ ጠባቂዎች

¹ የቤተ መቅደሱ ዘብ ጠባቂዎች የሆኑ ሌዋውያን የሥራ ምድብ እንደሚከተለው ነው፡- ከቆራሕ ጐሳ ከአሳፍ ቤተሰብ የቆራ ልጅ መሼሌም ያከበር፤ ² እርሱም ሰባት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ እነርሱም በዕድሜአቸው ተራ ዘካር ያሰ፣ ይዲዕኤል፣ ዘባድያ፣ ያትኒኤል፣ ³ ዒላም፣ የሆሐናንና ኤልየሆዒናይ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

⁴ ስምንት ወንዶች ልጆችን በመሰጠት እግዚአብሔር የባረከው ያቤድኤዶም የተባለም ሌላ ሰው ነበር፤ ልጆቹም በዕድሜአቸው ተራ ሸማዕያ፣ ይሆዛባድ፣ ዮአሕ፣ ሳካር፣ ናትናኤል፣ ⁵ ዓሚኤል፣ ይሳኮርና ፕውልታይ ተብለው የሚጠሩት ናቸው።

⁶⁻⁷ የያቤድኤዶም የበኩር ልጅ ሸማዕያ ሰድስት ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ እነርሱም ያትኒ፣ ረፋኤል፣ ያቤድ፣ ኤልዛባድ ኤሲሁና ሰማክያ ተብለው የሚጠሩት ናቸው፤ እነርሱም ስለ ነበራቸው ታላቅ ችሎታ በጐሳቸው መሪዎች ነበሩ፤ በተለይ የመሬትዎቹ ሁሉ ከፍ ያለ ችሎታ ነበራቸው።

⁸ የያቤድኤዶም ቤተሰብ በድምሩ ስልሳ ሁለት ከፍ ያለ ችሎታ ያላቸውን ሰዎች ለዚህ ሥራ አቀረበ።

⁹ የመሼሌምም ቤተሰብ ዐሥራ ስምንት ከፍ ያለ ችሎታ ያላቸውን ሰዎች አቀረበ።

¹⁰ ከመራሪ ጐሳ አራት ወንዶች ልጆች የነበሩት ሐሳ ተብሎ የሚጠራ ሰው ነበር፤ ልጆቹም፣ ምንም እንኳን የበኩር ልጅ ባይሆንም አባቱ መሪ ያደረገው ሺምሪ፣ ¹¹ ኤልቂያ፣ ጠባልያና ዘካርያስ ተብለው የሚጠሩት

ናቸው፤ ከሐሳብ ቤተሰብ የቤተ መቅደስ ዙፋን ጠባቂዎች የሆኑ በደምሩ ዐሥራ ሦስት እባላት ነበሩ።

¹² የቤተ መቅደስ ዙፋን ጠባቂዎች በየቤተሰቡ በቡድን ተከናወኑ ነበር፤ እነርሱም ልክ እንደ ሌሎች ሌዋውያን በቤተ መቅደሱ ውስጥ አገልግሎት ነበራቸው። ¹³ ብዛቱ የቱንም ያህል ቢሆን እያንዳንዱ ቤተሰብ በየተኛው ቅጽር በር እንደሚጠብቅ ለማወቅ ዕጣ ያወጣ ነበር፤ ¹⁴ ሺሴምያ በምሥራቅ በኩል የሚገኘውን ቅጽር በር ለመጠበቅ ዕጣ ወጣለች፤ ዘወትር መልካም ምክር ይሰጥ የነበረው ልጁ ዘክርያስ ደግሞ በስሜን በኩል የሚገኘውን ቅጽር በር ለመጠበቅ ዕጣ ወጣለች፤ ¹⁵ ለምድኤዶም በደቡብ በኩል የሚገኘው ቅጽር በር ደረሰው፤ ልጆቹም የዕቃ ግምጃ ቤቶችን ለመጠበቅ ተመደቡ። ¹⁶ ለቼፒሮምና ሰሐሳ በምዕራብ በኩል የሚገኘው ቅጽር በርና በላይኛው መንገድ በኩል የሚገኘው ሻሌኬት ተብሎ የሚጠራው ቅጽር በር ደረሳቸው፤ የዘብ ጥበቃው አገልግሎት በነፍሱ ጊዜ የተመደበ ሆኖ ቅደም ተከተል ተራ የያዘ ነበር፤ ¹⁷ በየቀኑ በምሥራቅ በኩል ስድስት፤ በሰሜን አራት፤ በደቡብ እራት ዙፋን ጠባቂዎች ይመደባሉ፤ እንዲሁም በየቀኑ አራት ዙፋን ጠባቂዎች የዕቃ ግምጃ ቤቶችን ለመጠበቅ ሲመደቡ፤ ከእነርሱ ሁለቱ አንዱን የዕቃ ግምጃ ቤት፤ ሁለቱ ደግሞ ሌላውን ይጠብቁ ነበር። ¹⁸ በምዕራብ በኩል መንገዱን ተጠግቶ በተሠራው እደባባይ አጠገብ አራት ዙፋን ጠባቂዎች ሲመደቡ፤ ራሱን አደባባዩን የሚጠብቁ ሁለት ዙፋን ጠባቂዎች ተመድበው ነበር። ¹⁹ እንግዲህ ለቆራሕና ለመራራ ጉሳዎች የተመደበላቸው የዘብ ጥበቃ አገልግሎት ይህ ነበር።

ቀሪው የቤተ መቅደስ አገልግሎት

²⁰ ከሌዋውያን መካከል አኪያ የቤተ መቅደሱ ግምጃ ቤትና ለእግዚአብሔር መባ ሆነው የሚቀርቡት ዕቃዎች ለሚከማቸባቸው ቤቶች ጎሳፊ ነበር፤ ²¹ ከጌርሾን ልጆች አንዱ የሆነው ሳዕዳን የልጁን የደሐኤልን ቤተሰብ ጨምሮ የተለያዩ ቤተሰቦች የነገድ እባት ነበር፤ ²² ዜታ ምና ዮሴፍ የተባሉት የደሐኤል ሌሎች ሁለት ልጆች የቤተ መቅደሱ ቤተ መዛግብትና የዕቃ ግምጃ ቤቶች ጎሳፊዎች ነበሩ። ²³ ለዓምራም፤ ለዶጽሃር፤ ለኬብሮንና ለዑዚኤል ዝርያዎችም የሥራ ድርሻ ተሰጥቶአቸው ነበር።

²⁴ የሙሴ ልጅ የጌርሾም ጉሳ የሆነው ሸቡኤል ለቤተ መቅደሱ ግምጃ ቤት ጎሳፊዎች ለሆኑት የበላይ ባለሥልጣን ነበር፤ ²⁵ እርሱም በጌርሾም ወንድም በኤሊሄዘር በኩል ለሸሎሚት የሥጋ ዝምድና ነበረው፤ ኤሊሄዘር ረሐብያን ወሰደ፤ ረሐብያም ይሻዕያን ወሰደ፤ ይሻዕያ

የራምን ወሰደ፤ የራምም ዜክሪን ወሰደ፤ ዚክሪም ሽሎሚትን ወሰደ፤ ²⁶ ሽሎሚትና ዘመዶቹ ንጉሥ ዳዊት፤ የቤተሰብ አለቆች፤ የጉሳ ቡድን መሪዎችና የጦር መኰንኖች ለእግዚአብሔር የተሰዩ አድርገው ላቀረቡአቸው ስጦታዎች ጎሳፊዎች ነበሩ። ²⁷ እነዚህ ጎሳፊዎችም በጦርነት ጊዜ ከተገኘው ምርኮ ጥቂቱን ወስደው ለቤተ መቅደሱ አገልግሎት የተሰዩ እንዲሆን ያደርጉ ነበር። ²⁸ ሽሎሚትና ዘመዶቹ ለቤተ መቅደስ አገልግሎት ሰተለዩ ነገሮች ሁሉ፤ በነቢዩ ሳሙኤል፤ በንጉሥ ሳሐል፤ በኔር ልጅ አበኔርና በጽናዶ ልጅ ኢዮአብ ላቀረቡአቸው ስጦታዎች ጭምር ጎሳፊዎች ነበሩ።

የሌሎች ሌዋውያን የሥራ ድርሻ

²⁹ ከደጽሃር ዝርያዎች መካከል፤ ከናንያና ልጆቹ በአስተዳደርና በእስራኤል ሕዝብ መካከል የሚነጣውን ማናቸውንም ክርክር በዳኝነት አይቶ በመወሰን ጎሳፊነት ላይ ተመድበው ነበር።

³⁰ ከኬብሮንና ከሐሻብያ ዝርያዎች መካከል ጥቂቱ እንዲሁም በጣም የታወቁ አንድ ሺሳባት መቶ የሚሆኑ የሐሻብያ ዘመዶች ከድርዳራ ስንጠገን በስተ ምዕራብ ለሚገኙት የእስራኤል ሕዝብ የመንፈሳዊውንና ዓለማዊውን ጉዳይ ሁሉ የማስተዳደር ጎሳፊነት ነበራቸው። ³¹ የኬብሮን ዝርያዎች መሪ ዶሪያ ነበር፤ ዳዊት በነገሡ በአርባኛው ዓመት የኬብሮን ዝርያዎች ከሆኑ ቤተሰቦች መካከል ተፈልገው በገለጻድ ግዛት ውስጥ ያዕዘር ተብሎ በሚጠራው ስፍራ ይኖር ከነበረው ቤተሰብ ምርጥ የሆኑ ወታደሮች ተገኝተዋል። ³² ንጉሥ ዳዊት ከእነዚያ ዘመዶች መካከል ምርጥ የሆኑ ሁለት ሺሳባት መቶ የቤተሰብ አለቆችን መረጠ፤ ከድርዳራ ስንጠገን በስተ ምሥራቅ ማለትም በርሴል፤ በጋድና በምናሴ ግዛቶች መንፈሳዊውንና ዓለማዊውን ጉዳይ ሁሉ የማስተዳደር ጎሳፊነት ሰጣቸው።

ምዕራፍ 27

ወታደራዊና ሕዝባዊ ድርጅቶች

¹ ከዚህ በታች የተመለከተው የእስራኤላውያን የቤተሰብ አለቆችና የጉሳ መሪዎች እንዲሁም የመንግሥቱን ሥራ የሚያከናውኑ ባለሥልጣናት ስም ዝርዝር ነው፤ በዓመቱ ውስጥ ባለው በእያንዳንዱ ወር ሃያ እራት ሺ ሰዎችን የያዘ ልዩ ልዩ ቡድን በሥራ ላይ የተመደበ ሲሆን እያንዳንዱም ቡድን መሪ ነበረው።

²⁻¹⁵ ለእያንዳንዱም ወር የቡድን መሪ የነበሩት ስማቸው ከዚህ በታች የተዘረዘረው ነው፡- በመጀመሪያ ወር 1- የዛብዲኤል ልጅ ያሾብዓም ሲሆን እርሱም የደሁዳ ነገድ ክፍል የሆነው የፋሬስ ጉሳ አባል ነበር።

በሁለተኛ ወር :- የአሐሌ ዝርያ ዶዳይ ሲሆን የእርሱም ምክትል ሚክሎት ነበር ።

በሦስተኛው ወር :- የካህኑ የዮሳፄ ልጅ በናያ ሲሆን እርሱም የወሳሳዎቹ ዝነኞች ወታደሮች አለቃ ነበር ፤ በእርሱ እግር ተተክቶም ልጁ ዓሚዛባድ የቡድኑ መሪ ሆነ ።

በአራተኛው ወር :- የኢዮአብ ወንድም ዐሣሄል ነበር ፤ በእርሱ እግር ተተክቶ ልጁ ዜባድያ የቡድኑ መሪ ሆነ ።

በአምስተኛው ወር :- የይጽሃር ዝርያ የሆነው ሻምሁት ነበር ፤

በስድስተኛው ወር :- የተቆዓ ተወላጅ የሆነው የዒቂሽ ልጅ ዒራ ነበር ፤

በሰባተኛው ወር :- ከኤፍሬም ነገድ የገሎን ተወላጅ የሆነው ሔሌጽ ነበር ፤

በስምንተኛው ወር :- የሔሻ ተወላጅ የሆነው ሲበካይ ሲሆን ፡ እርሱም የይሁዳ ነገድ ክፍል የሆነው የዛራሕ ዝርያ ነበር ።

በዘጠነኛው ወር :- በብንያም ነገድ ግዛት የምትገኘው የዐናቶት ተወላጅ አቢዳዜር ነበር ፤

በዐሥረኛው ወር :- የነጠፋ ተወላጅ የሆነው ማህራይ ሲሆን ፡ እርሱም የዛራሕ ጐሳ አባል ነበር ፤

በዐሥራአንደኛ ወር :- በኤፍሬም ነገድ ግዛት የምትገኘው የፒርዓቶን ተወላጅ የሆነው በናያ ነበር ፤

በዐሥራሁለተኛው ወር :- የነጠፋ ተወላጅ ሔልዳይ ሲሆን እርሱም የሦትኒኤል ዝርያ ነበር ።

የእስራኤል ነገዶች

አስተዳደር

16-22 የእስራኤል ነገዶች አስተዳዳሪዎች ስም ዝርዝር እንደሚከተለው ነው ፡-

የሮቤል ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የዚክሪ ልጅ ኤሲዔዘር

የስምሥን ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የማዕካ ልጅ ሸፋጥያ

የሌዊ ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የቀሙኤል ልጅ ሐሻብያ

የአሮን ነገድ አስተዳዳሪ ፡- ሳዶቅ

የይሁዳ ነገድ አስተዳዳሪ ፡- ከንጉሥ ዳዊት ወንድሞች አንዱ የሆነው ኤሲሁ

የይሳቡር ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የሚካኤል ልጅ ያምሪ

የዛብሎን ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የዶባድያ ልጅ ዩሽማዕያ

የንፍታሌም ነገድ አስተዳዳሪ ፡-

የዐዝርኤል ልጅ ያሪሞት

የኤፍሬም ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የዐዛዝያ ልጅ ሆሼዓ

የምዕራባዊ ምናሴ ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የፕዳያ ልጅ ዮኤል

የምሥራቃዊ ምናሴ ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የበካርያስ ልጅ ዩዶ

የብንያም ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የአበኔር ልጅ ያዕሲኤል

የዳን ነገድ አስተዳዳሪ ፡- የይሮሐም ልጅ ዐዛርኤል

23 እግዚአብሔር “የእስራኤልን” ሕዝብ እንደ ሰማይ ክዋክብት አበዛሰሁ” ሲል በሰጠው የተ ሰፋ ቃል መሠረት ንጉሥ ዳዊት ዕድሜአቸው ከሃያ ዓመት በታች የሆኑትን በሕዝብ ቁጠራው ስጦታ አሳስንዳቸውም ነበር ፤ 24 የጸሩያ ልጅ ኢዮአብ የሕዝብ ቁጠራ ማድረግ ጀምሮ ሳይጨርስ ቀርቶ ነበር ፤ በዚህ በሕዝብ ቁጠራ ምክንያት እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብ ቀጥቶ ስለነበር የመጨረሻው ቅጥር በንጉሥ ዳዊት መንግሥት የታሪክ መዝገብ ውስጥ አልተመዘገበም ነበር ።

የቤተ መንግሥት

ንብረት አስተዳዳሪዎች

25-31 የቤተ መንግሥት ንብረት አስተዳዳሪዎች የሆኑት ሰዎች ስም ዝርዝር እንደሚከተለው ነው ፡-

የቤተ መንግሥት ዕቃ ግምጃ ቤት አስተዳዳሪ ፡- የዐዲኤል ልጅ ዓዝማዊት

በየገጠሩ ፡ በየከተማው ፡ በየመንደሩ በየምሽት የሚገኙ የመንግሥት ዕቃ ግምጃ ቤት አስተዳደር ፡- የዑዚያ ልጅ ዮናታን

የግብርና ሥራ አስተዳዳሪ ፡- የከሉብ ልጅ ዔዝሪ

የወይን ተክል በታዎች አስተዳዳሪ ፡- የራማ ተወላጅ የሆነው ሼምዒ

የወይን ጠጅ ዕቃ ግምጃ ቤት አስተዳዳሪ ፡- የሸፋም ተወላጅ የሆነው ዛብዲ

በደቡባዊ ኮረብታዎች የሚገኙት

የወይራና የወርካ ዛፎች

አስተዳዳሪ ፡- የጌደር ተወላጅ

የሆነው ባዓልሐናን

የወይራ ዘይት ግምጃ ቤት አስተዳዳሪ ፡-
 ኢዮአስ
 በሳሮን ሜዳ የሚገኙት የቀንድ ከብቶች
 እስተዳዳሪ ፡- የሳሮን ተወላጅ
 የሆነው ሺጥራይ
 በሸለቆዎች የሚገኙ የቀንድ ከብቶች
 አስተዳዳሪ ፡- የዓድሳይ ልጅ ሻፋጥ
 የግመሎች አስተዳዳሪ ፡- እስግኤሳዊው
 ኦቢል
 የአህዮች እስተዳዳሪ ፡- የሚሮፕት
 ተወላጅ የሆነው ዬሕድያ
 የበጎችና የፍየሎች አስተዳዳሪ ፡-
 ሀግራዊው ያዚዝ

የዳዊት የግል አማካሪዎች

³² የንጉሥ ዳዊት አጎት የሆነው ዮናታን
 ብልህ አማካሪና የታወቀ ምሁር ነበር ፤ እርሱና
 የሐክምኒ ልጅ ይሐኤል የንጉሡ ልጆች አስተ
 ማሪዎች ነበሩ ፤ ³³ እከጦፌል የንጉሡ አማካሪ
 ሲሆን ፤ እርካዊው ሐሻይ የንጉሡ ወዳጅና
 የግል አማካሪ ነበር ፤ ³⁴ አከጦፌል ከሞተ በኋ
 ላም አብያታርና የበናያ ልጅ ይሆያዳዕ የንጉሡ
 አማካሪዎች ሆኑ ፤ ኢዮአብ ደግሞ የንጉሡ
 ሠራዊት አሳዥ ነበር ።

ምዕራፍ 28

ዳዊት ስለ ቤተ መቅደሱ
 ሥራ የሰጠው መመሪያ

¹ ንጉሥ ዳዊት የአስራኤል ባስ ሥልጣኖች
 በሙሉ ወደ ኢየሩሳሌም መጥተው እንዲሰበሰቡ
 ትእዛዝ አስተላለፈ ፤ ሰሐዚህ የየነገዱ መሪዎች ፡
 የመንግሥቱን ሥራ የሚያካሂዱ ባለሥልጣ
 ኖች ፡ የጉላ አስቆች ፡ የንጉሡንና የወንዶች
 ልጆቹን ንብረትና የቀንድ ከብት ተቋጣጣሪዎች
 እንዲሁም የቤተ መንግሥት ባለሟሎች ፡ ዝነ
 ጃች የሆኑ ጦረኞችና ታዋቂ የሆኑ ሰዎች
 በሙሉ በኢየሩሳሌም ተሰበሰቡ ።

² ዳዊትም በፊታቸው ቆሞ እንዲህ እላ
 ቸው ፡ “የአገሪ ሰዎች ሆይ! እስቲ እድም
 ጡኝ ፤ ለእምላካችን ለእግዚአብሔር የእግሩ
 መረገጫ የሆነው የቃል ኪዳን ታቦት ለዘሰቁ
 ታው የሚኖርበትን ቤት ለመሥራት በመፈለግ
 ዝግጅት አድርጌ ነበር ፤ ³ ነገር ግን እኔ ወታደር
 በመሆኔና ብዙ ደምም በማፍሰሱ ቤተ መቅደስ
 እንደሠራሰት እግዚአብሔር አልፈቀደልኝም ፤
⁴ የአስራኤል እምላክ የሆነ እግዚአብሔር ፡ እሰ
 ራኤልን ለዘላለም እናስተዳድር ዘንድ እኔንና
 ዝርያዎቼን መርጦአል ፤ የሕዝብ መሪዎችን ያሰ
 ገኝ ዘንድ የይሁዳን ነገድ መርጦአል ፤ ከይሁ
 ዳም ነገድ የአባቴን ቤተሰብ መርጦአል ፤ በዚ

ያም ቤተሰብ ካሉት ሁሉ እኔን መርጦ በመ
 ላው እስራኤል ላይ ያነግሠኝ ዘንድ በጎ ፈቃዱ
 ሆኖአል ። ⁵ ለእኔም ብዙ ወንዶች ልጆችን
 ሰጠኝ ፤ ከእነርሱም ሁሉ መካከል የእግዚአብ
 ሔር መንግሥት በሆነው በመላው እስራኤል
 ላይ ይነግሥ ዘንድ ሰሎሞንን መርጦታል ።

⁶ “እግዚአብሔር እንዲህ ብሎኛል ፡ ‘ለእኔ
 ቤተ መቅደስ የሚሠራልኝ ልጅህ ሰሎሞን
 ነው ፤ እኔ እርሱን ልጄ እንዲሆን መርጫዋ
 ሰሁ ፤ እኔም ለእርሱ እባት እሆንዋለሁ ፤ ⁷ እርሱ
 አሁን በሚያደርገው ዐይኑት ዘወትር ሕጌንና
 ትእዛዜን በጥንቃቄ የሚፈጽም ከሆነ ፤ መንግሥ
 ቱን ለዘላለም አጸናለታለሁ ።’

⁸ “አሁንም ሕዝቢ ሆይ! በእግዚአብሔርና
 የእግዚአብሔር ሕዝብ በሆነው በዚህ በመላው
 የእስራኤል ጉባኤ ፊት እምላካችን እግዚአብ
 ሔር ያዘዘንን ሁሉ በጥንቃቄ ትፈጽሙ ዘንድ
 ዐደራ እሳችኋላሁ ፤ ይህን ብታደርጉ ይህችን
 መልካም ምድር ለዘሰቁታው ርሰታችሁ ታደር
 ጋላችሁ ፤ ወደፊት ለሚመጡትም ትውልዶች
 ማስተላለፍ ትችላላችሁ ።”

⁹ ዳዊት ሰሎሞንንም እንዲህ አለው ፡ “ልጄ
 ሆይ! የእባትህን እምላክ እንድታውቅ ፡ በሙሉ
 ልብና በፈቃደኛ አእምሮ እንድታገለግሎው
 ዐደራ እልሃለሁ ፤ እርሱ አሳባችንንና ምኞታች
 ንን ሁሉ ያውቃል ፤ ወደ እርሱ ብትቀርብ እር
 ሱም ወደ አንተ ይቀርባል ፤ ብትተውው ግን
 እርሱም ለዘላለም ይተውሃል ፤ ¹⁰ ቅዱስ ቤተ
 መቅደሱን ትሠራሰት ዘንድ እግዚአብሔር አን
 ተን እንደሚመጠህ አትዘንጋ ፤ አሁንም በርትተህ
 በቁራጥነት ሥራው ።”

¹¹ ዳዊት ሰሎሞንን የቤተ መቅደሱን ሕንጻ
 ዎች ሁሉ የዕቃ ግምጃ ቤቶቹንና የሌሎቹንም
 ክፍሎች ሁሉ እንዲሁም ኃጢአት የሚሰረይበ
 ትን የቅድስተ ቅዱሳንን አሠራር የሚገልጥ
 ዕቅድ ሰጠው ። ¹² ለአደባባዮቹና በዙሪያቸው
 ላሉት ክፍሎች ፡ ለቤተ መቅደሱ ዕቃና ለእግዚ
 አብሔር ለቀረቡ መባዎች የዕቃ ግምጃ ቤት
 ሁሉ በአእምሮው የያዘውን የአሠራር ዕቅድ
 ጨምሮ ሰጠው ። ¹³ እንዲሁም ዳዊት ካህናቱና
 ሌዋውያኑ ተግባራቸውን የሚያከናውኑበትን ፡
 የቤተ መቅደሱን ሥራ የሚያካሂዱበትንና
 የቤተ መቅደሱን ዕቃዎች ሁሉ የሚከባከቡበ
 ትን አደረጃጀት የሚያሳየውን ዕቅድ ሰጠው ።
¹⁴ ከዚህ በታች ለተመለከቱት ዕቃዎች ማሠሪያ
 ምን ያህል ብርና ወርቅ እንደሚያሰፈልግ መመ
 ሪያ ሰጠ ፤ ለልዩ ልዩ ዕቃዎች ፡ ¹⁵ ለእያንዳንዱ
 ቀንዲልና ለእያንዳንዱ መቅረዝ ፤ ¹⁶ ከብር ሰሚ
 ሠራት ጦረጴዛዎች ፡ ለእግዚአብሔር መባ
 የሚቀርበው ኅብስት ለሚቀመጥበት ከወርቅ
 ሰሚሠራው ለእያንዳንዱ ገበታ ፤ ¹⁷ እንዲሁም

ኹካዎችን፣ ድስቶችንና ማንቆርቆሪያዎችን ለመሥራት ምን ያህል ንጹሕ ወርቅና ሳሕናቹንም ለመሥራት ምን ያህል ብርና ወርቅ እንደሚያስፈልገው መመሪያ ሰጠ፤ ¹⁸ እንዲሁም ዕጣን የሚታጠንበትን መሠዊያና ከንፎቻቸውን ከአግ ዚአብሔር ቃል ኪዳን ታቦት በላይ የዘረጉት ከፋቤል የሚቀመጡበት ሠረገላ የሚሠሩበት ምን ያህል ንጹሕ ወርቅ እንደሚያስፈልገው መመሪያ ሰጠ፤ ¹⁹ ቀጥሎም ንጉሥ ዳዊት “ይህ ሁሉ እግዚአብሔር ራሱ በሥራ ላይ እንዳውለው በሰጠኝ መመሪያ መሠረት በጽሑፍ በወጣው ዕቅድ ውስጥ ይገኛል” አለ።

²⁰ ንጉሥ ዳዊት ለልጁ ለሰሎሞንም እንዲህ አለ፡ “ልቦ ሙሉና ቈራጥ ሁን! ሥራውንም በቶሎ ጀምር፤ ምንም ነገር አይግታህ፤ እኔ የማገልግለው እግዚአብሔር አምላክ ከአንተ ጋር ነው፤ ለቤተ መቅደሱ ሥራ ያለህን አገልግሎት እስክትፈጽም ድረስ ከአንተ አይለይም፤ አይተውህም፤ ከቶም አይጥልህም፤ ²¹ በቤተ መቅደሱ ውስጥ ያለውን አገልግሎት እንዲፈጽሙ ካህናትና ሌዋውያን ተመድበዋል፤ ልዩ ልዩ ችሎታ ያላቸው ሠራተኞች አንተን ለመርዳት ተዘጋጅተዋል፤ ሕዝቡና መሪዎቻቸው ሁሉ አንተን ለመታዘዝ ዝግጁዎች ናቸው።”

ምዕራፍ 29

ቤተ መቅደሱን ለመሥራት የቀረበ ልዩ ልዩ ለጦታ

¹ ንጉሥ ዳዊት ለመላው ጉባኤ እንዲህ ሲል አስታወቀ፡ “እነሆ እግዚአብሔር የመረጠላችሁ ልጄን ሰሎሞንን ነው፤ ነገር ግን እርሱ ገና ወጣት ነው፤ በዕውቀትም አልበሰለም፤ መከናወን ያለበት ሥራ ደግሞ እጅግ ከባድ ነው፤ ምክንያቱም ይህ የሚሠራው ቤት፣ ቤተ መንግሥት ላይሆን እግዚአብሔር አምላካችን የሚመለከበት ቤተ መቅደስ ነው፤ ² እኔ ለቤተ መቅደሱ መሥሪያ የሚሆኑ ዕቃዎችን ለማዘጋጀት የተቻለኝን ሁሉ አድርጌአለሁ፤ ይኸውም ወርቅ፣ ብር፣ ነብስ፣ ብረት፣ እንጨት፣ የከበሩ ድንጋዮች፣ ዕንቁዎች፣ የማሰጫ ድንጋዮችና ብዛት ያለው ዕብን በረድ ሁሉ ስብሰቢክ ለሁ፤ ³ ከእነዚህ ካዘጋጀኛቸው ነገሮች ሁሉ በላይ እኔ ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ካለኝ ታላቅ ፍቅር የተነሣ ከራሴ ንብረት ብዙ ብርና ወርቅ ሰጥቼአለሁ፤ ⁴ በዚህ መሠረት መቶ ሺ ኪሎ የሚሆን ንጹሕ ወርቅና ሁለት መቶ አርባ ሺ ኪሎ የሚሆን ንጹሕ ብር የቤተ መቅደሱን ግንቦች ለማሰጫና፤ ⁵ የእጅ ጥበብ ዐዋቂዎች ለሚሠሩአቸው ዕቃዎች መሥሪያ የሚውል ስጥቼአለሁ፤ ከእናንተስ መካከል በፈቃዱ ለእግዚአብሔር በልግሥና የሚሰጥ ሌላ ግን አለ?”

⁶ ከዚህ በኋላ የጉሳ አለቆች፣ የየነገዱ መሪዎች፣ የሠራዊት አዛዥዎችና የመንግሥት ንብረት አስተዳዳሪዎች፣ ⁷ ከመቶ ሰባ ሺ ኪሎ የሚበልጥ ወርቅ፣ ከሦስት መቶ አርባ ሺ ኪሎ በላይ የሚሆን ብር፣ ወደ ስድስት መቶ ሃያ ሺ ኪሎ የሚጠጋ ነብስና ከሦስት ሚሊዮን አራት መቶ ሺ ኪሎ በላይ የሆነ ብረት በፈቃዳቸው ለመስጠት ወሰኑ፤ ⁸ የከበረ ድንጋይ የነበራቸው ሁሉ የሴዋዊው የጌርሾን ጉሳ አባል የሆነው ይሁኔል ለሚያስተዳድረው ለቤተ መቅደሱ ግምጃ ቤት በሰጠታ ስም አቀረቡ፤ ⁹ ሕዝቡ በፈቃዳቸውና በሙሉ ልብ ሁሉ ለእግዚአብሔር ሰጡ፤ እጅግ ብዙ ህብት ገቢ በመሆኑም ደስ አላቸው፤ ንጉሥ ዳዊትም ከመጠን በላይ ደስ ተሰኘ።

ዳዊት እግዚአብሔርን አመሰገነ

¹⁰ እዚያም በመላው ጉባኤ ፊት ንጉሥ ዳዊት እግዚአብሔርን አመሰገነ፤ እንዲህም አለ፡ “የቀድሞ አባታችን የያዕቆብ የምላክ የሆንን እግዚአብሔር ሆይ! ከወላሳም እስከ ወላላም የተመሰገንህ ሁን፤ ¹¹ አንተ ታላቅና ኃያል ነህ! በክብር፣ በውበትና በግርማም የተሞላህ ነህ! በሰማይና በምድር ያለው ነገር ሁሉ የአንተ ነው፤ አንተ ከሁሉ በላይ ከፍ ያልሆነ በሁሉም ላይ ሥልጣን ያለህ ንጉሥ ነህ፤ ¹² ብልጽ ግናና ሀብት ሁሉ የሚገኘው ከአንተ ነው፤ አንተ በብርታትህና በንግድህ ሁሉን ነገር ታስተዳድራለህ፤ የወደድኸውንም ታላቅና ብርቱ ማድረግ ይቻላል።” ¹³ አሁንም አምላካችን ሆይ! ምስጋና እናቀርብልሃለን፤ ከቡር ለምህንም እናድላለን።

¹⁴ “እኔና ሕዝቤ ለአንተ የምንሰጠው ምንም ነገር የለንም፤ ምክንያቱም ሁሉ ነገር ከአንተ የተቀበልንው ለጦታ ነው፤ እነሆ የአንተ የነበረውንም መልሰን ሰጥተንሃል፤ ¹⁵ እግዚአብሔር ሆይ! እንደ ቀድሞ አባቶቻችን መጻተኞችና አንግዶች ሆነን ከዚህ ሕይወት እንደምናልፍ አንተ ታውቃለህ፤ ቀናቻችንም እንደ ጥላ ያልፋሉ፤ ከሞትም ማምለጥ አይቻለንም።” ¹⁶ አምላካችን እግዚአብሔር ሆይ! ይህን ሁሉ ሀብት የሰበሰብነው ለቅዱስ ስምህ ክብር ቤተ መቅደስ ለመሥራት ነው፤ ይሁን እንጂ ሁሉም የተገኘው ከአንተ ነው፤ ሁሉም የአንተ ነው፤ ¹⁷ አንተ የሰውን ሁሉ ልብ ፈትነህ፤ ታማኝ በሆነ ሕዝብ እንደምትደሰት ዐውቃለሁ፤ ለሰቢህም እኔ ይህን ሁሉ በፈቃድ ለአንተ የሰጠሁት፤ በታማኝነትና በቅንነት ነው፤ ደግሞም እዚህ የተሰበሰቡት ሕዝብ ለአንተ ስጦታ በማቅረባቸው፤ እጅግ መደሰታቸውን ተገንዝበዋል፤ ¹⁸ የቀድሞ አባቶቻችን

የአብርሃም ፡ የይስሐቅና የያዕቆብ አምላክ የሆነ ሕግዚአብሔር ሆይ ! ይህ ታላቅ ፍቅር በሕዝብህ ልብ ለዘላለም ጸንቶ እንዲኖር አድርግ ፤ ዘወትርም ለአንተ ታማኞች እንዲሆኑ አድርጋቸው ፤ ¹⁹ አንተ የምታዘዘውን ሁሉ እንዲፈጽምና ይህን ሁሉ ዝግጅት ያደረግሁለትን ቤተመቅደስ እንዲሠራ ለልጄ ለሰሎሞን ከሙሉ ልብ የመነጨ ፈቃደኛነትን ሰጠው ።”

²⁰ ከዚህ በኋላ ዳዊት ሕዝቡን “አምላካችሁን አግዚአብሔርን አመሰግኑ!” አለ ፤ መሳውጉባኤም የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ የሆነውን አግዚአብሔርን አመሰግኑ ፤ ወደ መሬት ስጥ ብለውም ለእግዚአብሔር ስንዱ ፤ ለንጉሡም ከብር ሰጡ ።

²¹ በማግሥቱ ብዙ እንስሳትን ዐርደው ለእግዚአብሔር መሥዋዕት አቀረቡ ፤ ከዚያም በኋላ ሕዝቡ እንዲመገቡ ሰጡአቸው ፤ በተጨማሪም አንድ ሺ ኮርማዎችን ፤ አንድ ሺ የበግ አውራዎችንና አንድ ሺ የበግ ጥቦቶችን መሥዋዕት አድርገው በማረድ ሙሉ በሙሉ በመሠዊያው ላይ አቃጠሉአቸው ፤ የወይን ጠጅ መጣም አቀረቡ ፤ ²² ስለዚህ በዚያን ቀን በእግዚአብሔር ፊት እየበሉና እየጠጡ እጅግ ደስ ተሰኙ ።

ስሁስተኛ ጊዜም ሰሎሞን ንጉሥ መሆኑን አረጋገጠ ፤ በእግዚአብሔር ስም ቀብተው ንጉሣቸው አደረጉት ፤ ባዶቅንም ቀብተው ከህናቸው አደረጉት ፤ ²³ በዚህ ዐይነት ሁኔታ ሰሎ

ሞን በአባቱ እግር ተተክቶ አግዚአብሔር ባጸናው ቡፋን ላይ ተቀመጠ ፤ እርሱም ሁሉ ነገር የተሳካለት ንጉሥ ሆነ ፤ መላውም የእስራኤል ሕዝብ ታዘዙለት ፤ ²⁴ ባለሥልጣኖችና ወታደሮች ሁሉ ሌሎቹ የዳዊት ልጆች እንኳ ሳይቀሩ ለንጉሥ ሰሎሞን ታማኝ ዜጎች እንደሚሆኑ ቃል ገቡ ። ²⁵ እግዚአብሔር በአገሪቱ ሕዝብ ሁሉ ፊት ሰሎሞንን ከፍ ከፍ አደረገው ፤ ከዚህ በፊት እስራኤልን ከገዛ ከማንኛውም ንጉሥ ይበልጥ የተከበረ እንዲሆንም አደረገው ።

የዳዊት ዘመን መንግሥት
ታሪክ ባጭሩ

²⁶ የእስይ ልጅ ዳዊት መሳው እስራኤልን ለእርባ ዓመት ገዛ ፤ ²⁷ በከብሮን ሰባት ዓመት ፤ በኢየሩሳሌም ደግሞ ሠላሳ ሦስት ዓመት ገዛ ፤ ²⁸ ብዙ ህብትና ክብር ካገኘም በኋላ በዕድሜ እጅግ ሸምግሎ ሞተ ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ሰሎሞን ነገሠ ፤ ²⁹ ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ ያለው የንጉሥ ዳዊት ታሪክ ሳሙኤል ፡ ፍታንና ጋድ ተብለው በሚጠሩት ሦስት ነቢያት በጸፉአቸው የታሪክ መጻሕፍት ተመዝግቦ ይገኛል ፤ ³⁰ ዳዊት እንዴት እንዳስተዳደረ ፤ ምን ያህል ጎይል እንደነበረውና በእርሱ ፡ በእስራኤልና በዙሪያ ባሉት ነገሥታት ላይ ስለደረሰ ባቸው ነገር ሁሉ በእነዚሁ መጻሕፍት ተመዝግቦ ይገኛል ።

መጽሐፈ ዜና መዋዕል

ክፍል ሁለት

መግቢያ

መጽሐፈ ዜና መዋዕል ክፍል ሁለት የሚጀምረው ፡ መጽሐፈ ዜና መዋዕል ክፍል አንድ ካቆመበት ሰፍራ ነው ። ይኸውም በንጉሥ ሰሎሞን አገዛዝ ይጀምርና እስከ ሞቱ ይዘልቃል ፤ በኢየሩሳሌም መሪነት በሰሜን ያሉት ነገዶች በአባቱ በሰሎሞን እግር ተተክቶ በነገሡው የይሁዳ ንጉሥ ሮብላም ላይ የማመገባቸውን ሁኔታ ከተረከ በኋላ ፡ ኢየሩሳሌም እስከ ፈረሰችበት ከክርስቶስ ልደት በፊት እስከ አምስት መቶ ሰማኢያ ስድስት ዓመተ ዓለም ድረስ ያለውን የደቡባዊውን የይሁዳን መንግሥት ታሪክ አጠቃሎ ይዘረዝራል ።

ምዕራፍ 1

ንጉሥ ሰሎሞን እግዚአብሔር ጥበብን

እንዲሰጠው ለመነ

(1 ነገ. 3፡1-15)

¹ የንጉሥ ዳዊት ልጅ ሰሎሞን የእስራኤልን መንግሥት በጽኑ አጠናክሮ፤ እግዚአብሔር እም ላኩም ባረከው፤ እጅግ በጣም ገናናም አደረገው።

² ንጉሥ ሰሎሞን ለሺ አለቆችና ለመቶ አለቆች ሁሉ፤ እንዲሁም ለመንግሥቱ ባለ ሥልጣኖች፤ ለቤተሰብ መሪዎችና ለቀረውም ሕዝብ በሙሉ፤ ³ በገባዎን ወደሚገኘው ኮረብታማ የማምለኪያ ስፍራ አብረውት እንዲሄዱ ትእዛዝ አስተላለፈ፤ ወደዚያ የሄዱበትም ምክንያት፤ የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ በምድረ በዳ የሠራት፤ እግዚአብሔር የሚመለከባት ድንኳን በዚያው በገባዎን ስለምትገኝ ነው፤ ⁴ የቃል ኪዳን ታቦት ግን ንጉሥ ዳዊት ከቂርያትይዓሪም ባመጣት ጊዜ በኢየሩሳሌም እዚጋጅተላት በነበረው ድንኳን ውስጥ ትገኝ ነበር። ⁵ የሔር የልጅ ልጅ፤ የሉሪ ልጅ ባጻልሌል ከነሐስ የሠራው መሠዊያም በዚያው በገባዎን እግዚአብሔር በሚመለከበት ድንኳን ፊት ለፊት ነበረ፤ በዚያም ንጉሥ ሰሎሞንና ሕዝቡ ሁሉ ለእግዚአብሔር ስንዱ፤ ⁶ ንጉሡም በድንኳኒቱ ፊት ለፊት ባለው ከነሐስ በተሠራው መሠዊያ ላይ መሥዋዕት በማቅረብ ለእግዚአብሔር ስንደ፤ አንድ ሺ እንስሳትንም አባርዶ በመሠዊያው ላይ እንዲቃመሉ አደረገ።

⁷ በዚያችም ሌሊት እግዚአብሔር ለሰሎሞን ተገልጦ “ምን እንድሰጥህ ትፈልጋለህ?” ሲል ጠየቀው።

⁸ ሰሎሞንም እንዲህ ሲል መለሰ፡ “እንተ ለአባቴ ለዳዊት ታላቅ ፍቅርህን ባስማድረጥ አባይተኸዋል፤ እሁንም እኔ በአባቴ እግር ተተክቼ እንድንግሥ አድርገሃል፤ ⁹ እግዚአብሔር እም ላኬ ሆይ! ለአባቴ የሰጠኸው የተስፋ ቃል እንዲፈጸም አድርግ፤ እነሆ ከብዛቱ የተነሣ ሲቈጠር በማይችል ሕዝብ ላይ እንግሠኸኛል፤ ¹⁰ ስለዚህ ሕዝብህን በትክክል ለመምራት የሚያስችለኝን ጥበብና ዕውቀት ሰጠኝ፤ ይህ ካልሆነ ግን ታላቅ ሕዝብህን እንዴት ልመራ እችላለሁ?”

¹¹ እግዚአብሔርም እንዲህ ሲል መለሰለት፡ “ለራስህ ባለጸግነትን ወይም ህብትን፤ ዝናን ወይም የጠላቶቼህ ሞት፤ ወይም ረዥም ዕድሜን ባይሆን በእነርሱ ላይ እንድትነግሥ ያደረግሁህን ሕዝቤን በትክክል ለመምራት የሚያስችልህን ጥበብና ዕውቀት መጠየቅህ ትክክል

ነው፤ ¹² ስለዚህ እነሆ የጠየቅኸውን ጥበብና ዕውቀት እስጥሃለሁ፤ በተጨማሪም ከዚህ በፊት ማንም ንጉሥ ከገኘውና ወደፊትም ማንም ሊያገኘው ከሚችለው የሚበልጥ ብልጽግና፤ ህብትና ዝና እስጥሃለሁ።”

የንጉሥ ሰሎሞን

ሥልጣንና ሀብት

(1 ነገ. 10፡26-29)

¹³ ሰሎሞን እግዚአብሔር የሚመለከበት ድንኳን ካለበት፤ በገባዎን ከሚገኘው ኮረብታማ የማምለኪያ ስፍራ ተነሥቶ ወደ ኢየሩሳሌም ሄደ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ በእስራኤል ላይ ነገሠ።

¹⁴ ሰሎሞን በአንድ ሺ አራት መቶ ሠረገላዎችና በዐሥራ ሁለት ሺ ፈረስኞች የተጠናከረ ሠራዊትን አደራጀ፤ ከእነርሱም ከፊሉን በኢየሩሳሌም፤ የቀረውን ደግሞ በሌሎች ልዩ ልዩ ከተማዎች በመመደብ በዚያው እንዲኖሩ አደረገ።

¹⁵ በሰሎሞን ዘመን መንግሥት በኢየሩሳሌም ወርቅና ብር ከመብዛቱ የተነሣ አንደ ድንጋይ ተራ ነገር ነበር፤ የዝግባውም እንጨት ብዛት በይሁዳ ኮረብታዎች ግርቤ በየትኛውም ስፍራ እንደሚበቅል ሾላ ይቈጠር ነበር። ¹⁶ የንጉሡም ወኪሎች ከግብጽና ከቀቄ አገር የሚመጡትን ፈረሶችና ሠረገላዎች ሁሉ ተቈጣጥረው ይረከቡ ነበር። ¹⁷ ለአያንዳንዱ ሠረገላ ስድስት መቶ ጥሬ ብር፤ ለአያንዳንዱም ፈረስ አንድ መቶ ጎምላ ጥሬ ብር እያስከፈሉ ለሕታውያንና ለሰርያ ነገሥታት ይሸጡላቸው ነበር።

ምዕራፍ 2

ቤተ መቅደሱን ለመሥራት

የተደረጉ ዝግጅቶች

(1 ነገ. 5፡1-18)

¹ ንጉሥ ሰሎሞን እግዚአብሔር የሚመለከበትን ቤተ መቅደስና ቤተ መንግሥቱን ለመሥራት ወሰነ፤ ² ስለዚህም ዕቃን የሚያገኙቱ ሰባ ሺ፤ ድንጋይ የሚፈልጡ ሰማኝያ ሺ ሰዎችን በሥራ ላይ አሰማራ፤ ሥራውን የሚቈጣጠሩ ደግሞ ሦስት ሺ ስድስት መቶ ሰዎችን መደበ።

³ ከዚህም በኋላ ለጢርስ ንጉሥ ኪራም የሚከተለውን መልእክት ላከ፡ “አባቴ ንጉሥ ዳዊት ቤተ መንግሥቱን ሰሠራበት ጊዜ የዝግባ እንጨት ትልክለት እንደነበር ለእኔም ላክልኝ፤ ⁴ ምክንያቱም ለእምላኬ ለእግዚአብሔር ክብር ቤተ መቅደስን ለመሥራት በመዘጋጀት ላይ ነኝ፤ ይህም ቤተ መቅደስ እኔና ሕዝቤ ጥፋጭ ሽታ ያለውን ዕጣን በማጠን እግዚአብሔርን

1፡4 ፡ 2ሰሙ. 6፡1-17፤ 1ዚ.መ. 13፡5-14፤ 15፡25-16፡1 ። 1፡14 ፡ 1ነገ. 4፡26 ። 1፡17 ፡ ዘጸ. 17፡16 ። 1፡5 ፡ ዘጸ. 38፡1-7 ። 1፡9 ፡ ዘፍ. 13፡16፤ 28፡14 ።

የምናመልክበት፤ የተቀደሰውን ኅብስት ሳናቋርጥ ለእግዚአብሔር የምናቀርብበት፤ በየቀኑ ጠዋትና ማታ፤ እንዲሁም በሰንበታት፤ በወር መባቻዎችና በሌሎችም በተቀደሱ በዓላት እግዚአብሔር እምሳካችንን ለማክበር የሚቃጠለውን መሥዋዕት የምናቀርብበት የተቀደሰ ስፍራ ይሆናል፤ የእስራኤል ሕዝብ ይህን ለዘላለም እንዲያደርጉ እግዚአብሔር እዝህላል።⁵ የአኛ እምሳክ ከሌሎች አማልክት ሁሉ ይዘልጥ ታላቅ ሰለሆነ፤ ታላቅ፤ ቤተ መቅደስ ልሠራለት ዐቅጃለሁ።⁶ እንደ እውነቱ ክሆነ ለእግዚአብሔር በቂ የሚሆን ቤተ መቅደስን ለመሥራት የሚችል የሰም የለም፤ ምክንያቱም የሰማይና የምድር ሰፋት እንኳ እግዚአብሔርን ሊይዘው አይችልም፤ ታዲያ ለእግዚአብሔር ዕጣን ለማጠን የሚበቃ ቤት ከመሥራት በቀር ለእርሱ ማደሪያ ሊሆን የሚችል ቤተ መቅደስ ለመሥራት የምጥክር እኔ ማን ነኝ? እንግዲህ ቅርጽን የማውጣት፤ ወርቅን፤ ብርን፤ ነሐስንና ብረትን የማቅለጥ፤ ለማያዊ፤ ሐምራዊና ቀይ ልብስ የመሥራት ችሎታ ያለውን ብልጎተኛ ሰው ላክልኝ፤ እርሱም እባቱ ዳዊት ከመረጣቸው በይሁዳና በኢየሩሳሌም ካሉት ብልጎተኞች ሰዎች ጋር ይሠራል።⁸ የአንተ እንጨት ቈራጮች እጅግ የሠለጠኑ መሆናቸውን ዐውቃለሁ፤ ስለዚህ ከሊባሰስ የዝግባ፤ የጥድና የሰንደል እንጨት ላክልኝ፤ እኔም ብዙ እንጨት ቈርጠው በማዘጋጀት የአንተን ሰዎች የሚረዱ፤⁹ የእኔን ሰዎች ወደ እንተ ለመላክ ዝግጁ ነኝ፤ ምክንያቱም ይህ እኔ ልመራው ያቀድሁት ቤተ መቅደስ ስልና እጅግ የተዋበ መሆኑ ይገባዋል፤¹⁰ ለሠራተኞችህ ስንቅ የሚሆን ሁለት ሚሊዮን ኪሎ ሰንደ፤ ሁለት ሚሊዮን ኪሎ ገብስ፤ አራት መቶ ሺ ሊትር የወይን ጠጅና አራት መቶ ሺ ሊትር የወይራ ዘይት አልክልሃለሁ።”

¹¹ ንጉሥ ኪራምም ለንጉሥ ስሎሞን ሰደብዳቤ እንዲህ ሲል መሰለለት፤ “እግዚአብሔር ሕዝቡን ስለሚወድ እንተ በእነርሱ ላይ እንድትነግሥ አደረገ።¹² ስማይይንና ምድርን የፈጠረ፤ በጥበብ፤ በማስተዋልና በብልጎት የተሞላ ልጁን ለንጉሥ ዳዊት የሰጠ፤ የእስራኤል እምሳክ የሆነ እግዚአብሔር ይመስገን! ይህም ልጅ ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ፤ ለራሱም ቤተ መንግሥት ለመሥራት ዐቅዶአል።¹³ እነሆ ጥበብኛና በእጅ ሥራ የሠለጠነ ሑራም ተብሎ የሚጠራ ብልጎተኛ ሰው ልኬልሃለሁ።¹⁴ የሑራም እናት ከዳን ነገድ ስትሆን፤ አባቱም የጢሮስ ተወላጅ ነው፤ ሑራም ከወርቅ፤ ከብር፤ ከነሐስ፤ ከብረት፤ ከድንጋይና ከእንጨት ልዩ ላይ ነገሮችን የመሥራት ችሎታ አለው፤ እንዲሁም ክሰማያዊ፤ ከሐምራዊ፤ ከቀይ ጨርቅና

ከበፍታ የተለያዩ ልብስ መሥራት ይችላል፤ ከዚህም ሌላ ልዩ ልዩ ቅርጽ ማውጣትና በተሰጠውም ንድፍ መሠረት ሁሉን ነገር መሥራት ይችላል፤ ስለዚህ ይህን ሰው በእጅ ሥራ ከሠለጠኑ ከአንተ ሰዎችና ከእነዚያ ለአባትህ ይሠሩ ከነበሩ ሰዎች ጋር እንዲሠራ አድርገው።¹⁵ እንግዲህ ልትልክልን በሰጠኸን ቃል መሠረት ስንደውን፤ ገብሱን፤ የወይን ጠጅንና የወይራ ዘይቱን ላክልን፤¹⁶ እኛም የምትፈልገውን የዝግባ እንጨት ሁሉ ክሊባናስ ተራራዎች ቈርጠን እንድንት በማሰር በባሕር ላይ ተንሳፍሮ እስከ ኢየሱስ እንዲደርስ እናደርጋለን፤ ከዚያም ወደ ኢየሩሳሌም ልትወሰደው ትችላለህ።”

የቤተ መቅደሱ ሥራ እጀመር
(1 ነገ. 6፡1-38)

¹⁷ ንጉሥ ስሎሞን ከዚህ በፊት አባቱ ዳዊት ባደረገው ዐይነት በእስራኤል ምድር የሚኖሩትን የውጭ እገር ሰዎች ቈጠረ፤ በዚህም ዐይነት በግዛቱ ውስጥ አንድ መቶ ጎምሳ ሦስት ሺ ስድስት መቶ የውጭ እገር ሰዎች መኖራቸው ተረጋገጠ፤¹⁸ ከእነርሱም መካከል ሰባው ሺ ዕቃ እንዲያንጉዙ፤ ሰማኒያው ሺ በተራራዎች ላይ ድንጋይ እንዲፈልጡ አደረገ፤ ደግሞም ሥራው በትክክል መካሄዱን የሚቈጣጠሩ ሦስት ሺ ስድስት መቶ ሰዎችን ሾመ።

ምዕራፍ 3

¹ የስሎሞን አባት ንጉሥ ዳዊት ቤተ መቅደስ የሚሠራበትን ስፍራ በኢየሩሳሌም በሞሪያ ተራራ ላይ አስቀድሞ አዘጋጅቶ ነበር፤ ይህም ስፍራ እግዚአብሔር ለንጉሥ ዳዊት የተገለጠበት፤ ኢያቡሳዊው አርና አውድማ አድርጎ ይጠቀምበት የነበረ ነው።² ስሎሞን በንጉሥ በአራተኛው ዓመት፤ ዘሁለተኛው ወር የቤተ መቅደሱን ሥራ ጀመረ፤³ ንጉሥ ስሎሞን ያሠራው ቤተ መቅደስ ርዝመቱ ሃያ ሰባት ሜትር ሲሆን፤ ወርዱ ዘጠኝ ሜትር ነበር፤⁴ በመግቢያው በር ያለው በረንዳም ቁመቱ ጎምሳ አራት ሜትር ሲሆን፤ ወርዱ ልክ እንደ ቤተ መቅደሱ ወርድ ዘጠኝ ሜትር ነው፤ ውስጡም በንጹሕ ወርቅ ተለብሞ ነበር።⁵ የቤተ መቅደሱ ዋና ክፍል በዋድ እንጨትና በንጹሕ ወርቅ የተለጠሆና የዝንባባና የሰንሰለት ቅርጽ ተሰልቦበት ነበር።⁶ ንጉሥ ስሎሞን ቤተ መቅደሱን እጅግ ውብ በሆነ የከበረ ድንጋይና ከፍርዋይም እገር በመጣ ወርቅ አስጊጦት ነበር።⁷ የቤተ መቅደሱን ግንቦች፤ የጣራውን ክፈፎች፤ መቃኞችና መዝረያዎችን በወርቅ ለበጣቸው፤ በግንቦቹም ላይ የኪሩቤልን ምስሎች ቀረጸባቸው።⁸ ቅድስቷ ቅዱሳን ተብሎ የሚጠራው የውስጠኛው

ከፍል ርዝመት ዘጠኝ ሜትር ሲሆን፤ ወርዱ ልክ እንደ ቤተ መቅደሱ ወርድ ዘጠኝ ሜትር ነው፤ የቅድስተ ቅዱሳን ግንቦች ሃያ ሺ ኪሎ ያህል ከብደት ባለው ንጹሕ ወርቅ ተሰብጠው ነበር።⁹ ምስማሮቹን ሰማሠራት አምስት መቶ ሰባ ግራም ወርቅ ፈጅቶበታል፤ የፎቄ ከፍሎች ግንዛቸው በወርቅ ተሰብጠው ነበር።

¹⁰ ንጉሥ ሰሎሞን ሠራተኞቹ የኪሩቤል ምስሎችን ቀርጸው በወርቅ እንዲለብጡ አቸውና በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ እንዲያቆሙ አቸው አዘዘ።¹¹⁻¹³ ኪሩቤል በቅድስተ ቅዱሳን መግቢያ ትይዩ ጌን ሰጌን ቆመው ነበር፤ እያንዳንዱ ኪሩብም ሁለት ከንፎች ነበሩት፤ የእያንዳንዱም ከንፍ ርዝመት ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር ነበር፤ ሁለቱ ከንፎች በየአቅጣጫው የተዘረጉ ሆነው በከፍሉ መሐከል ላይ እርስ በርሳቸው ይነካካሉ፤ ሌሎቹ ሁለቱ ከንፎቻቸው ደግሞ እያንዳንዱ በየአቅጣጫው ያለውን ግድግዳ የሚነካ ሲሆን፤ የእነዚህ የተዘረጉ ከንፎች ጠቅላላ ወርድ ዘጠኝ ሜትር ያህል ነበር።¹⁴ በቅድስተ ቅዱሳን ከበርታና ከሌላም ዐይነት ጨርቅ የተሠራ መጋረጃ ተደርጎሰት ነበር፤ የመጋረጃውም ቀስም ሰማያዊ፤ ሐምራዊና ቀይ ሲሆን በላዩም ላይ የኪሩቤል ምስሎች ተቀርጸውበት ነበር።

ከነሐስ የተሠሩ ሁለት ምስሶች
(1 ነገ. 7:15-22)

¹⁵ ንጉሥ ሰሎሞን የእያንዳንዱ ቁመት ዐሥራ አምስት ሜትር ተኩል የሆነ ሁለት ምስሶችን ሠርቶ፤ በቤተ መቅደሱ ፊት ሰፊት አቆማቸው፤ በእያንዳንዱም ምስሶ ጫፍ ላይ ቁመታቸው ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር የሆነ ሁለት ጉልሳቶች ነበሩ።¹⁶ የምስሶቻቸው ጫፎች የመርበብ ቅርጽ ባላቸው ስንሰለቶችና ከነሐስ በተሠሩ ቊጥራቸው አንድ መቶ በሆነ የሮማን ፍሬ አምሳል የተሠራ ቅርጽ ተሰለባቸው ነበር፤¹⁷ ምስሶቻቸው የቆመት በቤተ መቅደሱ መግቢያ በር ግራና ቀኝ ነበር፤ በደቡብ በኩል የቆመው ምስሉ “ያኪን”¹⁸ ተብሎ የሚጠራ ሲሆን፤ በሰሜን በኩል የቆመው ደግሞ “ሳዲን”¹⁹ ተብሎ ይጠራ ነበር።

ምዕራፍ 4

በቤተ መቅደሱ አገልግሎት የሚውሉ ዕቃዎች
(1 ነገ. 7:23-51)

¹ ንጉሥ ሰሎሞን ወርዱም ርዝመቱም ዘጠኝ ሜትር፤ ቁመቱ አራት ሜትር ተኩል የሆነ

መሠዊያ ከነሐስ አሠራ፤² እንዲሁም ጥልቀቱ ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር፤ የጉኑ አጋ ማሽ አራት ሜትር ከአርባ ሳንቲ ሜትር፤ ዙሪያው ዐሥራ ሦስት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር የሆነ ከብ በርሜል አሠራ።³ የበርሜሉ የውጭው ከፈፍ ዙሪያው በሙሉ እንዲሁ በሌላው ላይ የተነባበረ ሆኖ በሁለት ረድፍ የተሠሩ ጌጦች ነበሩት፤ እነዚህም ጌጦች በሙሉ ከበርሜሉ ጋር አንድ ወጥ ሆነው በኮርማዎች ቅርጽ የተሠሩ ናቸው።⁴ በርሜሉም ከነሐስ በተሠሩና ፈታቸውን ወደ ውጭ ባዘሩ በዐሥራ ሁለት የኮርማዎች ምስሎች ጀርባ ላይ ተቀምጦ ነበር፤ የኮርማዎቹ ምስሎችም ሦስቱ ወደ ሰሜን፤ ሦስቱ ወደ ደቡብ፤ ሦስቱ ወደ ምሥራቅ፤ ሦስቱ ደግሞ ወደ ምዕራብ የሚመለከቱ ነበሩ።⁵ የበርሜሉ ጉኖች ውፍረት ሰባ አምስት ሚሊ ሜትር ሲሆን፤ ከፈፉም እንደ ኩባያ ከፈፍ ሆኖ እንደ ሱፍ አበባ ወደ ውጭ የተቀለበሰ ነው፤ በርሜሉ ስልሳ ሺ ሊትር ያህል ውሃ የሚይዝ ነበር።⁶ ሰሎሞን ዐሥር የመታጠቢያ ገንዳዎችን አሠርቶ፤ አምስቱን በቤተ መቅደሱ ደቡባዊ ጌን የቀሩትን አምስቱን ደግሞ በቤተ መቅደሱ ሰሜናዊ ጌን አኖራቸው፤ እነዚህ ገንዳዎች ለሚቃጠል መሥዋዕት የሚታረድ እንስሳ ሥጋ ሁሉ የሚታጠብባቸው ነበሩ፤ በትልቁ በርሜል ያለው ውሃ ደግሞ ለከሀናቱ መታጠቢያ የሚውል ነበር።⁷ ሰሎሞን በተደነገገው ዕቅድ መሠረት ዐሥር መቅረዞችን ከወርቅ አሠርቶ በቤተ መቅደሱ ዋና ክፍል ውስጥ አምስቱን በግራ፤ አምስቱን በቀኝ በኩል አኖራቸው።

⁸ እንዲሁም ዐሥር ጠረጴዛዎችን አሠርቶ በቤተ መቅደሱ ዋና ክፍል ውስጥ አምስቱን በግራ፤ አምስቱን በቀኝ በኩል አኖራቸው፤ በተጨማሪም አንድ መቶ ማንቆርቆሪያዎችን ከወርቅ አሠራ።

⁹ ሰሎሞን ለከሀናቱ አገልግሎት የሚውሉ ውን ውስጠኛ አደባባይ፤ እንዲሁም ታላቁን አደባባይ አሠራ፤ በሁለቱ አደባባዮች መካከል የሚገኙት በሮች በነሐስ የተለበጡ ነበሩ።¹⁰ በርሜሉ የቆመው በቤተ መቅደሱ ደቡባዊ ምሥራቅ ማእዘን አጠገብ ነው።

¹¹⁻¹⁶ ሐራም በተጨማሪ ምንቶችን፤ መጫሪያዎችንና ጉድጓዳ ሳሕኖችንም ሠራ፤ በዚህ ዐይነት ሁኔታም ሐራም ስንጉሥ ሰሎሞን እንዲሠራለት ቃል በገባለት መሠረት ለቤተ መቅደሱ አገልግሎት የሚውለውን ዕቃ ሁሉ ሠርቶ ፈጸመ፤ የሠራቸውም ዕቃዎች ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ናቸው።

^{1*} 3:17 ያኪን ፡- “እግዚአብሔር ያቀጣል” ግለት ነው። ^{2*} 3:17 ሳዲን ፡- “በእግዚአብሔር ገደል” ግለት ነው።
3:10-13 ፡- ዘጸ. 25:18-20 ። 3:14 ፡- ዘጸ. 26:13 ። 4:1 ፡- ዘጸ. 27:1-2 ። 4:6 ፡- ዘጸ. 30:17-21 ።
4:7 ፡- ዘጸ. 25:31-40 ። 4:8 ፡- ዘጸ. 25:23-30 ።

ሁለት ምስራዎች ፡

በምስራዎቹ ጫፍ ላይ የሚገኙት የሳሕን ቅርጽ ያላቸው ሁለት ጉልሳቶች ፡

በእያንዳንዱ ጉልሳት ላይ የሚገኙት በመርበብ አምሳል የተቀረጹት ሰንሰሎቶች ፡

በእያንዳንዱ ጉልሳት ላይ በሁለት ዙር የተቀረጹ ከነሐስ የተሠሩ አራት መቶ የሮማን ፍሬ ምስሎች ፡

ዐሥሩ ባለመንኲራተር የዕቃ ማስቀመጫዎች ፡

ዐሥሩ የመታጠቢያ ገንዳዎች ፡

ትልቁ በርሚል ፡

በርሚሉን ደግፈው የያዙት የዐሥራ

ሁለቱ ኮርማዎች ቅርጾች ፡

ምንቸቶች ፡ መጫሪያዎች ፡ ሚንጦዎችና ሌሎችም እነዚህን የመሳሰሉ ዕቃዎች በእጅ ጥበብ ሠራ ።

ታዋቂ የሆነው ሔራም በንጉሥ ሰሎሞን ትእዛዝ መሠረት ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ አገልግሎት ይውሉ ዘንድ እነዚህን ዕቃዎች ሁሉ የሠራው ከተወሰደ ነሐስ ነበር ።

¹⁷ንጉሥ ሰሎሞን እነዚህን ዕቃዎች ሁሉ የሠራው በፍርዳና በሸለቆ ፡ በሱኩትና በጸፈዳ መካከል በሚገኘው በነሐስ ማቅለጫ ስፍራ ነበር ፤ ¹⁸በዚህ ዐይነት የተሠሩት ዕቃዎች እጅግ ብዙ ስለነበሩ እነርሱን ለማሠራት የተጠቀመበት ጠቅላላ የነሐስ ከብደት ምን ያህል እንደሆነ ማንም ሊያውቅ አልቻለም ።

¹⁹እንዲሁም ንጉሥ ሰሎሞን ለቤተ መቅደሱ አገልግሎት የሚውሉ የሚከተሉትን ዕቃዎች ከወርቅ አሠርቶአል ፡- መመደያውና ለእግዚአብሔር መባ ሆኖ የሚቆርበው ጥብስት ማኖሪያ ጠረጴዛ ፤ ²⁰ከንጹሕ ወርቅ የተሠሩ መቅረዞችና በተወሰነው ዕቅድ መሠረት በቤተ መቅደሱ ፊት ለፊት የሚያበሩ ቀንዲሎቻቸው ፤ ²¹የአበባ ቅርጽ ያላቸው ጌጦች ፤ ቀንዲሎችና መስኮተሪያዎች ፤ ²²የመብራት ማጥፊያዎች ፤ ማንቆርቆሪያዎች ፤ ጥናዎችና የእሳት መጫሪያዎች ፤ እነዚህ ዕቃዎች ሁሉ ከንጹሕ ወርቅ የተሠሩ ናቸው ፤ የቤተ መቅደሱ የውጭ በሮችና የቅድስተ ቅዱሳን በሮችም በወርቅ የተሰበሙ ነበሩ ።

ምዕራፍ 5

¹ንጉሥ ሰሎሞን የቤተ መቅደሱን ሥራ ሁሉ ከፈጸመ በኋላ አባቱ ዳዊት ለእግዚአብሔር የተሰዩ ያደረጋቸውን ብርና ወርቅ እንዲሁም ሌሎችን ዕቃዎች ሁሉ በቤተ መቅደሱ ውስጥ በሚገኘው የዕቃ ግምጃ ቤት አኖራቸው ።

የቃል ኪዳን ታቦት ወደ ቤተ መቅደሱ ገባ (1 ነገ. 8፡1-9)

²ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሰሎሞን የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን ታቦት የዳዊት ከተማ ከሆነችው ከጽዮን ወደ ቤተ መቅደሱ ያመጡ ዘንድ የእስራኤል ሽማግሌዎች ፡ የነገድና የቤተሰብ አለቆች ሁሉ በኢየሩሳሌም እንዲሰበሱ ትእዛዝ ሰጠ ፤ ³በሰባተኛው ወር በሚከበረው በዳስ በዓል ጊዜ ሁሉም መጥተው በኢየሩሳሌም ተሰበሰቡ ፤ ⁴መሪዎቹ ሁሉ በአንድነት በተሰበሰቡ ጊዜ ሌዋውያን የቃል ኪዳንን ታቦት ተሸክመው ፤ ⁵ወደ ቤተ መቅደሱ አመጡ ፤ እንዲሁም ካህናቱና ሌዋውያኑ እግዚአብሔር የሚመለከቡትን ድንኳንና በውስጡ የነበሩትን ነዋያት ቅድሳት ሁሉ ወደ ቤተ መቅደሱ አመጡ ። ⁶ንጉሥ ሰሎሞንና ሕዝቡ ሁሉ በቃል ኪዳን ታቦት ፊት ለፊት ተሰበሰቡ ፤ ከዚህም በኋላ ከብዛታቸው የተነሣ ሊቄጠሩ የማይችሉ እጅግ ብዙ በጎችንና የቀንድ ከብቶችን መሥዋዕት አድርገው አቀረቡ ፤ ⁷ካህናቱም የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን ታቦት ወደ ቤተ መቅደሱ አግብተው በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ ከኪሩቤል ክንፎች በታች በሚገኘው ስፍራ አኖሩት ። ⁸የተዘረጉት የኪሩቤል ክንፎች የቃል ኪዳንን ታቦትና የታቦቱን መሎጊያዎች ሸፍነዋቸው ነበር ። ⁹መሎጊያዎቹ እጅግ ረዛዥ ሞች ስለነበሩ በቅድስተ ቅዱሳን ፊት ለፊት የቆመ ማንኛውም ሰው ሊያያቸው ይችላል ፤ በሌላ አቅጣጫ የቆመ ግን ፈጽሞ ሊያያቸው አይችልም ነበር ፤ እነዚህ መሎጊያዎች እስከ ዛሬ ድረስ በዚያው ይገኛሉ ፤ ¹⁰የእስራኤል ሕዝብ ከግብጽ እንደወጡ እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ቃል ኪዳን በገባ ጊዜ መሆኑ በሰሩ ተራራ በቃል ኪዳን ታቦት ውስጥ ካስቀመጣቸው ከሁለቱ ጽላቶች በቀር በታቦቱ ውስጥ ሌላ ነገር አልነበረም ።

የእግዚአብሔር ከብር መገለጥ

¹¹⁻¹⁴እዚያ የነበሩት ካህናት ሁሉ የአገልግሎት ምድባቸውን ሳይመሰክቱ በአንድነት ራሳቸውን ለእግዚአብሔር ሰጥተው ነበር ፤ መዘምራን የሆኑ ሌዋውያን ሁሉ ፤ አሳፍ ፤ ሄማንና ዶዱቴን እንዲሁም ወንዶች ልጆቻቸውና ዘመዶቻቸው ሁሉ ጥሩ የበፍታ ልብስ ለብሰው ነበር ፤ ሌዋውያኑ ጸናጽልና መሰንቆ በመያዝ በስተ ምሥራቅ በኩል ከመመደያው አጠገብ ቆመው ነበር ፤ ከእነርሱም ጋር መሰከት የሚነፋ አንድ መቶ ሃያ ካህናት ነበሩ ፤ እነዚህ መዘምራን ሁሉ በመለከት ፤ በጸናጽል ፤ በበጎናና በሌሎችም የሙዚቃ መሳሪያዎች እየታጀቡ ፡-

5፡1 ፡- 2ሳጢ. 8፡11 ፤ 1ዚ.ጢ. 18፡11 ። 5፡2 ፡- 2ሳጢ. 6፡12-15 ፤ 1ዚ.ጢ. 15፡25-28 ። 5፡10 ፡- ዘጸ. 10፡5 ። 5፡13 ፡- 1ዚ.ጢ. 16፡34 ፤ 2ዚ.ጢ. 7፡3 ፤ ሕዚ. 3፡11 ፤ መዚ. 100፡5 ፤ 106፡1 ፤ 107፡1 ፤ 118፡1 ፤ 136፡1 ፤ ኤር. 33፡11 ። 5፡13-14 ፡- ዘጸ. 40፡34-35 ።

“ቸር ስለሆነ ፣ ፍቅሩም ዘላለማዊ ስለሆነ አግዚአብሔርን አመስግኑ” በማለት በአንድ ድምፅ አግዚአብሔርን ያመሰግኑ ነበር ።

በዚህ ጊዜ በድንገት የአግዚአብሔርን ክብር የሚገልጥ አንጻባራቂ ብርሃን የሞሰስን ደመና የአግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ስለሞላው ካህናቱ የአምልኮ አገልግሎታቸውን ሲያከናውኑ አልቻሉም ።

ምዕራፍ 6

ለሎሞን ለሕዝቡ የተናገረው ቃል (1 ነገ. 8፡12-21)

¹ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ስሎሞን አንዲህ አለ ፡- “አግዚአብሔር ሆይ!

አንተ በደመናና በጨለማ ውስጥ ተሰውረህ ትኖራለህ ፤

² እነሆ እኔ ግርማ ያለው ውብ ቤተ መቅደስ

ለአንተ ሠርቼአለሁ ፤

ይህም ቤተ መቅደስ አንተ ለዘላለም የምትኖርበት ስፍራ ይሆናል ።”

³ በዚህ ጊዜ የአስራኤል ሕዝብ በዚያ ቅመው ነበር ፤ ንጉሥ ስሎሞንም ወደ እርሱ ፈቱን መልሶ ፣ የአግዚአብሔር በረከት በእነርሱ ላይ አንዲወርድ አንዲህ ሲል ጸለየ ፡ “የአስራኤል አምላክ የሆነው አግዚአብሔር ይመስገን! አርሱ ለአባቴ ለዳዊት የሰጠውን የተስፋ ቃል ፈጽሞአል ፤ የሰጠውም የተስፋ ቃል አንዲህ የሚል ነው ፡- ³ “ሕዝቤን ከግብጽ ካወጣሁበት ጊዜ ጀምሮ አስከ አሁን ድረስ እኔ የምመለከበት ቤተ መቅደስ የሚሠራበት ስፍራ ከመላው የአስራኤል ምድር አንድም ከተማ ፣ አንዲሁም ሕዝቤን አስራኤልን የሚመራ ማንንም ሰው አልመረጥሁም ነበር ፤ ⁶ አሁን ግን እኔ የምመለከበት ስፍራ ትሆን ዘንድ እየሩሳሌምን ፣ ሕዝቤን አንድተመራም አንተን ዳዊትን መርጫ አለሁ ።”

⁷ ቀጥሎም ንጉሥ ስሎሞን አንዲህ አለ ፡ “አባቴ ዳዊት የአስራኤል አምላክ የሆነ አግዚአብሔር የሚመለከበትን ቤተ መቅደስ ለመሥራት ዐቅዶ ነበር ፤ ⁸ አግዚአብሔር ግን ‘ለእኔ ቤተ መቅደስን ለመሥራት በመፈለግህ መልካም አድርገሃል ፤ ⁹ ሆኖም ቤተ መቅደስን የሚሠራልኝ የአንተው የራሱህ ልጅ አንጂ አንተ አይደለህም ።”

¹⁰ “እነሆ አግዚአብሔር የሰጠውን የተስፋ ቃል ፈጽሞአል ፤ ስለዚህም እኔ በአባቴ አግር ተተክቼ የአስራኤል ንጉሥ ሆኜአለሁ ፤ የአስራኤል አምላክ የሆነ አግዚአብሔር የሚመለከበትንም ቤተ መቅደስ ሠርቻለሁ ፤ ¹¹ አግዚአብሔር

ከአስራኤል ሕዝብ ጋር የገባው ቃል ኪዳን ያለበትን ታቦትም በቤተ መቅደሱ ውስጥ አትፈእለሁ ።”

ለሎሞን ወደ አግዚአብሔር ያተረበው ጸሎት (1 ነገ. 8፡22-53)

¹²⁻¹³ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ስሎሞን ሕዝቡ ባሉበት በመሠዊያው ፊት ለፊት ፣ በአደባባዩ መካከል በሚገኘው መድረክ ላይ ወጥቶ ቆመ ፤ የዚህ መድረክ የእያንዳንዱ ጉን ርዝመት ሁለት ሜትር ከፆያ ሳንቲ ሜትር ፣ ቂመቱ ደግሞ አንድ ሜትር ከሠላሳ ሳንቲ ሜትር ነበር ፤ ስሎሞን ሕዝቡ ሁሉ ሊያዩት በሚችሉበት መድረክ ላይ ተንበረከከ ፤ እጆቹንም ወደ ሰማይ በመዘርጋት አንዲህ ሲል ጸለየ ፡ ¹⁴ “የአስራኤል አምላክ የሆንክ አግዚአብሔር ሆይ! በሰማይም ሆነ በምድር ሁሉ አንድ አንተ ያለ አምላክ ከቶ የለም ፤ አንተ ከሕዝብህ ጋር የገባኸውን ቃል ኪዳን ትጠብቃለህ ፤ በፍጹም ልባቸው የሚታዘዙህም ከሆነ ዘላለማዊ ፍቅርህን ትገልጥላቸዋለህ ። ¹⁵ ለአባቴ ለዳዊት ሕጉን የተሰፋ ቃል አጽንተሃል ፤ የተናገርከው እያንዳንዱ የተስፋ ቃልም እነሆ ዛሬ ተፈጽሞ አል ፤ ¹⁶ የአስራኤል አምላክ የሆንክ አግዚአብሔር ሆይ! ለአባቴ ለዳዊት ‘አንተ ሕጌን በጥንቃቄ አንደጠቅህ ልጆቻህ ቢጠብቁ ፣ ከዘርህ መካከል በአስራኤል ላይ የሚነግሥ ዘወትር ይኖራል’ በማለት የገባህለትን ቃል ኪዳን አሁን አንድታጽናልኝ አለሞትሃለሁ ፤ ¹⁷ አንግዲህ የአስራኤል አምላክ የሆንክ አግዚአብሔር ሆይ! ለአገልጋይህ ለዳዊት የሰጠኸውን የተስፋ ቃል ሁሉ አንድፈጽሞ አድርግልኝ ።”

¹⁸ “አግዚአብሔር ሆይ! በአውነት አንተ በስዎች መካከል በምድር ላይ ተወስነህ መኖር ይቻላልን? እነሆ ሰማይ ሁሉ አንኳ አንተን ሊይዝህ አይችልም ፤ ታዲያ ይህ እኔ የሠራሁት ቤተ መቅደስ አንድት አንተን ሊይዝ ይችላል? ¹⁹ ይሁን አንጂ አግዚአብሔር አምላኬ ሆይ! እኔ አገልጋይህ ነኝ ፤ ጸሎቴን ስምተህ የምለምን ሆነ ሁሉ ስጠኝ ፤ ²⁰ ይህን ቤተ መቅደስ ቀንም ፣ ሌሊትም ጠብቅ ፤ አንተ የምትመለከበት ስፍራ ይህ አንደሚሆን ተናግረሃል ፤ ስለዚህ እኔ ፈቱን ወደዚህ ቤተ መቅደስ መልሼ ስጸልይ ጸሎቴን ሰማ ፤ ²¹ እኔም አገልጋይህ ሆንሁ ሕዝቡን አስራኤል ፈታችንን ወደዚህ ስፍራ መልሰን ስንጸልይ ጸሎታችንን ሰማ ፤ መኖሪያህ በሆነው በሰማይ ሰማን ፤ ይቅር በል ንም ።”

²² “አንድ ሰው ባልንጀራውን መበደሉን የሚገልጥ ከስ ቀርቦበት በዚህ ቤተ መቅደስ

ውስጥ ወደሚገኘው መሠዊያ አምጥተውት ከበደል ገንዱ መሆኑን በመሐላ በሚያረጋግጥበት ጊዜ፤ ²³ እግዚአብሔር ሆይ! በሰማይ ሆኑህ ስማ! ለአገልጋዮችህም ፍርድን ስጥ! ይኸውም በደል የሠራውን ሰው በጥፋቱ መጠን እንዲታጣ፤ ገንዱም ነፃ እንዲወጣ አድርግ።

²⁴ “ሕዝብህ አስራሔል ኃጢአት ሠርተው አንተን በማሳዘናቸው ምክንያት ድል ሲሆኑ ተጽጽተው ወደ አንተ በመመለስ ወደዚህ ቤተ መቅደስ ቢመጡና የአንተን ይቅርታ ስማማችነት ራሳቸውን ዝቅ አድርገው በትሕትና ቢስም ኑህ፤ ²⁵ አንተ በሰማይ ሆኑህ ጸሎታቸውን ስማ! የሕዝብህንም ኃጢአት ይቅር በማለት ለቀድሞ አባቶቻቸውና ለእነርሱ ወደሰጠሃቸው ምድር መልስህ አግባቸው።

²⁶ “ሕዝብህ በደል ሠርተው አንተን በማሳዘናቸው ምክንያት ዝናም አንዳይዘንምላቸው በምታደርግበት ጊዜ በፈጸሙት በደል በመጸጸት ፈታቸውን ወደዚህ ቤተ መቅደስ መልሰው በትሕትና ቢለምኑህ፤ ²⁷ አግዚአብሔር ሆይ! በሰማይ ሆኑህ ጸሎታቸውን ስማ! አገልጋዮችህ የሆኑትን የአስራሔል ሕዝብ ኃጢአት ይቅር በል፤ ቅን የሆነውን ነገር አንዳያደርጉ አስተምራቸው፤ እግዚአብሔር ሆይ! ለዘለቄታው ርስታቸው ትሆን ዘንድ ለሕዝብህ ሸሰጠሃቸው በዚህች ምድር ላይ ዝናም እንዲዘንም አድርግ።

²⁸ “በምድርቴ ላይ ረሀብ ወይም አባር ቸኑ ፈር በሚመጣበት ጊዜ፤ እንዲሁም የእህል ሰብል በሚያቃጥል ነፋስና በአንበሳ መንጋ በሚወድምስት ጊዜ፤ ወይም ጠላቶቻቸው ስሕዝብህ ላይ አደጋ በሚጥሉበት ጊዜ፤ ወይም በሕዝብህ ላይ ልዩ ልዩ በሽታና ደዌ በሚደርስ ባቸው ጊዜ፤ ²⁹ ጸሎታቸውን ስማ! በሕዝብህ በአስራሔል መካከል ልብን የሚሰብር መሪር ሕዝን ደርሰባቸው እጃቸውን ወደዚህ ቤተ መቅደስ በመዘርጋት በሚጸልዩበት ጊዜ፤ ³⁰ ጸሎታቸውን ስማ! በምትኖርበት በሰማይ ሆኑህ ጸሎታቸውን በመስማት በደላቸውን ይቅር በላቸው፤ በሰው ልብና አእምሮ ያለውን አላብ ሁሉ መርምረህ የምታውቅ አንተ ብቻ ነህ፤ ስለዚህ ለእያንዳንዱ ሰው እንደሥራው መጠን የሚገባውን ዋጋ ስጠው።” ³¹ በዚህም ዐይነት ሕዝብህ ለቀድሞ አባቶቻችን ርስት አድርገህ በሰጠሃቸው ምድር በሚኖሩበት ዘመን ሁሉ ለአንተ ታዛዥዎች ሆነው እንዲያከብሩህ አድርግ።

³² “እርቅ አገር የሚኖር የውቅ አገር ሰው የስምህን ገናኘነትና ለሕዝብህ ያደረግኸውን ድንቅ ነገር ሁሉ ስምቶ፤ በዚህ ቤተ መቅደስ ሊያመልክህና ሊጸልይ ቢመጣ፤ ³³ አንተ ጸሎቱን ስማ! ሕዝብህ እስራሔል እንደሚያደርጉት በመላው ዓለም የሚኖሩ ሕዝቦች አንተን በማ

ወቅ ታዛዥዎች እንዲሆኑልህ፤ በምትኖርበት በሰማይ ሆኑህ የዚህን ሰው ጸሎት ስማ! አንድ ታደርግለት የሚለምንህን ሁሉ ፈጽምሰት፤ ይህም በሚሆንበት ጊዜ ይህ እኔ የሠራሁት ቤተ መቅደስ አንተ የምትመለከበት ስፍራ መሆኑን ያውቃሉ።

³⁴ “ጠላቶቻቸውን ለመውጋት እንዲዘምቱ ሕዝብህን በምታዝዝበት ጊዜ በየትኛውም ስፍራ ሆነው ወደዚህች ወደመረጥሃት ከተማና እኔ ለአንተ ወደ ሠራሁት ወደዚህ ቤተ መቅደስ ፈታቸውን መልሰው በሚጸልዩበት ጊዜ፤ ³⁵ ጸሎታቸውን ስማ! በሰማይ ሆኑህ ልመናቸውን በመስማትም ድልን አቀጻጸቸው።

³⁶ “መቼም በደል የማይሠራ የለምና ሕዝብህ ኃጢአት በመሥራት አንተን ቢያሳዝኑህ፤ አንተም ተቈጥተህ ጠላቶቻቸው ድል እንዲነሡ አቸውና ወደ ሌላ አገር ማርክው እንዲወስዱ አቸው በምትፈቅድበት ጊዜ፤ ምንም እንኳ ያ አገር ሩቅ ቢሆን፤ ³⁷ ምርኮኞች ሆነው በሚኖሩበት በዚያች አገር ሳሉ ‘ኃጢአት ሠርተናል፤ በድሰናል፤ በምፀናልም’ ብለው በመናዘዝ ተጸናው ንስሐ ቢገቡ እግዚአብሔር ሆይ! ጸሎታቸውን ስማ! ³⁸ ማርክው በመስደዳቸው ስጠላቶቻቸው አገር ሳሉ በፍጹም ልባቸው በእውነትና በቅን መንፈስ ተጽጽተው ንስሐ በመግባት አንተ ለቀድሞ አባቶቻችን ወደሰጠሃቸው ወደዚህች ምድር፤ አንተም ወደመረጥሃት ወደዚህ ሆኑ ከተማና እኔ ለአንተ ወደሠራሁት ወደዚህ ቤተ መቅደስ ፈታቸውን መልሰው ቢጸልዩ፤ ³⁹ ጸሎታቸውን ስማ! በመኖሪያህ በሰማይ ሆኑህ ጸሎታቸውን በመስማትም ምሕረት አድርግላቸው፤ የሕዝብህን ኃጢአት ሁሉ ይቅር በል።

⁴⁰ “እግዚአብሔር ሆይ! እነሆ ወደ እኛ ተመልከት! በዚህች ስፍራ ሆኑን ያቀረብነውን ጸሎት ሁሉ ስማ! ⁴¹ እግዚአብሔር አምላክ ሆይ! እንግዲህ ተነሥ! የገይልህ ምልክት ከሆነው ክቃል ኪዳን ታቦት ጋር ወደዚህ ቤተ መቅደስ ግባ፤ በውስጡም ስዘላለም ኑር፤ ከሆነ ትህን በሚያደርጉት ሁሉ ባርካቸው፤ ሕዝብህ ሁሉ በቸርነትህ ደስ ይሰላቸው፤ ⁴² እግዚአብሔር አምላክ ሆይ! የመረጥኸውን ንጉሥ አትተወው፤ ለአገልጋይህ ለዳዊት የነበረህን ጽኑ ፍቅር አስታውስ።”

ምዕራፍ 7

የቤተ መቅደሱ መመረቅ
(1 ነገ. 8፡62-66)

‘ንጉሥ ሰሎሞን ጸሎቱን እንደፈጸመ ወዲያውኑ እሳት ከሰማይ ወርዶ ለእግዚአብሔር ቀርቦ የነበረውን መሥዋዕት በላ፤ የእግዚአብሔርን ክብር የሚያመለክት እንጸባፈቂ ብርሃንም

ቤተ መቅደሱን ሞላው፤ ² ቤተ መቅደሱ በዚህ እንጸባራቂ ብርሃን ስለሞላም ከሀናቱ ወደ ቤተ መቅደሱ መግባት አልቻሉም። ³ የእስራኤል ሕዝብ እሳት ከሰማይ ሲወርድና ቤተ መቅደሱም በብርሃን ሲሞላ ባዩ ጊዜ በግንባራቸው ወደ መሬት ተደፍተው፡-

“እግዚአብሔር ቸር ነው፤

ፍቅሩም ዘላለማዊ ነው።”

እያሉ ሰንዱ፤ እግዚአብሔርንም አመሰግኑ። ⁴ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሰሎሞንና በዚያ የነበረው ሕዝብ ሁሉ ስእግዚአብሔር መሥዋዕትን አቀረቡ፤ ⁵ ሰሎሞንም ሃያ ሁለት ሺ የቀንድ ከብቶችና አንድ መቶ ሃያ ሺ በጎችን ለደገንነት የሚሆን የጎብረት መሥዋዕት እድርን አቀረበ፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ ንጉሥ ሰሎሞንና ሕዝቡ ቤተ መቅደሱን ለእግዚአብሔር የተሰየ እንዲሆን አደረጉ። ⁶ ከሀናቱም በተመደበላቸው በታቆሙ፤ ከእነርሱም ፊት ለፊት ሌዋውያን ቆመው አበቀድሞ ንጉሥ ዳዊት ባዘዘው መሠረት እርሱ ይጠቀምባቸው በነበሩት የሙዚቃ መሣሪያዎች “ፍቅሩ ዘላለማዊ ነው።” እያሉ በመዘመር እግዚአብሔርን ያመሰግኑ ነበር፤ ከሀናቱም መለክት ሲነፋ ሕዝቡ በሙሉ ቆመ።

⁷ እንዲሁም ሰሎሞን ከቤተ መቅደሱ ፊት ለፊት ያለውን አደባባይ መካከለኛ ክፍል ስእግዚአብሔር የተለየ እንዲሆን አደረገ፤ ቀጥሎም በሙሉ የሚቃጠሰውን መሥዋዕት፤ የእህል መባና ለደገንነት መሥዋዕት የሚሆነውን የእንሰሳት ሰብ ሁሉ በዚያ ስፍራ ስእግዚአብሔር አቀረበ፤ ይህንንም ያደረገበት ምክንያት ከነሐስ ያሠራው መሠዊያ ይህን ሁሉ መሥዋዕት መያዝ ስለማይችል ነው።

⁸ በዚያም በቤተ መቅደሱ ሰሎሞንና የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ ሰባት ቀን ሙሉ የዳስ በዓል አክብረው ሰነበቱ፤ በስተ ሰሜን ከሐማት መተሳሰልያ እንሥቶ በስተ ደቡብ እስከ ግብጽ ድንበር ድረስ ካለው ምድር ሁሉ የመጣው ሕዝብ እጅግ ብዙ ነበር። ⁹ መሠዊያውን ስእግዚአብሔር የተለየ በማድረግ ሥነ ሥርዓት ላይ ሰባት ቀን አሳለፉ፤ ሌላ ሰባት ቀን በዓሉን በማክበር ከሰነበቱ በኋላ በዐምንተኛው ቀን የመዝጊያ ሥነ ሥርዓት ተደርጎ የበዓሉ ፍጻሜ ሆነ፤ ¹⁰ በማግሥቱ ማለትም በስዓተኛው ወር በሃያ ሦስተኛው ቀን ሰሎሞን፤ ወደሚኖሩበት ስፍራ እንዲሄዱ ሕዝቡን አሰናበተ፤ ሕዝቡም እግዚአብሔር ስሕዝቡ ስእስራኤል፤ ስዳዊትና ስሰሎሞን በስሰጠው በረከት ተደስተው ወደየመኖሪያ ስፍራቸው ሄዱ።

እግዚአብሔር ለሰሎሞን

እንደገና ተገልጠላት

(1 ነገ. 9፡1-9)

¹¹ ንጉሥ ሰሎሞን የቤተ መቅደሱንና የቤተ መንግሥቱን ሥራ ሁሉ ባቀደው መሠረት በተሳካ ሁኔታ ከፈጸመ በኋላ፤ ¹² እግዚአብሔር በሌሊት ተገልጦለት እንዲህ አለው፡ “ጽሑትህን ሰምቻለሁ፤ ይህንን ቤተ መቅደስ ለእኔ መሥዋዕት የሚቀርብበት ስፍራ ይሆን ዘንድ መርጨዋለሁ፤ ¹³ ዝናም እንዳይዘንም በማደርግበት፤ ወይም ሰብሉን እንዲበላ አንበጣ በምልክበት ወይም አባር ቸነፈር በሕዝቤ ላይ በማወርድበት ጊዜ ሁሉ፤ ¹⁴ ሕዝቤ ከሚያደርጉት ከፋ ነገር በመራቅ ተጽጽተውና ንስሐ ገብተው ወደ እኔ ቢጸልዩ በሰማይ ሆኜ እሰማቸዋለሁ፤ ኃጢአታቸውን ይቅር እልላቸዋለሁ፤ ምድራቸውም እንደገና የበለጸገች እንድትሆን አደርጋለሁ፤ ¹⁵ ይህንን ቤተ መቅደስ እጠብቀዋለሁ፤ በዚህ ቤተ መቅደስ የሚቀርበውን ጽሑት ሁሉ እስማለሁ፤ ¹⁶ ምክንያቱም እኔ ይህን ቤተ መቅደስ መርጨዋለሁ፤ ለዘላለም የምመለክበትም ስፍራ ይሆን ዘንድ ቀድሼዋለሁ፤ በልቤም ውስጥ አድርጌ ዘወትር እጠብቀዋለሁ፤ ¹⁷ አባትህ ዳዊት እንዳደረገው ሁሉ በታግኝነት ብታገለግለኝ፤ ሕግጋቱን በመጠበቅ ትእዛዛትን ሁሉ ብትፈጽም፤ ¹⁸ ለአባትህ ለዳዊት ‘ከዘርህ መካከል በእስራኤል ላይ የሚነግሥ ዘወትር ይኖራል’ ስል የሰጠሁትን የተበፋ ቃል አጸናለሁ፤ ¹⁹ ነገር ግን አንተና ሕዝብህ እኔ የሰጠኋችሁን ሕግጋትና ትእዛዛት ባትጠብቁና ባዕዳን አማልክትንም ብታመልኩ፤ ²⁰ እኔ ከሰጠኋችሁ ምድር ተነቅላችሁ እንድትባረሩ አደርጋለሁ፤ እኔ የምመለክበት ስፍራ ይሆን ዘንድ የቀደሰሁትን ይህን ቤተ መቅደስ አተወዋለሁ፤ በሁሉ ስፍራ የሚኖሩ ሕዝቦችም በንቀት መላለቂያና መዘባባቻ ያደርጉታል።”

²¹ “ይህ ቤተ መቅደስ እነሆ አሁን ከፍ ያለ ክብር አሰጠ፤ በዚያን ጊዜ ግን በቤተ መቅደሱ አጠገብ የሚያልፍ ሰው ሁሉ በመገረም ‘እግዚአብሔር በዚህች ምድርና በዚህ ቤተ መቅደስ ላይ ስለምን እንደዚህ አደረገ?’ ብሎ ይጠይቃል፤ ²² ሕዝቡም ‘እግዚአብሔር ይህን ሁሉ ጥፋት በእነርሱ ላይ ያደረሰባቸው የቀድሞ አባቶቻቸውን ከግብጽ የወጣቸውን አምላካቸውን ትተው ሌሎችን አማልክት ስለተከተሉና ስለሰንዱላቸው ነው’ ብሎ ይመልስላቸዋል።”

ምዕራፍ 8

ሰሎሞን ያከናወነችው ሌሎች ሥራዎች

(1 ነገ. 9፡10-28)

¹ ሰሎሞን ቤተ መቅደሱንና ቤተ መንግሥቱን ለመሥራት ሃያ ሃመት ፈጀበት፤ ² እንዲሁም ንጉሥ ኪራም የሰጠውን ከተማዎች እንደገና ሠርቶ እስራኤላውያን እንዲሰሩናባቸው አደረገ፤ ³ ሰሎሞን በሐማትና በደባ ግዛቶች ላይ ዘምቶ በቀጥተኛ ሥር አደረጋቸው፤ ⁴ በበረሃ የምትገኘውንም የታጽዋር ከተማ መሸገ፤ በሐማት የሰንቅና የትጥቅ ማኖሪያ የነበሩትን ከተማዎች ሁሉ እንደገና ሠራ፤ ⁵ እንዲሁም ሰሎሞን የሚከተሉትን ከተማዎች እንደገና ሠራ፤ እነርሱም በላይኛውና በታችኛው በትሐርን በብረት መዝጊያ ሊዘጉ የሚችሉ ቅጽር በሮች ያሉአቸው የተመሸጉ ከተማዎች፤ ⁶ የባዕሳት ከተማ፤ ስንቅና ትጥቅ የሚያስቀምጥባቸው ከተማዎች ሁሉ፤ ፈረሶችና ሠረገላዎች የሚኖሩባቸው ከተማዎች፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ ሰሎሞን በኢየሩሳሌም፤ በሊባኖስና በእርሱ አስተዳደር ባሰው ግዛት በሙሉ ሊያከናውነው ያቀደውን ሁሉ ፈጸመ። ⁷⁻⁸ ሰሎሞን በጉልበት ሥራ ያሰማራቸው ገባሮች፤ እስራኤላውያን ምድራቸውን ርስት አድርገው በያዙ ጊዜ ያልገደሉአቸው የከነዓን ሕዝብ ዝርያዎች ነበሩ፤ እነዚህም የከነዓን ዝርያዎች እስከ አሁን ድረስ ባሪያዎች ሆነው የሚያገለግሉ ሒታውያን፤ አሞራውያን፤ ፈሪሳውያን፤ ሒዋውያንና ኢያቡሳውያን ናቸው፤ ⁹ ሰሎሞን ከእስራኤላውያን ወገን ማንንም ባሪያ አድርጎ አሳሠራም፤ እስራኤላውያን ወታደሮች፤ የጦር መኰንኖች፤ የጦር አዛዦችዎች፤ ሠረገላ ለሚነጻ ሁሉ ጎሳዊዎችና ፈረሶች ሆነው ያገለግሉ ነበር። ¹⁰ ሰሎሞን ለሚያከናውነው ልዩ ልዩ የሕንጻ ሥራ፤ የጉልበት ሥራ ይሠሩ ዘንድ ሰተመደቡት ገባሮች ሁሉት መቶ ጎምባ ጎሳዊዎች ነበሩአቸው።

¹¹ ሰሎሞን “የእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ታቦት ያለበት ስሩራ ሁሉ ቅዱስ ስለሆነ፤ ግብጻዊት ሚስቱ በእስራኤል ንጉሥ በዳዊት ቤተ መንግሥት ውስጥ መኖር አይገባትም” በማለት የግብጽ ንጉሥ ልጅ የሆነችውን ሚስቱን ከዳዊት ከተማ እውጥቶ እርሱ ወዳሠራላት ወደ ሌላ መኖሪያ ቤት ተዘዋውራ እንድትኖር አደረገ።

¹² ሰሎሞን በቤተ መቅደሱ ፊት ለፊት ባሠራው መሠረዋ ላይ ልዩ ልዩ መሥዋዕት ለእግዚአብሔር አቀረበ፤ ¹³ የሙሴ ሕግ በሚያዝዘው መሠረትም በእያንዳንዱ የበዓል ቀን ማሰትም በየሰባት፤ በየወሩ መባቻ፤ በየዓመቱ በሚከበሩ ሦስት በዓላት ማለትም በቂጣ በዓል፤ በመ

ከር በዓልና በዳስ በዓል የሚታጠለውን መሥዋዕት ለእግዚአብሔር ያቀርብ ነበር። ¹⁴ አባቱ ዳዊት የደነገጋቸውን መመሪያዎች በመከተልም የካህናቱንና ካህናቱን በሥራና መዝሙር በመዘመር የሚረዱትን ሌዋውያን የየዕለቱን የሥራ መደብ አቀናበረ፤ እንዲሁም የእግዚአብሔር ሰው በሆነው በዳዊት ትእዛዝ መሠረት የቤተ መቅደሱ ዘበኞች በእያንዳንዱ ቅጽር በር የዕለት ሥራቸውን እንዲያከናውኑ አከፋፍሎ መደበ። ¹⁵ በዚህ ዐይነት ሰላ ግምጃ ቤቶችና ሰላ ሌሎችም ጉዳዮች ዳዊት ለካህናትና ለሌዋውያን ዘሰጠው መመሪያ መሠረት አንድም ሳይቀር ሁሉም በሚገባ ይከናወን ነበር።

¹⁶ በዚህም ጊዜ የሰሎሞን የሥራ ዕቅድ ሁሉ፤ ማሰትም ከእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ መሠረት መጣል ጀምሮ እስከ ነፃፃሜው ድረስ ሥራው ሁሉ በተሳካ ሁኔታ ተከናወነ።

¹⁷ ከዚህ በኋላ ሰሎሞን በኤዶም ምድር በአካባ የባሕር ሠላጤ ወደብ ወደሆኑት ወደ ኄጽ የንጋብርና ወደ ኤሳት ሄደ፤ ¹⁸ ንጉሥ ኪራም በሠላጤ መርከበኞች የሚነጻጽ በራሱ መኰንኖች የሚመሩ መርከቦችን ለሰሎሞን ልከሰት ነበር፤ እነርሱም ከሰሎሞን መኰንኖች ጋር በመሆን ወደ አፈር ምድር መጡ፤ ከዚያም ከዐሥራ አምሳት ሺ ኪሎ የሚበልጥ ወርቅ ለሰሎሞን ይዘውለት መጡ።

ምዕራፍ 9

የንግሥተ ሳባ ጉብኝትን በእየሩሳሌም

(1 ነገ. 10፡1-13)

¹ ንግሥተ ሳባ ስለ ሰሎሞን የሚነገረውን እስደናቂ ጥበብ ሁሉ ሰማች፤ ስለዚህ እስክጋሪ በሆኑ የእንቅስቃሴ ጥያቄዎች ልትፈትነው ወደ ኢየሩሳሌም መጣች፤ ወደ ኢየሩሳሌም ስትመጣም ብዙ የክብር አጃቢዎችን እስከተላ ሸቶ፤ የከበሩ ዕንቁዎችና እጅግ የበዛ ወርቅ በግመሎች አስጭና ነበር፤ ከሰሎሞንም ጋር በተገናኘች ጊዜ በልብዋ ያሰውን ጥያቄ ሁሉ አቀረበችላት፤ ² እርሷም ላቀረበችለት ጥያቄ ሁሉ መልስ ሰጠ፤ ሊተረጉምላት የተሳነውና ከእርሱ የተሰወረ ምንም ዐይነት እንቅስቃሴ አልነበረም። ³ ንግሥተ ሳባም ጥበብ የተሞላበትን የሰሎሞንን እነጋገር እዳመጠች፤ እርሱ ያሠራውንም ቤተ መንግሥት አየች፤ ⁴ በሰሎሞን ገበታ ላይ የሚቀርበውን የምግብ ዐይነት፤ የመኳንንቱ የመኖሪያ አካባቢዎች፤ የቤተ መንግሥቱን ሠራተኞች የሥራ እደረጃጀት፤ የደንብ ልብሳቸውንም ዐይነት፤ በግብጥ ጊዜ የሚያገባሉትን አላላፊዎችና በቤተ መቅደሱም የሚያቀርባቸውን መሥዋዕቶችን ሁሉ ተመሰክተች፤ በዚህም ሁሉ የተሰማት አደናቆት ከጠበቀችው በላይ ነበር።

፮ንጉሥ ሰሎሞንንም እንዲህ አለችው፡- “ሰለ እንተና በሰ ጥበብህ ታላቅነት በእገሬ ሳለሁ የሰ ጣሁት ሁሉ እውነት ነው፤⁶ ይሁን እንጂ እዚህ መጥቼ ሁሉን ነገር በወይኔ እስካየሁ ድረስ የተነ ገረኝን ሁሉ ለማመን አልቻልኩም ነበር፤ ታዲያ በጆሮዬ የሰማሁት በወይኔ ያየሁትን እኩሌታ እንኳ አልሰንንም፤ በእርግጥም ጥበብህና ሀብትህ በእገሬ ሳለሁ ከተነገረኝ በጣም ይበልጣል፤⁷ ዘወትር በእንተ ፈት በመገኘት ጥበብ የተሞላ በት ንግግርህን የሚሰሙ ሚስቶችህና እገልጋዮችህ እንዴት የታደሱ ናችው፤⁸ እምሳከህ እግዚ አብሔር ይመስለኝ፤ እርሱ እንተን ለመስ የእስራኤል ንጉሥ ሰማድረግ መልካም ፈቃዱ ሆኖ አል፤ በፍቅሩም እስራኤል ለዘላለም ጸንተ እንዲኖር ስለፈለገም ሕግና ፍትሕ ጸንቶ እንዲኖር ታደርግ ዘንድ መርጧል።”

፱ንግሥተ ሳባ ያመጣችውን ከአራት ሺ ኪሎ የሚበልጥ ወርቅ፣ እጅግ ብዙ ሽቶና የከ በረ ዕንቁ ገጽ በረከት እድርጋ ለሰሎሞን ሰጠችው፤ እርሱም ለሰሎሞን የሰጠችው የሽቶ ወይ ነት፣ ከዚያ በፊት ከቶ ታይተ የማይታወቅ ነው።

10 (ከአፈር ወርቅ ያመጡ የንጉሥ ኪራምና የንጉሥ ሰሎሞን ሰዎች ከዚያው ከአፈር የሰን ደል እንጨትና የከበረ ዕንቁ ለሰሎሞን አምጥተውለት ነበር፤¹¹ ሰሎሞንም የበንደሉን እንጨት የቤተ መቅደሱንና የቤተ መንግሥቱን ደረጃዎች እንዲሁም የመዘምራትን መበንቆና በገና አሠራበት፤ እነዚህን የመዘቃ መሣሪያዎች የመሰለ ከዚያ በፊት በይሁዳ ምድር ከቶ አልታየም።)

12 ንጉሥ ሰሎሞን ከተሰመደው የልግሥና በጦታው ጋር የሳባ ንግሥት የጠየቀችውን ሁሉ በጣት፤ ከዚህ በኋላ ንግሥተ ሳባ ከከብር አጃቢዎችዋ ጋር ወደ እገርዋ ተመልሳ ሄደች።

የንጉሥ ሰሎሞን ሀብት ብዛት
(1 ነገ. 10፡14-25)

13 ንጉሥ ሰሎሞን በየዓመቱ ሃያ ሦስት ሺ ኪሎ ያህል የሚመዝን ወርቅ ያገኝ ነበር፤¹⁴ ይህም ነጋዴዎች ከሚከፍሱት ተረጥ፣ ከንግድ ከሚገኘው ትርፍ፣ እንዲሁም ከወረብ ነገሥታትና ከእስራኤል ከፍላጎት ሀገር እስተዳዳሪዎች ከሚገባለት ግብር ጋር ተጨማሪ ነበር።

15 ንጉሥ ሰሎሞን እያንዳንዳቸው በባት ኪሎ በሚያህል ንጹሕ ወርቅ የተሰበሙ ሁለት መቶ ታላላቅ ጋሻዎችንና¹⁶ እያንዳንዳቸው ሦስት ኪሎ በሚያህል ንጹሕ ወርቅ የተሰበሙ ሦስት መቶ እነሱት ጋሻዎችን አሠርቶ ነበር፤ እነዚህንም ሁሉ ጋሻዎች “የሲዮን ደን” ተብሎ በሚጠራው እዳራሽ ውበጥ አኖራቸው።

17 እንዲሁም ንጉሥ ሰሎሞን ከዝሆን ጥርስ እንድትልቅ ዙፋን እሠርቶ በንጹሕ ወርቅ እበሰጠው፤¹⁸⁻¹⁹ ዙፋኑም ከታች ወደ ላይ መጣጫ የሆኑ በድብት ደረጃዎች ነበሩት፤ በእያንዳንዱም ደረጃ ጫፍ በግሬና በቀኝ እንዳንድ የአንበሳ ምበል ሲኖር በድምሩ የተቀረጹት የአንበሳ ምበሶች ዐሥራ ሁለት ነበሩ፤ ከዙፋኑ ጋር ተያይዞ ከወርቅ የተሠራ የእግር መረገጫም ነበረው፤ በሁለቱ የከንድ መደገፊያ ጫፎችም ሳይ እንዳንድ የአንበሳ ምበል ነበር፤ በሌላ በየትኛውም እገር መንግሥት ይህን የመሰለ ዙፋን ከቶ አልነበርም።

20 ንጉሥ ሰሎሞን የሚጠጣባቸው ዋንጫዎችና “የሊባኖስ ደን” ተብሎ በሚጠራው እዳራሽ ውስጥ የሚገኙት ዕቃዎች ሁሉ ከንጹሕ ወርቅ የተሠሩ ነበሩ፤ በሰሎሞን ዘመን መንግሥት ብር ከመብዛቱ የተነሣ ዋጋ እንዳለው ሆኖ እይቄጠርም ነበር።²¹ ሰሎሞን ከንጉሥ ኪራም መርከቦች ጋር በውቅያኖስ ላይ የሚገነቡ ሌሎች መርከቦችም ነበሩት፤ እነርሱም በየሦስት ዓመት ወርቅን፣ ብርን፣ የዝሆን ጥርስን፣ ጠጣዎችንና ዝንጆርዎችን ያመጡለት ነበር።

22 ንጉሥ ሰሎሞን በዓለም ከሚገኝ ከማንኛውም ንጉሥ ይበልጥ ሀብታምና ጥበበኛ ነበር፤²³ በመሳሪያ ዓለም የሚገኙ ሰዎችም ሁሉ እግዚአብሔር የበጠውን ጥበብ የሞላበትን ንግግር ይበሙ ዘንድ ወደ ሰሎሞን መምጣት ይፈልጉ ነበር።²⁴ ወደ እርሱም የሚመጡት ሁሉ የብርና የወርቅ፣ የልብበ፣ የጦር መሣሪያዎች፣ የሽቶ፣ የፈረቦችና የበቅሎዎች ስጦታዎችን ያመጡለት ነበር፤ ይህም በየዓመቱ የሚደረግ ነበር።

25 ንጉሥ ሰሎሞን ለሠረገላዎቹና ለፈረሶቹ እራት ሺ ጋጣዎች፣ እንዲሁም ዐሥራ ሁለት ሺ ፈረሶችን ነበሩት፤ ከእነርሱም ከፊሎን በኢየሩሳሌም፣ የቀሩትም ደግሞ በሌሎች ልዩ ልዩ ከተማዎች ተመድበው እንዲኖሩ አደረገ፤²⁶ ሰሎሞን ከኤፍሬጥስ ወንዝ እንሥቶ እስከ ፍልበጥኤም ምድርና እስከ ግብጽ ግዛት ዳርቻ ድረስ ያሉትን ነገሥታት ሁሉ ያበገብር ነበር፤²⁷ ሰሎሞን ዘመን መንግሥት በኢየሩሳሌም ብር እንደ ደንጋይ፣ የዝግባውም እንጨት ብዛት በይሁዳ ከረብታዎች ግርጌ በየትኛውም ስፍራ እንደሚበቅል ሾላ ይቈጠር ነበር።²⁸ ሰሎሞን ከግብጽና ከሌሎች እገርች ሁሉ ፈረሶችን ያበመጣ ነበር።

የሰሎሞን ዘመን መንግሥት ታሪክ ባጭሩ
(1 ነገ. 11፡41-43)

29 ሌላው የሰሎሞን ታሪክ ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ በነቢዩ ናታን ታሪክ፣ የሌሎች ተወላጅ

ጭንቆ በነቢዩ እኪያ ትንቢትና ስለ እስራኤል ንጉሥ ኢዮርብዓም ዘመነ መንግሥት ጭንቆ ጭንቆነረው በነቢዩ ዒዶ ራእይ ተመዝግቦ ይገኛል፤ ³⁰ በሎሞን መኖሪያውን በኢየሩሳሌም ሄድርኅ በመሳው እስራኤል ላይ አርባ ዓመት ነጮ፤ ³¹ ከዚያም በኋላ ሞተ፤ በዳዊት ከተግም ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ሮብዓም ነገሠ።

ምዕራፍ 10

በሰሜናዊ ግዛት የሚኖሩ
የእስራኤል ነገዶች ዐመፁ
(1 ነገ. 12፡1-20)

¹ ሮብዓም ወደ ሴኬም ሄደ፤ በዚያም እርሱን በማንገሥ የፈለጉ በእስራኤል በሚኖሩ ግዛት የሚኖሩ ሕዝብ ተሰብስበው ይጠብቁት ነበር፤ ² ከንጉሥ ስሎሞን በመሸሽ ወደ ግብጽ ኮብልሎ የነበረው የነባጥ ልጅ ኢዮርብዓም ይህን ወሬ በሰማ ጊዜ ከግብጽ ተመልሶ ወደ እገሩ ወደ እስራኤል መጣ፤ ³ እርሱንም በእስራኤል በሰሜናዊ ግዛት የሚኖሩ ነገዶች መልእክት ልከው እስጠሩት፤ ከእርሱም ጋር አብረው ወደ ሮብዓም በመቅረብ፤ ⁴ “እባክህ ስሎሞን በእኛ ላይ ከባድ የእገዛዝ ቀንበር ጭኖ አስጨንቅን ነበር፤ አሁን ይህን ከባድ ሸከም ብታቃልልንና ኑሮአችንን ብታሻሽልልን እንገዛልሃለን” አሉት።

⁵ ሮብዓምም “እኔም በጉዳዩ እንዳስብበት ጊዜ ሰጡኝ፤ ከሦስት ቀን በኋላም ተመልሳችሁኑ” አላቸው፤ ስለዚህ ሕዝቡ ተመልሰው ሄዱ።

⁶ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሮብዓም የአባቱ የበሎ ምን እማካሪዎች የነበሩትን ሽማግሌዎች በአንድነት ሰብሰቦ “እንግዲህ በዚህ ሕዝብ መልስ መስጠት እንድችል ምን ትመከሩኛላችሁ?” ሲል ጠየቃቸው።

⁷ ሽማግሌዎቹም “ሰዚህ ሕዝብ ደግነትን ብታሳያቸው፤ ሰጥቶታቸውም ተሰማሚ የሆነ መልስ በመስጠት ደስ ብታሰኛቸው፤ እነርሱ ዘወትር በታማኝነት ያሰግሉሃል” ሲሉ መሰሉ ሰት።

⁸ ሮብዓም ግን የሽማግሌዎቹን ምክር ቸል በማሰት ቀድሞ አብሮ አደጎቹ የነበሩትን፤ አሁን ደግሞ እማካሪዎቹ የሆኑትን ወጣቶች ጠርቶ፤ ⁹ “ላደርገው ስለሚገባኝ ነገር ምን ትመከሩኛላችሁ? የእገዛዝ ቀንበር እንዳቀልሳቸው ለጠየቁኝስ ሕዝብ ምን መልስ ልሰጣቸው?” ሲል ጠየቃቸው።

¹⁰ እነርሱም እንዲህ ሲሉ መሰሉለት፤ “እንተ የምትሰጣቸው መልስ ይህ ነው፡-

“የእኔ ታናሽ ጣት ከአባቴ ወገብ ይበልጥ ትወፍራለች! ¹¹ አባቴ በእናንተ ላይ ከባድ የእገዛዝ ቀንበር ጭኖባችሁ ነበር፤ እኔ ደግሞ ይኸው የእገዛዝ ቀንበር ይበልጥ እንዲከብድባችሁ አደርጋለሁ፤ ይኸውም እባቴ በአለንጋ ይገርፋችሁ ነበር፤ እኔ ግን እንደ ጌንጥ በሚኖደፍ ጅራፍ በመግረፍ አሠቃያችኋለሁ።”

¹² ከሦስት ቀን በኋላ ኢዮርብዓምና ሕዝቡ ሁሉ ሮብዓም በሰጣቸው ቀጠሮ መሠረት ተመልሰው ወደ እርሱ መጡ። ¹³ ንጉሥ ሮብዓምም ሽማግሌዎቹ የሰጡትን ምክር ውድቅ አድርጎ ሕዝቡን በማመናጨቅ መናገር ጀመረ፤ ¹⁴ ወጣቶቹም በሰጡት ምክር መሠረት “አባቴ በእናንተ ላይ ከባድ የእገዛዝ ቀንበር ጭኖባችሁ ነበር፤ እኔ ደግሞ ይኸው የእገዛዝ ቀንበር ይበልጥ እንዲከብድባችሁ አደርጋለሁ፤ አባቴ በአለንጋ ይገርፋችሁ ነበር፤ እኔ ግን እንደ ጌንጥ በሚኖደፍ ጅራፍ በመግረፍ አሠቃያችኋለሁ” ሲል መሰለላቸው። ¹⁵ ይህም የሆነበት ምክንያት ከሴሎ በመጣው በነቢዩ እኪያ እማካዶነት ስለ ነባጥ ልጅ ስለ ኢዮርብዓም እግዚአብሔር የተናገረው ቃል እንዲፈጸም ነው፤ ንጉሥ ሮብዓምም የሕዝቡን አሳብ ችላ በማለት ላይቀበል የቀረበትም ምክንያት ይኸው ነው።

¹⁶ ሕዝቡም ንጉሥ ሮብዓም ጥያቄአቸውን እንዳልተቀበላቸው በተገነዘቡ ጊዜ፤ “ዳዊትና ቤተሰቡ ይወገዱ! እነርሱ በእኛ ምንም እሳደረጉልንም! የእስራኤል ሕዝብ ሆይ! ወደ የቤትህ ሄድ! ሮብዓም ሰራሱ የሚበጀውን ያድርግ!” ሲሉ ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ጮኹ።

በዚህ ዐይነት ሁኔታ የእስራኤል ሕዝብ በሮብዓም ላይ ዐመፁ፤ ¹⁷ ሮብዓምም በይሁዳ ግዛት በሚኖሩት ሕዝብ ላይ ብቻ ነገሠ።

¹⁸ ከዚህም በኋላ ንጉሥ ሮብዓም የጉልበት ሥራ የሚሠሩ ገባሮች ጎሳፊ የነበረውን አዶጊራምን ወደ እስራኤላውያን እንዲሄድ ላከው፤ እነርሱ ግን በድንጋይ ወግረው ገደሉት፤ በዚህን ጊዜ ሮብዓም በፍጥነት ወደ ሠረገላው ገብቶ ወደ ኢየሩሳሌም በመሄድ አመሰጠ። ¹⁹ ከዚያን ጊዜም ጀምሮ የእስራኤል በሰሜናዊ ግዛት ሕዝብ በዳዊት ሥርወ መንግሥት ላይ ዐመፁ።

ምዕራፍ 11

ሸማዕያ የተናገረው የትንቢት ቃል
(1 ነገ. 12፡21-24)

¹ ንጉሥ ሮብዓም ወደ ኢየሩሳሌም በደረሰ ጊዜ ከይሁዳና ከብንያም ነገዶች የተውጣጡ አንድ መቶ ሰማኒያ ሺ ምርጥ ወታደሮችን ጠርቶ በአንድነት ሰበሰቡ፤ ይህንንም ያደረገበት ምክንያት የእስራኤልን ነገዶች ወጣቶ ግዛቱን

እንደነና በቀጥተኛ ሥር ስማድረግ ዐቅዶ ስለነ በር ነው።² ነገር ግን እግዚአብሔር ነቢዩ ሸማ ዕያን፣³ ለሮብም፣ እንዲሁም ለመላው የይሁዳና የብንያም ነገዶች ሕዝብ፣⁴ “ወንድሞቻችሁ በሆኑት በእስራኤል ሕዝብ ላይ አደጋ እትጣሉ፤ ሁላችሁም ወደየቤታችሁ ሂዱ፤ ይህ የሆነው በእኔ ፈቃድ ነው” ብሎ እንዲነግር እዘዘው፤ እነርሱም ሁሉ ለእግዚአብሔር ቃል ታዛዥዎች በመሆን በኢየሱስብም ላይ ሳይዘምቱ ወደየቤታቸው ተመልሰው ሄዱ።

ሮብም ከተማዎችን መሸገ

⁵ ሮብም መኖሪያውን በኢየሱስብም አድርጎ ስማቸው ከዚህ በታች ስተመስከተው ሰይሁዳና ለብንያም ከተማዎች ምሽጎችን ሠራ፤⁶ ከተማዎቹም ቤተልሔም፣ ዓጣም፣ ተቆዓ፣⁷ ቤትጹር፣ ሶኮ፣ ዐዱላም፣⁸ ጋት፣ ማራሻ፣ ዚዳ፣⁹ እዶራይም፣ ላኪሽ፣ ዐዜቃ፣¹⁰ ጸርዓ፣ አያሎንና ኬብሮን ተብለው የሚጠሩት ናቸው።¹¹ ሮብም እነዚህን ከተማዎች አጠንክሮ መሸገ፤ ለእያንዳንዳቸውም እንዳንድ የከተማ ኅላል ሾመ፤ በእያንዳንዳቸውም ውስጥ አህል፤ የወይራ ዘይትና የወይን ጠጅ፤¹² እንዲሁም ጋሻና ጦር እከማቸ፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ የይሁዳንና የብንያምን ግዛት በቀጥተኛ ሥር አደረገ።

ካህናትና ሌዋውያን ከእስራኤል ወደ ይሁዳ መጡ

¹³ ካህናትና ሌዋውያን ከመላው የእስራኤል ግዛት በደቡብ በኩል ወደሚገኘው ወደ ይሁዳ ግዛት መጡ፤¹⁴ ይልቁንም ሌዋውያን ወደ ይሁዳና ወደ ኢየሱስብም የመጡት የግጦሽ በታዎቻቸውና የቀረውንም ንብረታቸውን ሁሉ ትተው ነው፤ ምክንያቱም የእስራኤል ንጉሥ ኢየሱስብምና በእርሱ እግር የተተኩት ዝርያዎቹ ሌዋውያንን የእግዚአብሔር ካህናት ሆነው እንዲያገሰግሉ አልፈቀዱላቸውም ነበር።¹⁵ ኢየሱስብም በኮረብታዎች ላይ በሚገኙ የአረማዊ ማምሰኪያ ስፍራዎች የሚያገለግሉ፣ ለአጋሃንትና እርሱ ራሱ በኮርማዎች እምሳል ሰሠራቸው ጣዖታት የሚሰግዱ የራሱን ካህናት ሾሞ ነበር፤¹⁶ ከዚህም የተነሣ የእስራኤል አምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን በቅን መንፈስ ለማምሰክ የፈሰኑ ከመላው የእስራኤል ነገዶች የተውጣጡ ብዙ ሕዝብ የቀድሞ አባቶቻቸው እምላክ ስሆነው ለእግዚአብሔር መሥዋዕት ስማቅረብ ሌዋውያኑን ተከትለው ወደ ኢየሱስብም መጡ።¹⁷ ይህም ሁኔታ የይሁዳን መንግሥት አጠናክረ፤ ሦስት ዓመት ሙሉም የሰሎሞንን ልጅ ሮብምን ረዱ፤ የንጉሥ ዳዊትንና የን

ጉሥ ሰሎሞንን መንገድ ተከትለው በሰላም ናሩ።

የሮብም ቤተሰብ

¹⁸ ሮብም ማሐላት ተብላ የምትጠራ ቤት አገባ፤ የእርሱም አባት ያሪምት የተባለው የዳዊት ልጅ ሲሆን፣ እናትዋ አቢሃይል ተብላ የምትጠራ የእሴይ የልጅ ልጅ የኤሊአብ ልጅ ናት፤¹⁹ ማሐላትም ይዑሽ፣ ሸማርያና ዛሃም ተብለው የሚጠሩትን ሦስት ወንዶች ልጆች ለሮብም መለደችሉት፤²⁰ ቆየት ብሎም ሮብም፣ ማዕከ ተብላ የምትጠራውን የአቤሴሎምን ልጅ አግብቶ አቢያ፣ ዓታይ፣ ዚዛና ሹሎሚት ተብለው የሚጠሩ አራት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤²¹ ሮብም በጠቀላላ ዐሥራ ስም ንት ሚስቶችና ስልሳ ቀብቶች ነበሩት፤ ከእነርሱም ሃያ ስምንት ወንዶችና ስልሳ ሴቶች ልጆችን ወለደ፤ ከሚስቶቹና ከቀብቶቹ ሁሉ ማዕከን እብልጦ ይወድድ ነበር፤²² እንዲሁም ከልጆቹ ሁሉ ከማዕከ የተወለደውን አቢያን አብልጦ ይወድድ ነበር፤ ስለዚህ በእርሱ እግር ተተክቶ እንዲነግሥ አቢያን መረጠ።²³ ሮብም ጥበብ በተሞላ አኳኋን ለወንዶች ልጆቹ ኅላፈኑትን በመስጠት በተመሸጉት የይሁዳና የብንያም ከተማዎች ሁሉ ላይ ሾማቸው፤ የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ በሰጋሥነት አደራጀላቸው፤ ከብዙ ሚስቶችም ጋር አጋባቸው።

ምዕራፍ 12

ግብጽ ይሁዳን ወረረች
(1 ነገ. 14፡25-28)

¹ ሮብም የመንግሥቱን ሥልጣን ካጠናከረ በኋላ እርሱና የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ የእግዚአብሔርን ሕግ ተወ፤² ለእግዚአብሔር የነበራቸውን ታማኝነት በማንደላቸውም ሮብም በነገሠ በአምስተኛው ዓመት ቅጣት ደረሰባቸው፤ የግብጽ ንጉሥ ሺሻቅ፣³ አንድ ሺ ሁለት መቶ ሠረገላዎችን፣ ስልሳ ሺ ፈረሰዎችንና ብዛታቸው ሊቋጠር የማይቻል ወታደሮችን ይዞ በኢየሱስብም ላይ አደጋ ጣለ፤ በሺሻቅም ሠራዊት ውስጥ ሊቢያውያን፣ ሱካውያንና ኢትዮጵያውያን ነበሩ፤⁴ ንጉሥ ሺሻቅ የተመሸጉትን የይሁዳ ከተማዎች ወርሮ ያዘ፤ እስከ ኢየሱስብምም ድረስ ገሥጣም መጣ።

⁵ ከዚህ በኋላ ነቢዩ ሸማዕያ ሺሻቅን በመሩራት በኢየሱስብም በእንድነት ተሰብስበው ወደ ነበሩ ወደ ንጉሥ ሮብምና ወደ ይሁዳ መሪዎች ሄዶ “እግዚአብሔር ‘እኔ’ ስለተዋቸሁ እነሆ እኔም በሺሻቅ እጅ እንድትወድቁ ትቻችኋለሁ” ይላችኋል” አላቸው።

፩ ንጉሥ ሮብሳምና የይሁዳ መሪዎችም ኃጢአት መሥራታቸውን በማመን “እግዚአብሔር የሚያደርገው ነገር ሁሉ ትክክል ነው” አሉ።

፪ እግዚአብሔርም ራሳቸውን እንዳዋረዱ ብዩ ጊዜ ነቢዩ ሸማዕያን እንደገና እንዲህ አለው፡ “እነሆ በደላቸውን እምነው ራሳቸውን ሰላዋረዱ አላጠፋቸውም፤ ሺሻት እደጋ በሚጥልባቸው ጊዜ ፈጥኜ በመታደግ አድናቸዋል። በኢየሩሳሌምም ላይ ቀጣዩን ሙሉ በሙሉ አላወርድም፤ ፩ይሁን እንጂ በእኔ መገዛትና በምድር ነገሥታት መገዛት መካከል ያለውን ልዩነት ይገነዘቡ ዘንድ ሺሻት ድል አድርጎ ይገዛቸዋል።”

፫ ስለዚህ ንጉሥ ሺሻት በድል እድራጊነት ወደ ኢየሩሳሌም ገብቶ በቤተ መቅደስና በቤተ መንግሥት የነበረውን ህብት ሁሉ፤ ንጉሥ ስሎሞን ከወርቅ ያሠራቸውን ጋሻዎች ጭምር ዘርፎ ወሰደ፤ ¹⁰ ንጉሥ ሮብሳም ሺሻት በወሰዱት ጋሻዎች ምትክ ሌሎች ጋሻዎችን ከነሐስ አሠርቶ የቤተ መንግሥቱን ቅጽር በሮች በሚጠብቁ የዘበኞች እለቆች ጎላፊነት እንዲቀመጡ አደረገ፤ ¹¹ ንጉሡ ወደ ቤተ መቅደስ በመጣ ቅጥር ዘበኞቹ እነዚህን ጋሻዎች አንግበው ያጅቡታል፤ ንጉሡ ከሄደ በኋላም መልሰው በዘበኞች ክፍል ውስጥ ያኖሩአቸው ነበር፤ ¹² ንጉሥ ሮብሳም በደሉን እምኖ ራሱን ሰላዋረደ የእግዚአብሔር ቅጣት ሙሉ በሙሉ ጉዳት አላደረሰበትም፤ እንዲያውም በይሁዳ ሁሉ ነገር መልካም ሆነ።

የሮብሳም ዘመን መንግሥት ታሪክ ባጭሩ

¹³ ሮብሳም መኖሪያውን እግዚአብሔር ይመለከባት ዘንድ ከመላው የእስራኤል ግዛት መካከል በመረጣት በኢየሩሳሌም ከተማ አድርጎ ዐሥራ ሰባት ዓመት ገዛ፤ የመንግሥቱ ገም ሥልጣን አጠናከረ፤ እርሱም በነገሡ ጊዜ ዕድሜው አርባ አንድ ዓመት ነበር፤ የሮብሳም እናት ናዕማ ተብላ የምትጠራ የሆኑትን አገር ተወላጅ ነበረች፤ ¹⁴ ሮብሳም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማወቅ ጥረት ባለማድረጉ ክፉ ነገር ሠራ።

¹⁵ ንጉሥ ሮብሳም ያደረገው ነገር ሁሉ ከመጀመሪያ አስከ መጨረሻ እንዲሁም የቤተሰቡ ታሪክ በነቢዩ ሸማዕያና በነቢዩ ዒዶ ታሪክ መጻሕፍት ተመዝግቦ ይገኛል፤ ሮብሳምና ኢዮርብም ባለማቋረጥ ዘወትር ይዋጉ ነበር፤ ¹⁶ ሮብሳም ሞተ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘው በነገሥታት መካነ መቃብርም ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ እቢያ ነገሠ።

ምዕራፍ 13

አቢያ በኢዮርብም ላይ

ያደረገው ጦርነት

(1 ነገ. 15፡1-8)

፩ ኢዮርብም በእስራኤል ላይ በነገሠ በዐሥራ ስምንተኛው ዓመት፤ አቢያ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ ² መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሦስት ዓመት ነገሠ፤ እናቱ ሚካያ ተብላ የምትጠራ የኒብሳ ከተማ ተወላጅ የሆነ የኦራኤል ልጅ ነበረች።

በአቢያና በኢዮርብም መካከል የከረረ ጦርነት ተነሥቶ ነበር፤ ³ በዚህ ጊዜ አቢያ አራት መቶ ሺ ሠራዊት ይዞ ሲዘምት፤ ኢዮርብም ደግሞ ስምንት መቶ ሺ ወታደሮችን እስሰልፎ ጦርነት ገጠመው።

⁴ ከዚህ በኋላ እቢያ ኮረብታማ በሆነ በኤፍ ሬም እገር ወደሚገኘው ወደ ጸማራይም ተራራ ወጥቶ ቆመ፤ ድምፁን ከፍ በማድረግም ለኢዮርብምና ለእስራኤላውያን በሙሉ እንዲህ አለ፡ “እኔህ አድምጡኝ፤ ፩ዊትኛ ዝርያዎቼ በእስራኤል ላይ ለዘለለም እንደሚነግሡ የእስራኤል እምላክ የሆነ እግዚአብሔር ከዳዊት ጋር የማይሻር ቃል ኪዳን መግባቱን አታውቁምን? ⁵ ይህ ሆኖ ሳለ የሰሎሞን አሽከር የሆነው የነባዋ ልጅ ኢዮርብም በጌታው በሰሎሞን ላይ በመፀ። ⁷ ዘግየት ብሎም ኢዮርብም የማይረቡ ወሮበሎችን ሰበሰበ፤ እነርሱም በዕድሜው ማነስና በዕውቀት ያልበሰሰ በመሆኑ ሲቋቋማቸው የማይችሉትን የሰሎሞንን ልጅ ሮብሳምን ተቃወሙት፤ ⁸ አሁንም እናንተ እግዚአብሔር ሰዳዊት ዝርያዎች የሰጠውን የመንግሥት ሥልጣን በመድፈር ለመቃመብ አቅዳችኋል፤ ይህ ዕቅዳችሁ ግቡን እንዲመታ ለማድረግም እጅግ ብዙ የሆነ የጦር ሠራዊት አስሰልፋችኋል፤ ለእናንተ እማልከት እንዲሆኑ ኢዮርብም ከወርቅ ያሠራቸውን የኮርማ ምስሎች ይዛችሁ መጥታችኋል። ⁹ የእግዚአብሔር ካህናት የሆኑትን የእርዳን ዝርያዎችና ሌዋውያንን አባረራችሁ፤ በእነርሱም ምትክ ሌሎች ሕዝቦች እንደሚያደርጉት ሁሉ ለራሳችሁ ካህናትን ሸማችኋል፤ አንድ ኮርማ ወይም ሰባት በጎች ይዞ ወደ እናንተ የሚመጣውን ማንኛውንም ሰው ሐሰተኞች ለሆኑት እማልከቶቻችሁ ካህን አድርጋችሁ ትሸማላችሁ።

¹⁰ “እኛ ግን አሁንም እግዚአብሔር አምላክን እናመልካለን፤ ከእርሱም ፈቀቅ አላልንም፤ የእርዳን ዝርያዎች የሆኑ ካህናትም እግዚአብሔርን ማገልገላቸውን እላቋረጠም፤ ሌዋውያንም እንደ ወትሮው ሁሉ ካህናትን ይረዳሉ፤ ¹¹ በየቀኑ ጠዋትና ማታ ዕጣንና ሙሉ በሙሉ

የሚታጠሰውን የአንስባት መሥዋዕት ስእግዚአብሔር ያሳርጋታል፤ ስሥርዓቱ መሠረት በነጻው ገበታም ላይ የመሳ ገብስት ያቀርባሉ፤ ዘወትር ማታ ማታም ከወርቅ በተሠራው መቅረዝ ላይ ያሉትን ቀንዲቶች ያበራሉ፤ እኛ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንፈጽማለን፤ እናንተ ግን እግዚአብሔርን ትታችኋል።¹² የእኛ መሪ ራሱ እግዚአብሔር ነው፤ የእግዚአብሔር ካህናትም መሰከት ሰመንፋት ተዘጋጅተው እዚህ ከእኛ ጋር ይገኛሉ፤ እነርሱ መሰከት መንፋት እንደ ጀመሩም እኛ በእናንተ ላይ ጦርነት እንከፍታለን፤ ስለዚህ የአስራሌል ሕዝብ ሆይ! ከቶ ድል ማድረግ ስለማትችሉ፤ የቀድሞ እባቶቻችሁ አምላክ ከሆነው ከእግዚአብሔር ጋር ጦርነት አትግጠሙ።¹³

¹³ በዚህ ጊዜ ኢየሩብሳም ከሠራዊቱ ከፊሉን ከይሁዳ ሠራዊት በስተጀርባ በማድፈጥ አደጋ እንዲጥሉ ቢልዙ፤ የቀሩትን ደግሞ የይሁዳን ሠራዊት ፈት ሰፊት እንዲገጥሙላቸው አደረገ።¹⁴ አይሁዳውያን ዙሪያውን ተመልከተው መከበባቸውን ባዩ ጊዜ እንዲረዳቸው ወደ እግዚአብሔር ጮኹ፤ ካህናቱም መሰከት ነፋ፤¹⁵ አይሁዳውያንም ከፍ ባለ ድምፅ እየጮኹ፤ በንጉሥ አቢያ መሪነት አደጋ ጣሉ፤ እግዚአብሔርም ኢየሩብሳምንና የአስራሌልን ሠራዊት ድል አደረገ፤¹⁶ አስራሌላውያንም ከአይሁዳውያን ፈት ሸቹ፤ እግዚአብሔር አስራሌላውያንን ለይሁዳ ሕዝብ አሳልፎ ሰጣቸው፤¹⁷ አቢያና ሠራዊቱ አስራሌላውያንን ድል አድርገው ከፍ ያለ ጉዳት አደረሱባቸው፤ በዚህ ጦርነት ከአስራሌል ምርጥ ወታደሮች ግማሽ ሚሊዮን ተገደሉ።¹⁸ የይሁዳም ሕዝብ የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ስለታመኑ በአስራሌል ላይ ድልን ተቀዳጁ።

¹⁹ አቢያ የኢየሩብሳምን ሠራዊት አሳደደ፤ ከኢየሩብሳም ከተማዎች መካከልም ቤትኤልን፤ ይሻናንና ዔፍሮንን በእካባቢያቸው የሚገኙትን መንደሮች ጭምር በድል አድራጊነት ያዙ፤²⁰ ከዚያም በኋላ ኢየሩብሳም በአቢያ ዘመነ መንግሥት ጎይሉን ሊያንወራ አልቻለም፤ በመጨረሻም እግዚአብሔር በሞት ቀሠፈው።²¹ እዚያ ግን ይበልጥ እየበረታ ሄደ፤ ዐሥራ አራት ሚስቶችን አግብቶ ሃያ ሁለት ወንዶች ልጆችንና ዐሥራ ስድስት ሴቶች ልጆችን ወለደ፤²² የቀረው የንጉሥ አቢያ ታሪክ፤ እርሱ የተናገራቸው ቃላትና ያከናወነው ሥራ ሁሉ በነቢዩ ዒዲ የታሪክ መጽሐፍ ውስጥ ተመዝግቦ ይገኛል።

ምዕራፍ 14

የይሁዳ ንጉሥ አሳ

ኢትዮጵያውያንን ድል አደረገ

¹ ንጉሥ አቢያ ሞተ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘውም በንጉሥታት መካኒ መቃብር ተቀበረ፤

በእርሱም አግር ተተክቶ ልጁ አሳ ነገሠ፤ በአሳም ዘመነ መንግሥት በምድሪቱ ላይ ሰዐሥር ዓመት ሰላም ሆነ፤² አሳ መልካምና ቅን የሆነውን ነገር በማድረግ አምላኩን እግዚአብሔርን ደስ አሰሰ፤³ ባዕዳን መሠዊያዎችንና በኩረብታዎች ላይ የነበሩትን አረማውያን የማምሰኪያ ስፍራዎችን አሰወገደ፤ ሰማምሰኪያ የተሠሩ የድንጋይ ዐምዶችን ሰባበረ፤ እጄ ተብላ የምትጠራውን የሴት አምላክ ምስሎችን አንከታከተ ጣለ፤⁴ አሳ የይሁዳ ሕዝብ የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ የሆነውን የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዲፈጽሙ፤ ሕጉንና ትእዛዛቱን እንዲጠብቁ አበዘ፤⁵ አረማውያን የማምሰኪያ ስፍራዎችንና ዕጣን የሚታጠንባቸውን መሠዊያዎች ከይሁዳ ከተማዎች ሁሉ ሰላሰወገደ በእርሱ ዘመነ መንግሥት ሰላም ሰፈነ፤⁶ ለይሁዳ ከተሞች ምንኝችን ሠራ፤ እግዚአብሔር ሰላም ሰሰሰውም ለብዙ ዘመን በአገሪቱ ጦርነት አልነበረም፤⁷ አሳ የይሁዳን ሕዝብ እንዲህ አሳቸው፡ “ግንቦችን፤ ቅጽሮችንና በብረት መወርወሪያ የሚዘጉ የቅጽር በሮችን በመሥራት ከተሞቻችንን እንመሽግ፤ የአምላካችንን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ስላፈጸምን እነሆ ምድሪቱ በቀጥተኛችን ሥር ናት፤ እግዚአብሔር ጠብቆናል፤ በሁሉም አቅጣጫ የሰላም ዋስትና ሰጥቶናል።” ሕዝቡም ከተሞችን መሸጉ፤ በላጸጉም፤⁸ ንጉሥ አሳ ታላላቅ ጋሻና ጦር የታጠቁ ሦስት መቶ ሺ ሠራዊት ከይሁዳ፤ ታናናሽ ጋሻና ቀስት የያዙ ሁለት መቶ ሰማኒያ ሺ ሠራዊት ከብንያም ነበሩት፤ እነዚህ ሁሉ በሚገባ የሠሰጡ ጀግኖች ወታደሮች ነበሩ።

⁹ ዜራሕ ተብሎ የሚጠራ ኢትዮጵያዊ አንድ ሚሊዮን ወታደሮችና ሦስት መቶ ሠረገሳዎች ይዞ ይሁዳን ለመወረር እስከ ማሬሻ ገሥላም መጣ፤¹⁰ አሳም ጦርነት ሊገጥመው ወጣ፤ ሁሉ ተም ወገኖች ማሬሻ አጠገብ በሚገኘው በጸፋታ ሸለቆ ቦታ ቦታቸውን በመያዝ ሰውጊያ ተዘጋጁ፤¹¹ በዚህ ጊዜ አሳ ወደ አምላኩ ወደ እግዚአብሔር እንዲህ ቢል ጸለየ፡ “እግዚአብሔር ሆይ! ጎያሉንም ሠራዊት ሆነ ደካማውንም የመርዳት ችሎታ አለህ፤ አምላካችን እግዚአብሔር ሆይ! በአንተ ስለተማመንን እነሆ ይህን ብዙ ሠራዊት ለመውጋት መሞተናልና አባዛህ እርዳን፤ እግዚአብሔር ሆይ! አንተ አምላካችን ነህ፤ አንተን ማሸነፍ የሚችል ማንም የለም።”

¹² ከዚህ በኋላ አሳና የይሁዳ ሠራዊት በኢትዮጵያ ሠራዊት ላይ አደጋ ጣሉ፤ እግዚአብሔርም የኢትዮጵያን ሠራዊት ድል አደረገ፤ ኢትዮጵያውያንም ሸቹ፤¹³ አሳና ሠራዊቱም አስከገራረ ድረስ አሳደዱላቸው፤ ከኢትዮጵያ ሠራዊት ብዙ ሰዎች ሰላሰቁ፤ ሠራዊቱ እንደገና

ተንሠራርቶ ሊዋጋ አልቻለም¹³። በዚህም ሀይ ነት ሁኔታ ኢትዮጵያውያን በእግዚአብሔርና በሠራዊቱ ድል ሆኑ፤ የንጉሥ አሳ ሠራዊትም እጅግ የባዛ ምርኮ ወሰዱ፤¹⁴ በዚያ እካባቢ የነበሩ ሕዝቦች እግዚአብሔር ባደረገው ነገር እጅግ ተሸብረው ነበር፤ የእሳም ሠራዊት በጎራር ዙሪያ የነበሩትን ከተማዎች ሁሉ ደመሰሱ፤ ከተማዎችንም ሁሉ በመዝረፍ ብዙ ምርኮ ወሰዱ፤¹⁵ እንዲሁም በአንዳንድ እረኞች ስፈር ላይ እደጋ በመጣል ብዙ በንችን፤ ፍየሎችንና ግመሎችን ማረኩ፤ ከዚህም በኋላ ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሰው ሄዱ።

ምዕራፍ 15

ንጉሥ አሳ ያደረገው መሻሻል

¹ የእግዚአብሔር መንፈስ በዶድል ልጅ በዐዛርያስ ላይ ወረደ፤² ዐዛርያስም ከንጉሥ አሳ ጋር ለመገናኘት ሄደ እንዲህ አለው፡ “ንጉሥ አሳ ሆይ! እድምጠኝ! እናንተም የይሁዳና የብንያም ሕዝብ ሁሉ ስሙኝ! እናንተ ከእግዚአብሔር ጋር እስከሆናችሁ ድረስ እርሱም ከእናንተ ጋር ይሆናል፤ ከፈለጋችሁትም ታገኙላችሁ፤ ብትተውት ግን ይተዋቸኋል፤³ የእስራኤል ሕዝብ ለብዙ ዘመን ያለ አውነተኛ አምላክ፤ ያለ ሕግና ያለ አስተማሪ ካህን ይኖሩ ነበር፤⁴ መከራ በደረሰባቸው ጊዜ ግን የእስራኤል አምላክ ወደሆነው ወደ እግዚአብሔር ፊታቸውን መልሰው ፈለጉት፤ አገኙትም፤⁵ በዚያን ጊዜ በየስፍራው ሁሉ ሁከትና ሽብር ስለነበር በሰላም ወጥቶ የሚገባ ማንም አልነበረም፤⁶ እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ሽብርና መከራ ያመጣባቸው ስለነበር አንዱ እገር ሌላውን እገር፤ እንዲሁ ከተማ ሌላውን ከተማ በመጨቁን ያሠቃ የእነሱ ነበር፤⁷ እናንተ ግን በርቱ፤ ተስፋም አትቀረጡ፤ ለምትሠሩት መልካም ሥራም ዋጋ ታገኛላችሁ።”

⁸ አሳ የዶድል ልጅ ዐዛርያስ የተናገረውን የትንቢት ቃል በሰማ ጊዜ ተበረታታ፤ በይሁዳና በብንያም ምድር እንዲሁም እርሱ ማርኮ በያዘቸው ኮረብታማ በሆነው በኤፍሬም ግዛት በሚገኙት ከተማዎች ያሉትን አስጸያፊ ጣዖታት ሁሉ አስወገደ፤ በቤተ መቅደሱ ቅጽር ግቢ ውስጥ ቆሞ የነበረውን የእግዚአብሔርን መሠዊያ አደሰ።

⁹ እግዚአብሔር ከንጉሥ አሳ ጋር መሆኑን ሰላየ፤ ከኤፍሬም፤ ከምናሴና ከስምያን ነገዶች የሆኑ ብዙ ሰዎች ወደ አሳ መጥተው በግዛቱ ውስጥ ይኖሩ ነበር፤ እሳም እነዚህን ሰዎች ቡሉ፤ እንዲሁም መላው የይሁዳና የብንያም ሕዝብ ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመጡ ትእዛዝ አለ

ተላለፈ፤¹⁰ እነርሱም አላ በነገሠ በዐሥራ እምስተኛው ዓመት፤ በምስተኛው ወር በኢየሩሳሌም ተሰበሰቡ፤¹¹ እነርሱ ይዘውት ካመጡት ምርኮም በዚያን ቀን ሰባት መቶ በራዎችና ሰባት ሺ በጎች ለእግዚአብሔር መሥዋዕት አቀረቡ፤¹² የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን በፍጹም ልባቸውና በፍጹም ነፍሳቸው ያመልኩትም ዘንድ በመስማማት ቃል ኪዳን ገቡ፤¹³ እግዚአብሔርን የማያመልክ ማንም ወጣት ወይም ሽማግሌ፤ ወንድ ወይም ሴት ቢሆን በሞት የሚቀጣ መሆኑን በመሐሳ ቃል ወሰኑ፤¹⁴ የገቡትን ቃል ኪዳን የሚጠብቁ መሆናቸውንም በማረጋገጥ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው በእግዚአብሔር ስም ማሉ፤ ከዚህም በኋላ በጥሩምባና በቀንደ መለከት ድምፅ ታጅበው በሆታና በእልልታ ደስታቸውን ገለጡ።¹⁵ የይሁዳ ሕዝብ ሁሉ በፍጹም ልባቸው ይህን ቃል ኪዳን ስለገቡ ደስ ተሰኝተው ነበር፤ እግዚአብሔርንም በደስታ ያመልኩ ነበር፤ እግዚአብሔርም ከእነርሱ ጋር በመሆን በዙሪያቸው ሁሉ ሰላም እንዲኖር አደረገላቸው።

¹⁶ እያቱ ማዕከ አጄራ ተብላ የምትጠራ የሴት አምላክ አስጸያፊ ምስል ሰላቆመች ንጉሥ አላ ከእቱጊነትዋ ሻራት፤ ምስሉንም ሰብላብሮ አደቀቀው፤ ሰብርባራውንም በቋድሮን ሸለቆ አቃጠለው፤¹⁷ ምንም እንኳ አሳ በምድሪቱ ላይ የነበሩትን የአረማውያን ማምለኪያ ስፍራዎች ሙሉ በሙሉ ባይደመሰላቸውም፤ እስከ ሕይወቱ ፍጻሜ ድረስ ለእግዚአብሔር ታማኝ ሆነ፤¹⁸ እባቱ እቢያ ለእግዚአብሔር የተለዩ ያደረጋቸውን ዕቃዎች ሁሉ፤ እንዲሁም አሳ ራሱ ለእግዚአብሔር የተለዩ ያደረጋቸውን ከወርቅና ከብር የተሠሩትን ዕቃዎች በሙሉ በቤተ መቅደሱ ውስጥ አኖራቸው፤¹⁹ አላ እስከ ነገሠበት እስከ ሠላላ አምስተኛው ዓመት ድረስ በእገራቱ ላይ ጦርነት አልነበረም።

ምዕራፍ 16

በይሁዳና በእስራኤል መካከል የተደረገ ጦርነት (1 ነገ. 15፡17-22)

¹ አሳ በይሁዳ ላይ በነገሠ በሠላላ ስድስተኛው ዓመት፤ የእስራኤል ንጉሥ ባዕሻ ይሁዳን ወረረ፤ ወደ ይሁዳ ማንም እንዳይገባ፤ ከይሁዳም ማንም አንዳይወጣ ለማድረግ ራማን መመሽግ ጀመረ፤² ስለዚህም አሳ ከቤተ መቅደሱና ከቤተ መንግሥቱ ግምጃ ቤት ብርና ወርቅ በማውጣት በደማስቆ ያኖር ለነበረው ለሶርያው ንጉሥ ቢንህዳድ ስጦታ አድርጎ ላከለት፤ ከስጦታውም ጋር እንዲህ የሚል መልእክት ነበረ፡

^{3*} 14፡13 ብዙ ሰዎች ስለሉቱ ሠራዊቱ እንደገና ተንሠራርቶ ሊዋጋ አልቻለም ፡- ወይም “ፈጽመው እስኪጠፉ ድረስ ወደቀው”
^{4*} 15፡8 የዶድል ልጅ ዐዛርያስ ፡- ወይም “የዶድል”

3 “የእኔ እባትና የእንተ አባት ያደርጉት በነበረው ዐይነት በመካከላችን የሰምምነት ውል እና ድርግ፤ ይህም ብርና ወርቅ ለእንተ የሳኩልህ ገጸ በረከት ነው፤ ስለዚህ የእስራኤል ንጉሥ ባዕሻ ወታደሮቹን ከግዛቱ ያስወጣ ዘንድ እንድትረዳኝ ቀደም ቢል ከእርሱ ጋር ያደረግኸውን የሰምምነት ውል አሁን እንድታፈርስው እልም ንሃልሁ።”

4 ንጉሥ ቢንህዳድም እሳ ባቀረበበት አሳብ በመስማማት የጦር አዛዥዎቹንና ሠራዊቱን ልኮ በእስራኤል ከተማዎች ላይ እደጋ እንዲጥሉ እደረገ፤ ሠራዊቱም ዒዮን፣ ዳን፣ አቤል ቤትግዕዝ ተብሎ የሚጠሩትን ከተማዎችና በንፍታሉም ግዛት ስንቅና ትጥቅ የሚቀመጥባቸውን ከተማዎች ሁሉ በድል እድራጊነት ያዙ፤ ንጉሥ ባዕሻ ይህን በሰማ ጊዜ ራማን ለመመሸግ የጀመረውን ሥራ ተወ፤ 6 ከዚህ በኋላ ንጉሥ አሳ ሰዎችን ከመሳ ይሁዳ ስብሰቦ ንጉሥ ባዕሻ ራማን ለመመሸግ ይጠቀምበት የነበረውን ድንጋይና እንጨት ሁሉ ከዚያ እንዲያመጡ አዘዛቸው፤ እነርሱም ድንጋዩንና እንጨቱን ሁሉ ከራማ እምጥተው የጌባዕናና የምጽጳን ከተማዎች መሸጉባቸው።

ነቢዩ ሐናኒ

7 በዚያን ጊዜ ነቢዩ ሐናኒ ወደ ንጉሥ እሳ መጥቶ እንዲህ ለሰው፡ “በእምሳከህ በእግዚአብሔር በመተማመን ፈንታ በሰርያ ንጉሥ ሰበተማ መንህ የእስራኤል” ሠራዊት ከእጅህ እምልጦ እል፤ 9 ኢትዮጵያውያንና ሊቢያውያን ብዙ ሠራዊት፣ ሠረገሳዎችና ፈረስኞች አልነበሩትም? ይሁን እንጂ በዚያን ጊዜ አንተ በእግዚአብሔር ስስታመንህ እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ ድልን እንድትቀዳጅ አደረገህ። 9 እግዚአብሔር መሳውን ዓለም እተኩሮ በመመልከት በሙሉ ልባቸው በእርሱ ለሚተማመኑት ሁሉ ብርታትን ይስጣቸዋል፤ እንግዲህ አንተ የሞኝ ነት ሥራ ስለፈጸምህ ከእንግዲህ ወዲህ ጦርነት አይሰደህም።” 10 ይህ እነጋገር አሳን እጅግ ሰላሰቂጣው ነቢዩን በብረት ሰንሰሰት አስሮ ወህኒ እሰገባው፤ ከዚህም ጊዜ እንገዛቱ ንጉሥ እሳ ከሕዝቡ መካከል እንዳንዶቹን በጭካኔ ማን ገሳታት ጀመረ።

የአሳ ዘመን መንግሥት ፍጻሜ
(1 ነገ. 15፡23-24)

11 በአሳ ዘመን መንግሥት ከመጀመሪያ እሰከ መጨረሻ የተፈጸሙ ድርጊቶች ሁሉ በይሁዳና በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጻሕፍት ተመሰግጠው ይገኛሉ፤ 12 እሳ በነገሡ በሠላሳ ዘጠነ ኛው ዓመት በእግሩ ላይ በደረሰበት ጽኑ

ሕመም ምክንያት ሽባ ሆኖ ነበር፤ ይህም ሆኖ ሳለ እንኳ የባብ መድኃኒቶችን እንጂ የእግዚአብሔርን ዕርዳታ አልፈለገም፤ 13 ከሁለት ዓመት በኋላም ሞተ፤ 14 ራሳውም በልዩ ቅመማ ቅመምና በሽቶ ታሽቶ እርሱ ራሱ በዳማት ከተማ ከአሰት አስፈልፍሎ ባሠራው መታብር ተቀበረ፤ ስለ ከብሩም ብዙ እንጨት ከምረው በማንደድ ታላቅ ሐቅሶ አደረጉለት።

ምዕራፍ 17

ኢዮሣፍጥ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ

1 ኢዮሣፍጥ በአባቱ በእሳ እግር ተተክቶ ነገሠ፤ እስራኤልንም ለመውጋት ጎይቱን አጠና ከረ፤ 2 በተመሸጉት የይሁዳ ከተማዎችና በየገጠሩ ሁሉ እንዲሁም እባቱ ንጉሥ እሳ ድል አድርጎ በያዛቸው በሌፍራም ግዛት ባሉት ከተማዎች ሁሉ ወታደሮቹን አስፈረ፤ 3 ኢዮሣፍጥ አባቱ በዘመነ መንግሥቱ መጀመሪያ ላይ የነበረውን የዳዊትን መልካም ምሳሌነት ስለተከተለና በዓል ተብሎ የሚጠራውን ጣዖት ስላላመሰከ እግዚአብሔር ባረከው፤ 4 ኢዮሣፍጥ የአባቱ እምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን አገልገለ፤ ትእዛዛትንም ጠበቀ፤ የእስራኤል ነገሥታት ያደርጉት የነበረውንም ዐይነት ከፋ ሥራ ከቶ አልፈጸመው፤ 5 ስለዚህ እግዚአብሔር የኢዮሣፍጥ መንግሥት በይሁዳ ላይ እንዲጸና አደረገ፤ የይሁዳ ሕዝብ ሁሉ ልዩ ልዩ ገጸ በረከት ያመጡ ልት ስለነበረም እጅግ የበጸጸና የከበረ ሆነ፤ 6 እግዚአብሔርን በፍጹም ልኮ አገልገለ፤ ከዚህም በላይ በኮረብታዎች ላይ የሚገኙትን እረማውያን የማምሰኪያ ስፍራዎችንና በይሁዳ የነበሩትን አሼራ ተብላ የምትጠራውን ሴት አምላክ ምስሎች ሁሉ ደመሰሰ።

7 ኢዮሣፍጥ በነገሡ በሦስተኛው ዓመት ቤንሐይል፣ ያባድያ፣ ዘካርያስ፣ ናትናኤልና ሚካያ ተብሎ የሚጠሩትን ባለሟሎቹ የሆኑትን ባለሥልጣናት በይሁዳ ከተማዎች እንዲያስተምሩ ላካቸው። 8 ከእነርሱም ጋር ዘጠኝ ሌዋውያንና ሁለት ካህናት ነበሩ፤ ሌዋውያኑ ሸማዕያ፣ ነታንያ፣ ዘባድያ፣ ዐሣሄል፣ ሸሚራጥት፣ ይሐናታን፣ ኦዶኒያ፣ ጠቢያና ጠባዶኒያ ሲሆኑ ካህናቱ ደግሞ ኤሊሻማዕና ይሐራም ናቸው፤ 9 እነርሱም የእግዚአብሔርን የሕግ መጽሐፍ ይዘው ወደ መሳው የይሁዳ ከተማዎች በመሄድ ለሕዝቡ ሁሉ እስተማሩ።

የኢዮሣፍጥ ታላቅነት

10 በይሁዳ ግዛት ዙሪያ የሚገኙ ነገሥታት በኢዮሣፍጥ ላይ ጦርነት ከማድረግ እንዲገቡ እግዚአብሔር ፍርሃት አሳደረባቸው፤ 11 ከፍል ስጥኢማውያን እንዳንዶቹ ብዙ ብርና ሌላም

3* 16፡7 የእስራኤል 1- ወይም “የባርያ ሥ”

ዐይነት ስጦታ ሰንጉሥ ኢዮሣፍጥ ቢያበረክቱ፡ አንዳንድ ዐረቦች ደግሞ ሰባት ሺ ሰባት መቶ በጎችና ሰባት ሺ ሰባት መቶ ፍየሎች አመጡ ለት፡፡¹²¹³ ስለዚህ ኢዮሣፍጥ ከጊዜ ወደ ጊዜ ይበልጥ ገናኖ እየሆነ ሄደ፡፡ በመላው ይሁዳ ምሽጎችንና፡ እጅግ የበዛ ሰንቀና ትጥቅ የተከማቸባቸውን ከተማዎች ሠሩ።

በኢየሩሳሌምም የተለየ ችሎታ ያላቸውን የጦር መኰንኖች አስሰልፎ ነበር፡፡¹⁴ ከይሁዳ ነገድ ጉሳዎች ለተመሰረሱት ወታደሮች አዛዥ ዐድና ተብሎ የሚጠራ የጦር መኰንን ነበር፤ በእርሱም ሥር ሦስት መቶ ሺ ወታደሮች ነበሩ፡፡¹⁵ ከእርሱም ቀጥሎ በማዕርግ ሁለተኛ የሆነው የሆሐናን ተብሎ የሚጠራ የጦር አዛዥ ነበር፤ በእርሱም ሥር ሁለት መቶ ሰማኒያ ሺ ወታደሮች ነበሩ፡፡¹⁶ ከየሆሐናን ቀጥሎ በማዕርግ ሦስተኛ የሆነው የጦር መኰንን የዚክሪ ልጅ ሀማሳን ነበር፤ በእርሱም ሥር ሁለት መቶ ሺ ወታደሮች ነበሩ፡፡ እርሱም በገዛ ፈቃዱ ራሱን ለአግዚአብሔር አገልግሎት የለየ የጦር አዛዥ ነበር፡፡¹⁷ ከብንያም ነገድ ጉሳዎች ለተመሰረሱት ወታደሮች ዋና አዛዥ ኤሊያዳስ ተብሎ የሚጠራ ተወዳዳሪ የሌለው ጀግና ወታደር ነበር፤ በእርሱም ሥር ጋሻና ቀስት የያዙ ሁለት መቶ ሺ ወታደሮች ነበሩ፡፡¹⁸ ከእርሱ ቀጥሎ በማዕርግ ሁለተኛ የሆነው የሆዛባድ ተብሎ የሚጠራ የጦር አዛዥ ነበር፤ በእርሱም ሥር ለጦርነት ዝግጁ የሆኑ አንድ መቶ ሰማንያ ሺ ወታደሮች ነበሩ፡፡¹⁹ እነዚህ ሁሉ ወታደሮች ንጉሥ ኢዮሣፍጥን በኢየሩሳሌም የሚያገለግሉ ሲሆኑ፡ በተጨማሪም ንጉሡ በሌሎቹ በተመሸ ጉት የይሁዳ ከተማዎች ሌሎች ወታደሮችን አስናፎ ነበር።

ምዕራፍ 18

ነቢዩ ሚካያ ንጉሥ አክሐብን አስጠነቀቀ
(1 ነገ. 22፡1-28)

¹ የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሣፍጥ በሀብት በበለጸ ገና ዝነኛ በሆነ ጊዜ የእርሱና የእስራኤል ንጉሥ አክሐብ ቤተሰብ በጋብቻ እንዲተሳሰሩ አደረገ፡፡² ከጥቂት ዓመታት በኋላም ኢዮሣፍጥ አክሐብን ለመገባቸት ወደ ሰማርያ ከተማ ሄደ፡፡ አክሐብም ለኢዮሣፍጥና ለአጃቢዎቹ ከብር ብዙ በጎችንና የቀንድ ከብቶችን ዐርዶ ታላቅ ግብዣ አደረገ፡፡ አክሐብ በገለጽና በሚገኘው በራሞት ከተማ ላይ አደጋ ለመጣል ይተባበረው ዘንድ ኢዮሣፍጥን ለማግባባት በመሞከር፡፡³ “በራሞት ላይ አደጋ ለመጣል ከእኔ ጋር ትዘምታለህን?” ሲል ጠየቀው።

ኢዮሣፍጥም “አንተ ከተዘጋጀህ እኔም ሆንሁ ሠራዊቱ ዝግጁ ነን፤ እንተባበርህማለን፤⁴ ነገር ግን አስቀድመን የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንጠይቅ” አለው።

⁵ ስለዚህ አክሐብ ቀጥራቸው አራት መቶ የሆነውን የራሱን ነቢያት ጠርቶ “ወደ ራሞት ሄጄ አደጋ ልጣልባት ወይስ ልተው?” ሲል ጠየቃቸው።

አንርሱም “ሄይህ አደጋ ጣልባት፤ እግዚአብሔርም ድልን ያቀዳጅሃል” ሲሉ መለሱለት።

⁶ ኢዮሣፍጥ ግን “በእርሱ አማካይነት የእግዚአብሔርን ፈቃድ የምንጠይቅበት ሌላ ነቢይ በዚህ የለምን?” ሲል ጠየቀ።

⁷ አክሐብም “የይምላ ልጅ የሆነ ሚካያ ተብሎ የሚጠራ ሌላም ነቢይ አለ፤ ነገር ግን እርሱን አልወድደውም፤ ምክንያቱም እርሱም ንቢዜም ቢሆን ስለ እኔ ከቶ እንጂ መልካም የትንቢት ቃል መናገር አይፈቅድም” ሲል መለሰለት።

ኢዮሣፍጥም “አንተ ይህን ማለት አይገባህም” አለው።

⁸ ከዚህ በኋላ ንጉሥ አክሐብ ባለሟሎቹ ክሆኑት ባለሥልጣናት አንዱን ጠርቶ “ሚካያን ፈልገህ በማግኘት በፍጥነት እንዲመጣ አድርግ” ሲል አዘዘው።

⁹ በዚህ ጊዜ ሁለቱ ነገሥታት ልብስ መንግሥታቸውን ለብሰው በሰማርያ ቅጽር ዘር አጠገብ በውጭ በኩል በሚገኘው አውድማ በየኩፋናቸው ላይ ተቀምጠው ነበር፤ ነቢያቱም ሁሉ በነገሥታቱ ፊት ሆነው የትንቢት ቃል ይናገሩ ነበር፡፡¹⁰ ከእነርሱም አንዱ የከናዕና ልጅ ጸድቂያ ከብረት ቀንዶችን ሠርቶ አክሐብን “እግዚአብሔር ‘በእነዚህ ቀንዶች ሰርያውያንን ወግተህ ፍጹም የሆነ ድልን ትቀዳጃለህ’ ይልሃል” አለው፡፡¹¹ ሌሎቹም ነቢያት ይህንኑ ቃል በመደገፍ “በራሞት ላይ ዝመት፤ ታሸንፋለህ፤ እግዚአብሔር ድልን ይስጥሃል” አሉት።

¹² ሚካያን ለመጥራት ሄዶ የነበረው መልእክተኛ በዚሁ ጊዜ ሚካያን “ሌሎች ነቢያት በሙሉ ንጉሥ አክሐብ ድል የሚያደርግ መሆኑን የሚያረጋግጥ የትንቢት ቃል ተናግረዋል፤ ስለዚህ አንትም እንደነርሱ ብታደርግ ይሻልሃል” አለው።

¹³ ሚካያ ግን “እግዚአብሔር የሚገልጥልኝን ቃል ብቻ የምናገር መሆኔን በሕያው እግዚአብሔር ስም እምላለሁ” ሲል መለሰለት።

¹⁴ ሚካያም ወደ ንጉሥ አክሐብ ፊት በቀረበ ጊዜ ንጉሡ “ሚካያ ሆይ! ንጉሥ ኢዮሣፍጥና እኔ ወደ ራሞት ሄደን አደጋ እንጣልባት ወይስ እንተው?” ሲል ጠየቀው።

ሚካያም “ዘምተህ አደጋ ጣልባት! በእርግጥም ታሸንፋለህ፤ እግዚአብሔርም ድልን ያቀዳጅሃል” ሲል መለሰለት።

¹⁵ አክሐብም “አንተ በእግዚአብሔር ስም የትንቢት ቃል ስትናገረኝ አውነቱን ተናገር! እውነቱን እንድትናገረኝ ሰንት ጊዜ ነው የምነግርህ?” አለው።

16 ሚካያም “መላው የአስራኤል ሠራዊት ጠባቂ እንደሌላቸው በጎች በኩረብታዎች ላይ ተሰታትነው አያሰሁ፤ እግዚአብሔርም ‘እነዚህ ሰዎች መሪ የላቸውም፤ ስለዚህ ወደየቤታቸው ስሰላም ይመለሱ’ ብሎአል” ሲል መሰሰበት።

17 አክክለብም ኢዮሣፍጥን “እርሱ ዘወትር ስሰ እኔ ከፉ እንጂ መልካም የትንቢት ቃል እይናገርም ብዬህ አልነበረምን?” አለው።

18 ሚካያም የሚናገረውን የትንቢት ቃል በመቀጠል እንዲህ አለ፡ “እንግዲህ እግዚአብሔር የሚሰውን ሰማ! እግዚአብሔር በበማይ ባለው ዙፋኑ ላይ ተቀምጦ መላእክቱም ሁሉ በቀኝና በግራው ቆመው አየሁ፤ 19 እግዚአብሔርም ‘አክክለብ ወደ ራሞት ሄዶ በዚያ እንዲገደል ሊያሳስተው የሚችል ማን ነው?’ ሲል ጠየቀ፤ ከመላእክቱም መካከል አንዱ አንድ ነገር፣ ሌላው ሌላ ነገር በመግለጥ የተለያየ አሳብ አቀረቡ፤ 20 በመጨረሻ ግን አንድ መል አክ ወደ እግዚአብሔር ፊት ቀርቦ ‘እኔ ላሳብ ተው እችላለሁ’ አለ፤ እግዚአብሔርም ‘እንዴት እድርገህ ልታሳስተው ትችላህ?’ አለው፤ 21 መልአኩም ‘ሄጂ የአክክለብ ነቢያት ሁሉ ሐሰት እንዲናገሩ አደርጋለሁ’ ሲል መሰሰ፤ እግዚአብሔርም ‘እንግዲያውስ ሄደህ አሳስተው፤ ይከናወንልሃል’ አለው።”

22 ሚካያም “እንግዲህ የተወሰነው ይህ ነው፤ እነዚህን የእንተን ነቢያት የሐሰት ቃል እንዲናገሩህ ያደረጋቸው እግዚአብሔር ነው፤ ስለዚህ በእንተ ላይ መግት ሊያመጣብህ እግዚአብሔር ራሱ ወስኖአል” ሲል ንግግሩን ይመደመደ።

23 ከዚህ በኋላ “ነቢይ ነኝ” ባዩ ጸድቂያ ወደ ሚካያ ቀረብ ብሎ በጥፊ መታውና “አረ! ከመቼ ወዲህ ነው የእግዚአብሔር መንፈስ ከእኔ አልፎ እንተን ያነጋገረህ?” አለው።

24 ሚካያም “በስተኋላ በኩል ወዳለው ከፍል ሄደህ በምትሸሸግበት ጊዜ ታገኘዋለህ” ሲል መሰሰበት።

25 በዚህን ጊዜ ንጉሥ አክክለብ ከጦር መኰንኖቹ አንዱን “ሚካያን ያዘው! ወደ ከተማይቱ ገዥ ወደ አሞንና ወደ ልዑል ዮአሽ ውሰደው!

26 እኔም ከዘመቻ በደኅና እስከመሰሰ ድረስ ዘኢስር ቤት አሰገብተው ደረቅ እንጀራና ውሃ ብቻ እየሰጡት እንዲቆይ ያደርጉ ዘንድ በእኔ ሰም ንገራቸው” ሲል አዘዘው።

27 ሚካያም “እንተ ከዘመቻ በደኅና ከተመለስሁም እግዚአብሔር በእኔ አማካይነት አልተናገረም ማለት ነው!” አለው። ቀጥሎም ድምፁን ከፍ በማድረግ “በዚህ የምትገኙ ሕዝብ ሁሉ እኔ የተናገርሁትን ሁሉ ልብ ብላችሁ አድምጡ!” አለ።

የአክክለብ መጥት
(1 ነገ. 22፡29-35)

28 ከዚህ በኋላ የአስራኤል ንጉሥ አክክለብና የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሣፍጥ በገለጻድ ምድር በምትገኘው በራሞት ከተማ ላይ አደጋ ለመጣል ዘመቱ፤ 29 አክክለብም ኢዮሣፍጥን “ወደ ጦር ነት ስመሄድ ስንነሣ እኔ ሌላ ሰው መስዩ ለመታየት ሌላ ልብስ እሰብላለሁ፤ አንተ ግን ልብሰ መንግሥትህን ልበስ” አለው፤ ስለዚህ የአስራኤል ንጉሥ አክክለብ ሌላ ልብስ ለብሶ ማንነቱን በመሰወር ዘመተ።

30 የሶርያ ንጉሥም “የአስራኤል ንጉሥ አክክለብን ነጥላችሁ ግደሉ እንጂ በሌላ በግንም ላይ አደጋ አትጣሉ” ሲል ለሠረገላ ጦር አዛዥዎች ትእዛዝ አስተላለፈ። 31 ስለዚህ ንጉሥ ኢዮሣፍጥን ባዩ ጊዜ የአስራኤል ንጉሥ ስለመሰላቸው በእርሱ ላይ አደጋ ለመጣል ከበቡት፤ ነገር ግን ኢዮሣፍጥ ጮኸ፤ እግዚአብሔር አምላከም ከእነርሱ አጅ በመታደግ አዳኑት፤ እነርሱም በእርሱ ላይ አደጋ ከመጣል ተገቱ። 32 የሠረገላዎቹ አዛዥዎች ኢዮሣፍጥ የአስራኤል ንጉሥ አለመሆኑን በተገነዘቡ ጊዜ እርሱን ማስደድ ተወ፤ 33 ይሁን እንጂ አንድ የሶርያ ወታደር በአጋጣሚ ያሰፈነጠረው ፍላጻ በጥሩና መገጠሚያ በኩል አልፎ አክክለብን መታው፤ ንጉሥ አክክለብም የሠረገላ ነጂውን “እኔ ቄስያሰሁ! ስለዚህ ሠረገላውን መልስህ ከጦር ሚዳው ውጣ!” ሲል አዘዘው። 34 ጦርነቱም በተፋፍሎ ጊዜ ንጉሥ አክክለብ በሶርያው ያን ፊት ለፊት በሠረገላው ላይ ተደግፎ ይታይ ነበር፤ ፀሐይ ስትጠልቅም ሞተ።

ምዕራፍ 19

ዬሁ ተብሎ የሚጠራ ነቢይ
ኢዮሣፍጥን ገመጸ

1 የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሣፍጥ በኢየሩሳሌም ወደሚገኘው ቤተ መንግሥቱ በደኅና ተመለሰ፤ 2 የሐናኒ ልጅ የሆነው ዬሁ ተብሎ የሚጠራው ነቢይ ንጉሥ ኢዮሣፍጥን ለመገናኘት መጥቶ እንዲህ ሲል ገመጸው፡ “እንተ ክፉዎችን መርዳትና እግዚአብሔርን ከሚጠሱት ጋር መተባበር መልካም ይመስለሃልን? ይህ ያደረግኸው ክፉ ነገር የእግዚአብሔር ቀጣ በእንተ ላይ እንዲወርድ አድርጎአል፤ 3 ይህም ሁሉ ሆኖ አንዳንድ መልካም ነገር አድርገሃል፤ ይኸውም ሕዝቡ ያመልኩአት የነበረችውን አሸራ ተብላ የምትጠራውን ሊት አምላክ ምስሎችን ሁሉ ከምድሪቱ አለውግደሃል፤ የእግዚአብሔርንም ፈቃድ ስይተህ ስመፈጸም ጥረት አድርገሃል።”

ኢየሣፍጥ ያደረገው ማሻሻል

ምዕራፍ 20 በኤዶም ላይ የተደረገ ጦርነት

“ምንም እንኳን ንጉሥ ኢየሣፍጥ መኖሪያውን በኢየሩሳሌም ቢያደርግም ሕዝቡ ወደ ቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ ወደ ሆነው ወደ እግዚአብሔር እንዲመለሱ ለማድረግ ዘደቡብ ከቤርሳቤህ ጀምሮ በሰሜን እስከ ኮረብታማው የኤፍሬም እገር ዳርቻ ድረስ እየተመላለሰ በየ ጊዜው በሕዝቡ መካከል ተገኝቶአል፤³ በተመሽጉት በይሁዳ ከተሞች ሁሉ ዳኞችን በመሾም እንዲህ የሚል መመሪያ ሰጥቶአል፡ “ፍርድ፡ በምትሰጡበት ጊዜ እግዚአብሔር ከእናንተ ጋር መሆኑን በመገንዘብ ብርቱ ጥንቃቄ አድርጉ፤ ምክንያቱም እናንተ የምትፈርዱት በመሰከታዊ ሥልጣን እንጂ በሰብአዊ ሥልጣን አይደለም፤⁷ ማቴበርበር ወይም ማድሳት ወይም ጉቦ መቀበል በአምላካችን በእግዚአብሔር ዘንድ ከባድ ቅጣት የሚያስከትሉ ስለሆኑ እግዚአብሔርን በመፍራት ትክክለኛ ፍርድ ስጡ።”

⁸ንጉሥ ኢየሣፍጥ የእግዚአብሔርን ሕግ በመተላለፍ ወይም በከተማይቱ ነዋሪዎች መካከል የሚነሳውን ሕግ ነክ ክርክር በሚመለከት ጉዳይ ሁሉ ይዳኙ ዘንድ ሌዋውያንን፣ ካህናትንና ከታወቁ የእገር ሽማግሌዎች አንዳንዶቹን በኢየሩሳሌም ሾመ፤⁹ የሚከተለውንም መመሪያ ሰጣቸው፡ “እግዚአብሔርን በመፍራትና ለእርሱ በታማኝነት ስመታዘዝ ሥራችሁን ሁሉ ፈጽሙ፤¹⁰ የአገራችሁ ዜጎች የሆኑ ወገኖቻችሁ ሁሉ ከማናቸውም ከተማ የነፍሱ ግድያ ወይም ማናቸውም የሕግ ወይም የትእዛዝ መተላለፍን የሚመለከት ጉዳይ ይዘው ወደ እናንተ ሲመጡ ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን እንዳያሳዝኑ ፍርድ በሚተላለፍበት ወቅት መጥፎ ጠባይ ከማሳየት ይቆጠቡ ዘንድ በጥንቃቄ ምክሩአቸው፤ ይህን ባትፈጽሙ በእናንተና በእነርሱ ላይ የእግዚአብሔር ብርቱ ቀጣይ ድርዳሳ፤ ተግባራችሁን በትክክል ብትፈጽሙ ግን በደለኞች አትሆኑም፤¹¹ በመንፈሳዊ ጉዳይ ሁሉ ወሳኝ ሥልጣን የሚኖረው ሊቀ ካህናቱ አማርያ ነው፤ በዓለማዊ ጉዳይ ሁሉ ወሳኝ ሥልጣን የሚኖረው የይሁዳ አስተዳዳሪ የሆነው የአስማኤል ልጅ ዘባዶያ ነው፤ የሌዋውያን ኅላፊነት ፍርድ በቀይ ያስተላልፋቸውን ውሳኔዎች በሚገባ በሥራ ላይ መዋላቸውን ተከታትሎ ማረጋገጥ ነው፤ እንግዲህ በርቱ! እነዚህንም መመሪያዎች በሚገባ ፈጽሙ፤ እግዚአብሔርም መልካም ከሚያደርጉት ሰዎች ሁሉ ጋር ይሁን!”

¹ከዚህ በኋላ የዐሞንና የሞአብ ሠራዊት ከእነርሱም ጋር የጦር ቃል ኪዳን ጓደኞቻቸው የሆኑት መዑፍውያን ይሁዳን ወረሩ፤² ለዎች መጥተው ሰንጉሥ ኢየሣፍጥ “በአንተ ላይ አደጋ ለመጣል እጅግ ብዙ የሆነ ሠራዊት ከሙት ባሕር ባሻገር ካለው ከኤዶም ምድር መጥቶብሃል፤ እነሆ ሐጸጸንታማርን ቀደም ሲል ዘድል አድራጊነት ይዘዋል” ሲሉ ነገሩት፤ (ሐጸጸንታማር የዴንገዲ ሌላ መጠሪያ ስሙ ነው።)³ ኢየሣፍጥ እጅግ ሰበረራ ፈቃዱን እንዲገልጥላት ወደ እግዚአብሔር ጸለየ፤ ከዚህ በኋላ በመላው አገሪቱ ሕዝቡ ሁሉ እንዲጽሙት አዛዝ አስተላለፈ፤ “ከመላው የይሁዳ ከተማዎች ሕዝቡ ሁሉ እግዚአብሔር እንዲረዳቸው ለመጸበይ ፈጥነው ወደ ኢየሩሳሌም መጡ።”⁵ ከኢየሩሳሌምም ነዋሪዎች ጋር በአንድነት ሆነው በቤተ መቅደሱ አዲስ አደባባይ ተሰበሰቡ፤ ንጉሥ ኢየሣፍጥም መጥቶ በሕዝቡ ፊት ቀመ፤⁶ ድምሱንም ከፍ በማድረግ እንዲህ ሲል ጸለየ፡ “የቀድሞ አባቶቻችን አምላክ የሆንህ እግዚአብሔር ሆይ! በሰማይ ሆነህ የዓለም መንግሥታትን ሁሉ የምትስተዳድር አንተ ነህ፤ ኀይልና ሥልጣን ሁሉ በአንተ እጅ ነው፤ አንተን ሊቋቋም የሚችል ማንም የለም፤⁷ አንተ አምላካችን ነህ፤ ሕዝብህ እስራኤል ወደዚህች ምድር በገቡ ጊዜ ቀደም ሲል በዚህ ይኖሩ የነበሩትን አሕዛብ አስወጥተህ ወዳጅህ ለነበረው ለአብርሃም ዝርያዎች ለዘላቂታቸው ርስት ትሆን ዘንድ ምድሪቱን የሰጠህ አንተ ነህ፤⁸ ሕዝብህም በዚህች ምድር እስከ አሁን ይኖራሉ፤ ለአንተም ክብር ቤተ መቅደስን ሠርተዋል፤ ይህንንም ያደረጉበት ምክንያት፤⁹ እነርሱን ለመቅጣት ጦርነትን፤ አባር ቸነፈርን ወይም ረሀብን የመሳሰለውን መቅሠፍት ብታመጣባቸው አንተ ወደምትመለከብበት ወደዚህ ቤተ መቅደስ ፊት ለፊት መጥተው በመቆም ከመከራቸው እንድታድናቸው ወደ አንተ ይጸልያሉ፤ አንተም ጸሎታቸውን ለምትሰማ በመታደግ ታድናቸዋለህ።

¹⁰“እነሆ አሁን የዐሞን፣ የሞአብና የኤዶም ሕዝቦች አደጋ ጥለውብናል፤ የቀድሞ አባቶቻችን ከግብጽ ምድር በወጡ ጊዜ ወደነዚህ ሕዝቦች ግዛቶች እንዲገቡ አልፈቀድሁላቸውም፤ የቀድሞ አባቶቻችን እነርሱን ዘረው አለፉ እንጂ አላጠፉአቸውም፤¹¹ እነርሱ የሚከፍሉን ወርቅ ግን ይህ ነው፡- አንተ ርስት አድርገህ ከሰጠኸን ምድር አባርረው ሊያሰወጡን መጥተዋል፤¹² እነሆ አንተ አምላካችን ነህ! በእኛ ላይ አደጋ ሊጥሉ የመጡትን እነዚህን

ሠራዊት ሁሉ መቋቋም ስለማንችል አንተ ራስህ ትግላቸው ፤ የአንተን ዕርዳታ ስማንንት ዐይናችንን ወደ አንተ ከማንሣት በቀር ሌላ ምንም ማድረግ አንችልም።”

¹³ የይሁዳ ሰዎች ሁሉ ከሚስቶቻቸውና ከልጆቻቸው ጋር በዚያው በቤተ መቅደሱ ፊት ለፊት ቆመው ነበር፤ ¹⁴ በዚህ ጊዜ የእግ ዚአብሔር መንፈስ ከሕዝቡ ጋር በነበረ በአንድ ሌዋዊ ላይ ወረደ፤ ይህም ሌዋዊ ያሐዚኤል ተብሎ የሚጠራ የዘካርያስ ልጅ ነበር፤ እርሱም የአሳፍ ጉሳ አባል ሲሆን በግታንያ፣ በይዳኤልና በበናያ በኩል ደግሞ የአሳፍ ዝርያ ነበር፤ ¹⁵ ያሐዚኤልም እንዲህ አለ፡ “ንጉሥ ሆይ! እናንተም የይሁዳና የኢየሩሳሌም ሕዝብ በሙሉ! እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡ ‘ተስፋ አትቀረጡ! ይህንንም ታላቅ ሠራዊት ለመቋቋም አትፍሩ! የሚዋጋላችሁ ራሱ እግዚአብሔር ነው እንጂ እናንተ አይደሉላችሁም፤’ ¹⁶ ስለዚህ ነገ እነርሱ በጸጽ አጠገብ ወዳሰው መተላለፊያ ሲመጡ አደጋ ጣሉባቸው፤ በይሩኤል አጠገብ ወዳሰው በረሐማ አገር በሚያመራው ሸለቆ መጨረሻ ጫፍ ላይ ታገኙአቸዋል።” ¹⁷ በዚህ ለርሳቸው ላይ የምትዋጉ እናንተ አይደሉላችሁም፤ ስፍራ ስፍራችሁን ይዛችሁ ብቻ ጠብቁ፤ እግዚአብሔር ድልን እንደሚያገናኙላችሁ ታያላችሁ፤ የይሁዳና የኢየሩሳሌም ሕዝብ ሆይ! ሳታመነቱና በፍርሃት ሳትሸበሩ ነገ በቀጥታ ሄዳችሁ ተዋጉ፤ እግዚአብሔርም ከእናንተ ጋር ይሆናል።”

¹⁸ በዚህ በኋላ ንጉሥ ኢዮሣፍጥና ከእርሱ ጋር የነበሩት ሕዝቦች ሁሉ በግንባራቸው ወደ መሬት ተደፍተው ለእግዚአብሔር ሰገዱ፤ ¹⁹ የቀንትና የቆራሕ ጉሳዎች አባላት የሆኑ ሌዋውያንም ቆሙ፤ ድምፃቸውንም ከፍ አድርገው የአሰራኤል አምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን አመስገኑ።

²⁰ ሕዝቡ በማግሥቱ ጠዋት በማለፍ ተነሥተው ተቆን ተብሎ ከሚጠራ ስፍራ አጠገብ ወደሚገኘው በረሐማ አገር ሄዱ፤ ወደዚያ ለመሄድ ጉዞ በመጀመር ላይ ሳሉም ኢዮሣፍጥ እነርሱን “የይሁዳና የኢየሩሳሌም ሰዎች ሆይ! በአምላካችሁ በእግዚአብሔር ተማመኑ፤ እርሱም ብርታት ይሰጣችኋል፤ የእግዚአብሔር ነቢያት የሚነግሩአችሁንም እመኑ፤ ይሳካላችኋልም።” አላቸው። ²¹ ንጉሥ ኢዮሣፍጥ ከሕዝቡ ጋር ከተመካከረ በኋላ መዘምራት በተቀደሱ በዓላት የሚሰብሱላቸውን ካባዎች ለብሰው “እግዚአብሔር ይመስገን! ፍቅሩ ዘላለማዊ ነው!” እያሉ በመዘመር በሠራዊቱ ፊት ለፊት እንዲያልፉ አዘዘ።

²² መዘምራት መዘመርና ማመስገን በጀመሩ ጊዜ እግዚአብሔር በወራሪዎቹ ሠራዊት ላይ ሽብር አወረደባቸው፤ ²³ ስለዚህ ዐዋናውያንና ሞአባውያን በዓይማውያን ሠራዊት ላይ አደጋ ጥለው በሙሉ ደመሰሱአቸው፤ ከዚያም በመቀጠል በጭካኔ እርስ በርሳቸው ተፋጁ፤ ²⁴ የይሁዳ ሠራዊት በበረሐ ወደ ነበረው ትልቅ ድንጋይ አጠገብ በደረሱ ጊዜ ጠላቶቻቸው ወዳሉበት አትጣጧ ሲመለከቱ ጠላቶቻቸው በሙሉ አልቀው ራሳቸውንም በምድር ላይ ተጋድመው አዩ፤ አንድም እንኳ በሕይወት ተርፎ ያመለጠ አልነበረም።

²⁵ በዚህ በኋላ ኢዮሣፍጥና ወታደሮቹ ምርኮ ለመውሰድ ወደዚያ ሄዱ፤ ብዙ የቀንድ ከብት፣ ስንቅና ትጥት፣ ልብሰና ሌላም ውድ የሆኑ ዕቃዎች አገኙ፤ ምርኮውንም ለመሰብሰብ ሦስት ቀን ፈጀባቸው፤ ነገር ግን በርካው እጅግ ብዙ ሰለነበር ሁሉንም መውሰድ አልቻሉም፤ ²⁶ በአራተኛው ቀን እስከ ዛሬ ድረስ “የበረከት ሸለቆ” ተብሎ በሚጠራው ስፍራ ተሰበሰቡ፤ እግዚአብሔር ስላደረገላቸው ነገር ሁሉ አመስገኑት፤ ሸለቆው “በረከት” ተብሎ የተጠራውም ስለዚህ ነው። ²⁷ እግዚአብሔር ጠላቶቻቸውን ድል ስላደረገም ኢዮሣፍጥ ወታደሮቹን አየመራ፤ ²⁸ ወደ ኢየሩሳሌም በደረሱ ጊዜም በመለከት፤ በዋሽንትና በበገና ድምፅ እየታጀቡ በሰልፍ ወደ ቤተ መቅደስ ሄዱ፤ ²⁹ እግዚአብሔር የአሰራኤልን ጠላቶች እንዴት ድል እንዳደረገ የሰመ በማግሥታት ሁሉ በፍርሃት ተሸበሩ፤ ³⁰ ስለዚህም ኢዮሣፍጥ አገሪቱን በሰላም አስተዳደረ፤ እግዚአብሔርም በሁሉ አትጣጧ የሰላም ዋስትና ሰጠው።

የኢዮሣፍጥ ዘመን መንግሥት ፍጻሜ
(1 ነገ. 22፡41-50)

³¹ ኢዮሣፍጥ የይሁዳ ንጉሥ የሆነው በሠላሳ አምስት ዓመቱ ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሃያ አምስት ዓመት ገዛ፤ እናቱ ሀዘብ ተብላ የምትጠራ የቪልሐ ልጅ ነበረች፤ ³² ኢዮሣፍጥ ከእርሱ በፊት አንደኛነበረው አንደ አባቱ እንደ አሳ በእግዚአብሔር ፊት መልካም የሆነውን ነገር ሁሉ አደረገ፤ ³³ ነገር ግን አረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎችን አላስወገደም፤ ሕዝቡም የቀድሞ ለቡቶቻቸው አምላክ ወደሆነው ወደ እግዚአብሔር በሙሉ ልባቸው ገና አልተመለሱም ነበር።

³⁴ ኢዮሣፍጥ ከነጉሠበት ጊዜ ጀምሮ እስከ ዘመን መንግሥቱ ፍጻሜ ድረስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ ከአሰራኤል ነገሥታት ታሪክ ከፍል አንዱ በሆነው በሐናኒ ልጅ በዬሁ ታሪክ ውስጥ ተመዝግቦ ይገኛል።

³⁵ በእነዚህ ወቅት ንጉሥ ኢዮሳፍኑ ብዙ ክፉ ነገር ከፈጸመው ከእስራኤል ንጉሥ አካዝ ያሰ ጋር የሰምንንት ውል አድርጎ ነበር፤ ³⁶ ሁለቱም በመተባበር ዓጽዮንጋብር ተብሎ በሚጠራ ወደብ ላይ ውቅያኖስን አቋርጠው ሊጓዙ የሚችሉ መርከቦችን ሠርተው ነበር፤ ³⁷ ነገር ግን የሚረሻ ተወላጅ የሆነው የዶጃዋ ልጅ ኤሊሄዘር ኢዮሳፍኑን “ከአካዝ ያሰ ጋር የሰምንንት ውል ስላደረግህ እግዚአብሔር የሠራኸውን ሁሉ ያጠፋል” ሲል እስጠነቅቅት ስሰ ነበር መርከቦቹ በሙሉ ተሰባብሩ፤ ከቶም በባሕር ላይ አልተጓዙም።

ምዕራፍ 21

¹ ኢዮሳፍኑ ሞተ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘውም በነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም አግር ተተክቶ ልጁ ኢዮራም ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮራም
(2 ነገ. 8፡17-24)

² የይሁዳ ንጉሥ የኢዮሳፍኑ ልጅ የሆነው ኢዮራም ስድስት ወንድሞች ነበሩት፤ እነርሱም ዐዛርያስ፣ ይሐኤል፣ ዘካርያስ፣ ዐዛርያ፣ ሚካኤልና ሸፋጥያ ተብለው የሚጠሩ ናቸው። ³ አባታቸው ብዙ ወርቅና ብር እንዲሁም ከፍ ያለ ዋጋ ያለው ሌላም ልዩ ልዩ ንብረት ሰጣቸው፤ በተመሸጉት የይሁዳ ከተማዎች እያንዳንዱን በእንዳንድ ከተማ ላይ ሾሙ፤ ኢዮራም የዘካርያ ልጅ ስሰሆነ አባቱ ኢዮሳፍኑ በእርሱ አግር ተተክቶ እንዲነግሥ አደረገ፤ ⁴ ኢዮራም መንግሥቱን ካጠናከረ በኋላ ወንድሞቹን በሙሉ እንዲሁም እንዳንድ የእስራኤል ባለሥልጣናት ገደለ።

⁵ ኢዮራም በሠላሳ ሁለት ዓመቱ ነገሠ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ስምንት ዓመት ገዛ፤ ⁶ ከእክአብ ሴቶች ልጆች እንዲቱን በማግባቱ፣ የንጉሥ አክአብንና የሌሎቹን የእስራኤል ነገሥታት መጥባት ምሳሌነት ተከትሎ በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአትን ሠራ፤ ⁷ ይሁን እንጂ እግዚአብሔር የዳዊትን ሥርወ መንግሥት ሊያጠፋ አልፈሰም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ቀደም ብሎ ከዳዊት ጋር ቃል ከዳን ገብቶ ስለነበርና የዳዊት ዝርያዎችም ዘወትር ሳያቋርጡ የሚነግሡ መሆናቸውን የሚያረጋግጥ የተሰፋ ቃል ስጥቶት ስለነበር ነው።

⁸ በኢዮራም በሠላሳ መንግሥት ኤዶም በይሁዳ ላይ ዐምፆ የራሱን ነፃ መንግሥት አቋቋመ፤ ⁹ ስለዚህ ኢዮራም የጦር መኮንኖቹንና ሠረገላዎቹን ደዞ በመዝመት ኤዶምን

ወረረ፤ በዚያም የኤዶም ሠራዊት እነርሱን ከሰባቸው፤ ነገር ግን ኢዮራምና ሠራዊቱ በሌሊት ከበባውን ጥሰው ለማምለጥ ቻሉ፤ ¹⁰ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ኤዶም ከይሁዳ በመገንጠል ነፃ መንግሥት ሆነች፤ በዚሁ ወቅት የሊብና ከተማም በይሁዳ ላይ ሀመፀች፤ ምክንያቱም ንጉሥ ኢዮራም የቀድሞ አባቶቹ እምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን ሰለተው ነው። ¹¹ እርሱ በይሁዳ ኮረብታዎች ላይ ሳይቀር እንኳ አረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎችን ሠራ፤ የይሁዳንና የእየሩሳሌምን ሕዝብ ወደ ኃጢአት በመጻራት እግዚአብሔርን እንዲያሳዝኑ አደረገ።

¹² ከዚህ በኋላ ነቢዩ ኤልያስ አንዲህ የሚል ደብዳቤ ለኢዮራም ላከ፡ “እንተ የአባትህን የንጉሥ ኢዮሳፍኑን ወይም የአያትህን የንጉሥ አሳን መልካም ምሳሌነት ባስመከተልህ አንሆ የቀድሞ አባትህ የዳዊት እምላክ የሆነው እግዚአብሔር መቅሠፍት ሊያወርድብህ ነው። ¹³ እንተ የእነርሱን መልካም ምሳሌነት በመከተል ረንታ የእስራኤልን ነገሥታት መጥፎ ምሳሌነት ተከተልህ፤ ልክ እክአብና በእርሱ አግር የተተኩት ነገሥታት የእስራኤልን ሕዝብ በእግዚአብሔር አንዳይታመኑ እንዳደረጉት ሁሉ እንተም የይሁዳንና የኢየሩሳሌምን ሕዝብ ስእግዚአብሔር ታማኞች እንዳይሆኑ አደረግህ፤ ከእንተ የተሻሉትን ወንድሞችህን እንኳ ሳይቀር ገደልካቸው፤ ¹⁴ ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ሕዝብህን፣ ልጆችህንና ሚስቶችህን በብርቱ ይቀጣል፤ ንብረትህንም ሁሉ ያጠፋል፤ ¹⁵ እንተም በየዕልቱ አየከፋ በሚሄድ በብርቱ የእንጀት በሽታ ትሠቃያለህ።”

¹⁶ በባሕር ዳርቻ ሰፍረው በነበሩት ኢትዮጵያውያን አጠገብ ፍልስጥኤማውያንና ዐረቦች ይኖሩ ነበር፤ እግዚአብሔርም እነርሱን በኢዮራም ላይ ጦርነት እንዲያደርጉ አነሣማቸው፤ ¹⁷ ስለዚህም ይሁዳን በመውረር ቤት መንግሥቱን ዘረፋ፤ ከኢዮራም መጨረሻ ልጅ ከአካዝ ያሰ በቀር የንጉሡን ሚስቶችና ወንዶች ልጆች ሁሉ እስረኞች አድረገው ወሰዱአቸው።

¹⁸ ከዚህም ሁሉ በኋላ እግዚአብሔር ሊድን የማይችል ከባድ የእንጀት ሕመም በንጉሡ ላይ አመጣበት፤ ¹⁹ ሕመሙም ለሁለት ዓመት ያህል እየጸናበት ስለሄደ ንጉሡ በብርቱ ተሠቃይቶ ሞተ፤ በቀብሩ ሥነ ሥርዓት ሕዝቡ ለቀድሞ አባቶቹ ይደረግ በነበረው ዐይነት ስለክብሩ እንጨት ከምረው አሳት አላነደዱለትም።

²⁰ ኢዮራም በሠላሳ ሁለት ዓመቱ ነገሠ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ስምንት ዓመት ገዛ፤ እርሱ በሞተ ጊዜ ማንም እላዘነሰትም፤ በዳዊት ከተማ ቀበሩት፤ ይሁን እንጂ በነገሥታት መካነ መቃብር አልተቀበረም።

ምዕራፍ 22

የይሁዳ ንጉሥ አካዝያስ
(2 ነገ. 8፡25-29፤ 9፡21-28)

¹ዐረቦች በሰፊ ላይ አደጋ ጥሰው ከሁሉ ታናሽ ከሆነው ከአካዝያስ በቀር የንጉሥ ኢዮራምን ወንዶች ልጆች በሙሉ ገደሉ፤ ስለዚህ የኢዮራሴም ሕዝብ አካዝያስ በአባቱ እግር ተተክቶ እንዲነግሥ አደረጉ፤ ²አካዝያስ ዕድሜው ሃያ ዓሳት ሲሆን ነገሠ፤ መኖሪያውንም በኢዮራሴም አድርጎ አንድ ዓመት ገዛ፤ የንጉሥ አካዝያስ ልጅ፤ የእስራኤል ንጉሥ የምራ የልጅ ልጅ የሆነች ዐታልያ ተብላ የምትጠራ እናቱ ወደ ከፋት የሚመራ ምክር ትሰጠው ስለነበር አካዝያስ የንጉሥ አካዝያስ መጥፎ ምሳሌነት ተከተለ፤ ³ከአባቱ ሞት በኋላ፤ የአካዝያስ ቤተሰብ አባላት አማካሪዎቹ በመሆን ወደ ጥፋት ስለመሩት ኃጢአት በመሥራት እማኪአብሔርን አሳዘነ፤ ⁴የአንርሱንም መጥፎ ምክር ተከትሎ በሶርያ ንጉሥ ሐዘኤል ላይ በተደረገው ጦርነት ከእስራኤል ንጉሥ ኢዮራም ጋር ተዘረፈ፤ ጦርነቱም በገሰዓድ በምትገኘው በራምት አጠገብ ተደርጎ በዚያ ውጊያ ላይ ኢዮራም ቁሰሰ፤ ⁵ስለዚህ ከፋሰሉ ለመፈወስ ተመልሶ ወደ ኢይዝራኤል ከተማ ሄደ፤ አካዝያስም ኢዮራምን ለመጠየቅ ወደዚያ ሄደ።

⁷አካዝያስ ኢዮራምን ሊጠይቅ የሄደው አግዚአብሔር ይህ ጉብኝት የአካዝያስ መጥፊያ እንዲሆን ስለፈቀደ ነው፤ አካዝያስ በዚያ በነበረበት ጊዜ እርሱና ኢዮራም የአካዝያስን ሥርወ መንግሥት ለማጥፋት እማኪአብሔር የመረጠውን የኒምሺ ልቅ ይሁን ሰጠቀበል ወጡ፤ ⁸ይሁ በእነ አብ ሥርወ መንግሥት ላይ የእማኪአብሔርን ፍርድ በመፈጸም ላይ በነበረበት ጊዜ አካዝያስን አጅበው ከእርሱ ጋር መጥተው የነበሩትን የይሁዳ መሪዎችና የአካዝያስን ዘመዶች በዚያ አግኝቶ ሁሉንም ገደላቸው። ⁹አካዝያስንም ፈልገው በሰማርያ ተሸሽጎ አገኙት፤ ወደ ይሁዳም ጥተው ገደሉት፤ ነገር ግን የተቻለውን ያህል እግ ሲዘለቁርን ያገለግል ሰሰነበረው ሰሰ አያቱ ሰሰ ንጉሥ ኢዮሳፍጥ ከብር ሲሉ ፊላውን ቀበሩት።

ከአካዝያስ ቤተሰብ አባላት መካከል መንግሥቱን ሊመራ የሚችል አንድም ሰው አልተረፈም።

የይሁዳ ንግሥት ዐታልያ
(2 ነገ. 11፡1-3)

¹⁰የንጉሥ አካዝያስ እናት ዐታልያ የልጅ ሆነ መገደል እንደሰማች ወዲያውኑ የይሁዳ

ንጉሣውያን ቤተሰብ አባሎች በሙሉ እንዲገደሉ ትእዛዝ አስተላለፈች። ¹¹አካዝያስ፤ ይህ ያዳሰ ተብሎ የሚጠራውን ካህን ያገባች ይሆሽ ባሕ ተብላ የምትጠራ እናት ነበረችው፤ እርሷ ሞም ከአካዝያስ ወንዶች ልጆች አንዱ የሆነውን ኢዮሳስን ሊገድሉ ጥቂት ቀርቶአቸው ከነበሩት መሳፍንት መካከል በስውር ወሰዳ እርሱንና ሞግዚቱን በቤተ መቅደስ አጠገብ በሚገኝ መኝታ ቤት ውስጥ ደበቀቻቸው፤ በዚህም ሁኔታ በመደበቅ ኢዮሳስን በዐታልያ እጅ ከመገደል አዳኝችው፤ ¹²በዐታልያ ዘመን መንግሥት ኢዮሳስ በቤተ መቅደሱ ውስጥ ስድስት ዓመት ሙሉ ተደብቆ ኖረ።

ምዕራፍ 23

በዐታልያ ላይ የተደረገ ዐመፅ
(2 ነገ. 11፡4-16)

¹ካህኑ ዮዳሄ ሰድስት ዓመት ከጠበቀ ዘኋላ እርምጃ ሰጠውሰድ ወሰነ፤ ስለዚህ ከአምስት የጦር መኮንኖች ጋር የሰምምነት ውል አደረገ፤ መኮንኖቹም የይርሐም ልጅ ዐዛርያስ፤ የይሆሐናን ልጅ እስማኤል፤ የየቤድ ልጅ ዐዛርያስ፤ የዐዳያ ልጅ ማዕሴያና የዚከር ልጅ ኤሊሻፋጥ ናቸው፤ ²እንርሱም ወደ መላው የይሁዳ ከተማዎች ተጉዘው ሊዋውያንና የጉሳ መሪዎችን ሁሉ ይሸው ወደ ኢዮሳሴም ተመሰሉ።

³ሁሉም በአንድነት በቤተ መቅደሱ ተሰብስበው ከነጉሡ ልጅ ከኢዮሳስ ጋር የሰምምነት ውል አደረጉ፤ ካህኑ ዮዳሄ እንዲህ አላቸው፡ “የሚቹ ንጉሥ ልጅ ኢዮሳስ እነዚያ በዚህ ይገኛል፤ እግዚአብሔር ሰዳዊት “ዝርያዎችህ ለዘለቀታ ይነግሣሉ” ሲል በሰጠው የተሰፋ ቃል መሠረት አሁን መንገሥ ያለበት ኢዮሳስ ነው፤ ⁴አሁን ማድረግ ያለብንም ይኸው ነው፤ ከዚያ ትና ሌዋውያን በሰንበት ቀን አገልግሎታቸውን ሰማክናውን በሚመጡበት ጊዜ ከእነርሱ አንድ ሦስተኛው እጅ የቤተ መቅደሱን ቅጽር በድች ይጠብቅ፤ ⁵ሌላው አንድ ሦስተኛ እጅ ቤተ መንግሥቱን ይጠብቅ፤ የመጨረሻው አንድ ሦስተኛ እጅ የመሠረት ቅጽር በር ተብሎ የሚጠራውን ሰፍራ ይጠብቅ፤ ሕዝቡም ሁሉ በቤተ መቅደሱ አደባባይ ውስጥ ይሰብሰቡ፤ ⁶በአገልግሎት ላይ ከሚገኙት ካህናትና ሊዋውያን በቀር ማንም ሰው ወደ ቤተ መቅደሱ መግባት የለበትም፤ ካህናትና ሌዋውያን ግን ለእግዚአብሔር የተሰፉ ሰላሆኑ መግባት ይፈቀድላቸዋል፤ የቀሩት ሕዝብ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በመፈጸም ከቤተ መቅደሱ ውጭ ይሁኑ። ⁷ሌዋውያን ሰይፎቻቸውን በእጆቻቸው በመያዝ ዙሪያውን ሆነው ንጉሡን ይጠብቁት፤ ንጉሡ ወደሚሄድበትም ቦታ ሁሉ

6* 22፡2 ሃያ ዓሳት = ወይም “እርሷ ዓሳት”
23፡3 = 24ው, 7፡12

አብረው ይሄዱ፤ ወደ ቤተ መቅደስ ለመግባት የሚሞክር ማንኛውም ሰው ይገደል።”

⁸ ሌዋውያንና የይሁዳ ሕዝብ ካሁኑ ዮዳሄ የሰጣቸውን መመሪያ ሁሉ ፈጽሙ፤ ዮዳሄም እገልግሎታቸውን ፈጽመው በሰንበት ቀን ከሥራ ነፃ መሆኑን የሚገባቸው ሌዋውያን አላስ ናበታቸውም ነበር፤ ስለዚህ ለዘብ ጥበቃ የሚሠ ማሩትና ከዘብ ጥበቃ ነፃ የሆኑት እዚያው ሰለኝ በሩ የጦር መኩንኖቹ በቂ ሰዎች ነበሩአቸው፤ ⁹ ዮዳሄም በቤተ መቅደስ ተጠብቀው ይኖሩ የነ በሩትን የንጉሥ ጻዊትን ጦሮችና ጋሻዎች ለጦር መኩንኖቹ ሰጣቸው፤ ¹⁰ ጭፋሮቹም ሁሉ ሰይፋቸውን እንደመዘኑ ንጉሡን ከአደጋ ለመከላከል በመሠዊያው በኩል በቤተ መቅደሱ ፊት ለፊት ዙሪያውን ተሰልፈው እንዲቆሙ አደረጋቸው። ¹¹ ከዚህ በኋላ ዮዳሄ ኢዮአስን አውጥቶ በራሱ ላይ ዘውድ ጫነበት፤ ለመንግሥቱ መመሪያ የሆነውንም ሕግ አንድ ቅጅ አስ ረከበው፤ በዚህ ዐይነት ሁኔታም ካሁኑ ዮዳሄና ልጆቹ ኢዮአስን ቀብተው አነገሡት፤ ሕዝቡም ሁሉ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው “ንጉሡ ለዘላ ለም ይኑር!” በማለት ደስታቸውን ገለጡ።

¹² ሀታልያ ሕዝቡ ለንጉሡ ያደረገውን እል ልታና ሆታ ሰምታ ሕዝቡ ወደ ተሰበስቡበት ወደ ቤተ መቅደስ በፍጥነት መጣች፤ ¹³ እዚያም እንደደረሰች አዲሱ ንጉሥ በተለመደው ባሕል መሠረት ለነገሥታት በተመደበው በቤተ መቅደሱ መግቢያ በሚገኘው ዐምድ አጠገብ በጦር መኩንኖችና በመለከት ነፈዎች ተከብቦ ታጅቦ እንደቆመ ለየች፤ ሕዝቡም በደስታ ተሞልተው እልል ይሉ ነበር፤ መለከት ነፈዎችም መለከት ይነፉ ነበር፤ የቤተ መቅደስ መዘምራንም በሙዚቃ መሣሪያዎች ታጅበው የበዓሉን ሥነ ሥርዓት ይመሩ ነበር፤ ሀታልያም በድንጋጤ ልብሰዋን በመቅደድ “ይህ ሄራ ነው! ይህ ሄራ ነው!” ስትል ጮኸች።

¹⁴ ዮዳሄ በበኩሉ ሀታልያ ሰቤተ መቅደሱ ከልል ውስጥ እንድትገደል አልፈለገም፤ ስለዚህም የጦር መኩንኖቹን ጠርቶ “ግራና ቀኝ ዘተሰለፉት ዘሆኑ መካከል አውጥታችሁ ውስዱ አት፤ እርስዎን ከምት ለማትረፍ የሚሞክር ሰው ቢኖር ግድሉት” ሲል አዘዛቸው።

¹⁵ እነርሱም እርስዋን አፈፋ አድርገው በመያዝ ወደ ቤተ መንግሥት ወሰዱአት፤ እዚያም “የፈረሰ መግቢያ ቅጽር በር” ተብሎ በሚጠራው ስፍራ ገደሉአት።

ዮዳሄ ያደረገው መሻሻል
(2 ነገ. 11፡17-20)

¹⁶ ካሁኑ ዮዳሄ ራሱ እንዲሁም ንጉሥ ኢዮአስና ሕዝቡ የእግዚአብሔር ሕዝብ መሆናቸውን

ለማደስ ቃል ኪዳን እንዲገቡ አደረገ። ¹⁷ ከዚህም በኋላ ሁሉም በአንድነት ባዓል ተብሎ ወደሚጠራው የጣዖት ማምለኪያ ቤት ሄደው አፈረሱት፤ መሠዊያዎቹንና ምስሎቹን ሁሉ ሰበሰቡ፤ ማታን ተብሎ የሚጠራውንም የባዓል ካህን በመሠዊያዎቹ ፊት ለፊት ገደሉት።

¹⁸ ዮዳሄ ካህናቱንና ሌዋውያኑን የቤተ መቅደሱ ሥራ ኅላፊዎች እንዲሆኑ አደረገ፤ የእነርሱም ተግባር በንጉሥ ጻዊት የተመደበላቸውን ሥራ ማከናወንና በሙሴ ሕግ መሠረት ለእግዚአብሔር የሚቀርቡትን መሥዋዕት ማቃጠል ነበር፤ እንዲሁም በጻዊት መመሪያ መሠረት የሙዚቃና የበዓል አከባቢ ሥነ ሥርዓት ኅላፊነት ተስጥቶአቸው ነበር፤ ¹⁹ ዮዳሄ በሕጉ መሠረት ያልነጸ ማንኛውም ሰው ወደ ቤተ መቅደስ አንዳይገባ በቤተ መቅደሱ ቅጽር በሮች ሆነው የሚጠብቁ ዘበኞችን መድቦ ነበር።

²⁰ የጦር መኩንኖቹ፤ የታወቁ የአገር ሽማግሌዎች የመንግሥት ባለሥልጣኖችና የቀሩትም ሕዝብ ሁሉ ከዮዳሄ ጋር በመሆን ከቤተ መቅደስ እስከ ቤተ መንግሥት ድረስ ንጉሡን እጅ በውሄዱ፤ በቤተ መንግሥቱም ዋና በር ገቡ፤ ንጉሡም በዙፋኑ ላይ ተቀመጠ፤ ²¹ ሕዝቡም ሁሉ በታላቅ ደስታ ተሞሉ፤ ሀታልያም ተገድላ ስለነበር ከተማይቱ ሰላም ሰፍኖባት ጸጥብላ ነበር።

ምዕራፍ 24

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአስ
(2 ነገ. 12፡1-16)

¹ ኢዮአስ በስባት ዓመቱ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ አርባ ዓመት ገዛ፤ እናቱም ጺቢያ ተብላ የምትጠራ የቤርሳቤህ ከተማ ተወላጅ ነበረች፤ ² ካሁኑ ዮዳሄ በሕይወት በነበረበት ዘመን ሁሉ ኢዮአስ፤ እግዚአብሔርን ደስ የሚያስኝ ነገር ያደርግ ነበር፤ ³ ዮዳሄ ለንጉሥ ኢዮአስ ሁለት ሚስቶችን መርጦለት ነበር፤ እነርሱም ወንዶች ንፍ ቤቶች ልጆችን ወልደውለታል።

⁴ ኢዮአስ ከነገሠ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ቤተ መቅደሱን ለማደስ ወሰነ፤ ⁵ ስለዚህ ካህናቱንና ሌዋውያኑን በአንድነት ሰብስቦ “ወደ ይሁዳ ከተማዎች ሄዳችሁ ለቤተ መቅደሱ ዓመታዊ ዕድሳት የሚሆን በቂ ገንዘብ ከእስራኤል ሕዝብ ሁሉ በፍጥነት ሰብስቡ” ሲል አዘዛቸው፤ ሌዋውያኑ ግን ቸል በማለት ዘገዩ፤ ⁶ ስለዚህ ንጉሥ ኢዮአስ የሌዋውያኑን መራ ዮዳሄን ጠርቶ፤ “የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ፤ እግዚአብሔር ለሚመለከበት ድንኳን አገልግሎት የሚሆን ግብር የእስራኤል ሕዝብ እንዲያዋግ ያዘዘውን ሌዋውያኑ ከይሁዳና ከኢየሩሳሌም ሕዝብ

ሰብሰበው ያመጡ ዘንድ ስለምን እላትጋሃቸውም? አለ።

፯ ዚያንቦች ዐታልያ ተብላ የምትጠራ መጥፎ ሴት ተከታዮች ቤተ መቅደሱን አበላሽተውት ነበር፤ ንዋያት ቅድሳቱን እንኳ ሳይቀር ባዓል ተብሎ ለሚጠራው ጣያት በሚደረገው የአምልኮ ሥነ ሥርዓት ይጠቀሙባቸው ነበር።

፱ ንጉሥ ኢዮአስ “የገንዘብ መሰብሰቢያ ሣጥን ሠርታችሁ በቤተ መቅደሱ ቅጽር በር በሰተውጭ በኩል አኑሩት” ሲል ሌዋውያኑን አዘዘ፤ ፯ ዚያንቦች በኋላ ሌዋውያኑ በመላው ኢየሩሳሌምና በይሁዳ የሚገኙ ነዋሪዎች ሁሉ የእግዚአብሔር እንልጋይ ሙሴ በምድረ በዳ ለመጀመሪያ ጊዜ ከእስራኤል ሕዝብ እንዲሰበሰብ ያዘዘውን ግብር ለእግዚአብሔር እንዲያመጡ ትእዛዝ አስተላልፏል፤ ¹⁰ ይህም ሕዝቡንና መሪዎቹን ሁሉ ደስ ስላሰኛቸው ገንዘብ በማምጣት ሣጥኑን ሞሉት። ¹¹ ሌዋውያኑም ሣጥኑን ወሰደው ኅላፊዎች ለሆኑት ለመንግሥት ባለሥልጣኖች በየቀኑ ያስረክቡት ነበር። ሣጥኑ በገንዘብ በምላ ቁጥር የቤተ መንግሥቱ ጸሐፊና የሊቀ ካህናቱ እንደራሴ ገንዘቡን ከሣጥኑ አውጥተው በወሰዱ በኋላ፤ ለሣጥኑን መልሰው በቦታው ያኖሩት ነበር፤ በዚህ ህይደት መንገድ ብዙ ገንዘብ ሰበሰቡ።

¹² ንጉሡና ካህኑ ዮዳሄ ገንዘቡን የቤተ መቅደሱ እድሳት ኅላፊዎች ለሆኑት ሰዎች ይሰጡላቸው ነበር፤ እነዚህም ኅላፊዎች ገንዘቡን ቤተ መቅደሱን የሚጠግኑ ግንበኞችን፤ አናጢዎችንና ብረታ ብረት ሠራተኞችን ይቀጥሩበት ነበር፤ ¹³ ሠራተኞቹም በብርቱ ትጋት በመሥራት ቤተ መቅደሱን ቀድሞ በነበረው ሁኔታ በጥሩ አኳኋን አደሱት፤ ¹⁴ የዕድሳቱ ሥራ ባለቀ ጊዜም ቀሪው ገንዘብ ለንጉሥ ኢዮአስና ለካህኑ ዮዳሄ ተሰጠ፤ እነርሱም በዚህ ወርቅ ለቤተ መቅደሱ አገልግሎትና ለመሥዋዕት የሚውሉ ሳሕኖችንና ሌሎች ልዩ ልዩ ዕቃዎችን ዝዙ።

የዮዳሄ አመራር ተለወጠ

ዮዳሄ በሕይወት በነበረበት ዘመን ሁሉ ዘወትር በቤተ መቅደስ መሥዋዕት ይቀርብ ነበር፤ ¹⁵ ዮዳሄ በዕድሜ እጅግ ከሸመገለ በኋላ በአንድ መቶ ሠላሳ ዓመቱ ሞተ፤ ¹⁶ እርሱ ለእስራኤል ሕዝብ፤ ለእግዚአብሔርና ለቤተ መቅደሱ ስለሰጠው እንልግሎት ውለታ በዳዊት ከተማ በሚገኘው በንጉሥታት መካነ መቃብር ቀበሩት።

¹⁷ ዮዳሄ ከሞተ በኋላ ግን የይሁዳ መሪዎች ወደ ንጉሥ ኢዮአስ መጥተው የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ እንዲተው አግባቡት፤ ¹⁸ ስለዚህ ሕዝቡ የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ በሆነው

በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ውስጥ መስገድ ትተው፤ አሺራ ተብላ ለምትጠራ ሴት አምላክ ጣያታትና ምስሎች መስገድ ጀመሩ። ይህንንም ኃጢአት በመሥራታቸው የእግዚአብሔር ቁጥ በይሁዳና በኢየሩሳሌም ላይ ወረደ። ¹⁹ እግዚአብሔር ወደ እርሱ እንዲመለሱ እጥብቀው ያሳስቡላቸው ዘንድ ነዚያትን ላከ፤ ሕዝቡ ግን አንስማም አሉ፤ ²⁰ ከዚህ በኋላ የእግዚአብሔር መንፈስ በካህኑ በዮዳሄ ልጅ በዘክርያስ ላይ ወረደ፤ እርሱም ሕዝቡ ሊያዩት በሚችሉበት ከፍ ያለ ስፍራ ላይ ቆሞ “እግዚአብሔር ‘ትእዛዜን ስለምን ትተላለፋችሁ? በገዛ ራሳችሁ ላይ ስለምን መቅሠፍትን ታመጣላችሁ?’ ሲል ይጠይቃችኋል፤ እንግዲህ እናንተ ሰለተዋችሁት እርሱም ትቶአችኋል” አላቸው። ²¹ ንጉሥ ኢዮአስ በዘክርያስ ላይ በተደረገው ሜራ ተባባሪ ሆነ፤ ሕዝቡም በንጉሡ ትእዛዝ ዘክርያስን በቤተ መቅደሱ እደባባይ ውስጥ በድንጋይ ወግረው ገደሉት። ²² ንጉሥ ኢዮአስ የዘክርያስ አባት ዮዳሄ ያደረገላትን ቅን አንልግሎት በመዘንጋት ዘክርያስን ገደለ፤ ዘክርያስም ሊሞት ሲያጣጥር ሳለ “እግዚአብሔር ይወን አንተ የምታደርገውን ግፍ እይቶ ይቅጣህ!” አለ።

የኢዮአስ ዘመን መንግሥት ፍጹሜ

²³ በዚያን ዓመት በመከር ወራት የዕርያ ሠራዊት በይሁዳና በኢየሩሳሌም ላይ እደጋ በመጣል መሪዎቹን ሁሉ ገደሉ፤ እጅግ ብዙ የሆነ ምርኬም ይዘው ወደ ይማሰቆ ተመለሱ፤ ²⁴ የዕርያ ሠራዊት ጥቂት ነበር፤ ነገር ግን እጅግ ብዙ የሆነውን የይሁዳን ሠራዊት ድል እንዲያደርግ እግዚአብሔር ፈቀደ፤ ምክንያቱም ሕዝቡ የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን ሰላተዉ ነው፤ በዚህ ዐይነት ሁኔታም ንጉሥ ኢዮአስ ተቀጣ፤ ²⁵ በብርቱም ቄስሎ ነበር፤ የጠላት ሠራዊት ከዚያ ተነሥቶ ከሄደ በኋላ ባለሟሎቹ ከሆኑት ባለሥልጣናት የካህኑን የዮዳሄን ልጅ ይሞ ለመበቀል በንጉሡ ላይ አሟረው በአልጋው ላይ እንዳለ ገደሉት፤ ንጉሡም በዳዊት ከተማ ተቀበረ፤ ይሁን እንጂ በንጉሥታት መካነ መቃብር አልተቀበረም። ²⁶ በንጉሡ ላይ ያሜሩትም ሽምሣት ተብላ የምትጠራ የዐምን ተወላጅ ልጅ የሆነው ዛባድና ሽምሪት ተብላ የምትጠራ የሞአብ ተወላጅ ልጅ የሆነው ይሆዛባድ ናቸው። ²⁷ የኢዮአስ ልጆች ታሪክ፤ በኢዮአስ ላይ ተነግረው የነበሩት የትንቢት ቃላትና ኢዮአስ ቤተ መቅደሱን እንዲት እንዳደሰ በንጉሥታት የታሪክ መጽሐፍ መግለጫ ውስጥ ተመዝግቦ ይገኛል፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ አሜሲያስ ነገሠ።

ምዕራፍ 25

የይሁዳ ንጉሥ አሜስያስ
(2 ነገ. 14፡2-6)

¹አሜስያስ ዕድሜው ሃያ እምስት ዓመት ሲሆን ነገሡ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሃያ ዘጠኝ ዓመት ገዛ፤ እናቱ ይሆዓዲን ተብላ የምትጠራ የኢየሩሳሌም ተወላጅ ነበረች፤ ²አሜስያስ አብዛኛውን ጊዜ አግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ነገር ያደርግ ነበር፤ ይሁን እንጂ አንዳንድ ጊዜ የሚያደርገውን ነገር በሙሉ ልብ አያደርግም ነበር፤ ³መንግሥቱን እንዳጠናከረ ወዲያውኑ አባቱን የገደሉትን ባለሥልጣኖች በሙሉ በሞት ቀጣ፤ ⁴ይሁን እንጂ ልጆቻቸውን አልገደለም፤ ምክንያቱም አግዚአብሔር በሙሴ አማካይነት በሰጠው ሕግ “ወላጆች ልጆቻቸው በፈጸሙት ወንጀል፤ ልጆችም ወላጆቻቸው በፈጸሙት ወንጀል በሞት አይቀጡም፤ አንድ ሰው በሞት መቀጣት ያለበት ራሱ በፈጸመው ወንጀል ብቻ ነው” ሲል የተናገረውን ቃል በማክበር ነው።

በኤዶም ላይ የተደረገ ጦርነት
(2 ነገ. 14፡7)

⁵ንጉሥ አሜስያስ የይሁዳና የብንያም ነገዶች የሆኑትን ወንዶች ሁሉ በየጉሳዎቻቸው በቡድን በቡድን በመመደብ በየቡድኑ የሺ አለቆችና የመቶ አለቆችን ሾመ፤ በቡድኑ የተመደቡትም ሰዎች ዕድሜአቸው ሃያ ዓመት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ወንዶችን ሁሉ የሚያጠቃ ልል ሲሆን ብዙታቸውም ሦስት መቶ ሺ ነበር፤ አነርሱም ለጦርነት የተዘጋጁ፤ በጦርና በጋሻ አያያዝ የሠለጠኑ ምርጥ ወታደሮች ነበሩ፤ ⁶አሜስያስ በተጨማሪ በሦስት ሺ አራት መቶ ኪሎ ጥሬ ብር ከአስራኤል እንድ መቶ ሺ ወታደሮችን ቀጠረ፤ ⁷ነገር ግን አንድ ነቢይ ወደ ንጉሥ አሜስያስ መጥቶ እንዲህ አለው፡ “እነዚህን የአስራኤል ወታደሮች ይዘህ እትዝመት፤ ምክንያቱም አግዚአብሔር ከአስራኤልም ሆነ ከማንኛውም ከኤፍሬም ሕዝብ ጋር አይደለም፤ ⁸አንተ በዚህ በምታደርገው ጦርነት የአስራኤል ወታደሮች ድጋፍ ይሆኑኛል ብለህ ታሰብ ይሆናል፤ ነገር ግን አሸናፊም ሆነ ተሸናፊ እንድትሆን የሚያደርግህ አግዚአብሔር ብቻ ነው፤ እነሆ አሁንም እርሱ በጠላቶችህ ድል እንድትሆን ያደርግሃል።”

⁹አሜስያስ፡ ነቢዩን “እስቀድሜ የከፈልኩት ስያሜ ሆኑ ሁሉ ገንዘብ እንዴት ሊሆን ነው?” ብሎ ጠየቀው።

ነቢዩም፡ “አግዚአብሔር ከዚህ ገንዘብ ይበልጥ የበዛ ሊሰጥህ ይችላል!” ሲል መለሰለት።

¹⁰ስለዚህ አሜስያስ ቅጥረኞቹን ወታደሮች ወደ የመኖሪያ ሰፍራቸው እንዲሄዱ አስናብታቸው፤ እነርሱም በይሁዳ ሕዝብ ላይ እጅግ ተቈጥተው ወደ መኖሪያ ሰፍራቸው ሄዱ።

¹¹ከዚህ በኋላ አሜስያስ በወኔ ተነሣሥቶ ወታደሮቹን በመምራት ወደ ጨው ሸለቆ ሄደ፤ በዚያም ወታደሮቹ በኤዶም ሠራዊት ላይ አደጋ ጥለው ሀሥር ሺ ወታደሮችን ገደሉ፤ ¹²ሌሎች ሀሥር ሺ ወታደሮችንም ማረኩ፤ እሰረኞቹንም ሌላዕ ተብላ በምትጠራው ከተማ አጠገብ በሚገኘው ገደል አፋፋ፤ ላይ አውጥተው ጣሉአቸው፤ ሁሉም ከገደሉ በታች በሚገኙ አለቶች ላይ ተፈጥፍጠው ሞቱ።

¹³በዚሁ ወቅት፡ አሜስያስ ከእርሱ ጋር ወደ ጦርነት እንዲሄዱ ያልፈቀደላቸው የአስራኤል ወታደሮች በሰማርያና በቤተሐሮን መካከል በሚገኙት በይሁዳ ከተማዎች ላይ አደጋ በመጣል ሦስት ሺ ሰዎችን ገደሉ፤ እጅግ የበዛ ምርኩም ወሰዱ።

¹⁴አሜስያስ ኤዶማውያንን ድል አድርጎ በተመለሰ ጊዜ ጣዖቶቻቸውን ይዞ መጣ፤ እማልክት አድርጎም በማቆም ሰገደላቸው፤ ዕጣንም አጠነላቸው፤ ¹⁵ይህም ድርጊት አግዚአብሔርን አስቈጣ፤ ስለዚህ አግዚአብሔር ወደ አሜስያስ አንድ ነቢይ ላከ፤ ይህም ነቢይ አሜስያስን “የዛፃ ሕዝባቸውን ከአንተ እጅ ለማዳን እንኳ ላልቻሉ ለባዕዳን አማልክት ሰለምን ሰገደህ?” ሲል ጠየቀው።

¹⁶ነቢዩ ገና ንግግሩን ሳይፈጽም አሜስያስ “ለመሆኑ እንተን የንጉሡ አማካሪ አድርገን የሾምንህ ከመቼ ወዲህ ነው? ይልቅስ ንግግር ዜን አቁም፤ አለበለዚያ እገድልሃለሁ!” አለው።

ነቢዩም ለአንድ አፍታ ንግግሩን ቆም ካደረገ በኋላ “ደህን ሁሉ በማድረግህና የአኔን ምክር ለመስማት እምቢ በማለትህ አግዚአብሔር ሊያጠፋህ መወሰኑን አሁን ይታወቅሁ” አለው።

በአስራኤል ላይ የተደረገ ጦርነት
(2 ነገ. 14፡8-20)

¹⁷ከዚህ በኋላ ንጉሥ አሜስያስና አማካሪዎቹ በአስራኤል ላይ አሜሩ፤ አሜስያስም የዬሁ የልጅ ልጅ የኢየሐካዝ ልጅ ወደ ሆነው ወደ አስራኤል ንጉሥ የአስ መልእክተኞች በመላክ “እንግዲህ፡ ና ይዋጣልን?” ሲል ለጦርነት አነሣገው፤ ¹⁸ንጉሥ የአስ ግን እንዲህ ሲል መለሰለት፡ “አንድ ጊዜ በሲባኖስ ተራራ ላይ የምትገኝ ኩርንችት ወደ ዝግባ ዛፍ መልእክት ልክ ‘ለወንድ ልጄ ሚስት ትሆኑ ዘንድ ሴት ልጅህን ሰጠኝ’ ስትል ጠየቀችው፤ ነገር

ግን አንድ አውራ በዚያ በኩል ሲያልፍ ስለረገ ጣት ያች ነርግችት ሞተች፤ ¹⁹አሚስያስ ሆይ! እነሆ አንተም ኤይማውያንን ድል ስላደረግህ ልብህ በትዕቢት ተሞልቶአል፤ ይልቅስ በቤትህ ዐርፈህ ብትቀመጥ የሚሻልህ መሆኑን እመክርሃለሁ፤ በአንተና በሕዝብህ ላይ መትሥ ፍትን የሚያስከትል ነገር ስመቆስቆስ ስስምን ትፈልጋለህ?”

²⁰አሚስያስ ግን የዮሐንን ምክር ከምንም አልቋጠረውም፤ ይህም የሆነበት ምክንያት አሚስያስ የኤይማውያንን ጣዖታት ሰላመሰከ ድል እንዲሆን እግዚአብሔር ስለፈቀደ ነው፤ ²¹ስለዚህም የእስራኤል ንጉሥ ዮሐን የደሁዳን ንጉሥ አሚስያስን ለመውጋት ዘመተ፤ በይሁዳ በሚገኘው ቤትሹሚሽ ተብሎ በሚጠራ ስፍራ ጦርነት ገጠመ፤ ²²የደሁዳ ሠራዊትም ድል ሆነ፤ ወታደሮቹም ሸሽተው ወደ መኖሪያ ስፍራቸው ሄዱ፤ ²³ንጉሥ ዮሐንም አሚስያስን ማርኮ ወደ ኢየሩሳሌም ወሰደው፤ ከኤፍሬም ቅጽር በር አንሥቶ እስከ ማእዘን ቅጽር በር ድረስ ያለውን ርዝመቱ ሁለት መቶ ሚትር ያህል የሆነውን የኢየሩሳሌምን ቅጽር አፈረሰ። ²⁴በቤተ መቅደስ የነበረውን ወርቅና ብር ሁሉ፤ በዋሲድኤዶም ዝርያዎች ይጠቀቁ የነበሩትን የቤተ መቅደሱን ዕቃዎችና የቤተ መንግሥቱን ሀብት በሙሉ ምርኮ አድርጎ በመውሰድ ወደ ሰማርያ ተመለሰ፤ በመያዣም ስም ጥቂት ሰዎችን ይዞ ሄደ።

²⁵የእስራኤል ንጉሥ ዮሐን ከሞተ በኋላ የይሁዳ ንጉሥ አሚስያስ ዐሥራ አምስት ዓመት ሞረ፤ ²⁶አሚስያስ በዘመነ መንግሥቱ ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳና በእስራኤል ነገሥታት የታረከ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል። ²⁷አሚስያስ እግዚአብሔርን ከተወሰነ ጊዜ ጀምሮ በኢየሩሳሌም ውስጥ እርሱን ለመማደል ሣራ ተጠንቅሶ ነበር፤ በመጨረሻም አሚስያስ ሸሽቶ ወደ ላኪሽ ሄደ፤ ነገር ግን ጠላቶቹ እዚያው ድረስ ተከታትለው ገደሉት፤ ²⁸ራሳውንም በፈረሰ ላይ ጭነው ወደ ኢየሩሳሌም በማምጣት በዳዊት ከተማ በሚገኘው በነገሥታት መካነ መቃብር ቀበሩት።

ምዕራፍ 26

የይሁዳ ንጉሥ ዮሐን

(2 ነገ. 14፡21-22) 15፡1-7)

¹መላው የይሁዳ ሕዝብ ዐሥራ ስድስት ዓመት የሆነውን የአሚስያስን ልጅ ዮሐንን በእባቱ እግር ተተክቶ እንዲነግሥ መረጡት፤ ²(ዮሐንን ሌላትን መልሶ በመያዝ ከተማይቱን እንደገና የሠራው ከእባቱ ከአሚስያስ ሞት በኋላ ነው።)

³ዮሐንን በዐሥራ ስድስት ዓመቱ ነገሡ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ነምሶ

ሁለት ዓመት ገዛ፤ እናቱ ይህልያ ተብላ የምትጠራ የኢየሩሳሌም ተወላጅ ነበረች፤ ⁴ዮሐንን የአባቱን መልካም አርአያነት በመከተል እግዚአብሔርን ደስ የሚያስች ነገር አደረገ፤ ⁵መንፈሳዊ አማካሪው በካሪያስ በሕይወት እስከነበረበት በመን ድረስ ዮሐንን እግዚአብሔርን በታማኝነት ያገለግል ነበር፤ እግዚአብሔርም ባረከው።

⁶ዮሐንን በፍልስጥኤማውያን ላይ አደጋ ጥሎ የጋትን፤ የያብጌንና የአሽዶድን ከተማዎች ቅጽሮችን አፈራረሰ፤ በአሽዶድ አጠገብና በቀሩትም የፍልስጥኤም ግዛት ውስጥ የተመሸጉ ከተሞችን ሠራ። ⁷ፍልስጥኤማውያንን፤ በጉርባዓል ይኖሩ የነበሩትን ሀረቦችና መውናውያንን ድል እንዲያደርግ እግዚአብሔር ረዳው። ⁸ዐሞናውያንም ስዮዝያን ገበሩለት፤ እጅግ እየገነነ በመሄዱ ዝናው እስከ ግብጽ ድረስ ተሰማ።

⁹ዮሐንን በማእዘን ቅጽር በርና በቅጽሩም መጠምዘዥያ ላይ መቄጣጠሪያ ግንቦችን በመሥራት የኢየሩሳሌምን ምሽንቅ አጠናከረ፤ ¹⁰በምዕራባዊ ኮረብታዎች ግርጌና በሚዳዎች ላይ ብዙ የቀንድ ከብቶች ስለነበሩትን ገጠጦ የተመሸጉ መጠቀሚያ ግንቦችን ሠራ፤ ብዙ ጉድጓዶችንም ማስ፤ ግብርና ስለሚወድም ሕዝቡ በነረብታማ አገሮች የወደን ተከል እንዲተከሉ፤ ስም የሆነውንም ምድር እንዲያርሱ ያበረታታቸው ነበር።

¹¹ዮሐንን ስጦርነት ዝግጁ የሆነ እጅግ የበላ ሠራዊት ነበረው፤ የሠራዊቱም አባላት ስም ዝርዝር የንጉሡ ጸሐፊዎች በሆኑት በይሄኤልና በማዕኒያ ይመዘገባሉ ነበር፤ የእነርሱም የበላይ ተቈጣጣሪ የቤተ መንግሥቱ ሠራተኞች አባል የሆነው ሐናንያ ነበር፤ ¹²ሠራዊቱም የሚመራው በሁለት ሺ ስድስት መቶ የጦር መኰን ሆኑ ነበር፤ ¹³በእነርሱም ሥልጣን ሥር የንጉሡን ጠላቶች ስመመከት በቂ ችሎታ ያላቸው ሦስት መቶ ሰባት ሺ አምስት መቶ ጀግኖች ወታደሮች ነበሩ፤ ¹⁴ዮሐንንም ስመላው ሠራዊቱ ጋሻና ጦር፤ የራስ ቀርና የደረት ጥሩ ርን፤ ቀስትና ፍላጸን፤ ወንጭፍና የሚወነጨፉ ድንጋዮችን አዘጋጅቶለት ነበር፤ ¹⁵ንጉሥ ዮሐንን በኢየሩሳሌም በእጅ ሥራ ጥበብ የሠለጠኑ ሰዎች ከመጠቀሚያ ግንቦችና ከከተማይቱ ቅጽር ማእዘኖች ላይ ፍላጸዎችንና ታላላቅ ድንጋዮችን የሚያስፈንጥሩ መሣሪያዎችን እንዲሠሩ አደረገ፤ እግዚአብሔር ስለረዳውም እጅግ በረታ፤ እጅግም ገናና ሆነ፤ ዝናውም በሁሉ ስፍራ ተሰማ።

ዮሐንን በዕብራተኛነቱ ተቀጣ

¹⁶ንጉሥ ዮሐንን መንግሥቱን ባጠናከረ ጊዜ ዕብራተኛ ሆነ፤ ይህም ዕብራተኛነቱ ወደ ውድቀት አደረሰው፤ በዕጣን መሠዊያው ላይ ዕጣን ለማጠን ወደ ቤተ መቅደስ በድፍረት በመግባቱ

እግዚአብሔርን አሳዘነ፤¹⁷ በዚህ ጊዜ ካዘኑ ህፃናቸውን ከእርሱም ጋር ልብ ሙሉና ቈራጥ የሆኑ ስግግራዊ ካህናት ድርጊቱን ለመቃወም ንጉሡን ተከትለው ወደ ቤተ መቅደሱ ገቡ።¹⁸ እንዲሁም አሉት፡ “የዝያን ሆይ! እንተ ለእግዚአብሔር ዕጣን ታጥን ዘንድ አይገባም፤ ይህን ስማ ድረግ የተመደቡት ለእግዚአብሔር የተለዩት የእርን ዝርያዎች የሆኑት ካህናት ብቻ ናቸው፤ ስለዚህ ከዚህ ከተቀደሰው ስፍራ ውጣ፤ እግዚአብሔር እምላክን አሳዝነሃል፤ ከዚህም የተነሣ ከእንግዲህ ወዲህ ከእግዚአብሔር በረከት ተሰይተሃል።”¹⁹

¹⁹ ዕጣን ለማጣን ዝግጁ ሆኖ ጥናውን በእጁ እንደያዘ በቤተ መቅደሱ ውስጥ በዕጣን መሠዊያው አጠገብ ቆጦ የነበረው የዝያንም በካህናቱ ላይ እጅግ ተቈጣ፤ ወዲያውኑ በማንባሩ ላይ አሠቃቂ የሆነ የቆዳ በሽታ ታየ፤²⁰ በዛርያስና ሌሎቹም ካህናት በታላቅ ድንጋጤ የንጉሡን ግንባር ትኩር ብለው ተመልከቱ፤ ከዚህ መቅደስም እንዲወጣ አስገደዱት፤ የዝያንም እግዚአብሔር እንደታወቀው አውቆ በችኮላ ከዚያ ወጥቶ ሄደ።

²¹ ንጉሥ የዝያን በበሽታው ምክንያት እስከ ዕለተ ሞቱ ድረስ እንደ ሥርዓቱ ንጹሕ ሳይሆን ኖረ፤ ወደ ቤተ መቅደስም እንደገና መግባት አልቻለም፤ ከሥራው ሁሉ ተገልሎ በተለየ ቤት ውስጥ ለብቻው ይኖር ነበር፤ ልጁም ኢዮ አታም አገሪቱን ያስተዳድር ነበር።

²² ንጉሥ የዝያን በዘመነ መንግሥቱ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ የዓጥጽ ልጅ ነቢዩ ኢሳይያስ መዝግቦት ይገኛል፤²³ የዝያን ሞተ፤ በነገሥታታት መካነ መቃብር አጠገብ ባለው ስፍራ ቀበሩት፤ በነገሥታት መካነ መቃብር ያልተቀበረው አሠቃቂ የሆነ የቆዳ በሽታ ስለነበረበት ነው፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ኢዮ አታም ነገሠ።

ምዕራፍ 27

የይዑዳ ንጉሥ ኢዮአታም (2 ነገ. 15፡32-38)

¹ ኢዮአታም ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት ሲሆነው ነገሠ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ዐሥራ ስድስት ዓመት ገዛ፤ እናቱም ይሩሻ ተብላ የምትጠራ የጸደቀ ልጅ ነበረች፤² ኢዮአታም አባቱ እንዳደረገው እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ነገር ሠራ፤ አባቱ በቤተ መቅደሱ ውስጥ ዕጣን በማጣን ያደረገውን ኃጢአትም አልሠራም፤ ሕዝቡ ግን ኃጢአት መሥራታቸውን ቀጥለው ነበር።

³ ኢዮአታም የቤተ መቅደሱን ስሜናዊ በር እንደገና ሠራ፤ በተጨማሪም በኢየሩሳሌም አጠገብ በሚገኘው የፌል ተብሎ በሚጠራው ኮረብታማ ቦታ የከተማ ቅጽርችን በመሥራት ብዙ ሥራ አከናውኖአል፤⁴ እንዲሁም በይዑዳ ተራራማ ስፍራዎች ላይ ከተማዎችን፤ ደን በዘዛባ ችው ስፍራዎችም ላይ ምሽጎችንና ቅጽርችን ሠርቶ ነበር፤⁵ በዐሞን ንጉሥና በሠራዊቱ ላይ ጦርነት ከፍቶ ድል አድርጎአቸው ነበር፤ ዐሞናውያንንም በየዓመቱ ለሦስት ዓመት በተከታታይ ሦስት ሺ አራት መቶ ኪሎ የሚመዝን ብር፤ አንድ ሚሊዮን ኪሎ የሚመዝን ስንዶና እንዲሁም አንድ ሚሊዮን ኪሎ የሚመዝን ገብስ እንዲገብሩለት አስገደዳቸው።⁶ ኢዮአታም እምላኩ ስሆነው ለእግዚአብሔር ታማኝ በመሆኑ ገናና እየሆነ ሄደ፤⁷ በኢዮአታም ዘመነ መንግሥት የተረፈመው ሌላው ድርጊት ሁሉ፤ ያካሄደው ጦርነትና የመንግሥቱ አመራር ሁሉ በእስራኤልና በይዑዳ ነገሥታት የታረከ መጻሕፍት ተመዝግበው ይገኛሉ፤⁸ ኢዮአታም በነገሥ ጊዜ ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ዐሥራ ስድስት ዓመት ገዛ፤⁹ ከዚያም በኋላ ሞተ፤ በዳዊት ከተማም ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ አካዝ ነገሠ።

ምዕራፍ 28

የይዑዳ ንጉሥ አካዝ (2 ነገ. 16፡1-4)

¹ አካዝ ዕድሜው ሃያ ዓመት ሲሆን ነገሠ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ዐሥራ ስድስት ዓመት ገዛ፤ የቀድሞ አባቱን የንጉሥ ዳዊትን መልካም ምስሌነትን አልተከተለም፤ ይህን በማድረግ ፈንታ እግዚአብሔርን የሚያሳዝን ነገር በመፈጸም፤² የእስራኤልን ነገሥታት መጥፎ እርእያነት ተከተለ፤ ባዕል ተብሎ የሚጠራ የጣዖት ምስሎችን አቅልመ ሠራ፤³ በሂኖም ሽለቆም ዕጣን አጠነ፤ እስራኤላውያን ወደ ምድሪቱ በገቡ ጊዜ እግዚአብሔር ከዚያ ያባረራቸውን ሕዝቦች እጸያፊ ልማድ በመከተል፤⁴ የራሱን ወንዶች ልጆች እንኳ ሳይቀር የሚቃጠል መሥዋዕት አድርጎ ለጣዖታት አቀረበ።⁵ በኮረብታዎች ላይ በሚገኙ በአረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎችና በዩዳ ጥላ ሥር መሥዋዕትን አቀረበ፤ ዕጣንንም አጠነ።

በሶርያና በእስራኤል ላይ የተደረገ ጦርነት (2 ነገ. 16፡5)

⁵⁻⁶ ንጉሥ አካዝ ኃጢአት ስለሠራ የሶርያ ንጉሥ ድል እንዲያደርገውና ብዙ አይዑዳውያንን አስረኝቶ አድርጎ ወደ ደማስቆ እንዲወስድ እግዚአብሔር ፈቀደ፤ እንዲሁም የረማልያ ልጅ የሆነው የእስራኤል ንጉሥ ፋቱሌ አካዝን

ድል እንዲያደርግና እጅግ በጣም ጀግኖች ከሆኑ ከይሁዳ ወታደሮች መካከል በአንድ ቀን መቶ ሃያ ሺ እንዲገድል እግዚአብሔር ፈቀደ፤ የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ የሆነ እግዚአብሔር ይህን የፈቀደበት ምክንያት የይሁዳ ሕዝብ እርሱን ስለተወሰነው ፡፡ ሺክሪ ተብሎ የሚጠራ አንድ ወታደር የንጉሥ አካባቢን ልጅ ማዕሄ ያን፤ የቤተ መንግሥቱን አስተዳዳሪ ዓዝራቃም ንጋ ቢሥልጣን ከንጉሡ ሁስተኛ የሆነውን ኤል ቃናን ገደለ፤ ፡፡ ምንም እንኳ አይሁዳውያን ወገኖቻቸው ቢሆኑም የእስራኤል ወታደሮች ሁስት መቶ ሺ ሴቶችንና ሕፃናትን እስረኞች አድርገው ከብዙ ምርኮ ጋር ወደ ስማርያ ወስዱአቸው ።

ነቢዩ ያዴድ

9 የእግዚአብሔር ነቢይ የሆነ፤ ያዴድ ተብሎ የሚጠራ አንድ ሰው በስማርያ ከተማ ይኖር ነበር፤ የእስራኤል ሠራዊት አይሁዳውያንን እስረኞች አድርገው በመውሰድ ወደ ስማርያ ከተማ በመግባት ላይ ሳሉ ወደ እነርሱ መጥቶ እንዲህ አላቸው፡ “የቀድሞ አባቶቻችሁ አምላክ የሆነው እግዚአብሔር በይሁዳ ሕዝብ ላይ ስለተቁጣ እነርሱን ድል እንድታደርጉአቸው ፈቀደ፤ እናንተ ግን አይሁዳውያንን በግፍ ፈጃችኋቸው፤ ይህንንም የግፍ ሥራችሁን እግዚአብሔር ተመልክቶአል፤ 10 ይህም አልበቃ ብሎአችሁ የኢየሩሳሌምንና የይሁዳን ወንዶችና ሴቶች በሙሉ የእናንተ ባሪያዎች ልታደርጉአቸው ታስባላችሁ፤ እናንተስ ይህን ስታደርጉ ልክ እንደ እነርሱ ኃጢአት በመሥራት አምላካችሁን እግዚአብሔርን ማሳሰባችሁ አይደለምን? 11 አሁንም እነሆ አድምጡኝ! እነዚህ እስረኞች ወንድሞቻችሁና እንቶቻችሁ ናቸው፤ ወደየመኖሪያ ስፍራቸው ተመልሰው ይሄዱ ዘንድ ልቀቁአቸው፤ አስበልዚያ የእግዚአብሔር ቍጣ በእናንተ ላይ ይወርዳል ።”

12 እንዲሁም የይሆሐናን ልጅ ዐዛርያስ፤ የመሺሌሞት ልጅ ቤወከያ፤ የሻሎም ልጅ የይሐዝቂያና የሐድላይ ልጅ ዐማላ የተባሉት አራት የታወቁ የኤፍሬም ግዛት መሪዎች የሠራዊቱን ድርጊት ተቃወሙ፤ 13 እንዲሁም አሉአቸው፡ “እነዚህን እስረኞች ወደዚህ አታምጡብን! ከዚህ ቀደም ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን ሰላሳዎንን ቍጣው በእኛ ላይ ወርዶአል፤ አሁንም በበደል ላይ በደል እንድንፈጽም ትፈልጋላችሁን?” 14 ስለዚህ ሠራዊቱ እስረኞቹን ንጋ ምርኮውን ሰሕዝቡና ለመሪዎቻቸው አስረከበ፤ 15 ከዚያም በኋላ እነዚያ አራት ሰዎች ለእስረኞቹ ከምርኮው አስፈላጊውን ነገር ሁሉ እንዲሰጡ ተመደቡ፤ እነርሱም ራቁታቸውን ሰቀሩት እስረኞች ልብስና ጫማ፤ እንዲሁም በቂ ምግብና ውሃ ሰጡአቸው፤ በቀሰላቸውም

ላይ የወይራ ዘይት በማፍበስ ዕርዳታ አደረጉላቸው፤ በእግር ለመሄድ የማይችሉትን ደካማዎችንም በአሀያ ላይ አስቀመጡአቸው፤ እስረኞቹም ሁሉ በይሁዳ ግዛት ወደምትገኘው፤ የዘንባባ ዛፍ በብዛት ወደሚገኝባት ወደ ኢያሪኮ ከተማ መልሰው ወስዱአቸው፤ ከዚህም በኋላ እስራኤላውያን ወደ መኖሪያ ከተማቸው ወደ ስማርያ ተመለሱ ።

አካዝ የአሦርን
ዕርዳታ ለመነ
(2 ነገ. 16፡7-9)

16-17 ኤደማውያን የይሁዳን ግዛት እንደገና በመውረር ብዙ ሰዎችን ማርከው ወስዱ፤ ስለዚህ ንጉሥ አካዝ ዕርዳታ እንዲልከሱት የአሦርን ንጉሡ ነገሥት ቴግላት ፕሌሴርን ሰመነ፤ 18 በዚህ ጊዜ ፍልስጥኤማውያን በምዕራባዊ ኮረብታዎች ግርጌና በደቡባዊ ይሁዳ የሚገኙትን ታናናሽ ከተማዎች ወረሩ፤ ቤትሺሜሽ፤ አያሎን፤ ገደሮት፤ ሶኮ፤ ተምናና ጊምዝ ተብሎ የሚጠሩትን ከተማዎችና በዙሪያቸው የሚገኙትን መንደሮች በድል አድራጊነት ያዙ፤ በዚያም ለዘላቂታው ሰፈሩ፤ 19 የይሁዳ ንጉሥ አካዝ የሕዝቡን መብት በመግፈፍና ለእግዚአብሔር የነበረውን ታማኝነት በማጉደሉ፤ እግዚአብሔር በይሁዳ ላይ ችግርና መከራ እንዲወርድ ፈቀደ። 20 የአሦር ንጉሡ ነገሥትም አካዝን በመርዳት ፈንታ ተቃወመው፤ ችግርም ፈጠረበት፤ 21 ስለዚህ አካዝ ከእግዚአብሔር ቤተመቅደስ፤ ከቤተ መንግሥቱና ከሕዝቡ መሪዎች ዘንድ ብዙ ወርቅ ወስዶ ስንጉሡ ነገሥቱ መማሰጃ አድርጎ ሰጠ፤ ይሁን እንጂ ይህን ማድረጉም አልጠቀመውም ።

አካዝ የሠራው ኃጢአት

22 አካዝ፤ ችግሩ እየባሰበት በሄደ ጊዜ ከምንጊዜውም ይበልጥ ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ፤ 23 አካዝ ድልን ላገናደፉአቸው ሰባርያውያን አማልክት መሥዋዕት አቀረበ፤ ይህንንም ያደረገበት ምክንያት “የሰርያ አማልክት የሰርያን ነገሥታት ረድተዋል፤ መሥዋዕት ባቀርብላቸው እኔንም ይረዱኛል” ብሎ በማሰብ ነው፤ ይህም ድርጊት በራሱና በሀገሩ ላይ ጥፋትን አመጣ፤ 24 በተጨማሪም አካዝ የቤተ መቅደሱን ዕቃ ሁሉ ለውጥቶ በባበረው፤ ቤተ መቅደሱንም ዘጋ፤ በኢየሩሳሌምም የሰፍራው የጣዖት መሠዊያዎችን አቆመ፤ 25 በይሁዳ ታላላቅና ታናናሽ ከተማዎች ሁሉ ለባዕዳን አማልክት ዕጣን የሚታጠንባቸውን አረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎችን ሠራ፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ አካዝ የቀድሞ አባቶቹ አምላክ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቍጣ በራሱ ላይ አመጣ ።

26 በአካዝ ዘመን መንግሥት ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ የተፈጸመው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳና በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጻሕፍት ተመዝግቦ ይገኛል፤ 27 ንጉሥ አካዝ ሞተ፤ በኢየሩሳሌምም ተቀበረ፤ ይሁን እንጂ በነገሥታት መካከል መቀብር አልተቀበረም፤ በእርሱም አግር ተተክቶ ልጁ ሕዝቅያስ ነገሠ።

ምዕራፍ 29

የይሁዳ ንጉሥ ሕዝቅያስ
(2 ነገ. 18፡1-3)

1 ሕዝቅያስ ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት ሲሆንው ነገሠ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሃያ ዘጠኝ ዓመት ገዛ፤ እናቱ አቢያ ተብላ የምትጠራ የዘካርያስ ልጅ ነበረች፤ 2 ሕዝቅያስ የቀድሞ አባቱን የንጉሥ ዳዊትን መልካም ምሳሌነት በመከተል እግዚአብሔርን ደስ የሚያስኝ ነገር አደረገ።

የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ
እንደገና የመንጸት ተግባር

3 ሕዝቅያስ በነገሠበት ዓመት በመጀመሪያው ወር የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ በር ሁሉ አንድገና ከፍቶ አደሰ፤ 4 ካህናትንና ሌዋውያንን በስተ ምሥራቅ በኩል በሚገኘው በቤተ መቅደሱ አደባባይ ሰብስቦ እንዲህ አላቸው፡ 5 “እናንተ ሌዋውያን ራሳችሁን መቀደስና የቀድሞ አባቶቻችሁ አምላክ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቤተ መቀደስ ማንጸት አለባችሁ፤ ቤተ መቅደሱን የሚያረክስ ነገር ሁሉ ከቤተ መቅደሱ ማስወገድ ይኖርባችኋል። 6 የቀድሞ አባቶቻችን ስለአምላካችን ለእግዚአብሔር የነበራቸውን ታማኝነት በማጉደል አሳዘኑት፤ እርሱንም በመተውየክርሱ መኖሪያ ከሆነው ስፍራ ፈታቸውን አዞሩ፤ 7 የቤተ መቅደሱን በር ዙሉ ዘጉ፤ መብራቶቹንም አጠፉ፤ የእስራኤል አምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ውስጥ ዕጣንን ማጠን ወይም መሥዋዕትን ማቅረብ ተዉ፤ 8 በዚህም ምክንያት የእግዚአብሔር ቀጣ በይሁዳና በኢየሩሳሌም ላይ ወረደ፤ በእነርሱም ላይ የወረደው መቅሠፍት ሁሉንም የሚያስደነግጥና የሚያስፈራ ሆነ፤ እናንተም ይህን ሁሉ በሚገባ ታውቃላችሁ፤ 9 አባቶቻችን በመርነት ተገድለዋል፤ ሚስቶቻችንና ልጆቻችን ሁሉ እስረኞች ሆነው ተወስደዋል።

10 “ከእንግዲህ ወዲህ የእግዚአብሔር ቀጣ በእኛ ላይ አንዳይወርድብን እነሆ እኔ አሁን የእስራኤል አምላክ ከሆነው ከእግዚአብሔር ጋር ቃል ኪዳን ለመግባት ወስኛለሁ፤ 11 ልጆቼ ሆይ! እንግዲህ ቸልተኞች አትሁኑ!

ምክንያቱም እናንተ ዕጣን እንደታጥኑለትና ሕዝቡ እርሱን በማምለክ የሚፈጽሙትን ሥነ ሥርዓት እንድትመሩለት እግዚአብሔር የመረጣችሁ ናችሁ።”

12-14 ስማቸው ከዚህ በታች የተዘረዘሩ ሌዋውያን በዚያ ነበሩ፡-

ከቀሃት ጉሳ፡- የዐማሣይ ልጅ ማሐትና
የዐዘርያስ ልጅ ኢዩኤል፤
ከመራራ ጉሳ፡- የዓብዱ ልጅ ቂሽና
የይህልኤል ልጅ ዐዛርያስ፤
ከዜርሾን ጉሳ፡- የዚማ ልጅ ዮአሕና
የዮአሕ ልጅ ዔዲን፤

ከኤሊጻፋን ጉሳ፡- ሺምሪና ይዲኤል፤
ከአሳፍ ጉሳ፡- ዘካርያና ማታንያ፤
ከሂማን ጉሳ፡- ይሐኤልና ሺምዒ፤
ከይዱቱን ጉሳ፡- ሸማዕያና ዑዚኤል።

15 እነዚህም ሰዎች ሌዋውያን ወገኖቻቸውን ሰብስበው ሁሉም በእግዚአብሔር ሕግ መሠረት ራሳቸውን በሥርዓት አነጹ፤ ከዚህም በኋላ ንጉሡ እንዳዘዛቸው ሌዋውያኑ በእግዚአብሔር ሕግ መሠረት ቤተ መቅደሱን በሥርዓት አነጹ፤ 16 ካህናቱም ቤተ መቅደሱን ለማንጸት ወደ ውስጡ ገቡ፤ በሕጉ መሠረት በሥርዓት ያልነጸውንም ነገር ሁሉ ወደ ቤተ መቅደሱ አደባባይ አወጡት፤ ሌዋውያኑም ከዚያ አንገሥተው ከከተማ ውጭ በመውሰድ በቀድሞን ሸለቆ ጣሉት።

17 የማንጸቱ ሥራ በመጀመሪያው ወር መባቻ ቀን ተጀምሮ በስምንተኛው ቀን ወደ ቤተ መቅደሱ የሚያስገባው ክፍል ጭምር ሙሉ በሙሉ ተፈጸመ፤ ከዚህ በኋላም ቤተ መቅደሱን ለአምልኮ ሥነ ሥርዓት ለማዘጋጀት በተከታዮቹ ስምንት ቀኖች ማለትም ወሩ በገባ እስከ ፀሥራ ስድስተኛው ቀን ድረስ ሠሩ።

ቤተ መቅደሱ እንደገና
ለእግዚአብሔር የተለየ ሆነ

18 ሌዋውያኑ ስለተከናወነው ሥራ ለንጉሥ ሕዝቅያስ የሚከተለውን መግለጫ አቀረቡ፡ “የሚቃጠል መሥዋዕት የሚቀርብበትን መሠዊያ፤ የተቀደሰው ኅብስት የሚቀመጥበትን ገበታና ከእነርሱም ጋር የተያያዙትን ሌሎች ዕቃዎች ጭምር ቤተ መቅደሱን በሙሉ በሕጉ መሠረት በሥርዓት አንጽተናል፤ 19 እንዲሁም ንጉሥ አካዝ ለእግዚአብሔር ታማኝ ባልነበረበት ዓመታት ወስዶት የነበረውን ዕቃ ሁሉ መልስን በማምጣት ለእግዚአብሔር የተለየ እንዲሆኑ አድርገናል፤ እነዚህም ዕቃዎች በሙሉ ለእግዚአብሔር መሥዋዕት በሚቀርብበት መሠዊያ ፊት ለፊት ባለው ስፍራ ይገኛሉ።”

20 በማግሥቱ ጠዋት በማሰዳ ንጉሥ ሕዝቅ ያስ የከተማይቱን ባለሥልጣናት በብስቦ እነር ሱን በማስከተል ወደ ቤተ መቅደሱ ሄደ፤
 21 እነርሱም ሰንጉማዊው ቤተብሰና ሰደሁዳ ሕዝብ የኃጢአት ስርየት፤ እንዲሁም ሰቤተ መቅደሱ መንጻት መሥዋዕት ሆነው ለእግዚአብሔር ይቀርቡ ህንድ ሰባት ኮርማዎችን፤ ሰባት የበግ እውራዎችን፤ ሰባት የበግ ጥቦቶችንና ሰባት ፍየሎችን አመጡ፤ ንጉሡም የእድን ዝር ያዎች የሆኑትን ካህናት እንሰባቱን በእግዚአብሔር መሠዊያ ላይ መሥዋዕት እድርገው እንዲ ቀርቡ አዘዛቸው፤
 22 ካህናቱም በመጀመሪያ ኮርማዎቹን፤ ቀጥሎም በንቹን፤ በመጨረሻም የበግ ጥቦቶቹን ዐርደው የእያንዳንዱን መሥዋዕት ደም በመሠዊያው ላይ ረጨት፤
 23 ከዚህ በኋላም ፍየሎቹን ወደ ንጉሡና ወደተሰበሰቡት ሰዎች እቀረቡአቸው፤ ንጉሡና ሰዎቹም እጃቸውን ማኑዛቸው፤
 24 ንጉሡ ስለ መላው የእስራኤል ሕዝብ የሚቃጠል መሥዋዕትና ስንጢአት ስርየት የሚሆን መሥዋዕት እንዲቀርብ እዝ ስለነበር፤ ካህናቱ በትእዛዙ መሠረት ፍየሎቹን ዐርደው ደማቸውን መሥዋዕት በማድረግ በመሠዊያው ላይ አፈሰሱ።

25 ንጉሥ ሕዝቅያስ እግዚአብሔር በነቢዩ ጋድና በነቢዩ ናታን አማካይነት ሰንጉሥ ዳዊት የሰጠውን መመሪያ በመከተል በበገና፤ በጽናጽ ልና በመሰንቆ የሠሰጠት ሌዋውያንን በቤተ መቅደሱ ውስጥ መደብ፤
 26 ሌዋውያን እነዚህን ዳዊት ይጠቀምባቸው የነበሩትን የሙዚቃ መሣሪያዎች ይዘው፤ ካህናቱም መለከት ይዘው በዚያው በቤተ መቅደሱ ውስጥ ቆሙ፤
 27 ንጉሥ ሕዝቅያስ የሚቃጠሉትን መሥዋዕት በመሠዊያው ላይ ያሳርጉ ዘንድ አህዘ፤ መሥዋዕቱንም ማሳረግ ሲጀምሩ ሕዝቡ የምስጋና መዝሙር እቀረቡ፤ መዝሙራትም መለከት መንፋትና በዳዊት የሙዚቃ መሣሪያዎች በመታጀብ ማዜም ጀመሩ፤
 28 በዚያ የነበረ ሕዝብም ሁሉ በጎብረት ለእግዚአብሔር ሰገደ፤ መሥዋዕቱም ሁሉ ፈጽሞ እስከሚቃጠል ድረስ መዝሙራት በሙዚቃ መሣሪያ እየታጀቡ መዝሙራቸውን ቀጠሉ፤
 29 ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሕዝቅያስና በዚያ የነበረ ሕዝብ ሁሉ ተንበርክከው ለእግዚአብሔር ሰገዱ፤
 30 ንጉሡና የሕዝቡ መሪዎች ሁሉ በዳዊትና በነቢዩ አባፍ የተደረሱትን የምስጋና መዝሙሮች ለእግዚአብሔር ክብር እንዲዘምሩ ሌዋውያንን አዘዙ፤ ስለዚህ ሁሉም ተንበርክከው በመሰገድ ላይ ሳሉ በታላቅ ደስታ ይህ ምሩ ነበር።

31 ንጉሥ ሕዝቅያስም ሕዝቡን “እሁን በሕጉ መሠረት በሥርዓት ስለነጻችሁ፤ ለእግዚአብሔር ምስጋና ለማቅረብ መሥዋዕታችሁን

ሁሉ ወደ እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እምጡ” አላቸው፤ እነርሱም ንጉሡ እንዳዘዛቸው አደረጉ፤ እንዳይቹም በገዛ ፈቃዳቸው ስሚቃጠል መሥዋዕት የሚቀርቡ እንስሳትን አመጡ፤
 32 በዚህ ዐይነት ሕዝቡ ለእግዚአብሔር የሚቃጠል መሥዋዕት ሆነው እንዲቀርቡ ያመጡአቸው እንስሳት ብዛት ሰባ ነርማዎች፤ አንድ መቶ የበግ እውራዎችና ሁለት መቶ የበግ ጥቦቶች ነበሩ፤
 33 በተጨማሪ ለጎብረት መሥዋዕት የተሰዩ እንስሳት ብዛት ስድስት መቶ ኮርማዎችና ሦስት ሺ እውራ በጎች ነበሩ፤
 34 ይህን ሁሉ እንስሳ ዐርደው ቆዳውን ለመግፈፍ በቂ ካህናት በላልነበሩ ሥራው እስኪጠናቀቅና በሕጉ መሠረት በሥርዓት የነጹ ካህናት እስከሚገኙ ድረስ ሌዋውያን ደረዳዳቸው ነበር፤ በሕጉ መሠረት በሥርዓት በመንጻት ረገድ ከካህናት ይልቅ ሌዋውያን ዘወትር ዝግጁዎች ነበሩ።
 35 ካህናቱ እጅግ ብዙ የሆኑ ሙሉ በሙሉ የሚቃጠሉትን መሥዋዕት የማሳረግና በተጨማሪም ለደሃንነት የሚሆን የጎብረት መሥዋዕት ስብን የማቃጠል፤ እንዲሁም ከሚቃጠሉ መሥዋዕት ጋር የሚቀርበውን የወይን ጠጅ መባ በመሠዊያው ላይ የማፍሰስ ገሳፊነት ነበራቸው።

በዚህ ዐይነት ሁኔታ በቤተ መቅደሱ ውስጥ የሚደረገው የአምልኮ ሥነ ሥርዓት እንደገና ተጀመረ፤
 36 ንጉሥ ሕዝቅያስና ሕዝቡ ይህን ሁሉ በተፋጠነ እኳኋን ለማክናወን እግዚአብሔር ስለረዳቸው እጅግ ተደስቱ።

ምዕራፍ 30

ለፋሲካ በዓል አከባበር የተደረገ ዝግጅት

1-3 በሕጉ መሠረት በሥርዓት ራሳቸውን ያነጹ በቂ ካህናት በላልነበሩና በኢየሩሳሌም ብዙ ሕዝብ በላልተሰበሰበ፤ ሕዝቡ የፋሲካን በዓል እንደተሰመደው በመጀመሪያው ወር ሲያከብሩ አልቻሉም፤ ስለዚህ ንጉሥ ሕዝቅያስ፤
 ካህግሎቹ የሆኑት ባለሥልጣናት የኢየሩሳሌም ሕዝብ የፋሲካ በዓል በሁለተኛው ወር እንዲከበር ተስማምተው ወሰኑ፤ በዚህ መሠረት ንጉሡ ለመላው የእስራኤልና የደሁዳ እንዲሁም የኢፍራጅምና የምናሴ ሕዝብ የእስራኤል አምላክ ለሆነው ለእግዚአብሔር ክብር በፋሲካ በዓል ተካፋዮች ይሆኑ ዘንድ በኢየሩሳሌም ወደሚገኘው ቤተ መቅደስ እንዲመጡ የጥረ ደብዳቤ ላከላቸው፤
 4 ንጉሡና ሕዝቡም በዚሁ ዕቅዳቸው ደስ ተሰኙ፤
 5 ስለዚህ በሰሜን ከዳን ጀምሮ በደቡብ እስከ ቤርሳሴህ የሚገኙ እስራኤላውያን ሁሉ ከምንጊዜውም ሁሉ ይልቅ በሕጉ መሠረት በብዛት መጥተው የፋሲካን

ጭል አንዲያከብሩ ጥረ እስተላላኝነት ፡ ፍበን ጉሡና ባልሚሎቹ በሆኑት ባለሥልጣናቸው ትክክል መልእክተኞች ወደ መላው የይሁዳና የእስራኤል ግዛት ሄዱ ፤ የጥረው ደብዳቤም እንዲህ የሚል ነበር ፡

“የእስራኤል ሕዝብ ሆይ ፤ ከአሦራውያን ነገሥታት እጅ አምልጣችሁ የተረፉችሁ እናንተ ናችሁ ፤ ስለዚህ አሁን የአብርሃም ፡ የይሱስቅና የያዕቆብ አምላክ ወደሆነው ወደ እግዚአብሔር ተመለሱ ፤ እርሱም ወደ አናንተ ይመልሳል ፤ ፡ አምላካችሁ ለሆነው ስእግዚአብሔር ታማኞች እንዳልሆኑት እንደ ቀድሞ አባቶቻችሁና እንደ ወገኖቻችሁ እስራኤላውያን አትሁኑ ፤ እንደምታውቁት ሁሉ እግዚአብሔር እነርሱን በብርቱ ቀጥቶአቸዋል ፤ ፡ ስእግዚአብሔር ታዘዙ እንጂ አንድ እነርሱ ልበ ደንዳኖች አትሁኑ ፤ አምላካችሁ የሆነው እግዚአብሔር ለዘላለም ወደ ቀደሰው በኢየሩሳሌም ወደሚገኘው ቤተ መቅደስ ኑ ፤ ከእንግዲህ ወዲህ እግዚአብሔር ቀጥሎን በእናንተ ላይ እንዳያወርድ እርሱን ብቻ አምልኩ ፤ ፡ ወደ እግዚአብሔር ብትመለሱ ፤ እነዚያ ልጆቻችሁንና ዘመዶቻችሁን ማርከው የወሰዱ ሰዎች ለእነርሱ በመራራት ወደየመኖሪያ ስፍራቸው ተመልሰው አንዲመጡ ይፈቅዱላቸዋል ፤ አምላካችሁ እግዚአብሔር ቸርና መሐል ስለሆነ እናንተ ወደ እርሱ ብትመለሱ እርሱ ይቀበላችኋል ።”

¹⁰ መልእክተኞቹ በኤፍሬምና በምናሴ ነገዶች ግዛት ወደሚገኙ ከተማዎች ሁሉ በመሄድ እስከ ዛብሎን ነገድ ሰሜናዊ ግዛት ድረስ ዘለፉ ፤ እነዚያ ሕዝብ ግን በንቅት እየሳቁ ተሳለቁባቸው ፤ ፡ ¹¹ ይሁን እንጂ ስእግዚአብሔር ትሕትናን በማሳየት ወደ ኢየሩሳሌም ለመምጣት ፈቃደኞች የሆኑ ከአልር ፤ ከምናሴና ከዛብሎን ነገዶች እንዳንድ ሰዎች ነበሩ ፤ ፡ ¹² በይሁዳም ሕዝብ ዘንድ እግዚአብሔር ይሠራ ስለነበር የንጉሡንና የባለሥልጣናቸውን ትእዛዝ በመፈጸም በኩል ሕዝቡ ለፈቃዱ ታዛዥዎች ይሆኑ ዘንድ እግዚአብሔር በአንድ አሳብ እንዲተባበሩ አደረጋቸው ።

የፋሲካ በዓል ተከበረ

¹³ በሁለተኛው ወር የቂጣን በዓል ለማክበር ብዙ ሕዝብ በኢየሩሳሌም ተሰበሰቡ ፤ ፡ ¹⁴ በኢየሩሳሌም መሥዋዕትን ለማቅረብና ሰማንን ለማጠን አገልግሎት ይውሉ የነበሩትን የጣዖታት መሠዊያዎች ሁሉ አንሥተው በመውሰድ በቂድሮን ሸለቆ ጣሉሉት ፤ ፡ ¹⁵ የሁለተኛው ወር በገባ በዐሥራ አራተኛው ቀን የበግ ጥበቶችን ለፋሲካ በዓል መሥዋዕት አድርገው ሀረዱ ፤ በዚህ ጊዜ በሕጉ መሠረት በሥርዓት ራሳቸውን ያሳናጹ ካህናትና ሌዋውያን በጣም አፈሩ ፤ ከዚህም የተነሣ ራሳቸውን ለእግዚአብሔር ልዩ ፤ ከዚ

ያም በኋላ በቤተ መቅደሱ ውስጥ የሚታጠሰውን መሥዋዕት ማቅረብ ችሉ ፤ ፡ ¹⁶ የእግዚአብሔር ሰው መሴ በሰጠውም መመሪያ መሠረት በቤተ መቅደሱ ውስጥ በተመደበላቸው በታቆሙ ፤ ሌዋውያኑም የመሥዋዕቱን ደም ለካህናቱ አቀረቡ ፤ ካህናቱም ደሙን በመሠዊያው ላይ ረጨዱ ፤ ፡ ¹⁷ ከሕዝቡ መካከል ብዙዎቹ በሕጉ መሠረት ራሳቸውን በሥርዓት ያሳናጹ ስለነበሩ ለፋሲካ የሚሆኑትን የበግ ጥበቶች ለማረድ አልተፈቀደላቸውም ነበር ፤ ስለዚህ ሌዋውያን በአነርሱ ምትክ የበግ ጥበቶቹን በማረድ ለእግዚአብሔር አቀረቡት ፤ ¹⁸ በተጨማሪም ከኤፍሬም ፤ ከምናሴ ከይሳቅርና ከዛብሎን ነገዶች የመጡት ብዙ ሰዎች በሕጉ መሠረት በሥርዓት የነጹ ስላልነበሩ የፋሲካን በዓል በሚገባ አላከበሩም ፤ ንጉሥ ሕዝቅያስም ስለ እነርሱ ፡ ¹⁹ “የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ሆይ ፤ ምንም እንኳ እነዚህ ሰዎች በሕጉ መሠረት ራሳቸውን በሥርዓት ያሳናጹ ሲሆኑም እነሆ በፍጹም ልባቸው አንተን በማምሳክ ሳይ ይገኛሉ ፤ ስለዚህ በቸርነትህ ይቅር በላቸው” ሲል ጸልዩ ፤ ²⁰ እግዚአብሔርም የሕዝቅያስን ጸሎት ሰምቶ ይቅር እላቸው ፤ እንዳትጉዳትም አሳደረሰባቸውም ፤ ፡ ²¹ በኢየሩሳሌም የተሰበሰበውም ሕዝብ ሰባት ቀን ሙሉ የቂጣን በዓል በታላቅ ደስታ አከበረ ፤ ሌዋውያኑና ካህናቱም በየቀኑ በመዚቃ መሣሪያዎቻቸው በመታጀብ አየዘምሩ እግዚአብሔርን ያመለግቱ ነበር ፤ ²² ሕዝቅያስም ለእግዚአብሔር የተደረገውን የአምልኮ ሥነ ሥርዓት በመምራት ከፋ ያለ ችሎታ ሰላሳዩ ሌዋውያኑን አመሰገነ ።

የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ ለሆነው ለእግዚአብሔር ክብር ሰባት ቀን የኅብረት መሥዋዕት አቅርበው ከበሉ በኋላ ፤ ²³ በተጨማሪ ለሰባት ቀን በዓል አንዲያደርጉ በአንድነት ወሰነው በዓሉን በደስታ አከበሩ ፤ ²⁴ ንጉሥ ሕዝቅያስ አንድ ሺ ኮርማዎችን ፤ ሰባት ሺ በጎችንና ፍየሎችን ፤ ባልሚሎቹ የሆኑት ባለሥልጣናት ደግሞ አንድ ሺ ኮርማዎችን ፤ ዐሥር ሺ ሰጎችንና ፍየሎችን ዐርደው እንዲበሉ ለሕዝቡ ሰጡ ፤ ቀጥራቸው እጅግ የሰዛ ካህናትም በሕጉ መሠረት ራሳቸውን ለእግዚአብሔር ልዩ ፤ ፡ ²⁵ ስለዚህ የይሁዳ ሕዝብ ፤ ካህናቱ ፤ ሌዋውያኑ ፤ ከሰሜን ግዛቶች የመጡ ፤ በእስራኤልና በይሁዳ ምድር ለዘለቄታው የሰፈሩ የውጭ አገር ሰዎች ሁሉ እጅግ ደስ አላቸው ፤ ²⁶ ከዛዊት ልጅ ከሰሎሞን ጊዜ ጀምሮ እስከ አሁን ድረስ ይህንን የመሰል በዓል በኢየሩሳሌም ተክብሮ ስለሚያውቅ የኢየሩሳሌም ከተማ ሕዝብም እጅግ ተደሰቱ ፤ ²⁷ ካህናቱና ሌዋውያኑም ቆመው የእግዚአብሔር በረከት በሕዝቡ ላይ እንዲወርድ ጸልዩ ፤ እግዚአብሔርም በተቀደሰ መኖሪያው በሰማይ ሆኖ ጸሎታቸውን ሰማ ።

ምዕራፍ 31

ነጉሥ ሕዝቅያስ ያደረገው መንፈሳዊ ተሐድሶ

¹ ከበዓሉ ፍጻሜ በኋላ መላው የአስራኤል ሕዝብ ወደ ይሁዳ ከተማዎች ሁሉ በመሄድ ከድንጋይ የተሠሩትን የጣዖት ዐምዶች ሰበሰቡ፤ አሺራ ተብላ በምትጠራው ሴት አምላክ ስም የቆመ ምስሎችንም ሰባብረው ጣሉ፤ መሠዊያዎችንና አረማውያን መስገጃ ስፍራዎችንም ደመሰሱ፤ እንዲሁም በቀሩት በይሁዳ፣ በብንያም፣ በኤፍራምና በምናሴ ግዛቶች ውስጥ የነበሩትን የጣዖት መስገጃዎችንና መሠዊያዎችን ሁሉ አፈራረሱ፤ ከዚያም በኋላ ወደየመኖሪያ ስፍራዎቻቸው ተመለሱ።

² ንጉሥ ሕዝቅያስ የካህናትንና የሌዋውያንን ጉባኤ እንደገና አቋቋመ፤ በዚህም ጉባኤ ውስጥ እያንዳንዱ ካህንና እያንዳንዱ ሌዋዊ የተለየ የሥራ ምድብ ነበረው፤ ይህም የሥራ ምድብ የሚቃጠለውን መሥዋዕትና ለደኅንነት የሚቀርበውን የኅብረት መሥዋዕትን ማቅረብን፣ በቤተ መቅደሱ ውስጥ በሚከናወነው የአምልኮ ሥነ ሥርዓት መሳተፍን፣ በሌሎቹም በቤተ መቅደሱ ልዩ ልዩ ክፍሎች ምስጋናና ውዳሴ ማቅረብን የሚያጠቃልል ነበር፤ ³ ዘመትር ጠዋትና ማት ለሚቃጠል መሥዋዕት፣ በሰንበታት፣ በወር መባቻዎችና በእግዚአብሔር ሕግ በተወሰነው በሌሎች በነሳት ለሚቀርብ መሥዋዕት ነጉሥ ሕዝቅያስ የራሱ ንብረት ከሆኑ በነችና የቀንድ ከብቶች ይሰጥ ነበር።

⁴ በተጨማሪም ካህናቱና ሌዋውያኑ ጊዜአቸውን በሙሉ የእግዚአብሔር ሕግ ለሚጠይቀው አገልግሎት ማዋል ይችሉ ዘንድ ስእነርሱ መሰጠት የሚገባውን ሁሉ የኢየሩሳሌም ሕዝብ እንዲያመጡ ንጉሡ አዘዘ፤ ⁵ የአስራኤልም ሕዝብ ይህን የንጉሡን ትእዛዝ እንደሰሙ ከእህላቸውና ከወይን ጠጃቸው፣ ከወይራ ዘይታቸውና ከማራቸው ከሌላውም የእርሻቸው ፍሬ ሁሉ ምርጥ የሆነውን በኩራት ዘልግሥና አበረከቱ፤ ከነበራቸውም ሀብት ሁሉ ዐሥራት አውጥተው ሰጡ፤ ⁶ በይሁዳ ከተማዎች የሚኖሩ ሕዝብም ሁሉ ከቀንድ ከብቶቻቸውና ከበንቻቸው ዐሥራት አውጥተው ሰጡ፤ እንዲሁም ለአምላካቸው ለእግዚአብሔር የተለየ ያደረጉትን ስጦታ አምጥተው ከመሩት፤ ⁷ ስጦታዎቹንም ማምጣት የጀመሩት በሦስተኛው ወር ሲሆን በተከታታይ ሰአት ወራት ስጦታቸውን እያመጡ መከመር ቀጠሉ፤ ⁸ ነጉሥ ሕዝቅያስና ባለሚሎቹ የሆኑት ባለሥልጣናት መጥተው አጅግ የበዛውን የሰጦታ ክምር ባዩ ጊዜ እግዚአብሔርንና የእርሱ ወገኖች የሆኑትን የአስራኤልን ሕዝብ አመሰገኑ፤ ⁹ ንጉሡ ከሕዝቡ ሰባ ተበረከተው የሰ

ጦታ ከምር ካህናቱንና ሌዋውያኑን ጠየቀ፤ ¹⁰ የሳዶት ዝርያ የሆነው ሊቀ ካህናት ዐዛርያ ስም ንጉሡን “ሕዝቡ ሀሥራታቸውን ወደ እግዚአብሔር ቤት ማምጣት ከጀመሩ ወዲህ እነሆ በቂ ምግብ አለን፤ ብዙም ተርፎናል፤ እግዚአብሔር ሕዝቡን ሰባበረክ እነሆ ይህን ሁሉ በብዛት አማትናል” አለው።

¹¹ ንጉሥ ሕዝቅያስም በቤተ መቅደሱ አካባቢ የዕቃ ግምጃ ቤት እንዲከፋጅና፣ ¹² ዐሥራቱና በኩራቱ ሁሉ በዚያ በጥንቃቄ እንዲቀመጥ አዘዘ፤ ኮናንያ ተብሎ የሚጠራው ሌዋዊ የዕቃ ግምጃ ቤቱ ኅላፊ ሆኖ ሲሾም፣ ወንድሙ ሺምዒ ደግሞ ረዳቱ ሆኖ ተሾመ፤ ¹³ ከእነርሱም ሥር ሆነው የሚሠሩ ይሔኤል፣ ዐዛዝያ፣ ናሐት፣ ዐሣሄል፣ ይሪሞት፣ ዮዛባድ፣ ኤሊኤል፣ ዩስማክያ፣ ማሐትና በናያ ተብለው የሚጠሩ ሀሥር ሌዋውያን ተመደቡ። እነዚህን ሁሉ የሾሙ ንጉሥ ሕዝቅያስና ሊቀ ካህናቱ ዐዛርያስ ናቸው፤ ¹⁴ የቤተ መቅደሱ የምሥራቃዊ በር ዘብ ጠባቂዎች አለቃ እነበረው ለሌዋዊው ዩምና ልጅ ለቆሬ ደግሞ ለእግዚአብሔር ይሚቀርበውን ዐሥራትና በኩራት ሁሉ የመቀበልና የማክፋፈል ኅላፊነት ተሰጠው። ¹⁵ ካህናት በሚኖሩባቸው በሌሎች ከተማዎች ቆሬን በታማኝነት የሚረዱ ኋዶን፣ ሚንያሚን፣ ኢያሱ፣ ሸማዕሮ፣ አማርያና ሸካንያ ተብለው የሚጠሩ ሰዎች ነበሩ፤ እነርሱም በጉሳቸው ክፍል ሳይሆን በሥራቸው ምድብ መሠረት ምግቡን ወገኖቻቸው ለሆኑ ሌዋውያን በትክክል ያከፋፍሉ ነበር። ¹⁶ በቤተ መቅደሱ ውስጥ በየቀኑ የሥራ ምድብ ላላቸው፣ ዕድሜአቸው ሦስት ዓመት ያደገው ከዚያ በላይ ለሆነ ወንዶችም እንደየምድባቸው ድርሻ ድርሻቸውን ይሰጡአቸው ነበር፤ ¹⁷ የካህናት ሥራ ምድብ በጉሳ በጉሳ ሲሆን፣ ዕድሜአቸው ሃያ ወይም ከዚያ በላይ የሆነ ሌዋውያን የሥራ ምድብ ግን በሚያከናውኑት የሥራ ዐደናት የሚወሰን ነበር፤ ¹⁸ እነዚህ ካህናትና ሌዋውያን የተቀደሰ አገልግሎታቸውን በማንኛውም ጊዜ ለማከናወን ዝግጁ ሆነው መገኘት ስላለባቸው የሚመዘገቡት ከሚሰቶቻቸው ከልጆቻቸውና በእነርሱ ሥር ከሚተዳደሩት ሰዎች ሁሉ ጋር በአንድነት ነበር፤ ¹⁹ ለእርን ዝርያዎች በተመደቡ ከተማዎች ወይም የእነዚህ ከተማዎች ይዘታ በሆኑት የግጥሽ ቦታዎች ከሚኖሩት ካህናት መካከል ለካህናት ቤተሰቦችና በሌዋውያን ጉሳ የሰም ዝርዝር በያዘ መዝገብ ውስጥ ሰማቸው ለሚገኝ ወንዶች ሁሉ ምግብን ለማከፋፈል ኅላፊዎች የሆኑ ሰዎች ነበሩ።

²⁰ ንጉሥ ሕዝቅያስ በመላው የይሁዳ ግዛት መልካም የሆነውንና እግዚአብሔር ደስ የሚያሰኝውን ነገር ሁሉ አደረገ፤ ²¹ ለቤተ መቅደሱ

አገልግሎት ወይም ሕትን ለመጠበቅ ያከናወነው ሥራ ሁሉ አምላኩ ለሆነው ለእግዚአብሔር በፍጹም ታማኝነትና በመንፈሳዊ ቅንነት ስለነበር ሁሉም ነገር ተሳካሲት።

ምዕራፍ 32

አሦራውያን በኢየሩሳሌም ላይ

አደጋ ለመጣል ባቱ

(2 ነገ. 18፡13-37፤ 19፡14-19፤35-37)

አላ. 36፡1-22፤ 37፡8-38)

¹ንጉሥ ሕዝቅያስ እግዚአብሔርን በታማኝነት በማገልገል ብዙ ነገሮችን ካከናወነ በኋላ የአሦር ንጉሠ ነገሥት ሰናከራብ ይሁዳን ወረረ፤ የተመሸጉትንም ከተማዎች ከከበበ በኋላ ሠራዊቱ የከተማዎቹን ቅጽሮች ጥሰው እንዲገቡ አዘዘ። ²ሰናከራብ በኢየሩሳሌምም ላይ አደጋ ለመጣል ያቀደ መሆኑን ንጉሥ ሕዝቅያስ ዘተገንዘበ ጊዜ፤ ³⁻⁴እርሱና ባለሟሉቹ የሆኑት ባለሥልጣናት ከከተማይቱ ውጭ ያሉትን ምንጮችና የውሃ መተላለፊያ በይ ለመቀረጥ ወሰኑ፤ ይዘንም ያደረጉት አሦርውያን ወደ እየሩሳሌም ሲቃረቡ ምንም ውሃ እንዲያገኙ ለማድረግ ነው፤ ስለዚህ ባለሥልጣናቱ ብዙ ሕዝብ ወደዚያ በመውሰድ ከምንጮቹ ውሃ እንዳይፈስስ ለማድረግ እነዚያን ምንጮች ሁሉ ደፈኑአቸው። ⁵ንጉሥ ሕዝቅያስም ቅጽሮችን ጠግኖ በላያቸው ላይ የመቋጣጣሪያ ግንቦችን በመሥራትና ከውጭም በኩል ቅጽሮችን በመገንባት የከተማይቱን መከላከያዎች አጠናክረ፤ በተጨማሪም ከጥንታዊት ኢየሩሳሌም በስተ ምሥራቅ በኩል በሚገኘው በተደለደለው ቦታ ላይ የተሠሩትን መከላከያዎች አደሰ፤ ብዙ ጦርና ጋሻም ሠራ፤ ⁶የከተማይቱ ነዋሪዎች የሆኑ ጉዳች ሁሉ በጦር መኩንኖች ሥልጣን ሥር እንዲሆኑ እድረን፤ በከተማይቱ ቅጽር በር አጠገብ በሚገኘው ገላጣ አደባባይ ላይ ሰበሰባቸው፤ እንዲህም በማለት አበረታታቸው፤ ⁷“ቂራጦችና ልብ ሙሉዎች ሁኑ! የአሦርን ንጉሠ ነገሥትንም ሆነ በእርሱ የሚመራውን ሠራዊት አትፍሩ! ከእርሱ ጋር ካለው ኀይል ይልቅ ከእኛ ጋር ያለው ኀይል ይበልጣል፤ ⁸ከእርሱ ጋር ያለው ኀይል ሰብእዊ ኀይል ነው፤ ከእኛ ጋር ሆኖ የሚረዳንና የሚዋጋልን ግን አምላካችን እግዚአብሔር ነው፤” ሕዝቡም ንጉሣቸው በተናገረው (ዘይሀ ቃል ተበረታቱ።

⁹ከዚህ በኋላ ትንሽ ቆይቶ፤ ንጉሥ ሰናከራብና ሠራዊቱ ገና በላሊሽ ሳሉ ለሕዝቅያስና ከእርሱ ጋር በኢየሩሳሌም ለነበሩት ለይሁዳ ሕዝብ እንዲህ የሚል መልእክት ላከ፤ ¹⁰“እኔ የአሦር ንጉሠ ነገሥት የሆንኩ ሰናከራብ በእኔ ሠራዊት በተከበበችው በኢየሩሳሌም ለመቆየት ያሰባችሁት በማን ተማምናችሁ እንደሆነ ማወቅ እፈ

ልጋለሁ፤ ¹¹ሕዝቅያስ ‘እምላካችን እግዚአብሔር ከአሦራውያን እጅ ያድነናል’ ይላችኋል፤ ነገር ግን እርሱ እንደዚህ ባለ እነጋገር እያታለሰ በረሀብና በውሃ ጥም እንድታልቁ ሊያደርጋችሁ ነው፤ ¹²ከዚህ ቀደም የተቀደሱትን የእግዚአብሔርን ማምለኪያ ስፍራዎችና መሠዊዎችን ያፈራረሰ፤ የይሁዳና የኢየሩሳሌም ሕዝብም በአንድ መሠዊድ ላይ ብቻ ዕጣን እያጠኑ እንዲሰግዱ ያደረገ ሕዝቅያስ ነው፤ ¹³የቀድሞ አባቶቹና እኔ በሌሎች ሕዝቦች ላይ ምን እንዳደረግን አታውቁምን? ከሌሎች ሕዝቦች መካከል ሕዝቡን ከአሦር ንጉሠ ነገሥት ያዳኝ አምላክ እንድ እንሄድ ይገኛልን? ¹⁴አባቶቼ ካወደሙአቸው ከእነዚህ አገሮች አማልክት መካከል እንዲ እንሄድ አገሩን ያዳኝበት ጊዜ አለን? ታዲያ የእኛ ንጉሠ ሕዝቅያስ ከእጅ እንዴት ሊያድናችሁ ይችላል? ¹⁵ስለዚህ ሕዝቅያስ በዚህ ዐይነት መንገድ እያታልላችሁ፤ ወደ ስሕተትም አይምራችሁ፤ ከቶ እርሱን አትመኑ፤ ምክንያቱም የማንም ሕዝብ አምላክ የራሱን ሕዝብ ከማንኛውም የአሦር ንጉሠ ነገሥት እጅ ሊያድን የቻለ በት ጊዜ የለም፤ ይህም የእናንተ አምላክ እናንተን ተን ሊያድን እንደማይችል የተረጋገጠ ነው!”

¹⁶የአሦር ባለሥልጣናትም በእግዚአብሔርና በእገልጋዩ በሕዝቅያስ ላይ ከዚህ የከፋ ነገር ተናገሩ፤ ¹⁷የአሦር ንጉሠ ነገሥት የጻፈው ደብዳቤ “የሌሎች ሕዝቦች አማልክት ሕዝቦቻቸውን ከእኔ እጅ አላዳኑም፤ የሕዝቅያስም አምላክ ሕዝቡን ከእጅ ሊያድናቸው ከቶ አይችልም” በማለት የእስራኤል አምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን የሚዘልፍ ነበር፤ ¹⁸የአሦር ባለሥልጣናት ይህን የዛቻ ቃል በዕብራይስጥ ቋንቋ በቅጽሮቹ ላይ ለነበሩት ለኢየሩሳሌም ሕዝብ ከፍ ባለ ድምፅ ያሰሙ ነበር፤ ይዘንም ያደረጉ በት ምክንያት ሕዝቡን አስፈራርተው ተሰሩ በማስቋረጥ ከተማይቱን በቀላል ለመያዝ ሀቅ ደው ነው። ¹⁹በሰው እጅ በተሠሩ በሌሎች ሕዝቦች የጣዖት አማልክት ላይ በድፍረት በተናገሩት ዐይነት በኢየሩሳሌም አምላክ ላይም ይናገሩ ነበር።

²⁰ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሕዝቅያስና የዓምጽ ልጅ ነቢዩ ኢሳይያስ ወደ እግዚአብሔር ጸለዩ፤ እንዲረዳቸውም ወደ እርሱ አጥብቀው ጮኹ፤ ²¹እግዚአብሔርም መልእክት ልኮ የአሦርን ወታደሮችና የጦር መኩንኖች እንዲገደሉ እደረገ፤ ስለዚህም የአሦር ንጉሠ ነገሥት ተመርዶ ወደ አገሩ ተመለሰ፤ አንድ ቀን በአምላኩ መስገሻ ሰፍራ በነበረበት ወቅት የገዛ ልጆቹ በስይፍ ገደሉት።

²²በዚህ ዐይነት ሁኔታ እግዚአብሔር ንጉሥ ሕዝቅያስንና የኢየሩሳሌምን ሕዝብ ከአሦር ንጉሠ ነገሥት ከሰናከራብና ከሌሎቹም ጠላቶቻቸው እጅ በመታደግ አዳናቸው፤ ጎረቤቶቻቸው

ከሆኑትም ሕዝቦች ሁሉ ጋር በስላም እንዲኖሩ ፈቀደ ፤²³ ብዙ ሕዝብም ለእግዚአብሔር መባን ፣ ለንጉሥ ሕዝቅያስ ደግሞ ገጸ በረከትን ይዘው ወደ ኢየሩሳሌም መጡ ፤ ከዚያም ጊዜ ጀምሮ ሕዝቦች ሁሉ ሕዝቅያስን ከፍ ባለ አከብሮት ተመለከቱት ።

የሕዝቅያስ መታመምና ዕብራተኛነቱ

(2 ነገ. 20:1-3; 12-19; ኢሳ. 38:1-3; 39:1-8)

²⁴ በዚሁት ጊዜ ንጉሥ ሕዝቅያስ ታሞ ሊሞት ተቃርቦ ነበር ፤ ወደ እግዚአብሔርም ጸለየ ፤ እግዚአብሔርም እንደሚያድነው የሚያረጋግጥ ምልክት አሳየው ፤²⁵ ሕዝቅያስ ግን ልቡ በትዕቢት ተሞልቶ ስለነበር እግዚአብሔር ስላደረገለት ቸርነት ሁሉ ተገቢ ምስጋና አላቀረ በም ፤ ከዚህም የተነሣ በእርሱ ፣ በይሁዳና በኢየሩሳሌም ሕዝብ ብርቱ ሥቃይ ደረሰባቸው ።²⁶ ይሁን እንጂ በመጨረሻ ሕዝቅያስና የኢየሩሳሌም ሕዝብ በትሕትና ራሳቸውን ሰላዋሪዱ ሕዝቅያስ ከዚህ ዓለም በሞት እስከተለየበት ጊዜ ድረስ እግዚአብሔር ሕዝቡን አልቀጣም ።

የሕዝቅያስ ብልጽግናና ገናናነት

²⁷ ንጉሥ ሕዝቅያስ እጅግ በሰጸገ ፤ ሕዝቡም ሁሉ አከበሩት ፤ ወርቁን ፣ ብሩን ፣ የከበረ ዕንቁውን ፣ ቅመማ ቅመሙን ፣ ጋሻዎቹንና ሌሎቹንም ውድ የሆኑ ዕቃዎቹን የሚያናርባቸው ዕቃ ግምጃ ቤቶችን ሠራ ፤²⁸ በተጨማሪም ለአህሉ ፣ ለወይን ጠጃና ለወይራ ዘይቱ ማኖሪያ የሚሆኑ የዕቃ ግምጃ ቤቶችን ፣ ለቀንድ ከብቶቹ በረት ፣ ለበንቹም ጉረሃ ሠርቶ ነበር ፤²⁹ ከዚህም ሁሉ ሌላ እግዚአብሔር ብዙ የቀንድ ከብትና የዘግ መንጋ እንዲሁም ሌላ እጅግ የበፃ ሀብት ስለሰጠው ብዙ ከተማዎችን ሠራ ፤³⁰ በላይ በኩል ያለውን የግዮንን ምንጭ መውጫ ገድቦ ውሃውን በቦይ ወደ ኢየሩሳሌም ምዕራብ ቅጽር ውስጥ እንዲወርድ ያደረገም ሕዝቅያስ ነው ፤ ሕዝቅያስ ያደረገውን ነገር ሁሉ በመልካም ሁኔታ ተሳክላት ፤³¹ ነገር ግን የባቢሎን መልእክተኞች በአገሪቱ ስለተደረገው አስደናቂ ነገር ሊጠይቁት ወደ እርሱ መጥተው በነበረ ጊዜ እግዚአብሔር በሕዝቅያስ ልብ ውስጥ ያለውን አሳብ ለማወቅ ይፈትነው ዘንድ ተወው ።

የሕዝቅያስ ዘመን መንግሥት ፍጻሜ

(2 ነገ. 20:20-21)

³² ንጉሥ ሕዝቅያስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ ፣ ለእግዚአብሔርም የነበረው መንፈሳዊ

ቅንነት በዓምጽ ልጅ በነበዩ ኢሳይያስ ራእይ እንዲሁም በይሁዳና በእስራኤል የታሪክ መጻሕፍት ተመዝግቦው ይገኛሉ ።³³ ሕዝቅያስ ሞተ ፤ በላይኛው ክፍል በሚገኘውም በነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ ፤ የይሁዳና የኢየሩሳሌም ሕዝብም ሁሉ ታላቅ የቀብር ሥነ ሥርዓት አደረጉለት ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ምናሴ ነገሠ ።

ምዕራፍ 33

የይሁዳ ንጉሥ ምናሴ

(2 ነገ. 21:1-9)

¹ ምናሴ በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ዐሥራ ሁለት ዓመት ነበር ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ነገሥት አምስት ዓመት ገዛ ፤² የእስራኤል ሕዝብ ወደ ተስፋይቱ አገር በሚገቡበት ጊዜ እግዚአብሔር ከፊታቸው ነቃቅሎ ያጠፋቸውን የአሕዛብን አሳፋሪ ልማድ በመከተል ምናሴ የሠራው ኃጢአት እግዚአብሔርን አሳዘነ ፤³ ምናሴ አባቱ ሕዝቅያስ አፈራርሶአቸው የነበሩትን አረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎች እንደገና ሠራ ፤ ባዓል ተብሎ ለሚጠራው ባዕድ አምላክ መሠዊያዎችን ፣ እጅራ ተብላ ለምትጠራው ሌት አምላክ ምስሎችን አቆመ ፤ የሰማይ ከዋክብትንም አመለከነ ፤⁴ እግዚአብሔር ለዘላለም እንዲመለከበት ባዘዘው ስፍራ ፣ ማለትም በኢየሩሳሌም ቤተ መቅደስ ውስጥ አረማዊ መሠዊያዎችን ተከለ ፤⁵ በሁለቱም የቤተ መቅደሱ አደባባዮች የሰማይ ከዋክብት የሚመለከባቸውን መሠዊያዎች ሠራ ፤⁶ የገዛ ወንዶች ልጆቹንም በሂኖም ሸለቆ የሚቃጠል መሥዋዕት አድርጎ አቀረበ ፤ እርሱም ራሱ ሚርተኛና አስማተኛ ሆኖ ከጠንቋዮችና ከመታን ጠሪዎች ምክርን ይጠይቅ ነበር ፤ በዚህም ሁሉ አድራጎቱ ታላቅ ኃጢአት ስለሠራ እግዚአብሔርን አስቂጣ ።⁷ በቤተ መቅደስም ውስጥ የጣዖት ምስልን አቆመ ፤ ይህም ቤተ መቅደስ እግዚአብሔር ሰላዊትና ሰልጁ ለሰሎሞን “ይህ በኢየሩሳሌም የሚገኘው ቤተ መቅደስ እኔ እመለከበት ዘንድ ከዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች ግዛት ሁሉ የመረጥሁት የተቀደሰ ስፍራ ነው ፤⁸ የእስራኤል ሕዝብ ትእዛዛቱን ቢጠብቁና ለአገልጋዩ ለሙሴ የሰጠሁትንም ሕግ ቢፈጽሙ ፣ ለቀድሞ አባቶቻቸው ከሰጠኋቸው ከዚህች ምድር ተባርረው እንዲወጡ አልፈቀድም” ሲል ነግሮአቸው የነበረው ነው ።⁹ ምናሴ የይሁዳና የኢየሩሳሌምን ሕዝብ ፣ የእስራኤል ልጆች ወደ ተስፋይቱ አገር በሚገቡበት ጊዜ እግዚአብሔር ከፊታቸው እንዲባረሩ ያደረጋቸው ሕዝቦች ካደረጉት ይበልጥ የከፋ ኃጢአት እንዲሠሩ አደረጋቸው ።

ምናሴ በሠራው ሥጦላት ተጸጸተ

10 ምንም እንኳ እግዚአብሔር ምናሴንና ሕዝቡን በብርቱ ያስጠነቀቃቸው ቢሆንም እነርሱ መስማትን እምቢ አሉ፤ 11 ስለዚህም የእድረ ሠራዊት ይሁዳን እንዲወርድ እግዚአብሔር ፈቀደ፤ ሠራዊቱም ምናሴን ማርቲ በአፍንጫው መንጠቆ በማግባት በሰንሰለት አስሮ ወደ ባቢሎን ወሰደው። 12 ምናሴ ሥቃይ በዞበት ጊዜ ራሱን በትሕትና በማዋረድ ወደ አምላኩ ወደ እግዚአብሔር ተመለሰ፤ የእግዚአብሔርንም ፅርዳታ ሰመነ፤ 13 እግዚአብሔርም የምናሴን ጸሎት ሰማ፤ ወደ ኢየሩሳሌምም ተመልሶ እንደገና እንዲገባ ፈቀደሰት፤ በዚህም ምናሴ እግዚአብሔር እውነተኛ አምላክ መሆኑን ተገነዘበ።

14 ከዚህ በኋላ ምናሴ በዳዊት ከተማ በስተ ምሥራቅ በኩል የሚገኘውን የውጭ ቅጽር ቁመት ከፍ አድርጎ ሠራ፤ ይህም ቅጽር በሸላቆው ውስጥ ከግዮን ምንጭ በስተ ምዕራብ በኩል አንፆቶ በስተ ስሜን እስከ ዓፃ ቅጽር በር የሚያደርስ ሲሆን፤ በከተማይቱ አጠገብ የሚገኘውን የፊል ተብሎ የሚጠራውን ስፍራ የሚያጠቃልል ነው፤ እንዲሁም ምናሴ በተመሸጉት የይሁዳ ከተማዎች ሁሉ ለእያንዳንዳቸው አንዳንድ የክፍለ ጦር አዛዥ መደበኛዎች ናቸው፤ 15 ምናሴ ባዕዳን አማልክትንና እርሱ ራሱ በዚያ አቁሞት የነበረውን የጣዖት ምስል ከቤተ መቅደስ አወጣ፤ እንዲሁም በኢየሩሳሌም ቤተ መቅደሱ በቆመበት ኮረብታና በሌሎችም ስፍራዎች ላይ የነበሩትን የጣዖታት መሠዊዎች ሁሉ አስወገደ፤ እነዚህም ሁሉ አንፆቶ ከከተማይቱ ውጭ ጣላቸው፤ 16 እግዚአብሔር ይመለከባቸው የነበረውንም መሠዊዎች በማደስ በላይ ላይ ለደገንነት የሚቀርበውን የኅብረት መሥዋዕትነት የምስጋና መስጠት አቀረበ፤ የእስራኤል አምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን ያመልኩም ዘንድ መላውን የይሁዳ ሕዝብ አዘነ፤ 17 ምንም እንኳ ሕዝቡ በሌሎች የማምለኪያ ስፍራዎች ላይ መሥዋዕት ማቅረባቸውን ቢቀጥሉም፤ መሥዋዕቱን የሚያቀርቡት ለእግዚአብሔር ብቻ ነበር።

የምናሴ ዘመን መንግሥት ፍጻሜ (2 ነገ. 21፡17-18)

18 ምናሴ ያደረገው ሌላ ነገር ሁሉ፤ ለአምላኩ ለእግዚአብሔር ያቀረበው ጸሎት፤ ነቢያት የእስራኤል አምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ስም ለምናሴ የተናገሩት ሃሳቦች ምንም በእስራኤል ነገሥታት የታረኩ መጽሐፍ ተመዝግበው ይገኛሉ፤ 19 ንጉሥ ምናሴ ወደ እግዚአብሔር

ሔር ያቀረበው ጸሎትና፤ እግዚአብሔርም ለእሱቱ የሰጠው መልስ፤ ተጽጽቶ ንስሐ ከመግባቱ በፊት ያደረገው ሥጦላት ሁሉ፤ ማስትም የፈጸመው ልዩ ልዩ ክፉት፤ እርሱ ራሱ የሠራቸው አረማውያን ማምለኪያ ስፍራዎችና አሺራ ተብላ የምትጠራው ሴት አምላክ ምስሎች፤ ያመልካቸው የነበሩ ጣዖታት ሁሉ በነቢያት የታረኩ መጽሐፍት ውስጥ ተመዝግበው ይገኛሉ፤ 20 ምናሴ ሞተ፤ በቤተ መንግሥቱም አጠገብ በሚገኘው ስፍራ ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ አምን ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ አሞን (2 ነገ. 21፡19-26)

21 አሞን ዕድሜው ሃያ ሁለት ዓመት ሲሆነው በይሁዳ ላይ ነገሠ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሁለት ዓመት ገዛ፤ 22 እርሱም እንደ አባቱ እንደ ምናሴ ሥጦላት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ፤ አባቱ ያመልካቸው የነበሩትንም ጣዖታት አመለከ፤ መሥዋዕትንም አቀረበላቸው፤ 23 አባቱ እንዳደረገው ሁሉ ራሱን በትሕትና ዝቅ አድርጎ በማዋረድ ወደ እግዚአብሔር አልተመለሰም፤ እንዲያውም ከአባቱ ይበልጥ የከፋ ሥጦላት ሠራ።

24 የአሞን ባለሟሎች የሆኑት ባለሥልጣኖች በእርሱ ላይ በማሄድ በቤተ መንግሥቱ ውስጥ ገደሉት፤ 25 የይሁዳም ሕዝብ የአሞንን ገዳዮች ገድለው በእርሱ እግር ልጁን ኢዮስያስን አነገሡ።

ምዕራፍ 34
የይሁዳ ንጉሥ ኢዮስያስ (2 ነገ. 22፡1-2)

1 ኢዮስያስ በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ስምንት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሠላሳ አንድ ዓመት ገዛ፤ 2 ኢዮስያስ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ነገር አደረገ፤ የቀድሞ አባቱን የንጉሥ ዳዊትን መልካም ምላሌነት በመክተል የእግዚአብሔርን ሕግ ሁሉ በጥንቃቄ ጠበቀ።

ኢዮስያስ አረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎችን አስወገደ

3 ኢዮስያስ በነገሠ በስምንተኛ ዓመቱ፤ ገና ወጣት ሳለ የቅድሞ አባቱ የንጉሥ ዳዊት አምላክ የሆነውን እግዚአብሔርን ማምለኪያ ጀመረ፤ ከእራቱ ዓመት በኋላም አረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎችን፤ አሺራ ተብላ የምትጠራ የሴት አምላክ ምስሎችንና ሌሎችን ጣዖታት ሁሉ ከኢየሩሳሌምና ከይሁዳ ማስወገድ ጀመረ፤ 4 በእርሱም ትእዛዝ የእርሱ ሰዎች ባንል ተብሎ

የሚጠራው ጣዖት ይመስከባቸው የነበሩትን መሠዊያዎችንና በእነርሱም አጠገብ የነበሩትን ዕጣን የሚታጠንባቸውን መሠዊያዎች ስባበሩ፤ እሼራ ተብላ የምትጠራውን የሴት እምላክ ምስሉችንና ሌሎችንም ጣዖታት ሁሉ ትቢያ እስኪሆኑ ድረስ አንከታከቱአቸው፤ ትቢያውንም ወስደው ለእነዚያ ጣዖታት መሥዋዕት ያቀርቡ በነበሩ ሰዎች መቃብር ላይ በተኑት፤ ⁹ኢየሱስም የእረማውያንን ካህናት ዐፅም ሁሉ እነርሱ ራሳቸው ይስማሉላቸው በነበሩት መሠዊያዎች ላይ እቃጠላቸው፤ ይህን ሁሉ በማድረጉም ይሁዳና ኢየሩሳሌም በሥርዓት እንደገና እንዲያጉ እደረገ፤ ¹⁰እስከ ሰሜን ንፍታሌም ድረስ ባሉ በምናሴ፤ በኤፍሬምና በስምሥን ግዛቶች በሚገኙ ከተማዎች እንዲሁም በተደመሰሱት አካባቢዎቻቸው ተመሳሳይ ድርጊት ፈጸመ፤ ¹¹በመላው የእስራኤል ግዛት የነበሩትን የጣዖታት መሠዊያዎችንና የእሼራ ምስሎችን ሁሉ ስባበራቸው፤ ጣዖታቱንም ትቢያ እስኪሆኑ አደቀቃቸው፤ ሰዎች የሚታጠንባቸውንም የጣዖት መሠዊያዎች አንከታከቱ ጣለ፤ ከዚህም በኋላ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ።

የእግዚአብሔር ሕግ መጽሐፍ ተገኘ
(2 ነገ. 22፡3-20)

⁹ኢየሱስም በነገሠ በዐሥራ ስምንተኛው ዓመት የእረማውያንን አምልኮ በማጥፋት ምድሪቱንና ቤተ መቅደሱን ካነጻ በኋላ፤ የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ያድሱ ዘንድ የእጽልያን ልጅ ሳፋንን፤ የኢየሩሳሌም አስተዳዳሪ የሆነውን ማዕዲያንና ከፍተኛ ባለሥልጣን የሆነውን የኢየሌዝን ልጅ ጸሐፊውን የእስከን በእጠቃ ላይ ሦስት ሰዎችን ላከ፤ ¹⁰ዘብ ጠባቂዎች የሆኑ ሌዋውያን በቤተ መቅደስ ውስጥ የሰበሰቡት ገንዘብ ሁሉ ለሊቀ ካህናቱ ለሔልቂያ ተሰጠ፤ ገንዘቡም የተሰበሰበው ከኤፍሬም፤ ከምናሴና ከቀሩትም የእስራኤል ሕዝብ፤ እንዲሁም ከይሁዳ፤ ከብንያምና ከኢየሩሳሌም ሕዝብ ነበር፤ ¹¹ይህም ገንዘብ ለቤተ መቅደሱ ዕድላት ጎሳፊዎች ለነበሩት ለነዚያ ሦስት ሰዎች ተሰጠ፤ እነርሱም በበኩላቸው ገንዘቡን ለሠራተኞችና ¹²የይሁዳ ነገሥታት እንዲፈራርሱ ያደረጉአቸውን ሕንጻዎች ማሠሪያ የሚሆን ደንጋይና እንጨት ይዝቡበት ዘንድ ለእናጢዎችና ለግንበኞች ሰጡ፤ ¹³አናጢዎችና ግንበኞችም ሥራውን በታማኝነት አከናወኑ፤ የእነርሱም የበላይ ተቈጣጣሪዎች ከመራራ ጉሳ ያሕትና ያባድያ፤ ከቀሃት ጉሳ ዘካርያስና መሹላም ተብለው የሚጠሩት እራት ሌዋውያን ነበሩ፤ (ሌዋውያን ሁሉ በሙዚቃ መሣሪያ የመሀመር ከፍ ያለ ችሎታ ያላቸው ሰዎች ነበሩ፤) ¹⁴ሌሎች ሌዋውያን

ዕቃዎችን ለሚያጓጉዙና በልዩ ልዩ ሥራ ስተ መደቡ ሠራተኞች የበላይ ጎሳፊዎችና ተቈጣጣሪዎች ሲሆኑ፤ የቀሩት ሌዋውያን ደግሞ ጸሐፊዎች ወይም ዘብ ጠባቂዎች ነበሩ።

¹⁴የቀረበውን ገንዘብ ከግምጃ ቤት ያወጡ በነበሩት ጊዜ ሊቀ ካህናቱ ሔልቂያ እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠውን የእግዚአብሔርን ሕግ መጽሐፍ አገኘ፤ ¹⁵እርሱም ጸሐፊውን ሳፋንን “የእግዚአብሔርን ሕግ መጽሐፍ በዚህ በቤተ መቅደሱ ውስጥ እግኝቻለሁ” ዘማስት መጽሐፉን ሰጠው፤ ¹⁶ሳፋንም መጽሐፉን ወደ ንጉሡ ወስዶ ንጉሡን “እነሆ እንተ ያዘዝነንን ሁሉ እድርገናል፤ ¹⁷በቤተ መቅደሱ ተቀምጦ የነበረውን ገንዘብ ወስደን ለሠራተኞችና እነርሱን ለሚቈጣጠሩ ሰዎች አስረከበናል” አለው፤ ¹⁸ንግግሩንም በመቀጠል “ሔልቂያ የሰጠኝ መጽሐፍ እነሆ በእጄ ይገኛል” አለው፤ መጽሐፉንም ለንጉሡ እነሰበስት።

¹⁹ንጉሡም መጽሐፉ ሲነበብስት በሰማ ጊዜ በሐዘን ልብሱን ቀደደ፤ ²⁰ከዚህም በኋላ ንጉሡ ለሔልቂያ፤ ለሳፋን ልጅ ለአሔቃም፤ ለሚካያ ልጅ ለዐብዶን፤ ለቤተ መንግሥቱ ጸሐፊ ለሳፋንና የንጉሡ የቅርብ እገልጋይ ለሆነው ለዐላያ የሚከተለውን ትእዛዝ ሰጠ፤ ²¹“ሄዳችሁ ስለ እኔ እንዲሁም በእስራኤልና በይሁዳ ስለቀረው ሕዝብ እግዚአብሔርን ጠይቁ፤ ከዚህ መጽሐፍ ስላለውም ትምህርት አረጋግጡ፤ የቀድሞ እባቶቻችን ለእግዚአብሔር ቃል ባለመታዘዛቸውና ይህ መጽሐፍ እድርገ የሚላቸውን ሁሉ ባለመፈጸማቸው እግዚአብሔር ቍጣውን በእኛ ላይ እውርዶአል።”

²²ሔልቂያም የቀሩት ሰዎች ንጉሡ ባዛቸው መሠረት በኢየሩሳሌም ከተማ አዲሱ ከፍል ነዋሪ ወደሆነችው ሔልዳ ተብላ ወደም ትጠራ ነቢይት ሄደው ስለተላኩበት ጉዳይ ጠየቁአት፤ የዚህች ነቢይት ባለቤት ሻሉም ተብሎ የሚጠራ የቲቅዋ ልጅ የሐርሐስ ልጅ ልጅ ሲሆኑ፤ እርሱም የቤተ መቅደሱ አልባላት ጎሳፊ ነበር፤ ሰዎቹም ለነቢይቱ ሁኔታውን በዝርዝር ገሰጡላት፤ ²³እርሷም “ወደ እኔ ወደላካችሁ ንጉሥ ተመልሳችሁ በመሄድ ከዚህ የሚከተለውን የእግዚአብሔር ቃል ሰጡት አስቻቸው።” ²⁴ቃሉም እንዲህ የሚል ነበር፤ “እኔ እግዚአብሔር ለንጉሡ በተነበስበት መጽሐፍ ውስጥ በሚገኙት እርግግኖች ኢየሩሳሌምንና ሕዝብዋን ሁሉ እቀጣለሁ፤ ²⁵እነርሱ እኔን ትተው ለባዕዳን እማልኩት መሥዋዕት እቅርበዋል፤ ይህም ያደረጉት በደል ቍጣዬን እነሣሥቱል፤ በኢየሩሳሌም ላይ የተነሣሣው ቍጣዬም ይፈጸማል እንጂ እየበርድም፤ ²⁶ስለንጉሡ የሆነ እንደሆነ፤ እኔ የእስራኤል አምላክ

የሆኑት እግዚአብሔር የምሰው ይህ ነው፡
 ‘አንተ በዚያ መጽሐፍ የተነገረውን ቃል ስምተ
 ሃል፤’²⁷ እኔ ኢየሩሳሌምንና ሕዝብዋን እንዴት
 እንደያዘቅ በሰማህ ጊዜ ራስህን አዋርደህ በሐ
 ዘን ልብሰህን በመቅደድና በማልቀስ ንስሐ ገብ
 ተሃል፤ ስለዚህ ጸሎትህን ስምቼ አለሁ፤
²⁸ አንተ በሕይወት እስካለህ ድረስ በኢየሩሳ
 ሌም ላይ ቅጣት አላመጣም፤ አንተ ዘሰላም
 እንድትሞት አደርጋለሁ።”

ስምቼም ይዘን መልእክት ይዘው ወደ
 ንጉሥ ኢዮስያስ ተመለሱ።

ኢዮስያስ ለእግዚአብሔር ለመታዘዝ
 ቃል ኪዳን ገባ
 (2 ነገ. 23፡1-20)

²⁹ ንጉሥ ኢዮስያስ የይሁዳንና የኢየሩሳሌምን
 የታወቁ ሽማግሌዎች ሁሉ በማስጠራት በአንድ
 ነት እንዲሰበሰቡ አደረገ፤³⁰ እነርሱም ከንጉሡ
 ጋር ካህናትንና ሌዋውያንን፤ ሌሎችንም ሕዝብ
 ማሰትም ባለጸጋችንም ደቸችንም ሁሉ አስከት
 ሰው ወደ ቤተ መቅደስ ሄዱ፤ ንጉሡም በዚያ
 ጠፍቶ በነበረውና በቤተ መቅደስ በተገኘው
 የቃል ኪዳን መጽሐፍ የሰፈረውን ቃል በመሰሉ
 ለሕዝቡ አነበበ፤³¹ ኢዮስያስም ተነሥቶ በነገሥ
 ታቱ ዐምዶ ወርቅ አጠገብቶመ፤ ለእግዚአብሔር
 ታዛዥ ለመሆን፤ በፍጹም ልቡ፤ በፍጹም ነፍ
 ሱም በቃል ኪዳኑ መጽሐፍ ውስጥ የሚገኘውን
 ሕግና ትእዛዝ ሁሉ ለመፈጸም ከእግዚአብሔር
 ጋር ቃል ኪዳን ገባ፤³² ከዚህ በኋላ መላው የብን
 ያም ሕዝብና በኢየሩሳሌም የተገኙ ሌሎች ሰዎች
 ሁሉ ቃል ኪዳኑን ይጠብቁ ዘንድ ቃል እንዲገቡ
 አደረገ፤ በዚህም መሠረት የኢየሩሳሌም ሕዝብ
 የቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ ከሆነው ከእግዚአ
 ብሔር ጋር የገቡት ቃል ኪዳን የሚጠይቀውን
 ግዴታ ሁሉ ፈጸሙ፤³³ ንጉሥ ኢዮስያስ ዘእስራ
 ኤል ግዛት ውስጥ የነበሩትን አስጸያፊ ጣዖታት
 ሁሉ አስወግዶ ሕዝቡ አምላካቸውን እግዚአብ
 ሔርን እንዲያገለግሉ አደረገ፤ በዘመን መንግሥ
 ቱም ሁሉ ሕዝቡ ከቀድሞ አባቶቻቸው አምላክ
 ከእግዚአብሔር ፈቀቅ አላሉም።

ምዕራፍ 35

ኢዮስያስ የፋሲካን በዓል አከበረ
 (2 ነገ. 23፡21-23)

¹ ንጉሥ ኢዮስያስ በኢየሩሳሌም ለእግዚአብ
 ሔር ክብር የፋሲካን በዓል አከበረ፤ የመጀመሪ
 ያው ወር በገባ በዐሥራ አራተኛው ቀን ሕዝቡ
 የፋሲካን በግ ዐረዱ፤² ካህናት በቤተ መቅደሱ
 ውስጥ የሚያከናውኑትን ተግባር መደቦ በሚገባ
 እንዲያካሄዱት አበረታታቸው፤³ እንዲሁም ራሳ
 ቸውን ለእግዚአብሔር ለለዩ፤ የመላው እስራ

ኤል መምህራን ለሆኑ ሌዋውያን እንዲህ የሚል
 መመሪያ ሰጠ፡ “የተቀደሰውን የቃል ኪዳን
 ታላቅ የዳዊት ልጅ ንጉሥ ሰሎሞን ባሠራው ቤተ
 መቅደስ ውስጥ አኑሩት፤ ከእንግዲህ ወዲህ እና
 ንጉሥ አምላካችሁ የሆነውን እግዚአብሔርንና ሕዝ
 ቡን እስራኤልን ማገልገል እንጂ የቃል ኪዳኑን
 ታላቅ በትከሻችሁ ተሸክማችሁ ከስፍራ ወደ
 ስፍራ መውሰድ የለዛችሁም፤⁴ ንጉሥ ዳዊትና
 ልጁም ንጉሥ ሰሎሞን በስጡአችሁ ገላፊነት
 መሠረት በየጉሳችሁ በመመደብ በቤተ መቅደስ
 አገልግሎት ቦታ ቦታችሁን ያዙ፤⁵ ከእናንተ አን
 ዳንዶቹ ለየጉሳው ከተመደቡት ሌዋውያን ጋር
 ሆናችሁ እያንዳንዱን የእስራኤል ሕዝብ ቤተሰብ
 ለመርዳት በምትችሉበት ሁኔታ ራሳችሁን አደ
 ራጁ፤⁶ ወገኖቻችሁ የሆኑ እስራኤላውያን እግዚ
 አብሔር በሙሴ አማካይነት የሰጠውን መመሪያ
 በጥንቃቄ ይከተሉ ዘንድ በሕጉ መሠረት ራሳች
 ሁን አንጽታችሁ የፋሲካን በግ ዐረዱ።”

⁷ ንጉሥ ኢዮስያስ በዚያው በፋሲካ በዓል የተ
 ገኙ ሕዝብ መሥዋዕት አድርገው የሚያቀርቡአ
 ቸውን የራሱ ሀብት ከሆኑ የቀንድ ከብት፤ እንዲ
 ሁም የበግና የፍየል መነጋ፤ ሠላሳ ሺ የበግና የፍ
 የል ጥቦቶችንና ሦስት ሺ ኮርማዎችን ሰጠ፤⁸ የን
 ጉሡ ባለሟሎች የሆኑ ባለሥልጣኖችም መሥዋ
 ዕት ሆነው የሚቀርቡ እንስሳትን በገዛ ፈቃዳቸው
 ለምዕመናን፤ ለካህናትና ለሌዋውያን ሰጡ፤
 የቤተ መቅደሱ አለቆች የሆኑት ሊቀ ካህናቱ
 ሐልቂያ፤ ዘከርያስና ይሒኤልም የፋሲካ መሥ
 ዋዕት ሆነው የሚቀርቡ ሁለት ሺ ስድስት መቶ
 የበግና የፍየል ጥቦቶችንና ሦስት መቶ ኮርማዎ
 ችን ለካህናት ሰጡ፤⁹ የሌዋውያን አለቆች ኮናን
 ያና ወንድሞቹ የሆኑ ሸማዕያና ነታንኤል እንዲ
 ሁም ሐሻብያ፤ ደዲኤልና ዮዛባድ ሌዋውያኑ
 ለፋሲካ በዓል መሥዋዕት አድርገው የሚያቀርቡ
 አቸውን አምስት ሺ የበግና የፍየል ጥቦቶችን እን
 ዲሁም አምስት መቶ ኮርማዎችን ሰጡ።

¹⁰ ለፋሲካው በዓል የሚሆነው ዝግጅት ከተጠ
 ናቀቀ በኋላ ካህናቱና ሌዋውያኑ በንጉሡ ትእዛዝ
 መሠረት ቦታ ቦታቸውን ያዙ፤¹¹ ለፋሲካውም
 በዓል የታረዱትን የበግና የፍየል ጥቦቶች ሌዋው
 ያኑ ገፈፉአቸው፤ ካህናቱም ደሙን በመሠዊያው
 ላይ ረፎ፤¹² ለሚቃጠል መሥዋዕት የቀረቡትን
 እንስሳት በየቤተሰቡ ለተመደበው ሕዝብ አከፋ
 ፈሉ፤ ይህንንም ያደረጉበት ምክንያት በሙሴ
 ሕግ በተሰጠው መመሪያ መሠረት መሥዋዕት
 አድርገው እንዲያሉት ነው፤¹³ ሌዋውያኑም
 በሕጉ መሠረት የፋሲካውን መሥዋዕት በእሳት
 ጠበሱት፤ የተቀደሰውንም ቍርባን በምንቸት፤
 በስታቱና በድስት ቀቅለው ሥጋውን በፍጥነት
 ለሕዝቡ አከፋፈሉ፤¹⁴ ከዚህም በኋላ ሌዋውያኑ
 ለራሳቸውና የእርሻ ዝርያዎች ለሆኑት ካህናት

የፋሲካን መሥዋዕት አዘጋጁ፤ ምክንያቱም ካህናቱ የሚቃጠሉት መሥዋዕትና ስሱን በሙሉ ስማቃጠል አስከፊ ሌሎች ድረስ ይሁኑ ሰሰነበር ነው፤ ¹⁵ ከዚህ በታች ስማቸው የተመለከተው የሌዋዊው የአሳፍ ጉሳ የሆኑ መዘምራንም ንጉሥ ዳዊት በሰጠው መመሪያ መሠረት በተመደበላቸው ስፍራ ነበሩ፤ እነርሱም አሳፍ፣ ሄማንና የንጉሥ ነቢይ ይዱቱን ናቸው፤ ሌሎች ሌዋውያን የፋሲካውን መሥዋዕት ያዘጋጁላቸው ስለነበር የቤተ መቅደሱ ዘብ ጠባቂዎች ስፍራቸውን አይተዉም ነበር፤ ¹⁶ በዚህም ዐይነት ሁኔታ ሰአግዚ አብሐር የሚቀርበው የአምልኮ ሥነ ሥርዓት፣ የፋሲካ በዓል አከባበርና የሚቃጠሉት መሥዋዕት በመመደባቸው ላይ የማቅረብ ሥራ ሁሉ ንጉሥ ኢዮሲያስ ባዘዘው መሠረት በዚያ ቀን ተከናወነ፤ ¹⁷ በዚያ የነበሩ የአስራኤል ሕዝብ ሁሉ የፋሲካን በዓል አከበሩ፤ እንዲሁም ሰሰባት ቀን የቂጣን በዓል አከበሩ፤ ¹⁸ ከነቢዩ ሳሙኤል ዘመን ጀምሮ የፋሲካ በዓል ይህን በመሰብ ሁኔታ ከቶተከብሮ አያውቅም፤ ንጉሥ ኢዮሲያስ፣ ካህናቱ፣ ሌዋውያኑ፣ የይሁዳ፣ የአስራኤልና የኢየሩሳሌም ሕዝብ የፋሲካን በዓል አሁን ባከበሩት ዐይነት ከዚህ በፊት ከነበሩት ነገሥታት መካከል አንዱ አንኳ አከብሮ አያውቅም፤ ¹⁹ ይህም በዓል የተከበረው ኢዮሲያስ በነገሥ ዘዐሥራ ስምንተኛው ዓመት ነበር።

የኢዮሲያስ ዘመን
መንግሥት ፍጻሜ
(2 ነገ. 23:28-30)

²⁰ ንጉሥ ኢዮሲያስ ለበተ መቅደሱ ይህን ሁሉ ካደራጀ በኋላ የግብጽ ንጉሥ ነኮ በኤፍራጥስ ወንዝ አጠገብ በሚገኘው ካርከሚሽ ተብሎ በሚጠራው ስፍራ ላይ አደጋ ሰመጣል ሠራዊቱን አሰልፎ መጣ፤ ኢዮሲያስም ሊቋቋመው ተነሣ፤ ²¹ ነኮ ግን ለኢዮሲያስ “የይሁዳ ንጉሥ ሆይ፤ አኔንና አንተን የሚያጣላን ምንም ነገር የለም፤ እኔ የመጣሁት ጠላቶቼን ለመውጋት እንጂ አንተን ለመውጋት አይደለም፤ ጠላቶቼንም በፍጥነት አንድወጋ እግዚአብሔር አዝዞኛል፤ እግዚአብሔር ከእኔ ጋር ስለሆነ ባትቃወሙኝ ይሻልሃል፤ አምቤ ብትል ግን እግዚአብሔር ይጠራሃል!” የሚል መልእክት ላከበት፤ ²² ኢዮሲያስ ግን ጦርነት ለመጣጠም ቀድሞ ውሳኔ አደረገ፤ እግዚአብሔር በንጉሥ ነኮ አማካይነት የተናገረውንም ሲሰማ አልፈለገም፤ ልብስ መንግሥቱን ለውጦ ሌላ ሰው በመምሰል በመጊደ ወደሚገኘው ሚዳ ሲዋጋ ሄደ።

²³ ጦርነቱም በመፋፋም ላይ ሳለ ንጉሥ ኢዮሲያስ ከግብጽ ወታደሮች በተወረወረ ቀስት

ተወገ፤ እርሱም አገልጋዮቹን “ከፋኝ ቄሰያሲ ሁኔ ከጦር ሚዳው አውጡኝ!” ሲል አዘዛቸው፤ ²⁴ እነርሱም ከሠረገላው አውጥተው አዚያ በነበረው በሌላ ሠረገላ ውስጥ በማስቀመጥ ወደ ኢየሩሳሌም ወሰዱት፤ በዚያም ሞተ፤ በነገሥታትም መካነ መቃብር ተቀበረ፤ የይሁዳና የኢየሩሳሌም ሕዝብ ሁሉ አስቀሰሱት።

²⁵ ነቢዩ ኤርምያስም ለንጉሥ ኢዮሲያስ የልቅሶ ሙሾ አወጣለት፤ ሌቶችም ሆኑ ወንዶች አልቃሾች ኢዮሲያስን በማስታወስ በሚያስቅሱበት ጊዜ በዚሁ በነቢዩ ኤርምያስ የልቅሶ ሙሾ ማልቀስ በአስራኤል አገር የተሰመደ ሆነ፤ ይህም የስቅሶ ሙሾ የአስራኤልን የልቅሶ ሰቆቃ በያዘ መጽሐፍ ውስጥ ተመዝግቦ ይገኛል።

²⁶ ኢዮሲያስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ፣ ለእግዚአብሔር የነበረው ታላቅ ፍቅር፣ ለእግዚአብሔር ሕግ የነበረው ታዛዥነት፣ ²⁷ ከመጀመሪያ አስከ መጨረሻ ያለው የእርሱ ታሪክ ጭምር በአስራኤልና በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጻሕፍት ውስጥ ተመዝግቦ ይገኛል።

ምዕራፍ 36

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአሐዝ
(2 ነገ. 23:30-35)

¹ የይሁዳ ሕዝብ የኢዮሲያስን ልጅ ኢዮአሐዝን መርጠው በአባቱ አግር ተተነቶ በኢየሩሳሌም እንዲነግሥ አደረጉት፤ ² ኢዮአሐዝ በይሁዳ ላይ በነገሥ ጊዜ ዕድሜው ሃያ ሦስት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሦስት ወር ገዛ፤ ³ የግብጽ ንጉሥ ነኮ ኢዮአሐዝን አስረኛ አድርጎ ወስደው፤ የይሁዳንም ሕዝብ ሦስት ሺ አራት መቶ ኪሶ የሚመዝን ብርና ሠላሳ አራት ኪሶ የሚመዝን ወርቅ እንዲገብሩለት አደረገ፤ ⁴ ነኮ የኢዮአሐዝን ወንድም ኤልያቂምን በይሁዳና በኢየሩሳሌም ላይ አነገሠው፤ ስሙንም በመለወጥ ኢዮአቂም ብሎ ጠራው፤ ኢዮአሐዝ ግን አስረኛ አድርጎ ወደ ግብጽ ወሰደው።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአቂም
(2 ነገ. 23:36-24:7)

⁵ ኢዮአቂም በይሁዳ ላይ በነገሥ ጊዜ ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ዐሥራ አንድ ዓመት ገዛ፤ እርሱም ኃጢአት በመሥራቱ አምላኩ የሆነውን እግዚአብሔርን አሳዘነ፤ ⁶ የባቢሎንም ንጉሥ ናቡከደነፆር ይሁዳን ወረረ፤ ኢዮአቂምንም ማርኮ ከነሐስ በተሠራ ንገሰሰት በማስር ወደ ባቢሎን ወሰደው፤ ⁷ ናቡከደነፆር የቤተ መቅደሱን ሀብት ዘርፎ በመውሰድ በባቢሎን

በሚገኘው ቤተ መንግሥቱ ውስጥ አኖረው ።
፩ ንጉሥ ኢዮአቄም ያደረገው ሁሉ ፣ አስጸያፊ
የሆነው ልማዱና የፈጸመው ክፉ ነገር ጭምር
በአስራኤልና በይሁዳ ነገሥታት የታረከ መጻሕፍት
ተመዝግቦ ይገኛል ፤ በአርሱም አግር ተተክቶ
ልጁ ዮአኪን ነገሠ ።

የይሁዳ ንጉሥ ዮአኪን
(2 ነገ. 24፡18-17)

፩ ዮአኪን በይሁዳ ላይ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው
ዐሥራ ስምንት ዓመት ነበር ፤ መኖሪያውንም በኢ
የሩሳልም አድርጎ ሦስት ወር ከወሥር ቀን ገዛ ፤
አርሱም ኃጢአት በመሥራቱ አግዚአብሔርን
አሳዘነ ።¹⁰ የጸደይ ወራት በደረሰ ጊዜ ንጉሥ ናቡ
ከደነዖር ዮአኪንን አስረኛ አድርጎ ወደ ባቢሎን
ወሰደው ፤ የቤተ መቅደሱንም ህብት ዘርፎ
ወሰደ ፤ ከዚህ በኋላ የዮአኪን አገጥጥ የሆነውን
ሴዴቅያስን በይሁዳና በኢየሩሳልም ላይ አነገሠ ።

የይሁዳ ንጉሥ ሴዴቅያስ
(2 ነገ. 24፡18-20፤ ኤር. 52፡1-3)

¹¹ ሴዴቅያስ በይሁዳ ላይ በነገሠ ጊዜ ዕድ
ሜው ሃያ አንድ ዓመት ነበር ፤ መኖሪያውንም
በኢየሩሳልም አድርጎ ዐሥራ አንድ ዓመት ገዛ ፤
¹² አርሱም ኃጢአት በመሥራቱ አግዚአብሔርን
አሳዘነ ፤ የአግዚአብሔርን ቃል የተናገረውን
ነቢዩን ኤርምያስን በትሕትና አሳዳመጠውም ።

የኢየሩሳልም መውደቅ
(2 ነገ. 25፡1-21፤ ኤር. 52፡3-11)

¹³ ሴዴቅያስ ፣ ታማኝ እንዲሆንላት በአግዚአ
ብሔር ስም ባሰማለው በንጉሥ ናቡከደነዖር ላይ
ዐመፀ ፤ ተጽጽቶ ንስሐ በመግባት የአስራኤል
አምላክ ወደሆነው ወደ አግዚአብሔር ለመመ
ሰስ በእልዘኛነት እምቢ አለ ።¹⁴ በተጨማሪም
የካህናት መሪዎችና ሕዝቡ ጣዖታትን በማምሰስ
በዙሪያቸው የሚገኙትን ሕዝቦች መጥፎ ምሳሌ
ነት ተከተሉ ፤ አግዚአብሔር ራሱ የቀደሰውን
ቤተ መቅደሱም አረከሱ ፤¹⁵ የቀድሞ አባቶቻቸው
አምላክ የሆነው አግዚአብሔር ሕዝቡንና
ቤተ መቅደሱን ክጥፋት ሊያድን ስላልፈገ ያሰጠ
ነቅቄአቸው ዘንድ ነቢያትን መላክ ቀጠለ ።
¹⁶ የአስራኤል ሕዝብ ግን በአግዚአብሔር መልእክተኞች
ላይ ተሳለቁ ፤ በነቢያቱም በማፌዝ የአግዚአብሔርን
ቃል አቃሰሱ ፤ ከዚህም የተነሣ

የአግዚአብሔር ቀጣ በሕዝቡ ላይ ወረደ ፤ ከታላቅ
ቅጥጣውም ስማምልጥ አልቻሉም ።

¹⁷ ስለዚህ የባቢሎን ንጉሥ በአነርሱ ላይ
አደጋ እንዲጥል አግዚአብሔር ፈቀደ ፤ ንጉሡም
በቤተ መቅደሱ ውስጥ የነበሩትን እንኳ ሳይቀር
በይሁዳ የሚገኙትን ወጣቶች ወንዶችን ሁሉ በሰይፍ
ፈጀ ፤ አግዚአብሔር ስናቡከደነዖር አሳልፎ
ስለሰጣቸውም ወጣት ወይም ሽማግሌ ፣ ወንድ
ወይም ሴት ፣ በሽተኛ ወይም ጤነኛ ማንንም ሳይለይ
ሁሉንም ያለ ምሕረት አጠፋቸው ።¹⁸ የባቢሎን
ንጉሥ ናቡከደነዖር የቤተ መቅደሱን ፣ የንጉሡንና
የእርሱ ባሕሚሎች የሆኑትን ባሕሥልጣኖች ህብት
በሙሉ ዘርፎ ወደ ባቢሎን ወሰደ ፤
¹⁹ ቤተ መቅደሱንና የኢየሩሳልምን ከተማ ከነቤተ
መንግሥት ሕንጻዎችና ከነህብትዋ አቃጠለ ፤
የከተማይቱንም የቅጽር ግንብ አፈራረሰ ፤
²⁰ በሰይፍ ከመገደል የተረፉትንም ሁሉ ማርኮ
ወደ ባቢሎን ወሰዳቸው ፤ እነርሱም የፋርስ ንጉሠ
ነገሥት መንግሥት እስከተነሣበት ጊዜ ድረስ
በዚያው በባቢሎን ባረያዎች ሆነው ንጉሥ ናቡከደነዖርንና
የእርሱን ዝርያዎች ያገልግሉ ነበር ።²¹ በዚህ ዐይነት አስቀድሞ
አግዚአብሔር በነቢዩ ኤርምያስ አማካይነት “ሕዝቡ ስንበታትን
ባስከበሩበት ልክ ምድሪቱ ለሰባ ዓመት ባደማ ሆኖ
ስልምትቀር የሰበባት ዕረፍት ታግኛለች” ሲል
የተናገረው የትንቢት ቃል ተፈጸመ ።

የፋርስ ንጉሠ ነገሥት ቂሮስ አይሁዳውያን
ከግዛት እንዲመለሱ አዘዘ
(ዕዝ. 1፡1-4)

²² አግዚአብሔር በነቢዩ ኤርምያስ አማካይነት
አስቀድሞ የተናገረው የትንቢት ቃል ፣ ቂሮስ
የፋርስ ንጉሠ ነገሥት በሆነ በመጀመሪያው ዓመት
ተፈጸመ ፤ ከዚህ የማከተለውን ዐዋጅ እንዲያወጣና
በንጉሠ ነገሥቱ ግዛት ሁሉ በጽሑፍ በማስተላለፍ ከፍ ባለ
ድምዕ ስለሕዝቡ በንባብ እንዲገለጥ ያደርግ ዘንድ
እግዚአብሔር ቂሮስን አነሣው ።

²³ የዐዋጁም ቃል እንዲህ የሚል ነው ፡ “ይህ
የፋርስ ንጉሠ ነገሥት የቂሮስ ትእዛዝ ነው ፤ የሰማይ
አምላክ የሆነው አግዚአብሔር በሃላም ሁሉ ላይ
ገዢ አድርጓቸዋል ፤ በይሁዳ ውስጥ በምትገኘው
በኢየሩሳልም ከተማ ስለርሱ ክብር ቤተ መቅደሱን
እሠራ ዘንድ ገባፊነት ስጥኛኛል ፤ ስለዚህ
የአግዚአብሔር ሕዝብ የሆናችሁ ሁሉ ወደ ኢየሩሳልም
ሂዱ ፤ አምላካችሁ የሆነው አግዚአብሔርም
ከእናንተ ጋር ይሁን ።”

፳፭ 36፡10 አገጥጥ ፡- መይም “መንደም” 36፡10 ፡- ኤር. 22፡24-30 ፣ 24፡1-10 ፣ 29፡1-2 ፣ 37፡1 ፤ ሕዝ. 17፡12-13 ።
36፡11 ፡- ኤር. 27፡1-22 ፣ 28፡1-17 ። 36፡13 ፡- ሕዝ. 17፡15 ። 36፡17 ፡- ኤር. 21፡1-10 ፣ 34፡1-5 ።
36፡21 ፡- ኤር. 25፡11 ፣ 29፡10 ። 36፡23 ፡- ኢሳ. 44፡28 ።